

Tabulae astronomicae ... Ludovici Magni jussu et munificentia exaratae et in lucem editae : in quibus solis, lunae reliquorumque planetarum motus ex ipsis observationibus ... traduntur ... Adjecta sunt descriptio, constructio et usus instrumentorum astronomiae novae practicae inservientium, variaque problemata. Astronomis geographisque perutilia ad meridianum Observatorii Regii Parisiensis in quo habitae sunt observationes ab ipso autore Philippo de La Hire ... / [Philippe de La Hire].

Contributors

La Hire, Philippe de, 1640-1718.

Publication/Creation

Parisiis : Apud Montalant, typographum & bibliopolam ..., 1727.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/edx877y4>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

~~name~~
~~NO~~

SUPP. G0948/c

N VIII

18/
8

LAHIRE, P. de

cl. E. 2

5037

T A B U L Æ A S T R O N O M I C Æ LUDOVICI MAGNI

JUSSU ET MUNIFICENTIA
EXARATAE ET IN LUCEM EDITÆ.

In quibus Solis , Lunæ reliquorumque Planetarum motus ex ipsis observationibus , nullâ adhibitâ hypothesi , traduntur ; habenturque præcipuarum Fixarum in nostro Horizonte conspicuarum positiones ,

Incundi Calculi Methodus , cum Geometricâ ratione computandarum Eclipſium solâ triangulorum rectilineorum Analyſi , breviter exponitur.

A D F E C T A   S U N T

*Descriptio , Constructio & Uſus Instrumentorum Astronomie
nova practica & inſervientium , variaque Problemata
Astronomis Geographisque perutilia .*

Ad Meridianum Observatorii Regii Parisiensis in quo habitæ sunt observationes ab ipso Autore PHILIPPO
DE LA HIRE , Regio Matheſeos Professore , & Regio
Scientiarum Academiae Socio .

S E C U N D A   E D I T I O .

P A R I S I S ,

Apud MONTALANT , Typographum & Bibliopolam , ad Ripam
PP. Augustinorum , propè Pontem S. Michaëlis .

M. DCC. XXVII.

C U M P R I V I L E G I O R E G I S .

C

LUDOVICO MAGNO

OMNIS HUMANITATIS ET LIBERALITATIS

TOTO TERRARUM ORBE

PRINCIPI,

APUD QUEM NEMO PEREGRINUS

NISI QUI ET BARBARUS,

LITTERARUM ET ARTIUM PARENTI OPTIMO,

ACADEMIARUM OMNIS GENERIS

FUNDATORI MUNIFICO,

UBI NOVIS VIRIBUS AUGENTUR INGENIA,

NOVIS PRÆMIIS INDUSTRIA DONATUR:

OBSERVATORII REGII

CONDITORI,

UNDE IN ULTIMAS ORBIS TERRAS MISSI

CUM INSTRUMENTORUM OMNIUM SUPELECTILE

MATHEMATICI,

ASTRONOMIAM, GEOGRAPHIAM, HYDROGRAPHIAM, ET PHYSICAM

NOVA ACCESSIONE LOCUPLETARUNT:

HASCE TABULAS D. D. C.

PHILIPPUS DE LA HIRE , *Matheos Lector ,*

& Professor in Regio Galliarum Collegio ,

& Regiae Scientiarum Academiae Socius.

ANNO DOMINI M. DCC. II.

PARADES
1871-1872

ILLUSTRISSIMO VIRO D. D.
JOANNI PAULO BIGNON,
ABBATI SANCTI QUINTINI,
COMITI CONSISTORIANO,
ET
REGIÆ SCIENTIARUM ACADEMIÆ PRÆSIDI.

UM primùm intellecti, Abbas Illustrissime, te cupere ut Tabulas Astronomicas, opus Regis sapientissimi jussu à me jampridem suscepimus, primis renovata & quasi renascentis Academiæ temporibus, ad exitum perducerem; tum verò in me eundem sensi ardorem animi, quo accensus olim arduum illud, & magni laboris opus sum aggressus. Tunc quidem unus patriæ amor eò me impellebat, ut omnibus palam fieret quos progressus fecisset, & quod usque regnante LUDOVICO MAGNO proiecta esset Astronomia, ex quo illustris hujus Societatis instituenda, & Uranoscopii seu Observatorii, Astronomicis & Physicis laboribus destinati, magnifico opere extruendi consilium cepit.

Non me incredibiles, quæ turmatim sese offerebant difficultates in Tabulis juxta formam quam animo conceperam, conficiendis, non infiniti penè calculi, quos inire oporteret, ab incœpto deterruere; ne tum quidem, cùm irriticonatus & omni ferè effectu destituti viderentur. Unum tibi satisfaciendi desiderium, tibi inquam, cuius cura ac velut tutela credita est illustris hæc Societas, difficultates

E P I S T O L A.

omnes vicit, præsertim toto hoc quadriennio, quod Tabulis in hanc formam, quæ nunc prodit in publicum, perficiendis impendi. Quod itaque mihi fuerit propositum in his Tabulis contexendis, quæve me impulerint rationes, ut illud sic exequerer, quemadmodum mente conceperam, ac demum, quæ hoc opere continentur, tibi, Abbas Illusterrime, exponam brevi.

Annus hic est sextus decimus, ex quo pars prior Tabularum edita fuit. In iis quidem Stellarum magis illustrium; quæ in nostro conspi- ciuntur horizonte, positiones & loca designantur; simul Solis & Lunæ motus, quatenus ad Eclipses spectant; tum enim non aliud mihi erat propositum, quam ut hæc Phænomena, quæ hominum animos magis ad se convertunt, prosequerer, & in his morarer tan-tummodo.

Non me fugiebat Tabulas Rudolphinas, tametsi ex observationibus in Academia factis, sic fuerint emendatae, ut in plerisque vix ullus sit errori locus, cujusmodi sunt apparentes Solis & Lunæ Dia-metri, eorum Parallaxes, & à Terrâ distantiae, unâ cum Refractio-nibus; eas nihilominus tamen cum aliis quæ observantur Phæno-me-nis, non penitus consentire, cuius rei vix alia afferri causa potest, quam Kepleri ipsius hypothesis, cui innixa sunt ejus Tabulae. Quam-obrem id statui Tabulas meas nulli hypothesi, sed observationibus tantummodo superficere, nullâ cuiusvis Systematis habitâ ratione.

Id quondam Petrus Ramus Professor Regius proposuerat Tychoni Braheo, quem Augustæ Vindelicorum inviserat, nempè ut Tabulas pertexeret ex Solis observationibus. Isque quodam in loco suorum operum ait, optandum id fuisse, ut Copernicus hoc ipsum in animum induxisset suum. » Fabulam quidem longè absurdissimam esse natura- lium rerum veritatem per falsas causas demonstrare. Quapropter » Logica primùm, deinde Mathematica, Arithmetica & Geometria » elementa ad amplissimæ artis puritatem & dignitatem constitu-en-dam, adjumenti plurimum conferent. Longè enim facilius ei fuisset » Astrologiam Astrorum suorum veritati respondentem describere, » quam, &c. At Tycho exceptit rem factu impossibilem postulari: quo- » niam cum caelestia, uti & cetera, numero & mensurâ constent, » hypotheses nihil aliud quam per circulos aliasque figuræ ostendunt » mensuram apparentis motus, quatenus Arithmetica illos resolvit » in numeros: adeò ut velle sine ipsis Astrorum motus capere, viribus » humanis sit majus.

Verum quidem est hoc plurimum laboris, & longam observationum

E P I S T O L A.

seriem exigere : quin & illæ observationes non solum accurate ; sed etiam ejusmodi esse debent , ut definiendis siderum motibus & locis omnino sint idoneæ . Quod utique nec Tychoni , neque aliis , qui post eum existitare Astronomis , se consequi posse per instrumenta , quibus utebantur , sperare fas fuit . Nam harum observationum pars magna accuratissimam mensuræ temporum notitiam postulat , quæ ante Pendulorum inventionem haberi nullo modo potuit : quæ de re Tycho identidem conqueritur , cum hoc auxilio destitutis , nulla Stellarum positiones , ut par esset , definiendi spes affulgeat . Multum profecisse existimavit Tycho , quod Venerem , quam vesperè & manè observabat , unâ cum Sole , & de nocte cum stellis fixis conferre posset , quod veteres per Lunam præstitere : quæ Tychonis methodus tutior quidem fuit & accuratior , sed ab omni errore non erat immunis . Obstabant enim cum proprius Veneris motus , tūm refractions non satis Tychoni ipsi perspectæ , quæque majores erant Venere horizonti vicinæ , eaque in errores non contempnendos inducere potuerunt .

Sed neque id satis fuit Horologia Oscillatoria adhibere , quæ minuta secunda tam exquisitè dimetiuntur , ut ea sàpè ad Fixarum motum exegerim , & intra octiduum à medio Solis motu , vel minuto secundo non aberrare expertus fuerim . Nam ipsa quoque perfici oportuit instrumenta quæ ad usum adhibentur . Ea quidem instrumenta persicendi ratio , iisdem pene temporibus , quibus instituta est Academia , fuit excogitata , cum loco Pinnularum vulgarium Telescopia circulorum Quadrantibus sunt aptata , quæ Dioptræ Telescopicæ à nobis vocitantur , quæque usitatis antea Pinnulis non solum hoc præstant , quod res objectas sic oculis admoveant , ut ea quasi cominus videantur , sed etiam id efficiunt ut oculi licet variè dispositi , distinctè illas & facile conspiciant .

Quæ duo commoda in primis Academæ à Rege constitutæ exordiis in Astronomiam redundantur . Hi sunt enim primi hujus Societatis Mathematicis & Physicis disciplinis promovendis destinatae fructus : sed novi quoque observationum modi , novas itidem regulas his innixas , ad situs siderum & motus definiendos exigebant .

Verum , his qui primi in Academiam sunt asciti , non statim præstò fuit locus faciendis observationibus satis idoneus : atque ii partim dispositioni illius Ædificii , quod Regis jussu exædificabatur , ut esset velut Astronomiæ Palatum & firmum ejus domicilium , partim privatis operibus à Rege præscriptis vacabant ; ac demùm nonnulli ex Academicis immatura morte abrepti , quæ mente conceperant

E P I S T O L A.

opera, perficere non potuerunt: atque illud ingenuè fateor me hunc laborem nunquam suscepitrum fuisse, si quis ex iis qui huic effiendo operi pares erant, id suscepisset, ac demum nisi hoc mihi felicitate quadam inopinatâ contigisset quod anteà nemini.

Is animi ardor, quo in observationes Astronomicas intentus eram, non sinebat me ulli deesse occasione, quæ alicujus momenti ad Planetarum motus definiendos esse videretur. Jam anno 1682. qui extremus fuit vita D. Picard, unà cum eo ingentem circuli Quadrantem in Meridiano collocatum cura veram, qui tribus mutulis seu clavis ferreis muro Observatorii affixis fulciebatur; ac quæ opus erant, ut aptè collocaretur in plano Meridiani Circuli, observationes habui. Nam quadrans aliquantulum moveri poterat per tria Cœchlidia, ea-que crassiora quæ extremas mutulorum partes striatas subibant, & sic tribus aliis Cœchlidis retrò positis totam Quadrantis contignationem stringebant, ut Quadrantem circuli stabilem in loco suo tenerent, adeò ut ad angulum quantumvis parvum deflecti is posset; ac tandem hunc quām potui accurate in Meridiano firmum constitui. Tabulam deinde contexui errorum qui ad perpauca secunda minuta vix pervenēre. His quidem minutis à Meridiano deflectere noveram per repetitas observationes in certis Quadrantis gradibus sedulò factas.

Huic Quadranti sua erat Dioptra vulgò Alidada, seu Regula mobilis cum Pinnulis Telescopicis.

Harum Pinnularum ope complures Stellas fixas de die ita sum persecutus per multos annos, ut ne unius quidem diei spatio, etiam de Meridie, oculis meis se subducerent. Hoc quidem inventum, quod inter utiliora Astronomiae practicæ numero, unà cum Horologiis Oscillatoriis rite constitutis, differentias Ascensionum Solis & omnium Planetarum, habitâ Fixarum ratione, mihi subministravit. Nam Planetas ferè ut Stellas fixas, quibus utebar, oculis prosequi mihi licebat. His differentiis Ascensionum & Meridianis cùm Fixarum, tūm Planetarum altitudinibus, simul & iisdem temporibus observatis, Tabulas omnes meas superstruxi. Nam ex duplii illâ determinatione & aliis elementis mihi aliundè notis, veram Planetarum tūm Longitudinem, tūm Latitudinem eruere in proclivi fuit. Sidera quoque per Telescopium Quadranti circuli portatili, cuius radius est trium pedum, aptatum, quemadmodum & per tubum Quadrantis muro affixi, contuebar. Quod utique has Observationes admodum faciles semper mihi præstitit.

E P I S T O L A.

Sepè etiam Venus à me tum fuit observata, cùm uno tantum gradu
à Sole distaret, in superiori sui cum Sole conjunctione, atque his ipsis
temporibus, cùm retro Solem mox erat transitura. Nam in conjunc-
tione inferiori, ea semper est observatu facilis, cùm insigni aliquā
Latitudine donatur, vel in ipso conjunctionis tempore. Harum Ob-
servationum nonnulla protuli exempla in Commentariis Academiæ
in lucem editis. Magnam ejusmodi Observationum copiam per vicenos
annos collegi. Licuit etiam mihi ingentem punctorum, ut vocant,
determinantium numerum eruere, quibus Planetæ suis quique locis
cùm in Longitudine, tūm in Latitudine disponantur, unde vera
centri Æquatio deducitur, quæ satis exactè vix ad ullam hypothesim
referri potest. Non inficior tamen figuram Ellipticam, qualem desi-
nierat Keplerus, non multū abesse ab Orbitâ verâ Planetarum;
quod non aliundè ei fuit exploratum, quām ex ingenti observationum
multitudine, quæ à Tycho circa Martem factæ fuerant, quibus
ipse usus fuerat, ut fusè in libro, cui titulus est De Motibus Stellæ
Martis, commemorat. Quanquam plures iisque per celebres Astrono-
mi adverterunt hanc hypothesis Ellipticam non omni ex parte Pha-
nomenis satisfacere, ac ne in Marte quidem, ob eam fortassis causam,
quòd Keplerus inter observationes, de quibus erat quidam dubitandi
locus, medium insisteret viam; undē alias hypotheses in hujus locum
substituere conatis sunt.

Illa quondam subiit animum cogitatio, an Planetarum orbitæ ex-
primi possent, & explicari Phænomena per circulum, quæ figura ve-
teribus visa est maximè naturalis & idonea corporum motibus ex-
ponendis. Sed circulos illos ex eorum genere esse oportuit, qui sunt
compositi, uti à me sunt appellati in tractatu de Sectionibus Conicis.
In hac hypothesis Sol centrum circuli semper obtineret, quod tamen
non esset in ipsis figuræ medio. Circulum voco ex genere composito-
rum, cujus ex. gr. quinta potentia ordinatæ equalis foret produc-
to quadrati unius è partibus interceptis Axis ipsius per cubum alterius
partis, & ita deinceps de aliis potentiis quæ in infinitum excogitari
possunt. Hos circulos viâ satis compendiosâ ad calculos revocaveram,
definiendo, quæ uniuscujusque esset natura in singulis Planetis. Veram
cùm prolixior foret calculus, nec mihi præstò esset ulla demonstratio,
quâ liqueret siderum motus, aut quorumlibet corporum per hujusmodi
curvas effici, ab incanto destiti, ut iter ipsum quod monstrabat natu-
ra, insisterem.

Post editionem prima partis Tabularum, quæ à me factæ sunt Solis

E P I S T O L A.

& Fixarum observationes, illud ipsum quod initio effeceram, confirmarunt. Per pauca tamen circa Lunam mihi mutanda esse comperi, quod causa fuit cur primam Tabularum partem reliquo opere conjunctam iteratam editione publicandam censuerim. Anceps quoque eram & dubius animi circa particulares quosdam motuum Lunæ casus: sed quæ postea sunt consecutæ observationes, quæ mihi antè erant incognita, aperuerunt.

Multa alia mihi forent in hac Prefatione fusiūs explicanda, cuiusmodi est nova Solis Eclipses ad calculos revocandi ratio per triangulorum rectilineorum Analysis, uti & alia quædam non spernenda monita circa Lunarium Eclipseon accuratiorem calculum, & quo usque is accuratus ac certus esse possit: Eclipses enim, ut Atmosphæra umbra diversis temporibus circularem variat figuram, sic variari possunt, ut hæc inegalitas nullâ ferè arte præsciri queat. Sed cum de usu Tabularum satis fusè in hoc opere disseruerim, quæque utilia esse possunt, non omiserim, frustrâ eadem nunc vel pressiori stylo retexerem. Novas observandi rationes ope instrumentorum quibus utimur simul exposuimus, eaque quâ posuimus curâ sunt siguris delineata, & à nobis sic descripta, ut qui illa non viderint, consimilium fabricam curare facile possint. Ac demum nihil fermè à nobis neglectum fuit quod ad Astronomia usum & praxim pertineat; methodos complures protulimus, quas diuturnâ experientiâ & assiduâ in observando exercitatione accepimus.

Horologiorum quidem quæ Pendulis sunt instruēta, fabrica fuit à nobis pratermissa: nam in præclaro Hugenii de Zulichen libro in hanc rem elaborato, cuius titulus est De Horologio Oscillatorio, hoc ipsum fusè & doctè pertractatum occurrit. Ea solùm exposuimus quæ ad usum & rationem quâ ad medium aut ad verum Solis motum, ejusmodi horologia componantur.

Quod attinet ad rationem computandi Planetarum loca & Eclipses, quam in priori Tabularum editione methodum præscripsi, omnino servandam judicavi, nullâ mutatione factâ: nihil enim aut simplicius aut facilius mihi occurrit.

Inter diversas observandi Eclipses methodos, cuiusdam machine fabricam exposui, quæ citra operationem ullam, vel calculum omnes Solis & Lunæ Eclipses, quæ unoquoque anno possunt contingere, atque earum ferè magnitudinem exhibit, simul quæ sit ratio cujusque diei mensis Lunaris cum die mensis civilis comparati; ac demum horam & tempus cujus eclipsis satis accurate ostendit. Hæc machina tri-

E P I S T O L A.

bus tantummodo, iisque attenuatis laminis cupreis, aut tribus spissioribus chartis sibi mutuo incumbentibus constat. Jam diu est ex quo hac machina à me inventa fuit & vulgata, cumque benignè excepta fuerit ab eruditis, figuram illius delineatam & usum huic operi inserui.

Forsitan quis mirabitur quod celebres Astronomos qui nonnihil luminis in hac materia mihi praetulerunt, non laudaverim; sed cum perpauci sint qui non aliquid utile & sibi proprium attulerint; non dubitavi iis utique meis observationibus congruerent; neque ea mihi mens est ut eorum inventa mihi tribuam, quæ ante hujus operis editionem sunt publicata, nam ea tantummodo ratione mihi innotuere: idque est difficillimum, singulos in hac scientia Eruditos iis laudibus prosequi, quas aut merentur aut mereri se existimant. Id tamen admonere debeo observationes à Margravio olim in Brasilia factas & manuscriptas mecum communicatas fuisse, quæ mihi utiles fuerunt ut quasdam Mercurii positiones, & nonnulla Geographia loca definirem. Ex observationibus à D. Picard tum alibi, tum in Observatorio factis, & mihi traditis, quantum potui utilitatis & luminis accepi, eas ipsas cum meis observationibus conferendo. Multum laboris exhausterat ut Refractiones accuratè definiret, Meridianæ Fixarum quamplurimæ, & quorundam Planetarum altitudines ab eo sumptus fuerant, sed perpaucæ inter Stellas distantiæ ab eo sunt observatae, & quidem ope Quadrantis circuli, postquam in eodem situ stabilis fuit collocatus in ipso Stellarum per Meridianum transitu. Nondum quippe hoc instrumentum in plano Meridiani circuli firmatum fuerat, adeò ut observationes illæ nihil ferè determinarent.

Tabulam quidem confeci, quæ quasdam duorum tantummodo Planetarum motus designant, non quod easdem Anomalias in aliis quoquæ Planetis non occurrere existimem, sed ex meis observationibus nihil satis insigne annotavi, cuius ratio habenda videretur.

Id unum restat ut verbo dicam quâ ratione motus in tabulis prioris editionis à vulgari existimatione Parisiensis Meridiani dissidentem Longitudinem assignaverim, quam 20 gr. 30 min. statueram, primo Meridiano in insula Ferri constituto. Hanc Longitudinem, ut in ceteris locis quæ immediatâ observatione carent, ex proximâ nobis notâ collegeram; eas scilicet est Longitudo Promontorii Viridis, quod navium gubernatores penè omnes in eodem cum Ferri insula Meridiano collocant, cum ab Austro in Boream primum sit iter, neque ea duo loca multum inter se distent. Id vero existimavi fore ut proprius

E P I S T O L A.

ad veram Longitudinem Parisiensem cā ratione accederem , quām si eandem ex remotā quadam , ac proinde incertā estimatione defini rem.

Postremò , Abbas Illustrissime , tametsi Tabularum mearum , quales nunc publici juris fiunt , cum Observationibus meis annorum longā serie perfectis consensio , ac præterea non pauca & recens à me inventa circa Siderum observationes methodi , nullum dubitandi relinquunt locum , quin hoc opus Astronomis gratissimum acceptumque sit futurum ; attamen hoc mihi perparūm videretur , nisi velut publicum non solum laboris mei , diligentia & studii in explendo meo munere , sed etiam obsequii & observantiae in Te meae , extaret monumentum ,

Tibi addictissimus PHILIPP.
DE LA HIRE,

In Observatorio Kalendis
Novemb. 1702.

USUS TABULARUM DE REFRACTIONIBUS.

AB anno 1681. summâ sedulitate ac diligentia ad Meridianam stellarum fixarum altitudinem observandam incubui, ac præsertim Sirii & lucidæ Lyræ, quam exquisitis quadrantibus astronomicis per Telescopicas dioptras singulis diei, noctisque temporibus, ipso etiam meridie, variisque anni tempestatibus observavi, nullamque differentiam altitudinis animadverti præter eam quæ oritur ex proprio motu Fixarum.

At verò cùm stella Sirii in meridiano ad vigesimum sextum gradum circiter ascendat, dubitandum esset ne in minoribus altitudinibus, hibernæ refractiones longe maiores essent quām æstivæ; ea propter plurimas observationes stellæ Capellæ in inferiori altitudine meridianâ circa quatuor gradus cum semisse, tam à D. Picard quām à me in eodem loco Observatorii & diversis anni temporibus habitas inter se comparavi, & factâ debitâ reductione propter motum proprium stellæ, vix inter eas unius minuti primi differentiam reperi, quæ facilè in aliam causam quām in refractiones rejici posset: quamobrem refractiones Solis, Lunæ & reliquorum siderum quovis tempore constantes & easdem constitui, unicamque tabulam refractionum ex ipsis observationibus deduc̄tam condidi.

Negandum tamen non est quin refractiones circa horizontem nonnullis inconstantiis sint obnoxiae, pro variâ aëris constitutione & naturâ soli circumpositi sive sublimis, sive humilis, ut sæpiissimè expertus didici; sidera enim quæ summos montium apices quasi stringebant, ex imis radicibus mihi videbantur paulò altiora, quām si ex ipso cacumine fuissent observata. Fattendum prætereà, si fidem alienis observationibus habere velimus, refractiones Borealium regionum ipsâ etiam æstate, longè maiores esse quām in Zonis temperatis.

De Altitudine Poli Parisiensis in Regio Observatorio, & maximâ Declinatione Solis vel Obliquitate Ecliptice.

Observationes habitæ in Regio Observatorio circa Solsticia.

In Solsticio æstivo apparet altitudo meridiana superioris limbi Solis ex plurimis observationibus collecta fuit,	64° 55' 24"
Refractione auferenda reperietur in tab. 5;	33
Parallaxis addenda,	1
Vera altitudo superioris limbi,	64 54 52
Semidiameter Solis,	15 49
Vera altitudo meridiana centri Solis;	64 39 3

Uſus Tabularum.

In Solſtitio hiberno apparens altitudo meridiana superioris limbi So-	$18^{\circ} 0' 24''$
lis,	
Refractio auferenda erit ex tabula 5.	$3 12$
Parallaxis addenda,	5
Vera altitudo superioris limbi,	$17 57 17$
Semidiameter Solis,	$16 21$
Vera altitudo meridiana centri Solis,	$17 40 56$
Hinc vera Tropicorum distantia,	$46 58 7$
Dimidia, quæ est Solis Declinatio maxima,	$23 29 3 \frac{1}{2}$
Denique altitudo Æquatoris in Observatorio,	$41 9 59 \frac{1}{2}$
Et complementum, quod est altitudo Poli,	$48 50 0 \frac{1}{2}$

Observationes Stella Polaris.

Ex variis observationibus maximæ & minimæ altitudinis meridianæ apparentis stellæ Polaris, quæ posita est in extrema cauda Ursæ minoris, apparens altitudo Poli colligitur, ut D. Picard in libro de Mensura terræ constituit inter portas sanctorum Jacobi & Martini circa sanctum Jacobum ad macellum,

$48^{\circ} 52' 20''$

Factâ igitur reductione pro locorum distantia,	
erit in Observatorio altitudo mer. appar. Poli,	$48 51 2$
Sed refractio huic altitudini conveniens,	$1 4$
Ergo vera altitudo Poli in Observatorio,	$48 49 58$
Quamobrem veram altitudinem Poli in Observatorio	
usurpabimus,	$48 50 0$
Et altitudinem Æquatoris,	$41 10 0$

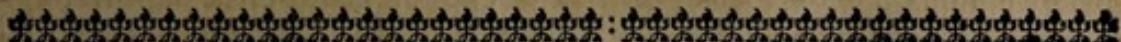
Ex observationibus prope Æquatorem habitis, Tropicorum distantiam superius inventam confirmabimus.

Clarissimus Astronomus D. Richer Regiæ scientiarum Academiæ Socius	
in insula Cayenna prope Æquatorem, in Solſtitio aſtivo altitudinem	
apparentem meridianam centri Solis observavit,	$71^{\circ} 27' 40''$
Refractio propria subtrahenda,	24
Hinc vera altitudo meridiana centri Solis ad Boream fuit	$71 27 16$
Sed in Solſtitio hiberno altitudinem apparentem me-	
ridianam centri Solis habuit,	$61 35 16$
Refractio subtrahenda ex Tabula 5,	40
Parallaxis addenda,	1
Ergo vera altitudo meridiana centri Solis ad Austrum fuit,	$61 34 37$
Erit igitur Tropicorum distantia,	$46 58 7$
Et maxima Eclipticæ Declinatio,	$23 29 3 \frac{1}{2}$

Præterea ex observationibus in nova civitate Mauritia in insula Antonii Vaas, quæ est in Brasilia, à Georgio Margraffio habitis, & à Cl. D. Thevenot mihi communicatis collegi

In Solstitio æstivo apparentem centri Solis meridianam altitudinem,	58° 23' 20"
Refractio auferenda,	45
Parallaxis erit addenda ex Tabula 5.	1
Vera igitur altitudo meridiana centri Solis,	58 22 36
In Solstitio hiberno centri Solis altitudinem meri- dianam apparentem ex iisdem deduxi,	74 39 20
Refractio erit auferenda,	20
Vera altitudo meridiana centri Solis :	74 39 0
Hinc distantia Tropicorum,	46 58 24
Et maxima Eclipticæ Declinatio,	23 29 12

Observationibus nostris potiusquam alienis adhæremus, idque præsentim cùm differentia 12. secundorum ex Quadrantibus Tychonicis vulgaribus pinnaciis instructis, quibus usus est Margraffius, oriri potuerit.

De Epochis Vulgaribus.

DIeſ Astronomici quibus in hisce Tabulis utimur, ipso currentis diei & vulgaris meridie incipiunt, & in meridie sequentis diei terminantur, adeò ut dies Astronomicus incipiat cùm diei vulgaris Gallici vel Ecclesiasti- ci, qui à media nocte numeratur, horæ duodecim jam præterierint. Horæ, minuta, secunda &c. completa, ut fert uſus noster, usurpantur.

Annus incipit primâ die Mensis Januarii ipso meridie, & absolvitur me- ridie primæ Januarii sequentis anni.

Anni Juliani constant si communes, diebus 365. si bissextiles 366. Quam- obrem si annus fuerit bissextilis, elapso mense Februario dies una diei pro- positæ erit addenda, si mensibus anni communis utamur, ut in Tabulis monuimus.

Epocha seu Æra vulgatis vel primus annus Christi incipit ineunte anno qui ipsius nativitatem subsequitur; hæc autem media nocte inter 24. & 25. diem usualem Decembris contigit. Itaque annus in quo natus est Christus qui fuit bissextilis, primus est ante Epocham vulgarem: ideoque annus quintus ante Epocham vulgarem fuit similiter Bissextilis, & sic continenter retrocedendo. Sed ab Epochâ Christi vulgari quaterni sunt Bissextiles, ut ex laterculo sequenti manifestum apparebit.

Anni currentes ut vulgò numerantur.

B. 5

4

3

2

B. 1 Ante Epocham Christi in quo ipſe natus eſt.

1 Epochæ vulgaris Christi.

2

3

B. 4

5

&c.

Notandum quòd in tabulis nostris Epocham Christi o anno primo completo ante Epocham convenit, hoc eſt eo temporis momento quo primus annus Epochæ Christi incipit, nempe ex supradictis in ipſo meridie primæ diei Januarii ejusdem anni.

Anni Aegyptii, ut anni Nabonassari, ſunt omnes inter ſe æquales & 365. diebus conſtant, cùm anni Juliani in ſingulis quaternis Aegyptiis unam diem aſſumant, & in eo poſita eſt differentia inter Calendarium Aegyptium & Julianum; qua propter anni centum Juliani annos Aegyptios vigenti quinque diebus ſuperant.

Epocha Nabonassari facilè ad noſtram Epocham Christi reducetur, ex eo quòd prima dies mensis Thoth anni 749. Nabonassari in diem 23. Auguſti Mensis Juliani Calendarii & in annum primum Epochæ vulgaris Christi incidat. Facilè igitur reperietur, quis annorum Christi ante vel poſt Epocham vulgarem repondeat annis Nabonassari, cujus Epochâ uſus eſt Ptolemaeus.

Periodus Julianus annos 7980. continent, ex ductu ſcilicet trium numero-rum 28, 19, & 15. Primus annus Epochæ vulgaris Christi incipit in eunte anno 4714. Periodi Julianæ. Æra Nabonassari incipit 26. die Februarii anni currentis Periodi Julianæ 3967.

Notandum quòd stylus vetus idem ſit ac priſcum Calendarium Julianum: ſed stylus novus vel Gregorianus ante annum 1700. currentem, dies de-cem plusquam vetus numerabat, & anno currente 1700. poſt mensem Fe-bruarium dies 11. habet plusquam vetus: fuit enim in Calendario Grego-riano annus 1700. communis nempe dierum 365. qui priſco more in Ju-liano fuit Biſſextilis. Reformatio Calendarii Juliani facta eſt à Gregorio XIII. Pontifice Maximo, unde Calendarium Gregorianum. Incœpit Ro-mæ Calendarii reformatio die quinta Octobris anni 1582. quæ in 15. diem ejusdem mensis fuit commutata: at in Gallia 10a. Decembris ejusdem anni dieta fuit 20a. & annus currens 1582. decem diebus fuit decurſatus. Fa-cilis igitur erit converſio Calendarii Gregoriani in vetus Julianum, &c vicif-ſim; atque adeo data Epocha vel radix alicujus planetæ in Calendario Gre-goriano ad Julianum reducetur, ſi motus medius planetæ ſecundūm ordi-nem signorum, qui decem diebus convenit, radici Gregorianæ addatur.

Contrà si sit reducenda radix Julianæ ad Gregorianam , auferatur à Julianæ planetæ motus decem dierum. Sed si motus fiat contra ordinem signorum ut motus nodi lunæ , in reducendis ejus Epochis contrariâ operatione utendum erit.

Tabulæ nostræ ad Meridianum Parisiensem in Observatorio Regio constructæ sunt , tūm propter observationes præcipuas quibus in hisce tabulis condendis usi fuimus , cūm propter Ædificii magnificentiam , in quo Rex Munificentissimus Astronomiæ sedem firmam & Regiam totique terrarum orbi spectandam præbuit ac posuit.

P R A E C E P T U M I.

De correctione Temporis.

Triplex est correctio temporis civilis. Prima est conversio temporis propositi in Astronomicum , sumptis , ut suprà monuimus , temporibus completis à prima die Mensis Januarii ; in ea enim incipiunt anni : quare ex gratiâ hora quarta matutina 20. diei Februarli anni 1703. currentis secundùm usum gallicum convertitur in astronomicum tempus si assumantur anni completi 1702. Januarius mensis completus , dies completi 18. cum horis 16. quæ completae numerantur cum minutis & secundis : sed anni 1708. diei 24. Augusti hora 6. vespertina cum 35. minutis , convertitur in astronomicum tempus , si assumantur anni completi 1707. Julius completus , 24. dies ; unam enim addimus diem propter bissextilem cùm Februarius mensis jam præterierit ; cum 6. horis & 35. minutis.

Secunda correctio est differentia Longitudinis inter Observatorium & locum pro quo instituitur calculus. Si nulla sit meridianorum vel longitudinis differentia , nulla erit secunda correctio. De hac correctione peculiari data est tabula juxta nostras recentiores & aliorum observationes emendata , quæ præter differentiam longitudinis Observatorium inter & præcipua terræ loca , ipsorum etiam latitudines vel Poli altitudines continet.

Hæc differentia longitudinis sive meridianorum additur Meridiano Parisiensi si locus propositus sit occidentalior , contrà subtrahitur si sit orientalior , ut tempus aliorum meridianorum ad nostrum transferatur ; exempli gratia si uti volumus hisce tabulis Goæ Indiæ , quæ Observatorio Parisiensi est orientalior , idem est ac si tempus Goæ propositum reducatur ad tempus in Observatorio numeratum , & cùm pauciores horæ eodem momento Parisiis quam Goæ numerentur , si sit Goæ hora septima post meridiem , tunc temporis Parisiis numeramus tantum horam secundam cum 14. minutis ; quamobrem pro locis orientalioribus subtrahimus meridianorum differentiam ; contrarium erit pro locis occidentalioribus. Sed si datum tempus sub meridiano Parisiensi traducendum sit ad tempus sub aliis meridianis , addetur tempus differentiæ longitudinis quod diximus subtrahendum , subtrahetur quod diximus addendum. Ut si queratur quotâ horâ

Goꝝ contingere debuit Eclipsis , quꝝ contigit Parisiis horā quintā matutinā , respondemus horā nonā cum 46. minutis , addito differentiæ meridianorum tempore , cùm reverā eodem tempore plures horæ numerentur Goꝝ quam Parisiis ; sed subtrahenda erit differentia meridianorum pro locis occidentalioribus .

Tertia correctio quꝝ dicitur *Æquatio temporis* , & apparens , vel verum tempus convertit in medium , vel contrā , petenda est ex inæqualitate diērum . Tabulam hujus æquationis dedimus de cuius constructione nobis hīc pauca sunt dicenda .

Si horologium intra spatiū unius anni exactè secundū motū medium solis moveretur , meridiemque semel notasset sole in meridiano versante , alio quovis tempore differentia temporis inter momentum quo centrum solis circulum meridianum tetigit & meridiem ab horologio designatum , dicitur *Æquatio temporis* , ab eo scilicet tempore quo sol & horologium simul meridiem designabant . Quod dicimus de meridie , idem de alia qualibet hora intelligendum : adeoque *Æquatio temporis* aliud nihil est nisi differentia in tempus medium conversa inter portionem æquatoris quam circuli meridiani ducti per duo Eclipticæ puncta definiunt , & motū medium solis eo temporis spatio , quo sol à primo puncto ad secundum progressus est .

Hinc manifestum est temporis *Æquationem* à quolibet anni tempore vel Eclipticæ puncto initium sumere posse . Ac præterea hanc æquationem vel gradibus motus apparentis aut medii solis vel diebus apparentibus vel mediis posse assignari . Nostra autem temporis æquatio ad singulos gradus longitudinis mediae solis fuit accommodata , ita tamen ut ad annum 1700. primā die Januarii hæc æquatio sit o vel nulla in meridie medii temporis cui radices motuum fuerunt aptatæ ; sed tunc ascensio recta veri loci solis superabat medium ejus locum 1°. 3'. 30''. quamobrem si quis pro quolibet anno proposito æquationis temporis tabulam nostris planetarum motibus convenientem condere voluerit , primò ad quemlibet gradum mediae longitudinis solis eo anno quæratur verus locus solis & ejus ascensio recta , à quā subtractis 1°. 3'. 30''. fiet ascensio correcta , quꝝ si auferatur à media longitudine assumpta vel hæc ab illa , hoc est minor à majore , residuum conversum in minuta horaria , erit æquatio temporis conveniens longitudini mediae solis assumptæ . Sed hæc æquatio erit additiva si longitudine media solis fuerit minor ascensione recta correcta ; contra si longitudine sit major , æquatio erit subtractiva . Utimur autem hac regula quoties tempus apparens vel verum in medium convertendum proponitur , contrarium erit pro conversione temporis medii in apparens .

Ex his patet omnem æquationis temporis differentiam variis temporibus ex Apogœi solis motu oriri , nam eadem manente longitudine media , varia erit æquatio centri solis , & varia ascensio recta , pro varia anomalia .

Exemplum calculi æquationis temporis.

Si quæratur æquatio temporis ad annum currentem 1801. in 0° . $\approx$ medii motus solis, ex tabulis nostris reperiemus verum locum solis huic medio respondentem $10^{\circ}. 0^{\circ}. 40'. 52''$. cuius ascensio recta erit $302^{\circ}. 52'.$ $59''$. à qua si auferatur $1^{\circ}. 3'. 30''$. erit correcta ascensio $301^{\circ}. 49'. 29''$. cuius differentia cum media longitudine $0^{\circ} \approx$ vel 300° . erit $1^{\circ}. 49'. 29''$. sed si hæc differentia in minuta temporaria convertatur, habebimus temporis æquationem $7'. 18''$. convenientem loco medio solis $0^{\circ} \approx$. & hæc æquatio temporis erit additiva ex præcepto, ut habetur in tabula nostra; sed paulò minor propter motum Apogæi in annis 100. ab Epochâ.

Sed ex tabula æquationis temporis qualis hic proponitur, alia poterit deduci quæ vulgo dicitur *Æquatio dierum*, & tabulis nostris conveniens. Nam si ad singulos dies in meridie reperiatur motus medijs solis, cum hoc motu medio ex tabula æquationis temporis illico apparebit æquatio dierum diei proposito conveniens & tabulis motuum accommodata. Tabula æquationis dierum commodior erit tabulâ æquationis temporis, si ad annos consequentes quatuor componatur.

Exemplum triplicis correctionis temporis in sequenti præcepto affere-
mus.

P R A E C E P T U M I I.

*Verum locum Solis in Eclipticâ; ejusque Anomaliam veram ad datum
tempus apparetus Ærae vulgaris Christi reperire.*

Tempore proposito in astronomicum converso & ad meridianum Observatorii Regii Parisiensis, si necesse fuerit, reducto per præceptum primum, assumantur ex tabula 11. tūm Epochâ proximè superior temporis reducti, cùm motus medijs solis ab æquinoctio, qui tempori hactenus dupliciter emendato, annis scilicet, mensibus, horis, minutis & secundis conveniat, fiatque summa quæ longitudi media solis dicitur sed nondum accurata. Èa tamen in tertia temporis correctione utimur quam in tabula 3. æquationis temporis reperies, minutisque & secundis hujus æquationis convenientem motum medium solis addes longitudini mediæ solis superiùs inventæ, si tituli in capite æquationis positi sint additivi; contra ab ipsa longitudine detrahes, si tituli sint subtractivi; & habebis medium longitudinem solis ab æquinoctio. Sed si minuta & secunda hujus æquationis, tempori jam dupliciter correcto addantur vel ab ipso detrahantur, pro ut tituli indicant, ex tempore apparenti correcto fiet tempus medium tripliciter correctum, quo utimur in tabulis.

In eadem tabula 11. cum tempore tripliciter correcto, Apogæi solis longitudinem medium obtinebis, in unam summam collectis Epochâ Apogæi,

ejusque motu medio annis, mensibus, horis, minutis & secundis convenienter.

Jam si Apogæi longitudinem medianam à longitudine media solis detraxeris, additis duodecim signis longitudini solis si subtractio fieri nequit, ut sit in omnibus calculis, quod hic semel monitum sufficiat, residuum erit anomalia solis media, quod est distantia solis à suo Apogæo. Quâ tandem cognitâ ex propria tabula 13. æquationis centri solis convenientem centri solis æquationem excerpes in priori semicirculo subtrahendam, in posteriori addendam longitudini mediæ, ut indicant tituli, & habebitur verus locus solis in Eclipticâ, qui dicitur etiam solis vera Longitudo.

Præterea si eadem æquatio centri addatur anomaliæ mediæ vel ab ea subtrahatur, ut æquationis tituli postulant, anomaliam solis æquatam vel veram habebimus.

A primo puncto anomaliæ ad 180. gradum completum solis descensus dicitur ab Apogæo ad Perigæum, quod fit in sex prioribus signis anomaliæ; contrâ vero à 180. gradu ad principium anomaliæ vel in sex posterioribus signis, dicitur ascensus à Perigæo ad Apogæum.

Exemplum.

Quæritur verus locus solis anno Æra Christi 1702. Martii die 20. hora quartâ matutinâ cum 37'. & 23". temporis apparentis Massiliæ, Stylo novo Gregoriano.

Primò tempus propositum in astronomicum apparens convertitur juxta primam emendandi temporis rationem, si assumantur tempora completa, nempe 1701. anni, mensis Februarius, 18. dies, 16. horæ cum 37'. & 23".

Secundò pro differentia meridianorum Massiliam inter & Regium Observatorium reperietur in tabulâ quartâ æquatio auferenda 12'. 30", ideoque tempus propositum erit dupliciter correctum 1701. Febr compl. 18. dies, 16. horæ, 24'. 53".

Erit igitur ex Tabula 11^a.

1700. Epochæ Gregoriana.

1. annus

Febru.

18. dies

16. hor.

24'

53".

Longitud. ☉

9°	10°.	52'.	27'.
11	29	45	40
1	28	9	11
0	17	44	30
		39	25
			59
			2

Summa, rejectis 12. signis, erit longit. med. ☉ 11 27 12 14

Sed huic longitudini convenit æquatio temporis in 3. tabula 3'. 38". addenda tempori correcto apparenti ut fiat tempus medium 1702. Febr. 18. dies, 16. hor. 28'. 31". quod erit tripliciter correctum, & 3'. 38". respondens motus mediis reperietur 9". addendus longitudini inventâ ut fiat longitudine media 11°. 27'. 12'. 23".

Similiter ex eadem tabula 11^a. colligimus medium Longitudinem Apog.

1700.

Uſus Tabularum.

9

1700. Epoch.

1 Ann.
Febr
18 dies
16 h.
28'
31"

3°. 8°. 7'. 30".

1 2
10
3

Summa

3 8. 8. 45.

Jam ex longitudine media ☽

11°. 27°. 12'. 23".

Subtrahe Apogæum

3 8 8 45

Restabit Anomalia media ☽

8 19 3 38

In Tabula 13, æquationis centri ☽, anomaliae mediæ conveniens æqua-
tio centri reperietur.

addenda longitudini mediæ	1	54	3
Ergo vera longitudo ☽	11	29	6 26
Et verus locus ☽ in Ecliptica	29	6	26)C
Sed si eadem æquatio centri addatur anomaliae mediæ, fiet anomalia ☽ æquata vel vera.	8	20	57 41

P R A E C E P T U M III.

*Verum Lunæ locum in orbita sua, & Anomaliam ejus veram ad
datum tempus Æra vulgaris Christi reperire.*

Tempore proposito apparenti tripliciter correcto per primam & secun-
dam correctionem, si necesse fuerit, ut suprà in Sole, & per tertiam ope
longitudinis Solis, ut in præcepto præcedenti; eâdem methodo quâ in sole
usi fuimus, medium locum tûm Lunæ, cùm ejus Apogæi reperiemus in
Tabula 15. & à loco medio Lunæ subtracto Apogæo, remanebit Anomalia
media Lunæ, cui convenientem in Tabula 16. assumemus æquationem cen-
tri lunæ addendam vel subtrahendam loco medio lunæ & anomaliae juxta
titulos æquationis, ut locus Lunæ primò æquatus sed nondum correctus,
nec non anomalia primò æquata habeantur.

A loco lunæ primò æquato subtrahe Apogæum solis & remanebit dis-
tantia lunæ ab Apogæo Solis. Similiter ab eodem loco lunæ subtrahe ve-
rum locum solis & remanebit distantia lunæ à sole. Cum hisce distantiis in-
gredere Tabulam 17, Correctionis lunæ & nodi, ex quâ correctionis par-
tem addendam vel detrahendam excerptes, quæ cùm fuerit applicata juxta
titulos additionis vel subtractionis loco lunæ & anomaliae mediæ, fiet lo-
cus correctus lunæ & ejus anomalia correcta. Hic autem locus correctus

b

verus est, & Anomalia vera in syzygiis ; sed extra syzygias utrumque aliâ prætereà indiget æquatione , ut fiat verus locus & anomalia vera.

Ad æquationem ultimam lunæ duo requiruntur , nempe distantia lunæ correctæ à sole & Anomalia correcta , quibus cognitis ex Tabula 19. ultimæ æquationis lunæ excerptur æquatio propria addenda vel auferenda loco lunæ correcto & anomaliae juxta titulos Tabulæ , ut fiat verus locus lunæ in orbitâ suâ, ejusque Anomalia vera.

Notandum circa titulos additionis & subtractionis in Tabulâ æquationis ultimæ appositos , quod tituli in capite , primo & tertio quadranti distantia lunæ à Sole serviunt , ubi fit descensus ad primam scalam ; contrâ vero tituli ad calcem positi secundo & quarto quadranti conveniunt in ascensu ad scalam usque propiorem ; sed tituli duabus scalis appositi tam in ascensu quam in descensu æquationi conveniunt.

Exemplum.

Anno Æræ vulgaris Christi 1704. Maii die 15. horâ 6. cum 45'. post meridiem temporis apparentis Stylo novo in Observatorio Regio Parisiensi, quæritur lunæ verus locus & Anomalia vera.

Si tempus propositum in Astronomicum completum convertatur & ad meridianum Observatorii Regii reducatur in quo nulla est reductio ex Tabula 4. ac denique si ope longitudinis mediæ solis ex apparenti fiat medium , habebimus 1703. Aprilem completum , 15 dies additâ unâ die cum annus propositus sit Bissextilis & jam præterierit mensis Februarius , 6 horas , cum 36' & 39" , inventa est enim subtrahenda æquatio temporis 8' 21" ; quam obrem ex Tabula 15. mediorum motuum lunæ , erit

	Longitudo ♂				Long. Apog. ♂			
Epocha Gregor. 1700	6 ^s	3 ^o	32 ¹	1 ^u	11 ^s	6 ^o	53 ¹	40 ^u
Anni	3	0	28	9	10	4	1	59
Aprilis		4	21	10	2	0	13	22
Dies 15		6	17	38	45		1	40
Horæ 6			3	17	39			1
Minuta 36'				19	46			10
Secunda 39"					21			
Summa , locus medius ♂	6	14	7	44		3	23	57
Apogæum subtrahendum ,	3	23	57	33				33
Restabit anomalia media ,	2	20	10	11				
Æquatio centri subtrahenda ,		4	52	31				
Locus ♂ primò æquatus ,	6	9	15	13				
Anomalia primò æquata ,	2	15	17	40				
Apog. ☽ subt. à loco ♂	3	8	10	57				
Distantia ♂ ab Apog. ☽	3	1	4	16				

Uſus Tabularum.

II

Verus locus ☽ subt. à loco ☉	1	24	49	14
Distantia ☉ à ☽	4	14	25	59
Correctio ☉ & ☽ subtrahenda,			7	57
	—	—	—	—
Locus ☉ correctus,	6	9	7	16
Anomalia correcta,	2	15	9	43
	—	—	—	—
Dist. ☉ correctæ à ☽	4	14	18	2
Æquatio ultima ☉ subtrah.		1	30	11
	—	—	—	—
Verus locus ☉ in orbita sua,	6	7	37	5
vel	7	37	5	5
Anomalia vera,	2	13	39	32

P R A E C E P T U M IV.

Lune nodi ascendentis verum locum ad datum tempus reperire.

Tempore correcto ut in præcepto præcedenti, ex Tabulâ 15. collige motus medios nodi ☽ ascendentis ad tempora post Epocham proximè antecedentem, eorumque summam subtrahet ab eadem Epochâ & restabit locus medius nodi ascendentis. Sed in calculo veri loci lunæ inventa est communis correctio ☉ & ☽, quam loco medio nodi addes, vel ab ipso subtrahes ut imperant tituli in capite vel ad calcem correctionis positi, & habebis locum nodi correctum, qui verus erit in syzygiis.

Jam in Tabulâ 20. Æquationis nodi ☉ cum distantia veri loci ☉ à ☽ æquationem ☽ assumes cum scrupulis proportionalibus è regione positis, & in usum latitudinis servandis, eamque æquationem cum suis titulis additionis vel subtractionis loco nodi correcto applicabis, & fiet verus locus nodi.

Exemplum.

Ad datum tempus correctum in Exemplo præcedentis præcepti

	motus medii ☽			
Anni 5:	1 ⁵	27 ⁰	59 ¹	9 ⁴
Aprilis		6	21	17
Dies 15.			47	40
Horæ 6.				48
Minuta 36 ¹				5
Secunda 39 ⁴				0
	—	—	—	—
Summa	2	5	8	59

Epocha proxime antecedens 1700.	4	28	2	4
Summa inventa subtrahenda,	2	5	8	59
	—	—	—	—

Longitudo media Q	2	22	53	5
Correctio Q subtrahenda ,			7	57
Longitudo Q correcta	2	22	45	8
Vera distantia C à ☽	4	12	47	51
Æquatio Nodi Q addenda ,		1	33	35
Scrupula proportionalia ,			32	2 4
Longitudo Nodi æquata vel vera ,	2	24	18	43
Et verus locus Q ascendentis.	24	18	43	II

P R A E C E P T U M V.

Veram Latitudinem Lunæ ad datum tempus reperire.

A Vero loco lunæ subtrahe verum locum Nodi ascendentis & restabit Argumentum latitudinis vel distantia lunæ à nodo Q. Cum argumento latitudinis in Tabulâ 21. latitudinis simplicis & excessus, reperies latitudinem simplicem & excessum è regione ; & in excessum ductis scrupulis proportionalibus in præcepto præcedenti inventis , productum addatur ubique latitudini simplici & fiet vera latitudo Lunæ.

Notandum quòd latitudo Lunæ erit borealis in sex prioribus signis argumenti latitudinis , sed australis in sex posterioribus ; & latitudo simplex lunæ erit vera latitudo in syzygiis.

Exemplum.

In exemplo præcedentium præceptorum ,	6°	7°	37'	51"
Verus locus C in orbita sua ,	2	24	18	43
Vera longitudo nodi ascendentis subtrahenda ,				
Restabit argumentum latitudinis ,	3	13	18	22
Latitudo simplex ,	4	53	23	
Excessus ,		18	2 2	
Productum è scrupulis prop. & excessu erit ,			605	2 2
Vel		10	5	
addenda latitudini simplici ,				
Latitudo vera Borealis ,	5	3	28	

P R A E C E P T U M VI.

Verum locum Lunæ reducere ad Eclipticam, nec non motum horariorum fictum Lunæ, quo utimur in perquisitione veri Novilunii vel Plenilunii.

IN Tabulâ 22. Reductionis Lunæ ad Eclipticam, cum argumento latitudinis assume reductionem cum titulis convenientibus, eaque utere ad reductionem veræ longitudinis lunæ, & habebis veram lunæ longitudinem vel verum lunæ locum ad Eclipticam reductum.

Sed in Tabulâ 18. cum Anomaliâ Lunæ verâ in propriâ columnâ reperies Lunæ motum horariorum fictum, qui motus est horarius motui Lunæ primò æquato conveniens; hoc autem motu in syzygiarum determinatione utimur & ad Eclipticam reducitur ablati ubique 3°.

Notandum quod augmentum reductionis Lunæ quod fit ex augmento latitudinis, cum nullius sit momenti, consultò negleximus.

Exemplum.

In exemplo præcedentium præceptorum.				
Verus locus ℣ in orbita sua,	6°	7°	37'	5"
Argumentum latitudinis,	3	13	18	22
Reductio addenda,			2	58
Verus locus ℣ reductus ad Eclipticam,	6	7	40	3
Vel vera longitudo ℣.		7	40	3 1/2

P R A E C E P T U M VII.

Diametrum Lunæ horizontalem, Parallaxim horizontalem & distantiam centri Lunæ à centro Terræ invenire.

EX Tabula 18. ea excerptes quæ sunt quæsita cum Anomaliâ verâ. Deinde ingredere Tabulam 23. cum distantia Apogei lunæ à sole, & in area communis signorum hujus distantia & Anomaliæ veræ, invenies correctionem, non neglecta tamen parte proportionali.

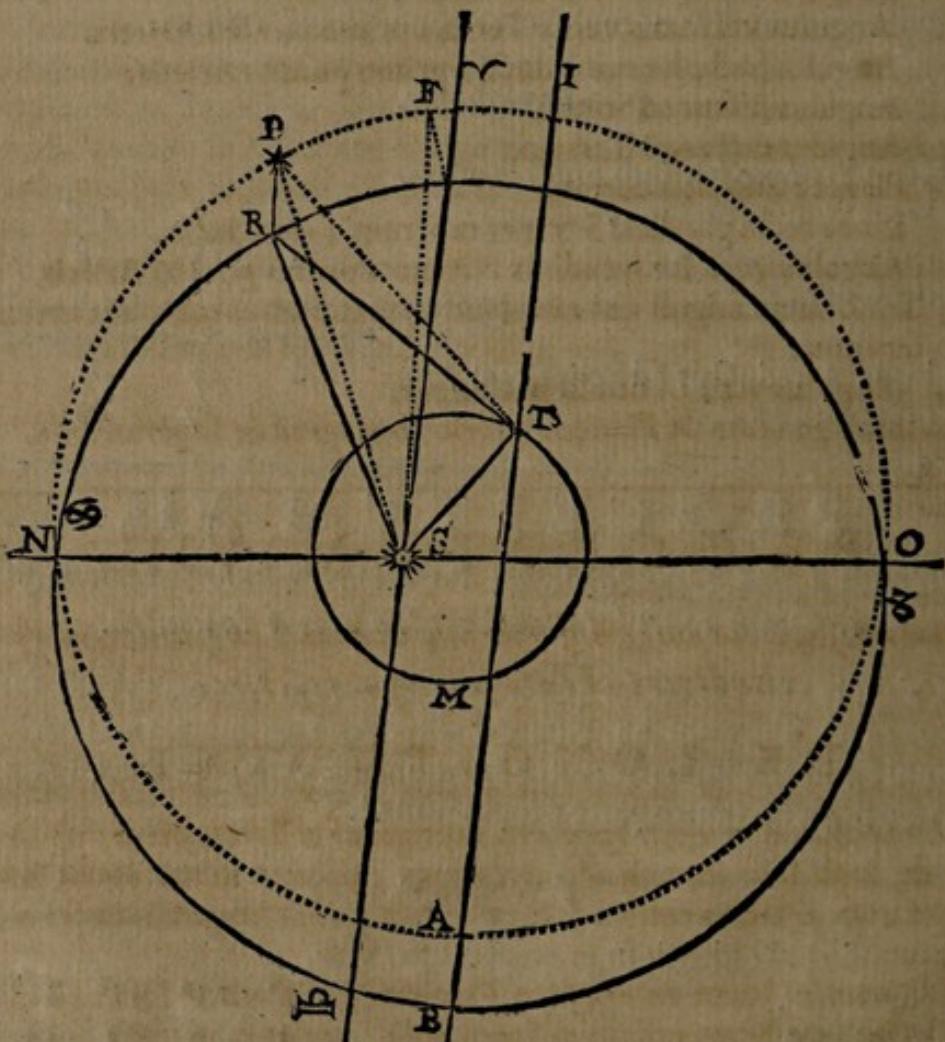
Exemplum.

In exemplo præcedentium præceptorum, esto.				
Apogæum lunæ,	3°	23°	57'	33"
Verus locus solis	1	24	49	14
Distantia Apogei Lunæ à Sole,	1	29	8	19
Anomalia vera,	2	13	39	32

Cum Anomaliā verā ex Tabulā 18. habemus,	
Diametrum horizontalem	30° 55' 42"
Parallaxim horizont.	56° 41'
Distantiam à centro terræ in centes. semid. terræ	6060;
Sed in Tabula 23. reperientur,	3
Correctio subtrahenda diametri horizontalis,	15
Correctio subtrahenda Parall. horizont.	
Correctio addenda distantia lunæ à centro terræ, 27 Cent.	
Erunt igitur vera Diameter horizont.	30. 47
Vera Parallaxis horizont.	56. 26
Vera distantia lunæ à centro Terræ,	6087. Cent. semid Terræ.

In hac figura Sole posito immobili, Planetarum superiorum Systema oculis subjicitur.

S. Sol

STRNBO. Planum Eclipticæ.

ANPO. Orbita Planetæ, in qua

N O. Linea Nodorum , vel occursus plani per orbitam cum Eclipticæ plano.

N R O B. Orbitæ planetæ reductio vel projectio in planum Eclipticæ per lineas parallelas inter se & ad planum Eclipticæ perpendiculares.

P. Planeta in orbita sua.

T. Terra.

T M. Orbita Terræ super planum Eclipticæ

P R. Linea recta perpendicularis à planeta P ducta ad Eclipticæ planum in R.

R. Locus planetæ ad Eclipticam reductus.

F. Orbitæ punctum indicat primum Arietis punctum in orbitâ planetæ, ita ut anguli O S F , O S Y tam super orbitæ quam Eclipticæ planum sint inter se æquales. Numeratur autem medius motus Planetæ ab orbitæ punto F per angulos F S P .

Y S R. Angulus vel locus Planetæ reductus à primo puncto Arietis.

P S R. Angulus inclinationis Planetæ ex Sole visi.

Y S T. Angulus vel locus verus Terræ à primo puncto Arietis.

Y S R. Angulus loci planetæ reducti à primo puncto Arietis.

T S R. Angulus dictus ad Solem.

S T R. Angulus dictus ad Terram.

S R. Planetæ distantia curtata.

B T I. Linea recta parallela S Y per centrum Terræ ducta.

I T R. Angulus veræ longitudinis Planetæ à primo puncto Arietis.

V , X , Y , Z sunt anguli qui ex calculi operationibus orti , ei tantum inserviunt.

P T R. Angulus veræ Latitudinis Planetæ.

Idem intelligendum de Planetis inferioribus quod de superioribus.

P R A E C E P T U M VIII.

Planetarum superiorum & inferiorum veram Longitudinem & Latitudinem ad datum tempus reperire.

D E L O N G I T U D I N E.

Iº. Propositum tempus apparet corrigatur & fiat medium , ut in præcepto de loco solis inveniendo docuimus , unâque verus locus Solis in Ecliptica cum distantia terræ à sole ex tabula 14. in Logarithmicis numeris reperiatur.

II. Quæratur locus excentricus Planetæ , qui planetæ locus est ex Sole visus , cùdem methodo quam verus locus solis , nec non planetæ locus nodi Q ascendens , cui adhibenda erit correctio in h , & anomalia vera , cum distantia planetæ à Sole in numeris Logarithmicis , ut se habent in Tabulis singulorum planetarum.

III. Auferatur locus ϖ planetæ à loco excentrico, & residuum erit argumentum latitudinis planetæ.

IV. Cum argumento latitudinis reperiantur in suis tabulis, planetæ Inclinatio & Reductio ad Eclipticam. Reductio autem erit additiva aut subtractiva prout titulus appositus indicabit.

V. Addatur reductio si sit additiva, vero loco excentrico planetæ vel ab ipso subtrahatur si sit subtractiva, & locus planetæ reductus ad Eclipticam obtinebitur, qui erit longitudo planetæ ex Sole.

VI. Additis vel subtractis sex signis vero loco Solis, summa vel residuum erit verus locus terræ ex Sole visus. Jam à loco Terræ auferatur locus reductus planetæ vel hic ab illo, hoc est minor à majori; sed si major superet minorem quantitate majori sex signis, addantur minori duodecim signa priusquam fiat subtractio, tunc autem minor fit major, residuumque erit *Angulus ad Solem* ubique minor sex signis.

VII. Assumatur dimidia pars anguli ad Solem, ejus complementum ad quadrantem vel ad tria signa erit semi-summa angulorum quā utimur in resolutione trianguli cujus anguli sunt ad Solem, ad Terram & ad planetam reductum super planum Eclipticæ.

VIII. Jam si fiat ut Radius ad Sinum complementi inclinationis planetæ, ita distantia planetæ à Sole ex tabula excerpta, ad quartum terminum, hic erit distantia planetæ redueti à Sole, quam vocant *Distantiam curtatam*.

IX. Fiat præterea ut distantia Terræ à Sole ad distantiam curtatam in superioribus planetis nempe H Z & σ ; sed ut distantia curtata ad distantiam Terræ à Sole in inferioribus planetis scilicet φ & X , ita Tangens 45 graduum ad Tangentem anguli cuiusdam quem voco V. à quo ablatis 45 gradibus residuum angulum voco X.

X. Denique fiat ut Tangens 45 graduum ad Tangentem anguli X. ita Tangens semi-summæ angulorum incognitorum articulo 7°. inventæ ad Tangentem *semi-differentie* eorumdem angulorum incognitorum.

XI. Hæc semi-differentia addatur semi-summæ eorumdem angulorum in superioribus planetis, sed ab ipsa subtrahatur in inferioribus, & habebitur angulus ad Terram.

XII. Additur autem angulus ad Terram loco vero Solis, si distantia Terræ à loco planetæ reducto secundum ordinem signorum sit minor semi-circulo vel sex signis; contrà si hæc distantia sit major, subtrahitur angulus ad Terram, & habebitur vera Longitudo planetæ.

DE LATITUDINE,

Fiat ut Sinus anguli ad Solem ad Sinum anguli ad Terram, ita Tangens inclinationis planetæ ad Tangentem Latitudinis. Latitudo autem erit borealis in sex prioribus signis argumenti latitudinis, sed australis in posterioribus.

Sed si Planeta circa syzygias cum Sole vel in ipsis syzygiis versetur, fiat,

fiat ut minor distantiarum à sole ad planetam vel ad terram, ad majorem distantiam, ita tangens 45 grad. ad tangentem anguli cujusdam dicti Y, à quo si auferantur 45 gradus, residuus angulus sit dictus Z.

Jam fiat ut tangens 45 grad. ad tangentem anguli Z in superioribus planetis circa σ & in inferioribus circa σ superiorem, ita tangens semi-inclinationis ad tangentem anguli addendi in superioribus semi-inclinationi & auferendi in inferioribus à semi-inclinatione, ut fiat latitudo. Sed circa σ in superioribus planetis & σ inferiorem in inferioribus, ita tangens complementi semi-inclinationis ad tangentem anguli addendi in superioribus complemento semi-inclinationis, ejusque supplementum ad semi-circulum erit latitudo planetæ; sed in inferioribus auferendi à complemento semi-inclinationis ut fiat latitudo planetæ.

Poterit etiam facilius & sine ullo errore sensibili in syzygiis vel circa syzygias latitudo planetæ obtineri, si iterum quæratur angulus ad terram supposito angulo ad Solem aucto vel imminuto quantitate unius gradus: tunc enim ex eadem analogia quâ primò usi fuimus, latitudinem planetæ habebimus.

Notandum in ḥ quod argumentum latitudinis ut in cæteris planetis inventum, non est verum, sed illud medium voco; quamobrem in propria tabella cum argumento latitudinis primò invento quærenda est æquatio nodi Ω ḥ addenda aut subtrahenda à loco Ω medio, hoc est primò invento, prout imperant tituli æquationis, & correcto nodo Ω verum argumentum latitudinis obtinebitur, quo utimur in perquisitione inclinationis & reliquorum ut supra.

Exemplum.

Anno 1706. Octobris 26. horā 10 matutinā cum 25' 3" temporis apparentis Romæ stylo novo quærimus veram longitudinem Saturni ḥ & ejus latitudinem.

Tempore proposito in astronomicum completum converso & ad meridianum Observatorii Regii reducto, ac præterea ope longitudinis mediæ Solis ex apparenti facto medio habebimus 1705. annos, Septembrem complet. dies 24. horas 21. cum 23' & 1". subtraximus enim 42' propter differentiam meridianorum Romam inter & Observatorium, ac præterea 20l 2" pro æquatione temporis; erunt igitur ex tabulis ḥ

	ḥ	Aphel. ḥ	Ω ḥ
	s o i "	s o i "	s o i "
1700 Epochā	11 21 16 1	8 29 14 41	3 21 56 29
5 anni	2 1 9 28	6 49	5 57
Sept. complet.	9 8 37	1 0	54
24 dies	48 14	5	5
21 hor.	1 45	8 29 22 25	3 22 3 25
23'	2	æquatio Ω ḥ add.	25 51
1"	0	verus locus Ω	3 22 29 16

Usus Tabularum.

Locus med. h	2	2	24	7	Dist. logar. S h	4. 95584
Aphelium subt:	8	29	22	35	Dist. logar. S T	3. 99709
Anom. media	5	3	1	32	R.	
Δ equatio centri subtr.	3	8	41	S. C. Incli.	9. 99972	
Locus h excentricus	1	29	15	S h	4. 95584	
Anomalia vera	4	29	52	Dist. curt. S R	4. 95556	
Locus medijs Q h	3	22	3	S T		
Argum. latit. medium	10	7	12	SR	14. 95556	
Verus locus Q	3	22	29	T. 45°	3. 99709	
Argument. lat. verum	10	6	46	T. V	10. 95847	
Inclinatio		2	2	angulus X	83° 43' 15"	
Reductio addenda			1		45	
Locus h reduct.	1	29	16	T. 45°	38 43 15	
Locus Terræ	1	2	31	T. X		
Angul. ad $\odot$ TSR	0	26	45	T. semis.	9. 90404	
$\frac{1}{2}$ Ang. ad $\odot$	13	22	33	T. semidiff.	10. 62381	
Copl. & semi-sum ang.	76	37	27		10. 52785	
Semi-diff. ang.	73	28	50		73° 28' 50"	
Angul. ad Terr. STR	150	6	17	Pro Latitudine		
Verus locus $\odot$ ab æq.	212	31	46	S. TSR	9. 69759	
Longitudo h		62	25	S. STR	8. 55352	
vel	II	2	25	T. Inclinat.	18. 25111	
					9. 65334	
				T. Latitud.	8. 59777	
				Latitud. h Aust.	2°. 16'. 5"	

Aliud Exemplum.

Anno 1707. Maii die 5. horâ 10. matutinâ cum 12' temporis apparentis Pekini in China stylo novo, quærimus veram Longitudinem & Latitudinem Mercurii ♀.

Tempore proposito in astronomicum completum converso & ad meridianum Observatorii Regii Parisiensis reducto, ac denique ope longitudinis mediae Solis ex apparenti facto medio, habebimus annos 1706. completos, Aprilem completum, dies 3. & horas 14. cum 26' & 10'': sunt enim Pekinum inter & Observatorium Parisiense 7^h 38' subtrahenda, cum æquatione temporis auferenda 7'. 50'', erunt igitur ex Tabulis ♀

	$\varnothing$	Aphel.	Ω
s o i n	s o i n	s o i u	
3 6 14 40	8 13 3 40	1 14 53 14	
10 26 25 2	9 53	8 32	
4 11 5 11	33	27	
12 16 38	1	1	
2 23 14			
4 26	8 13 14 7	1 15 2 14	
10 ⁱⁱ	2		
Locus medius $\varnothing$	6 28 29 13	Dist. logar. S $\varnothing$	3. 65572
Aphelium $\varnothing$ subtr.	8 13 14 7	Dist. logar. S T	4. 00431
Anom. media	10 15 15 6	propositio	R
Æquatio centri addenda	13 57 17		S.C. Incli
Locus $\varnothing$ excentricus	7 12 26 30	propositio	$\varnothing$
Anomalia vera	10 29 12 23		Dist. curt. SR
Locus Ω $\varnothing$	1 15 2 14	propositio	SR
Argument. latitud.	5 27 24 16		ST
Inclinatio	18 36	propositio	T. 45°
Reductio add.	1 7		T. V.
Locus $\varnothing$ reduct. ad Eclip.	7 12 27 37	propositio	X
Locus Terræ	7 13 49 45		
Angulus ad $\odot$, TSR	1 22 8	propositio	T. 45
$\frac{1}{2}$ ang. ad $\odot$	41 4		T. X.
Compl. & semisum. ang.	89 18 56		T. semif.
Semi-differentia ang.	88 12 16		T. semidif.
Angulus ad Tetr. STR	1 6 40	propositio	Pro Latitudine.
Verus locus $\odot$	1 13 49 45		S. TSR
Longitudo $\varnothing$	1 14 56 25		S. STR
vel	8 14 56 25		T. Inclin.
			16. 02085
			8. 37820
			T. latit.
			Latitudo $\varnothing$ Bor.
			7. 64265
			00 15'. 6".

P R A E C E P T U M IX.

Dato tempore, medium etatem Luna inquirere, vel tempus elapsum ab ultimo Novi-lunio medio precedenti, & tempus quo pro-
cipij

ximè sequens Novi-lunium vel Pleni-lunium medium continget, exhibere.

Tempore proposito tripliciter correcto si necesse sit, ut in præcedentibus præceptis, ingredere Tabulam Epactarum ex qua collige dies, horas, minuta & secunda quæ conveniunt Epochæ vel Radici cum annis & mensibus propositis, cui summæ adde dies, horas & minuta data; ab hac summa subtrahe revolutionum syzygiarum tempus proximè minus, residuum erit ætas media Lunæ, scilicet tempus elapsum à proximo Novi-lunio antecedenti. Sed si summa inventa auferatur à tempore revolutionum syzygiarum proximè majori, residuum erit tempus deficiens ad Novi-lunium medium proximè sequens. Idem dicimus de Pleni-luniis.

Exemplum.

Anno 1706. Maii 11. die 22. hor. cum 1'. post meridiem temporis apparentis Bononiæ in Italia, quæritur ætas Lunæ.

Erit tempus tripliciter correctum 1705. April. comp. 10^d. 21^h 14' 41"

quamobrem ex Tabula Epactarum 28. habebimus.

	di.	h.	I	II
Radicem. 1700	21	13	5	34
annos 5	24	15	12	49
Aprilem compl.	1	21	3	47
adde	10	21	14	41
<hr/>				
Summa una Revolutio subtr.	58	22	36	51
	29	12	44	3

Ætas media Lunæ 29 9 52 48

Si differentia inter ætatem medium lunæ & unam revolutionem integrum nempe 2^h 51' 15' addatur tempori correcto proposito, fiet tempus medium correctum 11^d 0^h 5' 56" quo celebratur medium Novi-lunium, vel si addatur tempori apparenti proposito, fiet tempus apprens Novi-lunii medii Bononiæ post meridiem 12^d 0^h 52' 15"

Si fiat quæstio de Pleni-lunio vel primò assumatur Radix Peni-luniorum, & fiat ut suprà in Novi-lunio, vel Novi-lunio invento addatur aut ab ipso subtrahatur una semi-revolutio, & habebitur Pleni-lunium sequens vel præcedens, quod exemplo non indiget.

P R A E C E P T U M X.

Dato mediae syzygiæ, vel Novi-lunii aut Pleni-lunii medii tempore, vel quovis alio tempore proximè antecedente vel sequente veram syzygiam, veræ syzygia vel Novi-lunii & Pleni-lunii, hoc est

veræ conjunctionis & oppositionis luminarium tempus reperire , punctumque Eclipticæ in quo celebratur syzygia vel copula. Dicitur autem vera syzygia vel copula , cum locus Solis vel ejus oppositus locus , loco Lunæ ad eclipticam reducto congruit.

Si tempus propositum sit apparens, corrigatur & reducatur ad medium ut in præceptis præcedentibus , & per præceptum secundum quære verum locum Solis ejusque anomaliam veram & per præcepta 3. & 6. locum Lunæ correctum & ad Eclipticam reductum , anomaliamque correctam , quod sufficit in syzygiis. Præterea in tabulis Solis & Lunæ quære motum horariorum Solis & motum horariorum Lunæ fictum , qui reducetur ad Eclipticam si subtrahantur 8''. Denique cùm motus horarii , tum distantia inter Solem & Lunam reductam ad eclipticam in numeros ejusdem denominationis , videlicet in minuta secunda reducantur ; & fiat

Ut differentia inter motum hor. Solis & motum horar. Lunæ fictum reduct. Ad 3600'' horaria.

Ita distantia inter Solem vel oppo. locum Solis & Lunam reduct. ad Ecliptic.

Ad minuta secunda horaria quæ sunt addenda temporis proposito apparenti , si locus Solis vel ejus oppositus præcedat locum Lunæ reductum ; contrà verò subtrahenda ab eodem tempore , si locus Solis vel ejus oppositus locus Lunam subsequatur secundum ordinem signorum , ut tempus apparenſ veræ aut propè veræ syzygiæ habeamus : sed tempus medium habebimus si pro tempore apparenti utamur medio reducto. Si differentia temporis inter repartam syzygiæ & propositam supereret quinque minuta prima , iterum instituatur calculus Solis & Lunæ ad tempus veræ syzygiæ modò inventæ , & fiat ut suprà donec temporis differentia inter positam syzygiæ & inventam per calculum non supereret quinque minuta prima , tunc hæc ultima , vera dicitur syzygia. Sed loco vero Solis additur aut ab ipso subtrahitur , prout tempus erit addendum aut subtrahendum in determinatione ultimæ syzygiæ , numerus minutorum secundorum motū horarii Solis , qui tempori addito vel subtracto convenit , ex quo fit verus locus Solis vel oppositus tempore syzygiæ , & locus unæ ad Eclipticam reductus eodem tempore.

Exemplum Novi-lunii.

Esto tempus medium reductum & correctum mediæ syzygiæ vel novi-lunii medii præcedentis præcepti 1705 anni Aprilis compl. 11^d. oh. 5' 56''.

Ad hoc tempus reperietur ,

Verus locus Solis ,	1s.	21°	12'	19"
Et ejus anomalia vera ,	10	12	59	20
Similiter locus Lunæ correctus in orbita sua ,	1	22	29	1
Sed ad Eclipticam reductus erit ,	1	22	27	8
Et anomalia Lunæ correcta ,	7	7	33	37
Motus horarius Solis ,			2	25
Motus hor. C fictus reductus ,	35	10		
			c	iii

Jam fiat per regulam,				
Ut differentia motuum horar. Lunæ & Solis nempe 1965".				
Ad 3600" horaria in numeris logar.	3.	55630		
Ita distantia inter ☽ & ☉ reductam 4489" in logar.	3.	65215		
Ad 8224"	Summa		7. 20845	
	1965" in logar.		3. 29336	
Residuus logar. conveniens,	8224"		3. 91509	
vel 2h. 17' 4" subtrahenda à tempore proposito ut fiat reductum compleatum & medium tempus, nempe 1705 anni April. compl. 10d. 21h 48' 52". quamobrem refumatur calculus & reperietur verus locus ☽ ad hoc tempus		1° 21' 6' 48"		
Ejus anomalia vera,	10	12 53 49		
Locus ☉ correctus in orbita sua,	1	21 8 10		
Locus ☉ reductus ad Eclipticam,	1	21 6 46		
Anomalia ☉ correcta,	7	6 13 24		
Motus horarius ☽		2 25		
Motus horarius ☉ fictus reductus,		35 21		

Et per regulam ut supra, inveniemus 4" horaria addenda temporis assumpto, ut fiat tempus veræ syzygiæ vel veri Novi-lunii, nempe 1705 anni April. compl. 10d. 21h. 48' 56" sed apparentis in Observatorio 1706 Maii 12^d 9h 57' 17" manè, & Bononiæ 1706 Maii 12^d 10h 35" 17' manè.

Sed quoniam in hoc exemplo 4" tantum inventa sunt, quibus nulla sensibilis portio motū horarii Solis convenit, recte verum locum Solis in Ecliptica cum vero loco Lunæ ad Eclipticam reducto in 21° 6' 48" & tempore veri Novi-lunii, statuimus.

Exemplum Pleni-lunii.

Ad annum 1703 Junii die 28. 13h. 7' 57". post meridiem temporis apparentis in Observatorio, quod per regulam vel aliundè circa Pleni-lunium cognovimus.

Per præcepta præcedentia habebimus tempus completum, & medium nempe 1702 annos, Maium completum, dies 27 13h 6' 15". & ad hoc tempus erit,

Verus locus Solis,	3°	6°	26'	19"
Anomalia vera Solis,	11	28	16	17
Verus locus Lunæ in orbita sua,	9	6	18	59
Sed ad Eclipticam reductus,	9	6	19	48
Anomalia Lunæ correcta,	6	18	12	4
Motus horarius Solis,		2	23	
Motus horarius Lunæ fictus reductus,		35	34	

His cognitis per regulam reperiuntur 11' 47" temporis addenda temporis proposito, ut fiat tempus veræ oppositionis; Sol enim Lunam antecedit. Sed etiam propter nimiam differentiam temporis inter assumptum & inventum 1702 Mai. 27. 13h. 18' 2", ex præcepto iterum instituatur calculus pro tempore invento, ex quo oritur

Verus locus Solis ,	3 ^s	6 ^o	26 [']	47 ["]
Oppositus ,	9	6	26	47
Anomalia vera ,	11	28	16	45
Locus Lunæ correctus , vel verus in orbita sua ,	9	6	26	1
Anomalia Lunæ vera ,	6	18	19	3
Locus Lunæ reductus ad Eclipticam vel long.	9	6	26	49
Motus horarius Solis ,			2	23
Motus horarius Lunæ fictus reductus ,			35	34

Ex quibus per regulam colligimus 4["] temporis à tempore proposito subtractanda , ut fiat tempus medium veræ oppositionis 1703 Junii 28^d 13^h 27^m 58^s post meridiem , vel apparentis temporis 1703 Junii 28^d 13^h 19' 40["] ; inventa est enim reductio subtractiva temporis apparentis ad medium 16 42["] , sed contra additiva , ut fiat medii temporis ad apparenſ conversio .

Præterea si verum locum solis & Lunæ reductæ ad tempus veræ oppositionis inquiramus , assumenda est motus Solis horarii pars proportionalis 4["] conveniens , quæ longitudini Solis auferatur , cùm oppositio vera luminarium citius 4["] celebrata fuerit : sed hujus motus , qui in hoc casu vix ad sextam partem unius minuti secundi assurgit , nulla habenda est ratio : erit igitur verus locus vei vera longitudo luminarium tempore veræ oppositionis eadem quæ Solis suprà inventa est 3^s 6° 26' 47["] vel in 6° 26^m 47^s.

P R A E C E P T U M XI.

*Prospicere an Novi-lunium vel Pleni-lunium futurum
sit Eclipticum.*

Si aggregatum parallaxis Lunæ horizontalis & semi - diametri lunæ tempore Nōvi-lunii aut Pleni-lunii propositi , sit æquale aut majus latitudine lunæ eodem tempore , possibilis erit eclipsis : at in Pleni-luniis nisi hæc summa minuatur quantitate semidiametri Solis , fieri poterit Lunam à penumbra terræ eclipsim tantum pati .

Quamvis hoc preceptum ad prædicendas eclipses sit satis securum , non est tamen ab omni errore immune , quod in sequenti præcepto apparebit .

Sed alia methodo & sine ullo tabularum apparatu , Eclipses Solis & Lunæ satis accuratè repræsentare poterimus .

Primò , si queratur an Novi - lunium propositum futurum sit eclipticum , lunationes completas ab eâ quæ die 8ª Januarii 1701 stylo novo Gregoriano inchoavit , usque ad Novi - lunium propositum , multiplicata per numerum 7361 , productoque adde numerum 33890 , & summam divide per 43200 ; post divisionem nullâ quotientis habitâ ratione , inspice residuum vel differentiam inter residuum & divisorem , quod si alterutrum sit minus 4060 , possibilis erit eclipsis .

Secundò, si agatur de Pleni-lunio, completas etiam lunationes ab eadem quæ contigit die 8ª Januarii 1701 usque ad Novi-lunium præcedens Pleni-lunium propositum, multiplicat similiter per 7361, productoque ad 37326, & summam divide per numerum 43200; si residuum post divisionem vel differentia inter residuum & divisorem sit minor 2800 fiet eclipsis Lunæ.

Eò major erit eclipsis sive Solis sive Lunæ, quò minus fuerit residuum vel differentia inter residuum & divisorem.

Exemplum Novi-lunii.

Quærimus an Novi-lunium diei 22. Maii anni 1705. futurum sit eclipticum, à die 8. Januarii 1701. ad 22. Maii 1705. integras lunationes 54. numerabimus, quibus multiplicatis per numerum 7361. juxta regulam, productoque addito numero 33890, si dividatur summa per 43200 post divisionem restabit numerus 42584 qui major est 4060, sed inter cùndem numerum 42584 & divisorem 43200, differentia 616 minor est 4060; quamobrem in Novi-lunio proposito Solis deliquum celebrabitur.

Exemplum Pleni-lunii.

Si fiat quæſtio de Pleni-lunio quod continget 27^d. Aprilis anni 1706, reperiemus 65. lunationes completas à die 8. Januar. 1701. ad Novi-lunium quod Pleni-lunium propositum præcesserit; quare per regulam ducto numero 65. in 7361. & multiplicationis producto additis 37326, habebimus 515791. Facta igitur divisione per 43200 neglecto quotiente residuum erit numerus 40591. major 2800; sed ipso subtracto à divisore 43200, residuum subtractionis erit numerus 2609. minor 2800; quamobrem propositum Pleni-lunium erit eclipticum.

P R A E C E P T U M XII.

In quo traditur Eclipsium doctrina.

Præcognoscenda circa utramque Eclipſim.

PRIMÒ tantam supponimus distantiam inter Solem & Lunam respectu distantiae Terræ ad Lunam, ut in Eclipsibus Lunæ, diameter umbræ terrestris projectæ in orbitam Lunæ per radios qui ex centro Solis oriuntur, ipsi Terræ diametro æqualis assumi possit, cùm reverà parte sensibili non augeatur, ut patet ex distantiis quæ inter Solem, Lunam & Terram accuratis Observationibus à nobis definiuntur.

Idem intelligendum de diametro umbræ Lunæ eodem modo projectæ, quæ superficie Terræ occurrentis in eclipsibus Solaribus, sensibiliter non amplificatur.

Secundò,

Secundò, toto tempore eclipsis Lunam æquabiliter progredi supponimus.

Tertiò, diametrum Terræ se habere ad diametrum Lunæ ut 121 ad 33, statuimus; & ea ratione Tabulas diametrorum Lunæ & parallaxum ad quinque gradus altitudinis Lunæ condidimus; ita ut quovis tempore ex datis altitudine Lunæ supra horizontem & diametro horizontali vel apparenti diametro ex Terræ superficie, nota fiat apparetis magnitudo projectæ diametri umbræ Terræ in planum per centrum Lunæ ductum & perpendicularare ad lineas projectionis, cum hæc projectio fiat per lineas inter se tanquam parallelas, & diameter umbræ visæ eadem ratione quâ diameter Lunæ visæ ab horizonte ad verticem accedentis, augatur.

Eadem ubique erit ratio in eclipsibus Solis inter diametros Terræ & umbræ Lunæ projectæ in discum Terræ qui sit perpendicularis ad radium per centra Terræ & Solis ductum; cum parallaxis Lunæ horizontalis sit æqualis semidiametro Terræ è Luna spectatæ.

Quartò, in Eclipsibus angulum orbitæ Lunæ cum ecliptica immutabilem ponimus 5°. 1'. 30".

Quintò, toto tempore eclipsis immobilem nodorum Lunæ locum supponimus,

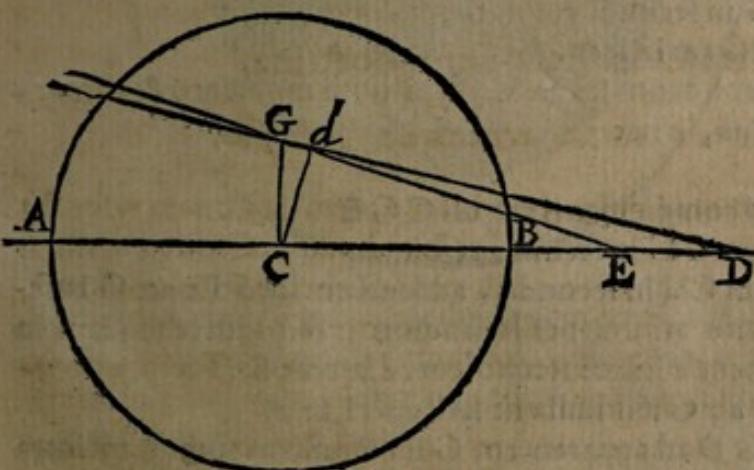
M O N I T U M.

In sequentibus umbram Terræ simpliciter dicimus illam, quæ fit per rectas inter se parallelas & rectæ quæ ex centro Solis in centrum Terræ vel Lunæ ducitur; sed umbram à toto corpore Solis immissam, quâ in eclipsibus solaribus utimur, penumbram appellamus.

Præparatio ad utramque eclipsim.

Tres figuræ sequentes unicam figuram constituunt, quam vitandæ confusionis gratiâ distinximus.

Primò, per præcepta 10 & 11. reperiatur tempus veræ syzygiæ eclipticæ, in quo verus locus Lunæ ad eclipticam reductus loco vero Solis in eclipsibus solaribus, & opposito Solis vel umbræ Terræ centro in eclipsibus Lunæ, congruit; sitque in apposito schemate punctum C concursus inventus, & ABD ecliptica.

Secundò, tempore veræ syzygiæ per præceptum 4. Locus verus D ascendentis vel descendenter nodi Lunæ cum argumento latitudinis per præceptum 5. reperiatur. Cum hoc argumento ex Tabula 21. simplex latitudo Lunæ CG quæ vera est in eclipsibus, excerpatur. GD erit orbita vera Lunæ in eclipsibus Lunæ, sed ejus projectio in discum Terræ ex

d

Sole viſum, tanquam in Analemmate per rectas inter ſe parallelas in eclipsi-
bus Solis. Orbitæ vel ejus projectionis portio occurrens umbræ Terræ vel
disco Terræ, tanquam recta linea habetur.

Tertio, ad gradum & minuta anomaliæ veræ Solis & Lunæ ex propriis
Tabulis deſcribatur diameter & motus horarius Solis, ſed Lunæ diameter
horizontalis nec non parallaxis horizontalis vel ſemidiameeter Terræ quæ
per præcept. 7. corrigantur, & præterea motus horarius Lunæ verus affi-
matur. Semidiameetro Terræ vel parallaxi horizontali & diametro Lunæ
nullam parallacticam correctionem adhibemus in eclipsibus Lunæ, eo quod
ipſius phaſes eodem modo ē centro Terræ vel ē quovis puncto in ejus ſuper-
ficie poſito ſpectatæ appareant: quamvis diameter Lunæ, cum Luna ad
verticem magis accedit, major videatur; nam eo in loco ubi Luna in um-
bram terræ incidit, umbræ diameter eadem ubique proportione quâ diſcus
Lunæ oculo vicinior videtur augeri. Attamen aliqua ſui diſci apparentis
portione Luna in principio vel fine eclipsis deficere potest, cujus ratio in
Observationibus habenda erit ſi ſit alicujus momenti. In determinandis
eclipsium Solis phaſibus, imminuitur penumbra Lunæ pro ratione altitu-
dinis Lunæ ſupra horizontem, ut infrā dicemus.

Quarto, Lunæ orbita vera CD vel ejus projectio ad apparentem GE
reducitur ex Tabula 27. in cuius capite motus horarius Solis & in latere mo-
tus horarius Lunæ verus quæruntur; ſed in area communi angulus DGE
reductionis invenietur, qui ubique auferendus eſt ab angulo CGD incli-
nationis orbitæ Lunæ cum circulo latitudinis ad partes D nodi propioris,
ut habetur in Tabula 26. pro eclipsibus, & fiet angulus CGE.

Sed horarius Lunæ motus verus ad apparentem reducitur, ſi ſumatur
differentia inter motum horarium Lunæ verum & motum horarium Solis,
diciturque motus horarius Lunæ à Sole, & eo utimur in eclipsium calculo.

Quinto, pro eclipsibus Lunæ reperietur perpendicularis Cd ab oppoſi-
to Solis puncto C ad orbitam apparentem GE ducta, ſi fiat

Ut Radius,

Ad ſinum anguli CGE

Ita latitudo Lunæ CG in ſecunda reſoluta,

Ad diſtantiam Cd quæſitam in ſecundis,

Sed diſtantiam Gd inter Locum Lunæ G Pleni-lunii momento & perpen-
dicularem Cd obtinebimus, ſi fiat

Ut Radius,

Ad ſinum anguli GCd complementi anguli CGE

Ita eadem latitudo Lunæ CG in ſecunda reſoluta,

Ad quæſitam diſtantiam Gd in ſecundis, addendam loco Lunæ G in ſe-
cundo & ultimo quadrante argumenti latitudinis, ſed subtrahendam in
primo & tertio, ut fiat locus d Lunæ tempore mediæ eclipsis.

Sunt nullæ diſtantiae Cd, Gd ſi nulla ſit latitudo Lunæ.

Reductionem orbitæ GD ad apparentem GE commenti ſumus ut intra
totius eclipseos tempus nulla motus Solis vel Terræ haberetur ratio, ſed
motus Lunæ tantum reducti vel motus Lunæ à Sole: Luna enim eadem

quantitate motum suum in antecedentia super eclipticæ parallelos retrahere intelligimus, quâ sol eodem tempore in consequentia progressurus foret. Eadem reduc̄tio diversam Lunæ latitudinem intra tempus eclipses, cuius habenda est ratio cum sit valdè sensibilis, exhibet.

His paratis ad utriusque luminaris eclipsim singillatim pertractandam descendemus; ac primum de eclipsi Lunæ quæ minori negotio absolvitur, dicemus.

D E E C L I P S I L U N Æ.

Parallaxis Lunæ horizontalis sive Terræ semidiameter correcta, quantitate semidiametri Solis minuatur & residuo addatur 1 propter umbram atmosphæræ usque ad illam extensionem sensibilem, ut fiat apparentis umbræ semidiameter CO vel CR.

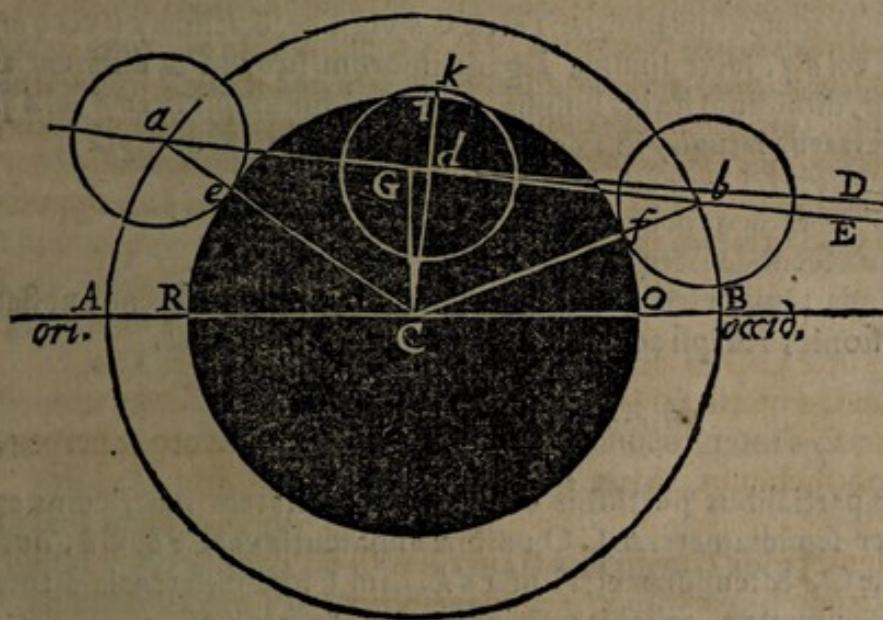
Cum Luna punctum d tetigerit, fiet media eclipsis; reperietur autem tempus mediæ eclipses, si fiat

Ut motus horarius verus Lunæ à Sole in secunda resolutus,

Ad 3600" horaria quorum logarithmus 3. 55630

Ita numerus secundorum portionis G d orbitæ apparentis superius inventæ,

Ad horaria minuta secunda portioni G d æquivalentia, tempori veri Ple-ni-lunii addenda in secundo & ultimo quadrante argumenti latitudinis, sed subtrahenda ab eodem tempore in primo & tertio quadrante.

Sed Eclipse initium & finem quæ contingunt in punctis f & e obtinebimus; si in triangulo rectilineo & rectangulo Cab vel Cad in quodatur hypotenusa Cb vel Ca quæ componitur ex semidiametro CO umbræ apparentis & semi-

diametro Lunæ fb vel ea; & cuius præterea latus Cd ut suprà notum est, fiat summa logarithmorum summæ & differentiæ laterum Cb, Cd, nam dimidium summæ logarithmorum erit logarithmus lateris db vel da.

Denique si fiat ut suprà

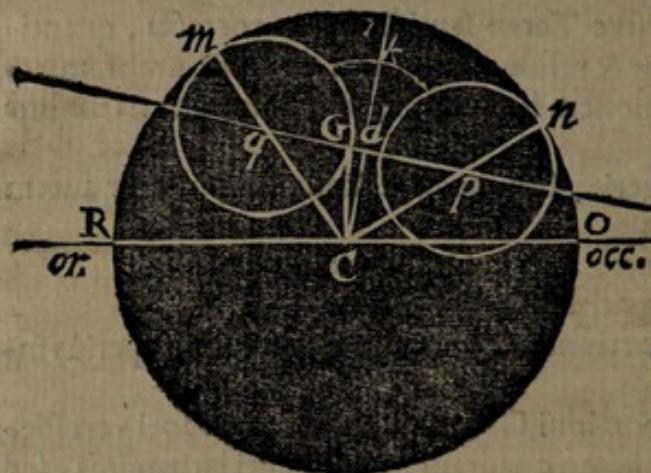
Ut motus horarius verus Lunæ à Sole in secunda resolutus,

Ad 3600" horaria quorum logarit. 3. 55630

Ita numerus minutorum secundorum lateris db vel da dij

Ad numerum secundorum temporis, quæ à tempore mediæ eclipsis sunt subtrahenda ut fiat initium eclipsis, & eidem tempori addenda ut habeatur finis.

Si distantia Cd sit major Cp summâ semidiametrovum Lunæ & apparentis umbræ Terræ, Luna non patitur eclipsim, si eadem Cd sit æqualis differentiæ Cq vel Cp inter semidiametros Lunæ & umbræ apparentis, eclipsis erit totalis sine mora; sed si Cd sit minor Cp , erit totalis cum mora; ac denique si Cd sit major Cp sed minor Cq , eclipsis erit partialis.

In totalibus eclipsibus cum mora, momentum totalis obscurationis vel totalis immersionis Lunæ in umbram & recuperationis luminis vel emersionis quod contingit in contactibus n & m disci Lunæ & umbræ apparentis Terræ, Lunæ centro existente in punctis p & q , eâdem methodo quam supra initium & finem invenimus, obtinebitur.

Nempe in triangulo rectangulo & rectilineo Cdp & Cdq

Ex datis latere Cd ut suprà, & hypotenusa Cp vel Cq , quæ est differentia semidiametrorum apparentis umbræ Terræ Cn vel Cm , & Lunæ pn vel qm , habebimus dp vel dq , facta summa logarithmorum summæ & differentiæ laterum Cp , Cd , dimidium hujus summæ erit logarithmus quæsiti dp vel dq .

Sed ut convertatur latus *d p* in minuta temporis, fiat etiam ut supra

Ut motus horar. Lunæ à Sole in secunda resolutus,

Ad 3600" horaria quorum logarithmus 3. 55630

Ita minuta secunda lateris d_p vel d_q

Ad secunda temporaria à mediae eclipseos tempore auferenda ut fiat
tempus immersionis, sed ipsi addenda ut fiat emersionis tempus.

Quantitas Eclipsis.

In eclipsibus partialibus portionis eclipsatae quantitatem reperiemus ex differentia inter semidiametrum CO umbræ apparentis vel $Ci & Ck$, quæ est summa linea Cd & semidiametri Lunæ dk ; nam si hæc differentia à totâ Lunæ diametro auferatur, restabit portionis eclipsatae mensura.

Dividitur autem tota Lunæ diameter in duodecim partes inter se æquales quæ dicuntur *digiti*, & singuli digitii in sexaginta minuta distribuuntur: quamobrem si mensura portionis eclipsatæ per quantitatem unius digiti dividatur, quotiens digitorum & minutorum eclipsiis numerum manifestabit. Sed in totalibus eclipsibus cum mora, summa diametri Lunæ & *i k* ut supra inventæ, per quantitatem unius digiti divisa, in quotiente digitos

& minuta eclipsata vel potius immmersionem Lunæ in umbram Terræ indicabit.

Poſſumus etiam invenire numerum minutorum dīgi, quæ portioni diametri Lunæ eclipsatæ conveniunt, ſi fiat

Ut numerus ſecundorum diametri Lunæ,

Ad numerum ſecundorum portionis eclipsatæ, vel mensuræ.

Ita numerus 720 cujus logarithmus 2. 85733

Ad digitorum minuta eclipsatæ portionis.

Quamobrem ſi dividamus numerum inventorum minutorum per 60, habebimus digitos eclipsatos cum minutis residuis.

Ex ſupra dictis & demonstratis manifestum appetet quâ ratione typus regularis eclipsiſis Lunæ formari poterit, ex quo ſi diameter umbrae Terræ uni circiter pedi Parisino æqualis affumatur, Phases eclipsiſis fatis accuratè obtineri poterunt.

E X E M P L U M I

Calculi Eclipseſis Luna.

Præparatio.

Esto ut ſuprâ in exemplo præcepti 10. Pleni-lunium verum eclipticum anno 1703. Junii 28. die 13^h. 19' 40" poſt meridiem veri vel apparentis temporis. Eodem tempore inventus eſt verus locus Lunæ ad Eclipticam

reductus vero Solis oppoſito loco congruens,   9° 6' 26" 47"

Sed locus Lunæ in orbita ſua,   9 6 25 59

Locus verus nodi ascendentis,   3 9 54 53

Quamobrem erit argumentum latitudinis;   5 26 31 6

Et ex Tabula 21. reperietur latitudo Bor.   18 17

Affumatur etiam cum anomalia vera Solis

ex Tabula 14. ejus diameter,   31 38

Et motus horarius,   2 23

At verò cum anomalia Lunæ correcta quæ vera eſt in syzy-

giis ex Tabula 18. ejus diameter horizontalis,   33 23

Quæ correcta erit per Tabulam 23.   33 18

Similiter parallaxis Lunæ horizontalis ex eadem Tab. 18.   61 14

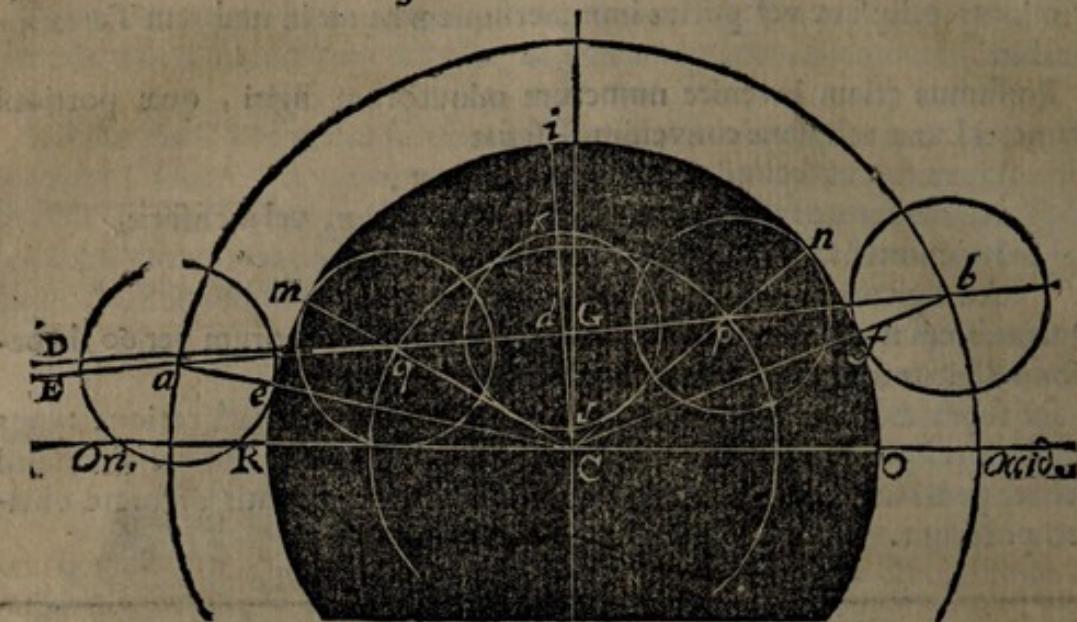
Quæ correcta per Tabulam 23. erit,   61 5

Et denique motus horarius Lunæ verus ex eadem Tab. 18.   37 58

Quare motus horarius Lunæ à Sole erit,

vel   35 35

2135

Jam verò reducatur orbita vera Lunæ $G D$ ad apparentem $G E$ per regulam ex Tabula 27. ope motū horarii Solis & Lunæ, in qua reperietur angulus $D G E 20^\circ 10''$ subtrahendus ab angulo $C G D$ inclinationis orbitæ Lunæ $G D$ cum circulo latitudinis $C G$ ex Tabula 26. inventæ $84^\circ 59' 3''$ erit igitur angulus $C G E 84^\circ 38' 53''$.

Ac denique per regulam reperiemus $C d 1092''$ vel $18' 12''$ & $G d 102''$ vel $1' 42''$.

Investigatio Phasum.

Si ex umbræ Terræ semidiametro vel parallaxi Lunæ horizontali, quod idem est, $61' 5''$ auferatur semidiameter Solis $15' 49''$ residuoque addatur, $1'$, fiet umbræ apparentis semidiameter $C O$ vel $C R 46' 16''$.

Sed ut reducatur $G d$ ad secunda temporis fiat per regulam.

$$\begin{array}{r} 3600'' \\ - 102'' \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 3. 55630 \\ 2. 00997 \\ \hline \end{array}$$

Summa Logarit.	5. 56627
2135'' Logar. subdt.	3. 32940
172'' vel 2' 52''	<hr/> 2. 23687

quæ per regulam sunt addenda tempori Pleni-lunii propositi, ut fiat medias eclipsis tempus $13^h 22' 32''$

Sed orbita Lunæ $E G b$ apparens cum occurrat in b & a circulo $b a$ centro C descripto & semidiametro $C b$ æquali semidiametro $C O$ umbræ apparentis cum semidiametro Lunæ $b f$, ductis $C b$, $C a$, initium eclipsis in f & finem in e exhibebit. Quamobrem in triangulis rectilineis rectangularis & æqualibus $C d b$, $C d a$ in quibus habemus latus $C d 1092'$ & hypotenusam $C b$ & $C a 3775''$, latus alterum $d b$ & $d a$ reperietur per regulam, si fiat

Summa $C b$, $C d 4867$	Log. 3. 68726
--------------------------	---------------

Differentia $C b$, $C d 2683$	Log. 3. 42862
--------------------------------	---------------

Summa Logar.	7. 11588
--------------	----------

d b vel d a Dimid. Log. sum,	3. 55794
------------------------------	----------

Notum erit itaque latus db vel da in secundis gradus, quæ in secunda temporaria convertuntur per regulam supra positam.

$3600''h$	3. 55630
db vel da inventum	3. 55794
	<hr/>
Summa Log.	7. 11424
Subtrahendus motus horar. Lunæ à Sole 2135	3. 32940
	<hr/>
db vel da $6093''h$ vel $1^h\ 41' 33''$	3. 78484

quibus ablatis à tempore mediæ eclipses fiet initium $11^h\ 40' 59''$
 sed eidem tempori additis finis habebitur $15\ 4\ 5$
 & tota duratio eclipses erit $3\ 23\ 6$

Quoniam verò Cd minor est Cp differentiâ inter CO & semidiametrum Lunæ p in eclipsi erit totalis cum mora ; quare occursus p & q circuli pq radio Cp descripti cum orbita apparente DG , immersionem in n & emersionem in m exhibebit, centro Lunæ existente in p & q : adeoque in triangulis rectilineis, rectangularis & æqualibus Cdp , Cdq in quibus latus Cd datum est ut suprà $1092''$ & hypotenusa Cp vel Cq $1777''$, reperietur per regulam latus dp vel dq , quod in secunda temporis conversum, erit $2364''h$. vel $39' 24''$.

Denique si $39' 24''$ horaria auferantur à tempore mediæ eclipsis, fiet immersionis tempus $12^h\ 43' 11''$, sed si addantur erit emersio vel luminis recuperatio $14^h\ 1' 59''$.

De Quantitate Eclipseis.

Quantitas digitorum eclipsis seu magnitudo obtinebitur, si fiat per regulam summa quantitatis ik cum diametro Lunæ ks , nempe $2683''$ portio-
nis eclipsatæ mensura, cuius Logarithmus
erit

720 numerus cuius Logar.

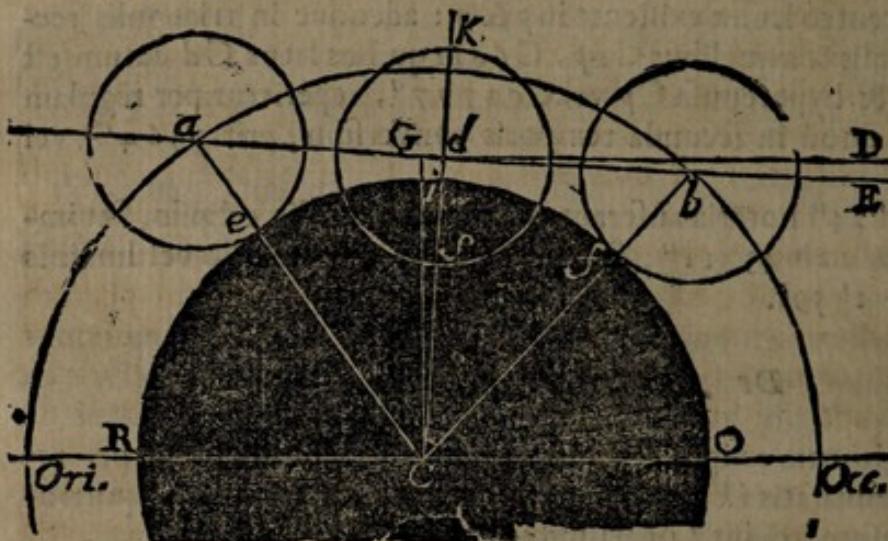
Summa	3. 42862
Diameter Lunæ $1998''$ subtr.	2. 85733
Residuum quod est Log. 967' digit., vel 16. dig. 7'.	<hr/>

E X E M P L U M I I.

Calculi Eclipseis Lunæ.

Proponatur verum Pleni-lunium eclipticum anno 1708. Sept. 29 die $9^h\ 23' 48''$ veri temporis post meridiem. Eo tempore verus Solis oppositus locus cum loco Lunæ ad eclipticam reducto erit,

	0°	6°	43	57"
Sed locus Lunæ in orbita sua ,	0	6	45	52
Locus verus nodi ascendentis ,	11	28	28	22
Quamobrem argumentum latitudinis ;	0	8	17	30
Et ex Tabula 21. reperietur latitudo C Bor;		43	25	
Præterea cum vera Solis anomalia ex				
Tabula 14. ejus diameter excerptur ,	32	10		
Et motus horarius ,	2	28		
Similiter cum anomalia Lu næ correcta quæ vera est				
in syzygiis ex Tabula 18. erit ejus diameter hor.	30	58		
Et correcta ex Tabula 23.	30	44		
Parallaxis horizontalis ,	56	46		
Quæ correcta per Tabulam 23. erit ,	56	18		
Ac denique motus horarius verus ,	32	40		
Quare motus horarius Lunæ à Sole	30	12		
vel				1812

Ex Tabula 26,
excerptur an-
gulus C G D
 $85^\circ 1' 35''$ in-
clinationis or-
bitæ Lunæ GD
cum circulo la-
titudinis CG ,
à quo subtra-
hendus est an-
gulus D G E
 $24' 35''$ quem
reperies in Ta-
bula 27. cum

motu horario Solis & Lunæ , & remanebit angulus C G E $84^\circ 37' 0''$ orbitæ
apparentis GE cum circulo latitudinis CG. Reperietur etiam Cd 2594"
& Gd 244".

Investigatio Phasium.

Quantitas Gd suprà inventa in partibus graduum reducetur per regulam
ad secunda horaria $486''$ vel $8' 6''$ quæ ex præcepto auferenda sunt à tempore
veri Pleni-lunii , ut fiat tempus mediae Eclipseos $9^h 15' 42''$.

Si Parallaxi horizontali $56' 18''$, vel quod idem est, umbræ semidiametro
subtrahatur semidiameter Solis , & residuo $1'$ addatur , fiet umbræ appa-
rentis semidiameter CO vel CR $41' 13''$ vel $2473''$. Sed si semidiametro
CO addatur semidiameter Lunæ fiet semidiameter Cb vel Ca $3395''$ circuli
ab , cuius occursus b & a cum orbita apparente GE initium eclipsis ostendet in f , finemque in e , centro Lunæ in b & a versante.

Resoluto igitur triangulo rectangulo Cb d vel Cad per præceptum re-
perietur

perietur latus db vel da , in partibus graduum, quæ postea convertuntur in partes vel secunda temporis $43^{\circ}51''$ vel $72'31''$ vel $1^{\text{h}}12'31''$, quæ tandem, si subtrahantur à media Eclipsi, initium Eclipsis exhibent $8^{\text{h}}3'11''$; sed si ipsi addantur, finem ostendunt $10^{\text{h}}28'13''$ eritque tota duratio horarum $2.25'.2''$.

Quantitas autem eclipsis reperietur ex mensura $i = 801''$ quæ cum sit minor diametro lunæ, hanc eclipsim partialem esse manifestat, & per regulam digitos eclipsatos 5 cum $13'$ reperiemus.

D E S O L I S S E U T E R R A E E C L I P S I B U S.

SI Eclipsis nomine defectionem intelligimus, quæ Solis vulgo dicitur, ea est Terræ eclipsis. Quemadmodum enim in Pleni-luniis eclipticis, umbra terræ Lunam inter Solemque positæ, maculas faculasque Lunæ alias ex aliis tegit ac retegit; ita in Noviluniis eclipticis penumbra Lunæ, quæ tunc temporis soli subjicitur, alia ex aliis terræ loca tegit ac retegit. Hinc fit ut Sol, cujus radios arcet interpositus Lunæ, nobis in terra degentibus videatur deficere & obscurari, perinde ac si quis in Luna versaretur, Sol ipsi videretur deficere, cum reverè in umbram Terræ incidens Luna suo lumine privetur. Idcirco si tempore novilunii à centro Solis ad Terræ centrum produci recta linea cogitetur, ad quam per centrum Terræ ducatur planum perpendicularē telluris globum secans; ubi penumbra Lunæ in ejusmodi planum projecta attinget circulum, qui est communis sectio telluris & plani prædicti, tunc Sol incipiet deficere & eclipsari, suoque restituetur lumen cum circulum illum umbra Lunæ deseret.

Quòd si Sol ponatur immobilis, annuusque Terræ motus cum Lunæ motu componatur, quotquot sunt in convexâ Terræ superficie puncta integros ab occasu in ortum unius diei spatio circulos describunt, interea dum penumbra Lunæ eam Terræ faciem quæ Soli obversa est, supergreditur. Ex illorum verò motuum compositione plurima quæ pertinent ad eclipses solis definiuntur.

Datur enim primò terrarum locus ubi Sol oriens occidensve incipiet ac desinet deficere. Secundò, quâ horâ in quovis loco proposito incipiet & desinet eclipsis; quanta futura sit, centralis an non. Tertiò, quibus in locis centralis defectus videndus sit. Verum cum ad horizontem aër sit tremulus & fluctuans, limbus solis non uniformis undique sed incisus & disceptus appareat, quo fit ut sole ad ortum vel ad occasum existente, phases eclipsis non possint accuratè determinari: quamobrem agemus tantum de eclipsibus quæ in dato vel proposito Terræ loco contingunt; ac denique inquiremus quænam sint Terræ loca, quæ subjacent umbræ centro.

Monitum.

In sequentibus figuris Terræ superficies in qua consistit locus de quo agitur, tanquam ex Sole visa repræsentatur, ut loci propositi motus apparet, dum terra motu diurno circa suos polos circumfertur, sit secundum rectam aut ellipticam lineam, eodem modo quo Sphæræ circuli in astrolabio orthographicō seu catholico describuntur. At si Polus Borealis ad partes superiores eclipticæ collocatus intelligatur, penumbra Lunæ, locusque propositus in superficie Terræ à sinistra ad dexteram, hoc est ab Occidente versus Orientem progredi videbuntur. Verum in eclipsibus Lunæ aliud omnino accidit; nam oculo spectatoris in ipsa terra posito, si idem Polus Boreus sursum attollatur, motus Lunæ, qui fit etiam ab Occidente Orientem versus, à dextra ad sinistram describitur.

Nullam refractionis rationem habebimus, quæ in eclipsibus solis umbram Lunæ accelerat, cum primum Terræ disco ex Sole apparenti occurrit; contrà verò retardat, cum ipsum deserit: hæc enim acceleratio aut retardatio nullius est momenti, cum sit fere insensibilis, præsertim Sole supra horizontem circa quintum gradum elevato.

Sine ullo tabularum parallaxium, atque anguli Orientis vel altitudinis nonagesimi apparatu, eclipsium phases solâ triangulorum analysi in hac nostra methodo exhibentur.

Investigatio Initii, Finis & Quantitatis Eclipſis ex loco proposito viſe.

Definitiones.

In figura sequenti, *Parallaxim loci L* voco distantiam CL à centro terræ C ad punctum L disci Terræ, quod propositus locus horâ datâ ex Sole videtur occupare, eritque hoc punctum loci propositi projectio.

Angulum verò parallacticum dico PCL comprehensum circulo CL & meridiano CP qui per rectam lineam Terræ centro C currentem in hac projectione repræsentatur.

Notandum quod hic angulus parallacticus nullus erit, si locus L propositus in meridiano consitiat.

Parallaxim loci propositi, & Angulum Parallacticum horâ datâ reperire.

R E G U L A P R I M A.

Esto ABC hemisphærium Terræ ex Sole apparet horâ datâ, & in planum perpendicularē ad rectam lineam à centro Solis ad centrum C Terræ ductam, projectum. Sitque recta n PC circuli meridiani projectura,

atque in eo Polus P Boreus, projectus quoque secundūm regulas hujuscē projectionis.

Ex data declinatione Solis notus erit arcus meridiani CP inter apparenſ Terræ centrum C & projecturam poli P. tantus est enim hic arcus, quanta est distantia Solis à Polo Boreo, quæ erit summa quadrantis circuli & declinationis Solis, cum Sol in signis australibus versatur; sed contrā erit differentia inter quadrantem & declinationem Solis, Sole in signis Borealis existente. Contrarium erit si punc̄tum P sit Polus Australis.

Notus est præterea arcus PL circuli cujusdam meridiani per locum L ducti, cum sit complementum altitudinis poli vel latitudinis loci L propoſiti. Ac denique datus erit angulus ad Polum CPL æqualis gradibus & ſcrupulis horæ propositæ respondentibus. Quamobrem in triangulo sphætrico PCL hiſce tribus datis cognoscentur latus CL, nempe parallaxis quæſita, & angulus parallacticus quæſitus PCL. In hac autem projectione angulus PCL & sphæricus & rectilineus est; sed inventus arcus CL ad partes ſemidiāmetro Cn Terræ proportionales reducendus erit, ut modò docebimus.

Notandum in hac diſquifitione tum datorum tum quæſitorum terminorum minuta ſecunda negliji posse, ſi libuerit, & immutabilem ſupponi ſolis declinationem ad unam horam ante & post novilunium verum citra ullum errorem ſenſiblēm.

Non ab re fore exiſtimavi ſi hīc analogiam transcriberem cuius ope inveniuntur angulus parallacticus, parallaxis loci & reductio arcus CL ad partes ſemidiāmetri Terræ Cn.

1°. Ut ſinus totus,

Ad ſinum complementi anguli L PC.

Ita tangens arcus LP.

Ad tangentem arcus PK qui fit à perpendiculari LK in meridianum PC.

Cognito arcu PK innotescit CK; quare

2°. Ut ſinus comple. arcus PK,

Ad ſinum compl. arcus CK;

Ita ſinus compl. arcus LP,

Ad ſinum complementi arcus CL;

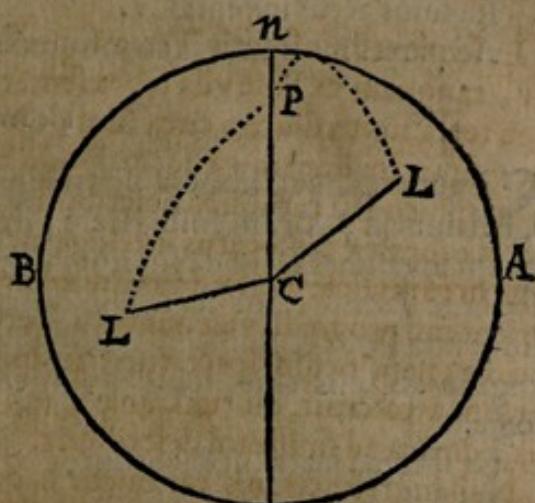
3°. Ut ſinus arcus CL,

Ad ſinum anguli L PC;

Ita ſinus arcus LP,

Ad ſinum anguli parallactici PCL,

4°. Ut ſinus totus,

Ad partes seu minuta secunda semidiametri Terræ C n articulo 3 præparationis inventa;

Ita sinus arcus inventi CL

Ad partes seu minuta secunda rectæ CL.

Monitum.

Sequentes operationes solâ triangulorum rectilineorum resolutione perficiuntur, eorum enim latera, licet reverâ sint arcus circulorum, postquam in minuta secunda fuerint resoluta, tanquam rectæ lineæ usurpantur, sed hinc nullus error sensibilis exoriri poterit. Quoniam verò in omnibus hisce triangulis rectilineis, eadem ubique data sunt, duo nempe latera cum angulo ab ipsis comprehenso, in eorum resolutione sequenti utimur analogia.

Ut summa laterum datorum,

Ad differentiam eorumdem;

Ita Tangens semifsummæ angulorum incognitorum.

Ad Tangentem semidifferentiæ eorumdem, vel quod idem est;

Ita Tangens complementi dimidii anguli propositi,

Ad Tangentem anguli addendi & subtrahendi complemento dimidii anguli propositi, ex quo uterque angulus incognitus obtinebitur, major scilicet majori lateri oppositus, & minor minori.

In sequentibus brevitati consulendo, Orbitam Lunæ aliasque lineas suo nomine, pro earum in subjectum planum projecturâ designabimus.

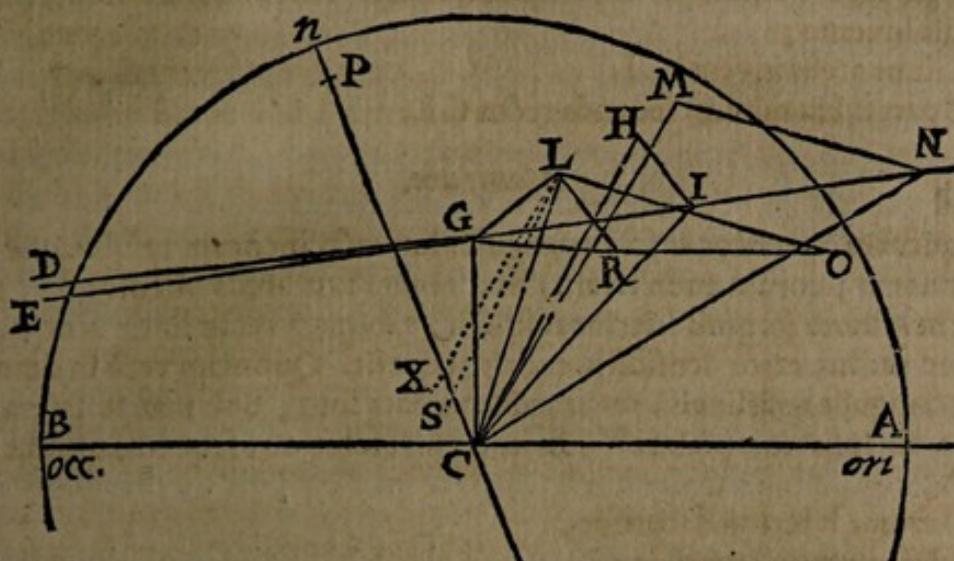
Orbitam Luna apparentem GE in orbitam visam ad datam horam ex loco Terræ proposito, convertere.

R E G U L A S E C U N D A.

Horâ Novi-lunii veri cognito vero loco Solis, ex Tabula 8. excerptatur angulus A CP quem constituit ecliptica AB cum circulo meridiano C n ad partes Orientales A in hemisphærio Boreali Terræ A n B. Esto eodem tempore CG latitudo Lunæ, vel Borealis ut in hac figura vel Australis ex altera parte eclipticæ ad angulos rectos cum ecliptica & per punctum C constituta, adeoque erit punctum G centrum umbræ lunaris in orbita apparenti GE.

Ex duabus Figuris hic positis unica fiat Figura.

I. Per primam regulam reperiatur CL parallaxis loci L in partes C n reducta, similiter angulus parallacticus PC L horâ novi-lunii. Reperiatur etiam eodem modo CH parallaxis loci L in H promoti ad una m horam post novi-lunii tempus, nec non angulus parallacticus PC H si punctum G, ut

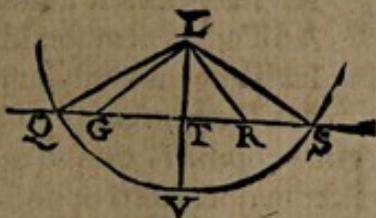
in hoc exemplo, sit ad partes occidentales respectu linea CL, quod notum erit ex angulo parallactico PCL & angulo PCG. Angulus enim PCG notus est, cum sit differentia vel summa anguli ACP dati & recti ACG: sed si punctum G sit ad partes orientales respectu ejusdem linea CL, tunc inquiretur parallaxis loci & ejus angulus parallacticus ad unam horam ante tempus novi-lunii.

II. Angulus PCG notus est ex dictis articulo primo; sed etiam angulus GCL cognoscetur, cum sit summa vel differentia ut in hac figura, inter angulum parallacticum PCL & angulum PCG. Quamobrem in triangulo rectilineo LCG ex datis lateribus CL parallaxi loci in L tempore Novi-lunii, & CG latitudine Lunæ eodem tempore, cum angulo GCL, cognoscetur angulus CLG cum latere LG.

III. Esto jam punctum I locus centri penumbræ Lunæ in orbita sua appartenenti ad unam horam ante vel post Novi-lunium: igitur in triangulo rectilineo CGI dantur latera GI, motus scilicet horarius verus Lunæ à Sole, & CG latitudo Lunæ cum angulo CGI hisce lateribus comprehenso & articulo quarto præparationis invento; quare anguli IC G & lateris CI quantitas reperietur.

IV. In triangulo ICH nota sunt latera CH nempe parallaxis loci in H articulo primo inventa & CI articulo superiori cum angulo ICH, qui est differentia In hoc exemplo inter angulum parallacticum PCH, & angulum PCI compositum in hoc casu ex angulo PCG articulo primo invento & ex angulo ICG articuli tertii. Quamobrem angulus CHI cognoscetur cum latere HI.

V. Notus est prætereà angulus LCH qui est differentia angulorum parallacticorum PCH, PCL articuli primi: quare si intelligatur recta LS parallela rectæ HC & recta LR parallela & æqualis rectæ HI, erit angulus SLR æqualis Angulo CHI articuli superioris, qui cum angulo GLS totum

angulum constituit GLR quo utimur in hac operatione; angulus autem GLS in hoc exemplo notus fiet ex differentia inter angulum CLG articulo secundo inventum & angulum CLS vel LCH ipsi aequali propter parallelas LS, CH.

Sed notandum quod angulus GLR pro variis positionibus punctorum, G, L, I, & rectæ HI, erit vel summa vel differentia anguli CHI vel SLR, & summæ vel differentiæ angulorum LCH, CLG. At quomodo summa vel differentia anguli CHI vel SLR & summæ vel differentiæ angulorum LCH, CLG assimi debeat, ex ipso schemate eclipseos longe facilius quam ex præcepto ediscetur.

VI. Recta GR erit orbitæ visæ portio circa mediam eclipsim, quasi locus terræ propositus staret immobilis, eademque recta GR erit spatium orbitæ visæ quod Luna unius horæ tempore ante vel post novi-lunium intraverit.

Hujus autem rectæ GR quantitatem obtinebimus in resolutione trianguli rectilinei LG R, cuius latus LG articulo secundo & latus LR vel HI articulo quarto data sunt, cum angulo GLR articulo præcedenti cognito; totum enim triangulum GLR innotescet.

VII. A puncto L recta ducta perpendicularis LT in basim GR produc tam si necesse fuerit, cognoscetur; resoluto enim triangulo rectangulo & rectilineo GLT, in quo præter angulum rectum ad T data est hypotenusa LG in articulo secundo, cum angulo LGT in præcedenti, laterum LT & GT mensuram obtinebimus. Quin etiam residua portio TR rectæ GR, cognoscetur.

Phases Eclipseis determinare.

REGULA TERTIA.

PUNCTUM T in superiori schemate medium eclipsim indicat, ejus tempus obtinebimus si 3600" horaria quorum logarithmus 3. 55630, ducantur in numerum secundorum portionis GR, quæ articulo septimo præcedentis regulæ inventa est, productumque dividatur per numerum secundorum motus horarii visi, scilicet rectæ GR articuli sexti præcedentis: tunc enim prodibit numerus secundorum temporis quæ addi vel subtrahî debent tempori veræ conjunctionis in G, ut tempus maximæ obscurationis habeatur. In figura hujus exempli punctum T in ipsam basim GR non productam cadit; quamobrem secunda temporata suprà inventa tempori Novi-lunii addi debent; prius enim penumbra Lunæ punto G in quo Novi-lunium, quam punto T occurrit. sit enim motus à G ad T versus R.

Jam si centro L intelligatur circulus QVS cuius radius LQ sit aequalis summæ semidiametrorum Solis & Lunæ, quæ aequalis est etiam semidiame tro penumbrae Lunæ; atque hic circulus rectæ GR occurrat in Q&S, pun-

Etum Q initium & punctum S finem eclipsis indicabunt. Qua propter initii & finis eclipsis tempus definitur in triangulis rectilineis & rectangulis L T Q, L T S quæ sunt inter se æqualia & quorum latera L Q vel L S & L T data sunt. Nam si fiat summa Logarithmorum summæ laterum L Q, L T & eorumdem differentiæ, dimidium summæ Logarithmorum erit Logarithmus lateris Q T vel S T. Præterea si numeri 3600["] Logarithmus, nempe 3. 55630, addatur Logarithmo lateris Q T, & à summa subtrahatur Logarithmus quantitatis G R, motū scilicet horarii visi ut suprà, restabit Logarithmus numeri secundorum temporis, quæ tempori maximæ obscurationis supra invento in T sunt addenda, ut habeatur eclipsis finis; contra verò ab ipso subtrahenda ut fiat initium.

Si perpendicularis L T sit major semidiametro circuli L Q vel L V, hoc est semidiametro penumbræ Lunæ, vel summâ semidiametrorum Solis & Lunæ, non apparebit eclipsis in loco terræ proposito: at verò si sit minor, tunc differentia T V inter L Q & L T, erit diameter eclipsatæ Solis portionis in maximo defectu T ex loco proposito apparenti quam, ut in Lunæ deliquiis, *mensuram* eclipsis Solis vocabimus. Quamobrem eadem methodo quâ in Luna usi fuimus, si fiat summa Logarithmorum numeri secundorum mensuræ hujus eclipsis & numeri 720 cuius Logarithmus 2. 85733, & ab hac summa auferatur Logarithmus numeri secundorum diametri Solis, restabit Logarithmus numeri minutorum digiti eclipsatæ portionis. Dividatur autem hic numerus minutorum per 60, & habebuntur in quotiente digiti eclipsati cum residuis minutis.

Si T V sit major diametro Solis, totalis apparebit eclipsis in loco proposito: sed si angulus G L R sit æqualis duobus rectis, vel quod idem est si punctum L in recta G R existat, centralis videbitur eclipsis; quæ totalis erit, cum diametri Solis & Lunæ fuerint æquales, vel si diameter Lunæ major sit diametro Solis; at vero annularis apparebit cum diameter Solis major erit diametro Lunæ.

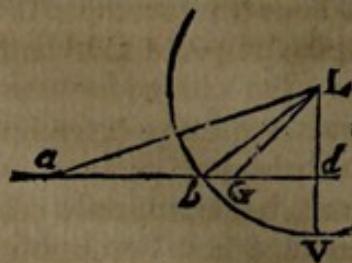
Correctio præcedentis calculi.

Sequens Figura cum præcedentibus componatur.

TA M E T S I vîsa Lunæ orbita non recta sit sed curva, maximèque irregularis linea, nihilominus ad ineundum faciliùs calculum, fecimus hujuscे orbitæ portionem, quam horæ unius spatio Luna seu potius centrum umbræ lustrat, rectam esse lineam. Quamobrem si in eclipsi proposita occursus Q circuli Q V S cum orbitâ visâ G R, distet à puncto G, dimidio rectæ G R aut amplius, hoc est si initium eclipsis suprà inventum dimidiâ horâ circiter aut plus præcesserit verum Novilunium, ad majorem accurationem reperiatur iterum motus horarius Lunæ visus G a ad unam horam ante tempus Novilunii, eodem modo in triangulo L G a, quo G R in triangulo L G R supra fuit inventum, idcirco circuli prius

descripti S V Q oecursus b cum latere G a, eclipsis initium indicabit respectu temporis Novilunii in puncto G celebrati, quod supra in puncto Q inventum fuerat; nempe demissa perpendiculari L d in latus G a, ex datis angulis & lateribus trianguli rectilinei L G a, in triangulo rectangulo & rectilineo L G d cuius data est hypotenusa L G cum angulo L G d æquali summae angulorum G L a, L a G reperientur latera L d, G d. Sed in triangulo rectangulo & rectilineo L d b ex datis hypotenusa L b, quæ est etiam radius L Q vel L S, & L d latere modò invento, reperietur latus d b, à quo subtracto latere d G, notum erit residuum G b, quod cum ductum fuerit in 3600' horaria, productum divisum per secunda portionis G a tempus exhibebit auferendum in hoc exemplo à tempore Novilunii, ut fiat verum tempus initii eclipsis; auferendum dicò, quia centrum penumbræ prius ad punctum b pervenit quam ad G, in quo fit verum Novilunium. Idem intelligendum & faciendum ex altera parte versus R pro fine eclipsis, si oecursus S circuli Q V S nimium à puncto G distarit.

Correctis initio & fine eclipsis ejus duratio obtinebitur, si à fine auferatur initium. Tempus autem maximæ obscurationis, quod fere nunquam in media eclipsi contingit, tanquam verum usurpamus illud quod à puncto T in triangulo L G R commonstratum fuit, modò perpendicularis L T in basim G R non productam extra triangulum incidat; alioquin erit inquirenda perpendicularis linea à puncto L in basim non productam alterutrius trianguli ut L G a, quo ad initium eclipsis vel finem correctum usi fuimus: quamobrem si hæc perpendicularis sit L d, minuta secunda lateris G d modò inventi, in secunda horaria convertantur, ut initio factum fuit pro G T, & tempus verum maximæ obscurationis obtinebimus. Sed etiam ut vera quantitas defectus habeatur, rectâ L d pro rectâ L T uti debemus.

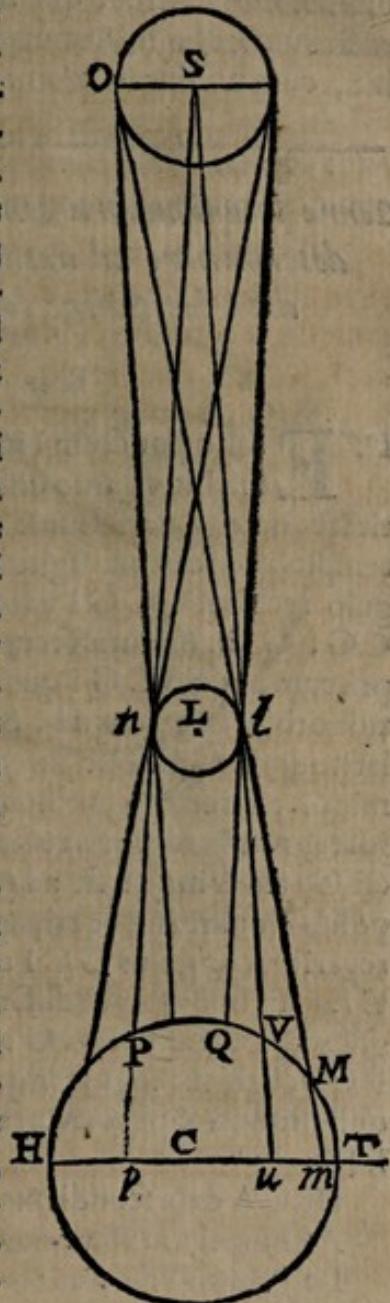
Correctio semidiametri Penumbræ Lunæ.

DI X I M U S initio semidiametrum penumbræ Lunæ æqualem esse semidiametro Lunæ unà cum semidiametro Solis, quod sic intelligimus. Si Sol esset unicum punctum S in maxima distantia positum à Terra H T respectu distantiae Lunæ L à Terra, manifestum est diametrum V P vel *up* umbræ Lunæ quæ Terræ occurrit, æqualem assumi posse ipsi diametro Lunæ *ln*, sive occurrat umbra superficie Terræ, sive plano per centrum C Terræ ducto & perpendiculari ad radium SL per centra Solis & Lunæ. At verò cum Sol sit corpus quod ex Terra visum sub angulo 32 minutorum paulo plus minusve pro varia distantia Solis à Terra; apparet, sed ex Luna visum non majus sensibiliter videretur quam ex Terra, patet semidiametrum penumbræ Lunæ quam angulus MIV cum semidiametro Lunæ dimittitur,

titur, æqualem assumi debere in plano HT projectionis, semidiametris simul Solis & Lunæ ex Terra apparentibus tempore eclipsis, respectu semidiametri CT Terræ; eadem enim ubique servatur proportio inter semidiametrum Lunæ & semidiametrum Terræ æqualem horizontali parallaxi, ut habetur ex Tabulis. Si nulla haberetur ratio distantiae Lunæ à punctis M in superficie Terræ positis & ab ejus centro C, semidiameter penumbræ ex præcepto suprà tradito inventa, nullâ indigeret correctione. Sed quoniam diameter Lunæ longè minor apparet Lunâ ad horizontem existente quam in aliis punctis M superficie Terræ: manifestum est, quod si per punctum M intelligatur recta Mm parallela rectæ SV u quæ occurrat in m plano projectionis HT, recta um eo minor fiet, quo punctum M remotius erit ab HT; quapropter cum summa semidiametri Lunæ & rectæ um sit semidiameter penumbræ Lunæ in plano projectionis quam utimur in Phasibus Eclipsis determinandis, minuenda erit semidiameter umbræ eadem quantitate quam minui debet um, quæ quidem minuitur in ratione l u vel LC ad LM.

Si per punctum M intelligatur horizon sensibilis, elevatio Lunæ super hunc horizontem erit æqualis angulo MCT vel arcui MT; quomodo si detur altitudo Lunæ suprà horizontem, dabitur etiam arcus TM, hoc est elevatio puncti M suprà horizontem HT vel planum projectionis. Sed in Tabula 24. habemus diametros Lunæ ad quinos gradus elevationis suprà horizontem, & diameter Lunæ ex aliquo punto in Terræ superficie augeri videtur in ratione reciproca distantiarum Lunæ à centro Terræ & à punto in superficie posito quam proximè: quare um minuetur eadem ratione quam augetur diameter Lunæ pro singulis gradibus elevationis suprà horizontem. Sed etiam cuin angulus MLV sub quo semidiameter Solis ex Lunâ visa sit ferè æqualis angulo sub quo videtur Luna ex Terra, sufficiet ad hanc correctionem si semidiameter Solis nempe um minuatur dimidiæ quantitate quam augetur diameter Lunæ suprà diametrum horizontalem in data altitudine Lunæ suprà horizontem.

Supereft ut moneamus diametrum Lunæ in eclipsibus Solis semper minorem observari 30" circiter, quam extra eclipses in eodem gradu anomalizæ, quod fit propter nimium Solis splendorem, ut opinor; ratio igitur effet habenda hujus correctionis diametri Lunæ, nisi aliâ pensaretur, quam Solis

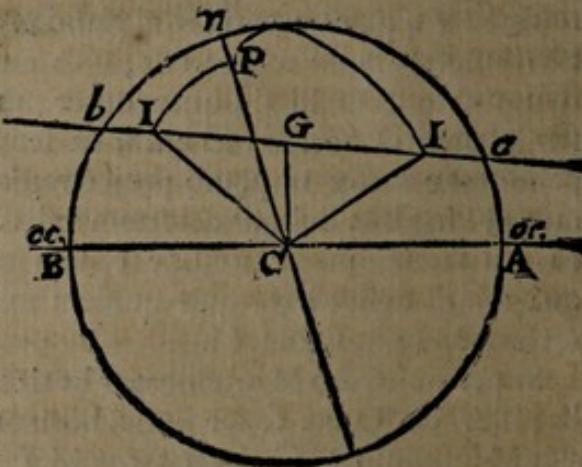

diameter ex Lunâ visa major appareret quàm ex Terra , majorque diameter umbræ Lunæ fieret , quàm ea quâ usi fuimus. Nihil addam de refractione radiorum ut lumen in atmosphæra , quæ projectionem um paululum contrahit , cum nullius sit momenti.

Terra locum umbræ centro subjectum in quo centralis erit Eclipse, determinare ad datum tempus ante vel post Novi-lunium , vel data latitudine loci quæsiti , invenire locum & tempus.

R E G U L A Q U A R T A.

I^o. **E**ST o punctum I in orbita apparente ab projecta , quod à punto G seu Novilunio distet quantitate motū veri Lunæ à Sole ad tempus propositum. Igitur in triangulo rectilineo CGI dantur latera CG , GI in minutis secundis ut suprà cum angulo CGI quem constituit orbita apparente ab , & circulus latitudinis CG . Hic autem angulus minor est recto si punctum I sit ad partes nodi propioris respectu puncti G ; sed si major sit ad partes oppositas : quare in hoc triangulo CGI reperietur angulus GCI cum late re CI . At summa vel differentia angularum GCI & PCG qui notus est per regulas præcedentes , erit angulus PCI cognitus , qui tanquam sphæricus assumi potest in projectione Terræ quà utimur. Sed convertetur latus CI in arcum circuli globi terreni AB fiat

Ut CA data semidiameter Terræ in scrupulis secundis

Ad numerum secundorum rectæ CI

Ita Radius vel sinus totus

Ad sinus arcus quæsiti

His positis in triangulo sphærico PCI cuius latus CI modò inventum est , & latus CP datum est ; scilicet distantia inter Solem punto C imminentem & polum P cum angulo PCI , cognoscuntur latus PI & angulus CPI .

Erit latus inventum vel arcus PI complementum altitudinis poli , vel latitudinis loci quæsiti .

Jam verò si tempus propositum à media nocte numeratum convertatur in gradus æquatoris ; differentia inter hosce gradus & inter summam semi-circuli & anguli CPI , si punctum I sit ad Orientem respectu CPI , sed inter differentiam semicirculi & ejusdem anguli CPI si punctum I sit ad Occidentem , erit differentia longitudinis inter locum tabularum & quæsitus .

Tum si summa vel differentia semicirculi & anguli CPI sit major numero graduum qui convenientur horæ propositæ, locus quæsitus erit orientalior loco tabularum; si sit minor, erit occidentalior; si tandem æqualis, erunt ambo sub eodem meridiano.

Nulla dabitur solutio hujus problematis si reperiatur latus CI majus semidiámetro Terræ Cn ; nam recta CI in arcum circuli globi telluris converti non poterit; centrum enim umbræ Lunæ jam prætergressum vel nondum affecutum fuerit discum Terræ.

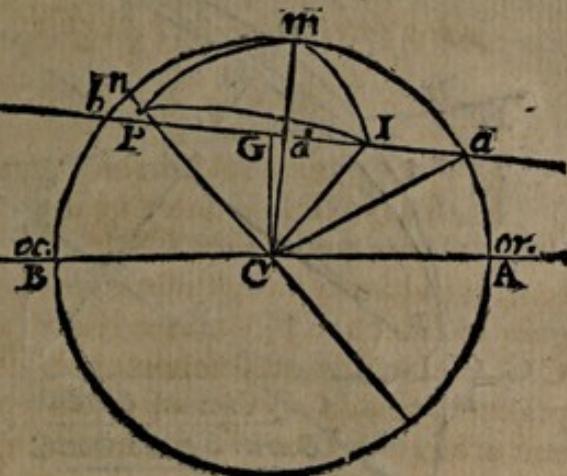
II°. Si deturlatitudo vel altitudo Poli loci quæsiti, cuius complementum sit in hac figura arcus Pi ; agatur perpendicularis Cdm ad ab orbitam apparentem. In triangulo sphærico quadrantali CPm habemus latus CP ut supra, $Cm 90^\circ$, cum angulo PCM , summa scilicet in hoc exemplo anguli PCG ut suprà cogniti & anguli GCd , quod est complementum anguli CGa inclinationis orbitæ Lunæ cum circulo latitudinis, quare reperietur angulus CPm cum latere Pm .

Sed etiam ex inventa Cd in triangulo CGd ut in eclipsibus Lunæ, fiat ut Cm in secundis semidiámetri Terræ, ad Cd in eisdem secundis; ita Radius ad sinum arcus Cd , cuius complementum erit arcus Md vel MI

Quamobrem cognitis tribus lateribus trianguli PmI , dabitur angulus mPi cuius differentia cum angulo CPm modò invento, erit angulus CPI .

Præterea in triangulo sphærico CPI cuius data sunt latera CP , Pi cum angulo CPI , reperietur ut in prima regula angulus PCI , qui illic dicitur parallacticus, à quo si auferatur in hac figura angulus PCG notus, relinetur angulus GCI .

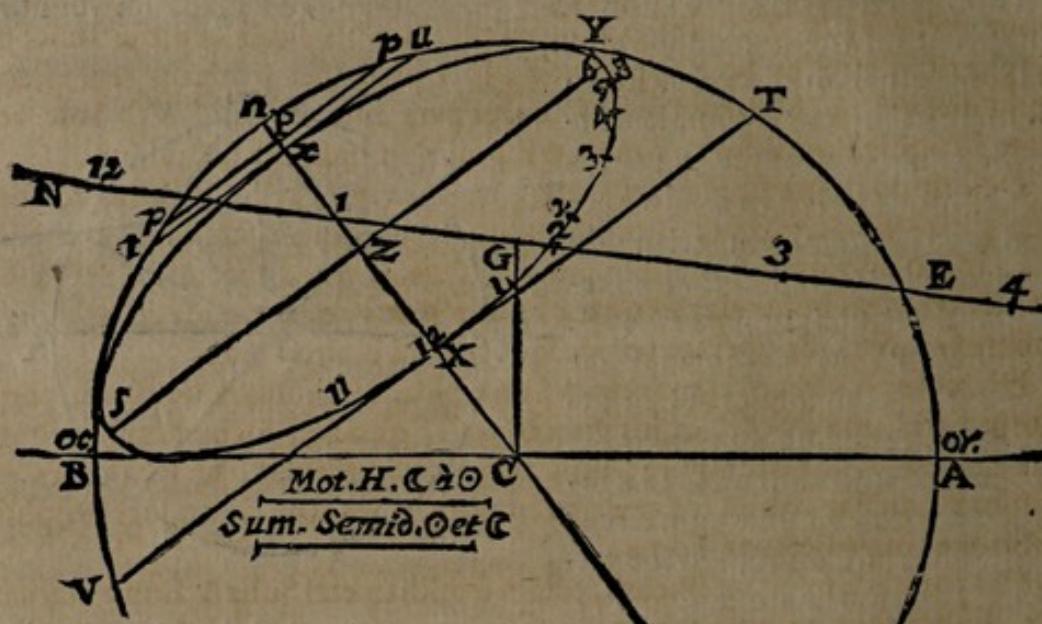
Denique in triangulo rectilineo CGI noti sunt anguli GCI supra inventi & CGI inclinationis orbitæ Lunæ apparentis cum circulo latitudinis CG , ac præterea data est latitudo Lunæ CG ; quare habebitur GI in secundis gradus, quæ ad secunda horaria revocentur si fiat productum ex $3600''$ horatiis in GI , quod deinde dividatur per secunda motus horarii Lunæ à Sole, ex quo orientur secunda horaria addenda tempori Novi-lunii, si punctum I sit ad partes orientales respectu puncti G ; detrahenda vero, si sit ad partes occidentales. Positio autem puncti I respectu puncti G cognoscetur ex quantitate angulorum PCG , PCI . Hinc habebitur tempus respectu meridiani tabularum, quo centrum penumbræ pervenit in punctum I , quod superficie Terræ locum quæsitum repræsentat. At cognito hoc tempore, si ad ea quæ suprà docuimus in articulo primo hujus regulæ attendamus, differentiam longitudinis inter locum tabularum & quæsitum Orient-

tem versus vel Occidentem reperiemus, ideoque nota erit positio loci quæsiti.

Si figuram inspicias, ex quantitate datorum tum laterum cum angulo-
rum, cognoscere poteris an hujus problematis nec ne dabitur solutio.

De formando regulari Typo Eclipseis Solis.

Inventis eis quæ in præparatione ad eclipses præcipimus, describatur circulus A n B cuius semidiameter C A ejus sit magnitudinis ut in ea facile notari possint tot partes quot minuta prima continet semidiameter Terræ vel parallaxis Lunæ horizontalis. Utimur autem hisce minutis in metiendis partibus hujus Typi, & commodè assumi poterunt singula hæc minuta uni lineæ cum dimidiâ pedis Parisini æqualia. Agatur A C B diameter quæ sit ecliptica projecta in discum Terræ A n B, cuius A sit orientalis pars & B occidentalis. Ad A B in C erigatur perpendicularis circulus latitudinis C G, qui recta est linea in hac projectione, sumaturque C G æqualis minutis latitudinis Lunæ ad partes superiores B A, si latitudo Lunæ sit Borealis; verùm ad partes oppositas, si sit australis.

Per punctum G describatur apparenſ orbita Lunæ EGN quæ cum circulo latitudinis CG angulum CGE inclinationis per præceptum inventæ; constitutæ, ſive ad Orientem verſus A ſive ad Occidentem verſus B, pro varia poſitione nodi Lunæ propioris ascendentis aut deſcendentis.

Præterea agatur diameter Cn quæ meridianum circulum repræsentet; cuius angulus ACn cum ecliptica CA sit ad partes orientales E in hemisphærio boreali, quod est supra eclipticam AB in hac figura ut in Tabula 8. habetur.

Jam verò supra circulum A n B ex utraque parte puncti n assumatur declinatio Solis np, np; & agatur recta p P p quæ occurrat meridiano C n in P Polo Terræ boreo. Sed notandum quod Polus P boreus erit in anteriore

parte diſci Terræ, ſi declinatio Solis ſit borealis; contrà erit in posteriore, ſi ſit australis; ſed ſi nulla ſit, iþi puncto non congruet.

Tum affumantur arcus per T, per tantum æquales complemento latitudinis vel altitudinis Poli in loco proposito, aganturque TV, tu perpendiculares ad C, quæ ipſi occurrant in X & x; bifeetur X x in Z, itemque arcus Tu in Y, & agantur per punctum Z recta ZS parallela TV, & recta YS parallela Cn quæ occurrat rectæ ZS in S; fiatque Zſ æqualis ZS in iþa ZS producta; erunt rectæ Sſ & X x axes conjugati ellipsis XSxſ quæ in projectione hemiſphærii Terræ ex Sole apparentis, loci propositi ſemitam repræſentat unius diei vel 24. horarum ſpatio, cujus pars anterior erit SXſ, Sole verſante in signis Borealibus, contrà erit posterior in signis australibus.

Descriptio hujus ellipsis facilis erit, unâque ejus diſio in horas & horarum partes viâ peryulgatâ duorum circulorum quorum diametri erunt Sſ, Xx, initio divisionis ſumpto in puncto X vel x quod meridiem repræſentat. Portionem hujus ellipsis quam luſtrat locus circa tempus eclipsis, defribere ſufficiet, ne operam tempusque fruſtrâ conteramus.

Dividatur etiam apparens orbita Lunæ NG E in horas & horarum partes motū veri Lunæ à Sole, cujus punctum G, quod eſt locus centri penumbræ Lunæ Novilunii tempore, huic tempori conveniat, ut loca centri penumbræ Lunæ in orbita ſua eodem tempore habeantur, quo loci propositi positiones in projectura Terræ.

His paratis ſi in unam lineam rectam ſemidiometri Solis & Lunæ statuantur, ſingulisque minutis temporis affumantur intervalla centri penumbræ Lunæ & loci, quæ ſibi iisdem temporibus repondeant, & cum ſummâ ſemidiometrorum Solis & Lunæ comparentur, facile cognoscetur tempus initii & finis eclipsis, nempe ubi intervalla ſupradicta ſummæ ſemidiometrorum Solis & Lunæ reperientur æqualia. Sed in hac perquisitione reperto minoris intervalli tempore, hoc erit tempus maximæ obſcurationis, & eo temporis momento quanta futura ſit eclipsis facile erit investigare. Nam ſi differentia inter ſummam ſemidiometrorum & intervallum applicetur diametro Solis in duodecim partes diſæ, quæ vocantur digiti eclipsis Solis, ſtati digitorum eclipsatorum numerus, eorumque partes ſexagesimæ, quæ ſunt minuta digitorum, ſi quæ ſupersint, apparebunt. Idem dicimus de ſingulis digitis eclipsatis ſi conferantur intervalla cum ſumma ſemidiometrorum Lunæ & Solis minus uno, duobus, tribus, &c. digitis ſingillatim. Eadem etiam methodo cognoscetur an eclipsis in loco proposito fuerit centralis, vel totalis cum mora vel ſine mora, vel denique annularis, quod fit ex comparatione intervallorum cum tota diametro Solis; erit enim centralis ſi nullum fuerit intervallum, erit annularis ſi diameter Solis ſit major diametro Lunæ & intervallum minus differentiâ ſemidiometrorum; erit totalis ſine mora ſi diameter Solis ſit æqualis diametro Lunæ & intervallum nullum; vel ſi diameter Solis ſit minor diametro Lunæ & intervallum æquale differentiæ ſemidiometrorum erit totalis ſine mora; ſed in hoc caſu ſi intervallum ſit minus differentiâ ſemidiometrorum erit totalis cum mora.

In eadem figura docebimus in frâ qua ratione ex observatis initio vel fine

vel qualibet alia simili phas̄i in duobus locis, quorum aliunde cognita sit altitudo poli vel latitudo, eorum differentia longitudinis erui poterit.

Perutilis erit hic Typus regularis ut ex eo calculi fides & diligentia confirmetur.

E X E M P L U M

Calculi Eclipseſ Solis.

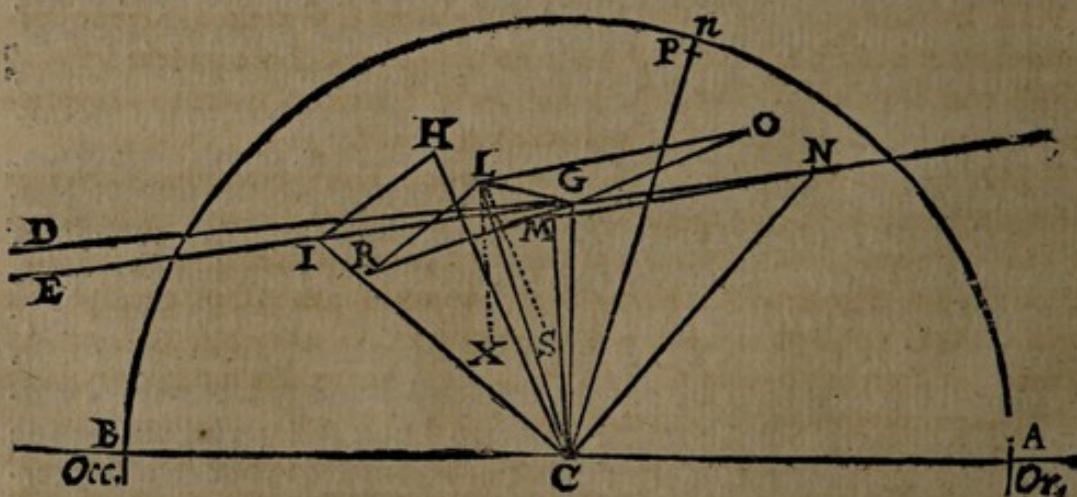
INVENTO VERO NOVI-LUNIO ECLIPTICO ANNO 1706. MAII DIE 11. 21^h. 57^m. 15^s post meridiem veri vel apparentis temporis; sed medii 11^d. 21^h. 48^m. 56^s. PARISIIS IN OBSERVATORIO REGIO

I. Esto punctum C in apposita figura verus locus Solis, & Lunæ locus ad Eclipticam reductus,	1 ^s . 21 ^o . 6 ^m . 48 ^s
Verus locus Lunæ in orbita sua,	1 21 8 12
Locus verus nodi ascendentis,	1 14 14 59
Argumentum latitudinis,	0 6 53 13

Erit locus nodi ad partes occidentales respectu puncti C

Borealis latitudo Lunæ CG	36 7
Semidiameter Solis,	15 54
Semidiameter Lunæ horizontalis,	16 31
Parallaxis Lunæ horizontalis vel semidiam. Terræ,	60 29
Motus horarius Solis,	2 25
Motus horarius Lunæ verus,	37 14
Quamobrem motus horarius Lunæ à Sole,	34 49

II. Ex tabula 26. cum argumento latitudinis eruitur angulus CGD inclinationis orbitæ veræ GD cum circulo latitudinis CG 85°. 0' 40" qui per articulum quartum communis præparationis eclipsium, quantitate 20° 53" minuetur, reduceturque ad angulum CGE 84°. 39'. 47". orbitæ apparentis Lunæ GE cum circulo latitudinis CG ad partes nodi propioris.

III. Ex tabula 8. ope longitudinis veræ Solis horâ Novi-lunii sumatur

angulus A CP $74^{\circ} 44' 38''$. eclipticæ cum meridiano ad partes orientales in hemisphærio boreali, & ex Tabula 6. cum eadem longitudine Solis, ejus declinatio borealis $18^{\circ} 4' 8''$.

I V. Per Regulam primam horâ Novi-lunii veri inquiratur angulus parallacticus P CL & Parallaxis CL Observatorii: etenim

Primò, arcus CP, qui est arcus meridiani inter locum Solis C & Polum P erit $71^{\circ} 55' 52''$. scilicet differentia quadrantis & declinationis Solis borealis.

Secundò, arcus PL est complementum altitudinis Poli vel latitudinis Observatorii nempe $41^{\circ} 10' 0''$.

Tertiò, angulus CPL duobus lateribus comprehensus PC, PL erit ad partes Occidentales $30^{\circ} 41' 15''$. ad $2^{\text{h}}. 2' 45''$. ante meridiem. Quamobrem tempore Novi-lunii erit CL parallaxis loci propositi, scilicet Observatorii $2308''$ gradus, quorum Cn suprà inventa sunt $3629''$ vel $60' 29''$ & angulus parallacticus P CL $31^{\circ} 52' 30''$.

Similiter ad unam horam ante Novi-lunium eadem inquirentur loco posito in H, ex datis angulo CPH $45^{\circ} 41' 15''$. & PH vel PL $41^{\circ} 10' 0''$. cum per regulam punctum G tempore Novilunii sit ad partes orientales respectu lineæ CL. Itaque reperietur CH parallaxis loci propositi in H $2692''$. & angulus parallacticus PCH $39^{\circ} 24' 55''$.

V. Si ab angulo recto ACG auferatur angulus ACP art. 3. repertus $74^{\circ} 44' 38''$. restabit angulus PCG $15^{\circ} 15' 22''$. qui si auferatur ab angulo parallactico PCL modo invento $31^{\circ} 52' 30''$. restabit angulus GCL $16^{\circ} 37' 8''$. Hic angulus GCL in omnibus casibus erit differentia inter angulos PCG, PCL.

VI. Ductâ GL rectâ lineâ fit triangulum rectilineum GCL, cuius angulus GCL cognitus est $16^{\circ} 37' 8''$. ac præterea data sunt latera nempe CG latitudo Lunæ $36' 7''$. vel $2167''$ articulo primo reperta, & CL $2308''$. artic. 4. quamobrem reperietur angulus CLG $69^{\circ} 31' 0''$. cum latere LG $662''$.

VII. In triangulo rectilineo CGI datis latere CG artic. 1. nempe latitudine Lunæ $2167''$, & latere GI motu horario Lunæ à Sole eodem articulo $2089''$. cum angulo CGI vel CGE $84^{\circ} 39' 47''$ artic. 2. invento, reperiatur angulus ICG $46^{\circ} 30' 58''$ cum latere CI $2867''$.

VIII. Sed in triangulo CHI datis latere CI. art. præcedenti invento $2867''$. & latere CH $2692''$ parallaxi loci in H positi, cum angulo HCI $22^{\circ} 21' 25''$. qui est differentia inter angulum parallacticum PCH $39^{\circ} 24' 55''$. & totum angulum PCI $61^{\circ} 46' 20''$. compositum in hoc exemplo ex angulo PCG $15^{\circ} 15' 22''$. art. 5. & ex angulo ICG $46^{\circ} 30' 58''$. art. 7. reperto, colligitur angulus CHI $87^{\circ} 52' 23''$. incognitorum major, cùm sit oppositus majori lateri CI, cum latere HI $1091''$.

IX. Erit tandem angulus LCH $7^{\circ} 32' 25''$. differentia scilicet inter angulos parallacticos art. 4. Sed si à punto L intelligatur LS parallela HC, & LR parallela & æqualis rectæ HI, erit angulus SLR æqualis angulo CHI $87^{\circ} 52' 23''$. artic. 8.

Sed angulus GLS erit $61^\circ. 58'. 35''$. cum sit in hoc exemplo differentia inter angulum CLG $69^\circ. 31'. 0''$. art. 6. & CLS vel LCH modò inventum $70. 32''. 25''$. Quamobrem angulus GLR compositus in hoc exemplo ex angulis GLS & SLR vel CHI erit $149^\circ. 50'. 58''$.

X. In triangulo GLR, cuius figuram à præcedenti disjunximus ne linearum multitudine fieret confusio, erit GR Lunæ orbitæ visæ portio horaria, quam dicimus motum horatium Lunæ à Sole visum à tempore unius horæ ante Novi-lunium ad Novi-lunium. Quantus autem sit hic motus horarius visus, ex trianguli rectilinei GLR resolutione patebit. In eo enim data sunt latera GL $662''$ artic. 6. & LR vel HI $1091''$ artic. 8. cum angulo GLR $149^\circ. 50'. 58''$. articuli præcedentis : Itaque reperietur angulus major LGR $18^\circ. 50'. 48''$. oppositus majori lateri LR, tum angulus minor LRG $11^\circ. 18'. 14''$. oppositus minori lateri LG, ac denique GR $1696''$.

X I. Sed demissâ perpendiculari LT in basim GR, in triangulo rectangulo & rectilineo GLT cuius datum est latus LG ut suprà $662''$ cum angulo LGT vel LGR $18^\circ. 50'. 48''$. reperientur LT $214''$. & GT $626''$. quibus ablatis à GR $1696''$ relinquuntur RT $1070''$.

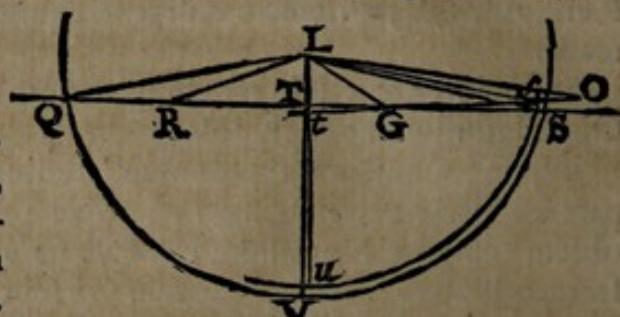
X II. Si productum ex $3600''$ horariis & $626''$ quod est GT, dividatur per $1696''$ motum horarium Lunæ à Sole visum nempe GR art. 10. quotiens dabit $1329''$. horaria vel $22' 9''$. horar quæ à tempore veræ conjunctionis in G $21^h 57' 15''$ veri temporis subtrahi debent ut fiat tempus verum maximæ obscurationis $21^h 35'. 6''$. quæ à puncto T designatur.

Notandum hic & ubique multiplicationem fieri per additionem numerorum Logarithmorum quibus utimur in omnibus calculis, & divisionem per subtractionem eorumdem numerorum.

X III. Si centro L intelligatur circulus QVS cuius radius LV sit æqualis summae $32'. 12''$. vel $1932''$. semidiametrorum Lunæ $16'. 31''$. & Solis $15'. 41''$. quæ minuitur $13'$ propter elevationem Lunæ 48° . circa tempus maximæ obscurationis juxta præceptum correctionis semidiametri penumbræ; & hic circulus occurrat orbitæ GR visæ in punctis Q & S, punctum S finem & Q initium eclipsis ostendunt.

Quapropter si triangulum rectangulum & rectilineum LQT vel LST resolvatur, in quo latus LT datum est 214 art. 11. & hypotenusa LQ vel LS vel LV ut suprà $1932''$. reperietur latus TQ vel TS $1920''$. Ac tandem si $1920''$ ducantur in $3600''$. hor. productumque dividatur per motum horarium Lunæ à Sole visum $1696''$. art. 10. habebimus $4075''$ horaria vel $67' 55''$ auferenda à tempore maximæ obscurationis in puncto T, nempe $21^h 35'. 6''$. & relinquuntur $20h. 27'. 11''$. quod est initium eclipsis. Sed si eadem $67' 55''$ addantur eidem tempori $21^h. 35'. 6''$ finem eclipsis obtinebimus $22^h. 43'. 1''$.

Correctio

Correctio præcedentis calculi.

XIV. Quoniam verò distantia inter punctum R, hoc est unâ horâ ante novilunium & initium eclipsis in Q, dimidiā horam circiter non superat, eclipsis initium suprà inventum retinebimus. Sed distantia inter punctum G in quo novilunium & finem eclipsis in S, longe superat dimidiā horam; quamobrem ut fiat accuratior calculus juxta regulam, iterum erit inquirenda parallaxis Observatorii CM in M. ad unam horam post novilunium, itemque angulus parallacticus PCM. Reperiatur autem angulus parallacticus PCM $18^{\circ} 55' 23''$. & parallaxis CM $1992''$.

XV. Esto punctum N. locus Lunæ in orbita sua apparenti EGN qui à puncto G novilunii distet quantitate unius horæ. In triangulo rectilineo CGN datis latere CG $2167''$. quod est latitudo Lunæ horâ novilunii ut suprà, & GN $2089''$. quod est motus horarius Lunæ à Sole ut suprà, cum angulo CGN $95^{\circ} 20' 13''$. supplemento anguli CGE superioris inventi, reperiemus ut in articulo septimo angulum GCN $41^{\circ} 22' 31''$. & latus CN $3147''$.

XVI. Quærimus jam angulum GCM, quem habebimus si ab angulo parallactico PCM $18^{\circ} 55' 23''$. suprà posito auferamus angulum PCG $15^{\circ} 15' 22''$. art. 5. relinquetur enim $3^{\circ} 40' 1''$. sed si in hoc casu addatur angulus GCM $3^{\circ} 40' 1''$. angulo GCN $41^{\circ} 22' 31''$. art. præcedentis, obtinebitur angulus MCN $45^{\circ} 2' 32''$.

XVII. Quamobrem in triangulo MCN, ex datis lateribus CM parallaxi Observatorii in M. art. 14. $1992''$. & CN $3147''$. art. 15. cum angulo MCN art. præced. $45^{\circ} 2' 32''$. reperiatur angulus CMN $95^{\circ} 56' 18''$. cum latere MN $2239''$.

XVIII. Si intelligatur LO parallela & æqualis MN, & LX parallela MC notus erit angulus GLO, æqualis scilicet angulo CMN vel XLO $95^{\circ} 56' 18''$. minus angulo XLG. Sed hic angulus XLG in hoc exemplo erit summa $82^{\circ} 28' 7''$. anguli SLG $61^{\circ} 58' 35''$. art. 9. & anguli SLX vel HCM ipsi æqualis propter parallelas, qui æqualis est differentiæ angulorum parallacticorum PCH, PCM nempe $20^{\circ} 29' 32''$. erit igitur angulus GLO $13^{\circ} 28' 11''$.

XIX. In triangulo rectilineo GLO ex datis lateribus LG ut suprà art. 6. $662''$. & LO vel MN $2239''$. art. 17. cum angulo GLO $13^{\circ} 28' 11''$. articuli præcedentis, reperiatur angulus LOG $5^{\circ} 31' 17''$. cum latere GO $1602''$. quæ sunt minuta secunda motus Lunæ horarii visi ad unam horam post novilunium.

XX. In triangulo LOG demissa perpendiculari Lt in basim GO, fit triangulum rectangulum GLt, cuius hypotenusa LG data est ut suprà $666''$. cum angulo LGt nempe summa $18^{\circ} 59' 28''$. anguli GLO $13^{\circ} 28' 11''$. art. 18. & LOG $5^{\circ} 31' 17''$. art. 19. quare reperiatur latus Lt $215''$. & latus tG $626''$.

XXI. At verò cum Luna circa finem eclipsis in S sit altior supra hori-

zontem quām in media eclipsi, minuenda erit adhuc semidiameter umbrae $3''$. quae reducetur ad $1929''$. Quamobrem si centro L. intelligatur novus circulus us occurrens GO. in s, in triangulo rectangulo Lst cuius data est hypotenusa $1929''$. & præterea latus Lt $215''$. art. 20. reperietur ts $1917''$. à quo si auferatur tG $626''$ artic. 20. relinquetur Gs $1291''$.

XXII. Convertuntur autem $1291''$. gradūs in minuta secunda horaria, si ducantur $3600''$. horaria in $1291''$. modò inventa, & productum dividatur per $1602''$. minuta secunda motus horarii visi art 19. reperiēntur enim $2902''$. horaria vel $48'. 22''$. addenda tempori novilunii in G celebrati, ut fiat $22^h. 45'. 37''$. tempus veri finis eclipsis.

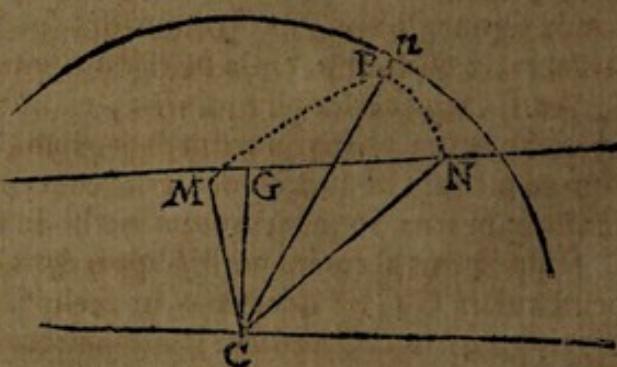
Eadem operatione uti deberemus pro initio eclipsis, si necessarium foret, ut præscribit regula; inventis enim angulo parallactico & parallaxi loci nempe Observatorii in hoc exemplo, ad duas horas ante novilunium, ac denique reperto motu horatio viso ad illud tempus, reliqua instituerentur ut suprà.

XXIII. Quod ad quantitatem eclipsis attinet, uti possumus perpendiculari LT $214''$. art. 11. primò inventâ, cum in basim GR non productam cadat. Sed hæc quantitas LT minor est LV, quare in Observatorio eclipsis erit visibilis. Jam verò per regulam, eclipsis mensura TV $1718''$. quæ est differentia inter LV & LT, ducatur in numerum 720. & productum dividatur per numerum secundorum diametri Solis $1908''$, quotiens $648''$. exhibet minuta digitum quantitatis eclipsatæ disci Solis, vel 10 digitos cum 48. minutis.

Locum Terræ determinare ex quo ad datum tempus centralis apparebit Eclipse.

In exemplo præcedentis eclipsis locum quærendum proponimus, ex quo centralis videbitur eclipsis ad unam horam post novilunium: hoc est hora $22. 57'. 15''$. in Observatorio.

Cùm data sit hora respctu Observatorii, data est etiam positio centri penumbrae in N promotior quām G locus ejusdem in novilunio, eritque GN $2089''$. motus horarius Lunæ à Sole vel apparet. Sed ex hypothesi locus Terræ quæsusus eodem tempore jacet in N ut ex eo centralis apparet eclipsis: quamobrem in triangulo CGN ex datis lateribus CG, GN cum angulo CGN ut in articulo 15. reperietur angulus GCN $41^o. 22'. 31''$, & latns CN $3147''$.

At verò si ab angulo G C N auferatur angulus P C G $15^{\circ}. 15'. 22''$. art 5. restabit angulus P C N. $26^{\circ}. 7'. 9''$. qui Sphæricus est in triangulo Sphærico P C N in superficie Terræ descripto. Ejus autem latus C P erit $71^{\circ}. 55'. 52''$. ut in articulo 4. Sed latus vel arcus C N reperietur, si fiat ut C n $362.9''$. parallaxis Lunæ horizontalis, ad C N $314.7''$. modò inventa; ita Radius vel sinus totus ad sinum arcus C N $60^{\circ}. 7'. 16''$.

Quamobrem in triangulo Sphærico P C N cuius latera data sunt C P, C N cum angulo P C N, reperietur angulus C P N $58^{\circ}. 42'. 38''$. cum latere P N $26^{\circ}. 31'. 55''$. sed eodem tempore quo centrum penumbræ in N, hoc est $22^{\text{h}}. 57'. 15''$. Observatorium erit in M & angulus M P C erit distantia à meridie, nempe $1^{\text{h}}. 2'. 45''$. vel in gradus conversa $15^{\circ}. 41'. 15''$. & totus angulus M P N $74^{\circ}. 23'. 53''$ erit differentia longitudinis ad Orientem inter Observatorium & locum quæsitum. Sed arcus P N suprà inventus $26^{\circ}. 31'. 55''$. erit distantia à Polo ad verticem loci quæsiti, cuius complementum $63^{\circ}. 28'. 5''$. erit altitudo Poli vel latitudo Borealis. Hic locus igitur erit paulo Orientalior & Borealior Tobol ad fluvium Oby Siberiæ.

Eadem methodo aliorum hujus generis problematum solutio non erit difficultis; quare in exemplis afferendis diutius non immorabimur.

P R A E C E P T U M   XIII.

DUORUM locorum in superficie Terræ differentiam longitudinis inventire, ex observatâ in eis aliquâ Lunæ vel Solis Eclipsis phasî, aliundè cognitâ eorum altitudine Poli vel latitudine.

P R O   E C L I P S I B U S   L U N Æ.

SI phases observatæ sint similes, ut initium vel eadem digitorum quantitas, vel denique transitus umbræ per eandem maculam, differentia temporis utriusque Observationis, erit differentia longitudinis locorum ubi habitæ fuerunt observationes: hoc enim phænomenon fuit tanquam commune signum in cœlis ex utroque loco spectatum, ita ut differentia temporis numerati ex sola differentia meridianorum oriatur.

Sed si varia fuerint phænomena, ut initium in altero loco observatum, in altero autem phasis duorum digitorum; tunc observatio duorum digitorum ad initium in eodem loco erit reducenda, ut inde meridianorum differentia habeatur. Sequenti autem methodo fit hæc reductio.

Supponatur accurata positio apparentis orbitæ G b, & inde cognitâ perpendiculari C d, ut docuimus in ecclipsibus Lunæ, si semidiametro umbræ apparentis C O addatur semidiameter Lunæ pro initio fiet C b, ex quo in triangulo rectangulo C d b cognovimus d b, tunc enim centrum Lunæ

versabatur in b . Sed in altera obſervatione duorum digitorum ſemidiameetro CO addatur reſidua quan-
titas ſemidiameetro Lunæ, poſtquam ablata fuerint
minuta ſecunda quæ duobus
digitiſ conveniunt, ex
quibus fiat Ct . Tum verò
in triangulo rectangulo Cdt
reperiētur dt , & differentia
 tb quæ eſt inter db & dt ,
converſa in ſecunda hora-
ria eà methodo, quam in
eclipſium doctrina tradidi-
muſ, dabit tempus addendum vel auferendum tempori obſervationis duorum
digitorum ut ad initium revocetur. Idem erit pro aliis Phasisbus. Sed
quoniam Phasis in t circa initium eclipsis, ut in hac figura, Phasim in b ſub-
ſecuta eſt, auferendum erit tempus differentiæ tb respondens ab obſerva-
tione in t ; contrarium erit circa finem eclipsis, cum Phasis in t Phasim in b
præceſſerit. Reductis tandem obſervationib⁹ ad eandem Phasim, erit tem-
poris differentia ea quæ requiriſtur longitudinis differentia propositorum
locorum.

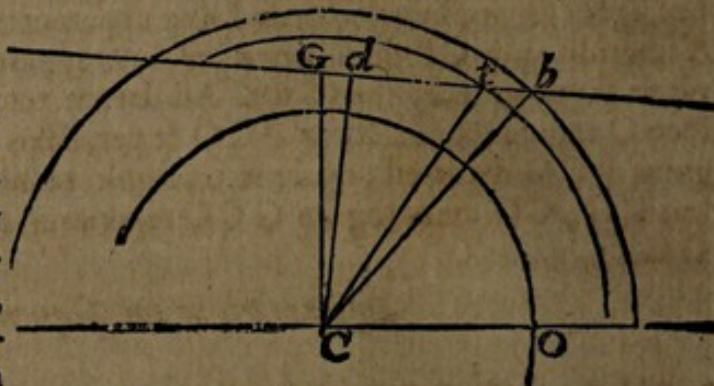
Exemplum.

De ejusdem vel ſimili Phasis obſervatione non eſt neceſſe ut exemplum
afferamus: ſed de variis Phasisbus ponamus in ſuperiū allata eclipti anni
1708. Sept. 29. die initium obſervatum fuiffe 8^h. 3'. 11". poſt meridiem in
Observatorio; ſed in alio loco phasim duorum digitorum circa initium eclip-
ſis viſam fuiffe 10^h. 10'. poſt merid. In triangulo rectangulo Cdt habebi-
muſ Ct 3088" compositam ex ſemidiameetro apparentis umbra CO 2473"
& ex ſemidiameetro Lunæ minus 307.", quæ duobus digitiſ conveniunt,
nempe 615".

Quamobrem in triangulo rectangulo Cdt ex datis lateribus Cd 2594" ut
in eclipsis calculo & Ct 3088" reperiētur latus dt 1675". Sed in codem cal-
culo inventa eſt db 2190". eorum igitur differentia tb 515". converſa per re-
gulam in ſecunda horaria 1023". vel 17'. 3". erit tempus auferendum à tem-
pore obſervationis 10^h. 10'. ut reducatur ad tempus initii vel alterius ob-
ſervationis, nempe 9^h. 52'. 57". Denique hujus temporis & 8^h. 3'. 11". dif-
ferentia 1h. 49'. 46". erit differentia longitudinis quā locus propositus Ori-
entalior eſt Observatorio, quod manifeſtum eſt ex majori horarum numero il-
lic numerato.

P R O E C L I P S I B U S S O L I S.

Hic facilitatis cauſā Observatorium voco O & alterum locum vo-
co A .

Primò agimus de similibus phasibus observatis. Esto initium eclipsis observatum in O & A, sed loci A data est latitudo vel altitudo poli. In hac figura supponimus orbitam Lunæ apparentem EGS, latitudinem CG & meridianum CP disci Terræ ex Sole apparentem tempore novi-Lunii ut suprà in eclipsibus Solis. Ad datum tempus observationis initii in loco O angulus parallacticus PCO & parallaxis CO inquirantur. Sed angulus PCG datus est; quare in triangulo rectilineo CGO ex datis lateribus CG, CO cum angulo GCO reperietur angulus CGO cum latere OG.

Inspice Figuram sequentem.

Sed si angulo CGS vel CGE cognito per præparationem ad eclipses, addatur vel auferatur angulus CGO vel hic ab illo, ut casus postulabit; fiet angulus OGS; quamobrem in triangulo rectilineo OGS data sunt latera OG ut suprà, & OS quod est summa semidiametrorum Solis & Lunæ cum correctione, ut docuimus in eclipsibus Solis, cum angulo OGS modò invento: inveniemus igitur latus GS, & punctum S erit locus centri penumbræ Lunæ tempore initii eclipsis ex loco O observati.

At verò si idem fiat pro loco A, & locus centri penumbræ reperiatur in F tempore initii eclipsis in loco A, orbitæ apparentis portio SF, quæ erit vel differentia vel summa GS, GF, in secunda horaria motûs Lunæ à Sole convertatur, ut se habet in præcepto eclipsium. Postremò si punctum S sit Occidentalius puncto F, hæc secunda addantur temporis observationis in O, & fiet in Observatorio tempus quo initium Eclipsis visum est in loco A: contra auferantur hæc secunda, si punctum S sit Orientalius puncto F; sed differentia temporis observationis in A & temporis ad eandem observationem reducti in O, differentiam longitudinis locorum exhibebit, quod erat inveniendum.

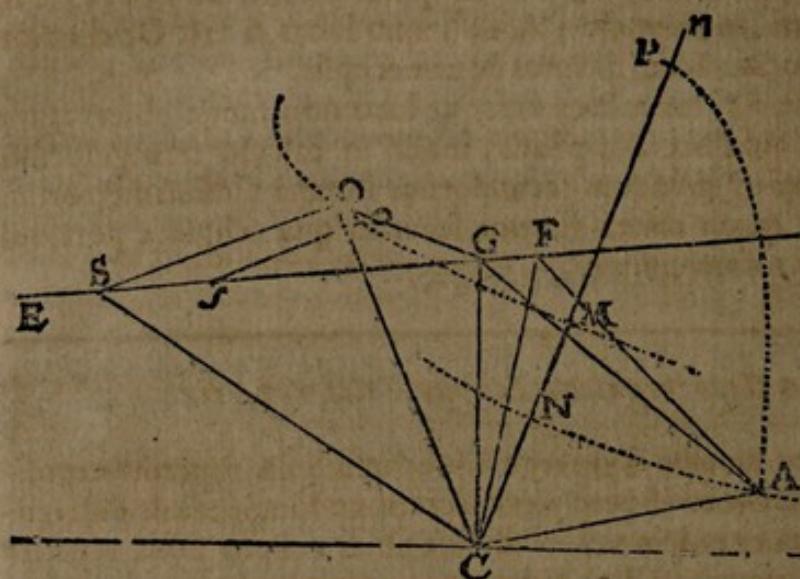
Patet præterea ex suprà inventis uter locorum sit Orientalior, cum in Orientaliore eodem momento plures horæ vel plura horaria minuta numerentur quam in Occidentaliore.

Exemplum.

Esto ut in exemplo eclipsis Solis superius allato anni 1706. Maii 11^d. initium visum in Observatorio 20^h. 27'. 11". & in hac figura sit Observatorium in puncto O & centrum penumbræ Lunæ in puncto S super orbitam apparentem ESGF. Sed per obseruationem initii in puncto S accuratam obtinebimus quantitatem lineæ SG, hoc est tempus veræ conjunctionis, suppositis latitudine CG & orbitæ apparentis inclinatione, quod aliundè poterit etiam haberi. Sed de hac investigatione inferius tractabimus, in præsentia tempus initii observati nobis sufficit.

Primò igitur ad datum tempus 20^h. 27'. 11". initii eclipsis in Observatorio in O reperietur angulus parallacticus PCO 41°. 34'. 15", & parallaxis CO 2883".

Sed si ab angulo P C O $41^{\circ} 34' 15''$. auferatur angulus P C G $150^{\circ} 15' 22''$, ut in aticulo 5. Calculi hujus eclipsis, restabit angulus G C O $26^{\circ} 18' 53''$. sunt igitur trianguli rectilinei C G O latera cognita C O $2883''$, & C G $2167''$ ut in calculo eclipsis, cum angulo G C O $26^{\circ} 18' 53''$. modò invento; quamobrem invenietur angulus C G O $122^{\circ} 26' 51''$. cum latere G O $1514''$.

$18' 53''$. sunt igitur trianguli rectilinei C G O latera cognita C O $2883''$, & C G $2167''$ ut in calculo eclipsis, cum angulo G C O $26^{\circ} 18' 53''$. modò invento; quamobrem invenietur angulus C G O $122^{\circ} 26' 51''$. cum latere G O $1514''$.

Jam verò si ab angulo C G O

$122^{\circ} 26' 51''$. auferatur angulus C G E $84^{\circ} 39' 47''$. restabit angulus O G E vel O G S $37^{\circ} 47' 4''$. sed in triangulo rectilineo O G S data sunt latera G O ut suprà $1514''$, O S summa semidiametrorum Lunæ & Solis cum correctione $1932''$, ut in articulo 13. calculi hujus eclipsis, cum angulo O G S $37^{\circ} 47' 4''$. quare reperietur G S $2892''$.

Secundò esto in loco A initium eclipsis observatum $1^h 25' 0''$. post meridiem. & latitudo loci A sit $360^{\circ} 30' 0''$. ad tempus observationis reperiatur angulus parallacticus P C A $48^{\circ} 51' 35''$. & parallaxis C A loci A $24' 33''$. vel $1473''$.

Si angulo P C A $48^{\circ} 51' 35''$. addatur angulus P C G $150^{\circ} 15' 22''$. summa erit angulus A C G $64^{\circ} 6' 57''$. quamobrem in triangulo rectilineo A C G data sunt latera C A $1473''$. C G ut suprà $2167''$. cum angulo A C G $64^{\circ} 6' 57''$. habebimus igitur angulum C G A $41^{\circ} 0' 36''$. & latus A G. $2020''$.

Sed quoniam latus A F $1932''$. quod est summa semidiamet. Lunæ & Solis minus est latere A G $2020''$. suprà invento, erit punctum F ad partes Orientales respectu puncti G, quare si ab angulo C G F $95^{\circ} 10' 13''$. complemen-to anguli C G E $84^{\circ} 39' 47''$. auferatur angulus C G A $41^{\circ} 0' 36''$. modò inventus, remanebit angulus A G F $54^{\circ} 9' 37''$. sunt igitur in triangulo rectilineo A G F cognita latera A G $2020''$. ut suprà, & A F $1932''$. cum angulo A G F $54^{\circ} 9' 37''$. quare reperietur latus G F. $157''$.

Quoniam verò punctum S jacet ad Occidentem & punctum F ad Orientem, summa G S & G F erit accipienda, nempe $3049''$. quæ si du-cantur in $3600''$. horaria, productumque dividatur per motum horarium Lunæ à Sole apparentem $2089''$. quotiens dabit $5254''$. horaria vel $1h 27' 34''$. addenda tempori initiij eclipsis in Q observati scilicet $20h 27' 11''$.

fietque $21^h. 54'. 45''$. temporis in O numerati, quo inchoavit eclipsis in A: sed observatum est initium in A $i.h. 25'. 0''$. diei sequentis: quare meridianorum locorum O & A differentia erit temporis inventi $21^h. 54'. 45''$. & $25h. 25'. 0''$. differentia, nempe $3^h. 30'. 15''$. quo locus A erit Orientalior loco O vel Observatorio. Idem dicimus de fine eclipsis.

Eadem erit operatio si initium ex utroque loco non fuerit observatum vel finis, sed similis quælibet alia phasis, modò in calculo triangulorum pro O S & A F assumatur residuum secundorum summæ semidiametrorum Lunæ & Solis, post quam ablata fuerint secunda quæ eclipsatae portioni Solis diametri correctæ convenientia.

Eadem in Typo regulari Eclipseis Solis reperire.

Si quis rectè constructionem Typi regularis eclipsis Solis superiùs expositam intellexerit, facile ex eâ percipiet quâ ratione longitudinis differentiam duorum locorum ex eadem vel ex diversa phasi eclipsis Solis reperi poterit. Etenim utriusque loci datâ latitudine, eorum apparet semita in disco Terræ apparenti delineabitur, ut in figura præcedenti O M, A N locorum O & A. Sed cum Sol puncto C immineat, quod est centrum Terræ, & Polus sit in P, erit C P n circulus meridianus utriusque loci: quare cognito tempore observationum, positio locorum O & A in superficie Terræ vel in disco ex Sole apparenti data erit. Centris igitur O & A descriptis circulis S & F quorum radii sint æquales summæ semidiametrorum Lunæ & Solis si agatur de initio vel fine eclipsis, sed summæ semidiametrorum Lunæ & residuae diametri Solis illuminati si phasæ observatae sint similes ut duorum digitorum, occursus S & F circulorum cum orbita apparenti Lunæ G E, locum centri penumbræ temporibus observationum in singulis locis exhibebit.

At verò ut monuimus in exemplo superiori, si in puncto S signetur tempus observationis in O, & dividatur orbita Lunæ E G in partes motus horarii Lunæ à Sole initio sumpto in S, distantia S F tempus indicabit, prout numeratur in O, quo observatio habita fuit in A: quare hac methodo tempus observationis in A reducitur ad tempus loci O: sed differentia temporis observationis in A reduceti ad tempus numeratum in O, & temporis ejusdem observationis, sed ut numeratur in A erit differentia meridianorum vel longitudinis locorum propositorum.

Si Phasæ observatae non sint similes, alterutra ad alteram reducetur, si in perquisitione punctorum S & F eodem radio seu intervallo, neglectâ correctione diametri Solis, utamur. Exempli gratia si initium observatum fuerit in O, & phasis duorum digitorum in A, invento puncto S ut supra ubi centrum penumbræ tempore initii observati in O positum erat, & orbitâ Lunæ apparenti divisâ in horas & horarum partes, initio sumpto in S, fiat distantia A F quæ convenit alteri observationi in A, applicatio in os, ita ut tot sint minuta in O o semitæ loci O, quot in S motus horarii Lu-

næ à Sole : tunc enim ex loco O in o posito videbatur duorum digitorum eclipsis , & centrum penumbræ erat in s; sed etiam datum est tempus quo locus O erat in o & centrum penumbræ in s; reductæ sunt igitur phases observatae ad eandem , quare differentia longitudinis locorum ut suprà cognoscetur.

QUADRANTIS CIRCULI

Necnon Sextantis & aliarum portionum descriptio & usus,

INTER præcipua totius Astronomiæ practicæ instrumenta , circuli quadrantes primum locum obtinent. Eorum ope distantias siderum inter se & ab horizonte vel zenith investigamus , quibus tota nititur Astronomia. Quamobrem operæ pretium duxi si h̄c eorum accuratam descriptionem ac singularum singillatim partium cum apposita figura explicarem , ut facile cuivis vel mediocriter in rebus astronomicis versato ad eorum structuram & usum pateret aditus.

Hujus descriptionis figuræ in Tabula prima exhibentur.

Agimus tantum de quadrante quem Astronomicum Tycho Brahe vocitavit , cum reliquæ circuli portiones eandem in omnibus suis partibus retineant constructionem & apparatus. Quadrans Alstronomicus quo ut plurimum in observationibus astronomicis utimur radium habet trium pedum Parisinorum , ut facilius manibus tractari & hinc inde transferri possit; ejusque limbus in minuta prima divisus , & ad dena usque minuta secunda ad sensum divisibilis , cuilibet accuratæ observationi inserviat. Constat autem pluribus regulis ferreis mediocris crassitieei quarum latitudo æquidistantis est plano instrumenti in *Figura 1.* Sunt præterea aliae regulæ itidem ferreæ prioribus regulis ita coagmentatae & conjunctæ ad partes posteriores , ut earum latitudo sit perpendicularis ad planum quadrantis , quarum ope tota instrumenti ferrea contignatio firmissima & mediocriter gravis efficitur. Limbus pariter ferreus reliquæ compagi adhærens , posteriori parte regulâ curvâ roboratur. Ad centrum quadrantis circularis lamina crassa & solida reliquis adjungitur usui inferiùs exponendo inserviens. Ferreus limbus & lamina centralis supra reliquarum regularum planum paululum extolluntur , ac præterea laminis cupreis vel orichalcicis bene levigatis superinducuntur. Hic vero adnotandum est summam hujus constructionis curam in eo positam esse ut lamina centralis & limbus circularis exactè in eadem superficie planâ jaceant. De mensuris & proportione partium hujus instrumenti nihil addam , cum ex ipsius figura h̄c apposita facilius quam ex numeris alioquin indefinitis , artifex intelligens cujus industria plurima committimus , eruditiri possit,

Lamina

Lamina centralis ferrea & orichalcica in centro rotundum habet foramen, cuius diameter tertiam partem unius pollicis circiter adæquat. Hoc foramen Cylindrum A fig. 2. orichalcicum affabré tornatum & foraminis accuratè convenientem admittit, qui paululum etiam supra laminam centralem emineat. Centro basis cylindri tenuissimæ acūs mucro aptatur, quæ anconi ferreo ipsi cylindrulo centrali adhærens mastice ex parte capit is agglutinatur. Ex acūs mucrone suspenditur capillus ope ipsius annuli satis ampli, ne annuli nodus laminæ centrali occurrat, & ipsius motus frictione impediatur. Notandum prætereà basim cylindri centralis A quem hic depinximus, paululum convexam esse ut capilli annulus ex mucrone acūs suspensus in ipso tantum centro basim contingat, dum ex capite capilli pondus plumbeum duarum circiter unciarum suspenditur.

Hujus centralis cylindri talis esse debet constructio, ut ubi necesse fuerit, extrahi & asservari possit, dum in ejus locum substituitur cylindrus alter centralis ejusdem amplitudinis cum priore, sed paulo longior & laminam centralem supereminens, qui regulam instrumenti qualem in sequentibus describemus, sustineat.

Præterea in lamina centrali orichalcica supra laminam ferream planus annulus inseritur circa centrum volubilis, minimè tamen cylindro centrali occurrens, & ita ut ejus superficies extima, laminæ orichalcicæ superficiem non supereret. Huic annulo tubus ex altera parte planus, nempe quâ planum instrumenti respicit, duarum cochlearum ope adnectitur, & ita aptatur instrumento ut cum plana pars sit depressior plano limbi & laminæ centralis orichalcicæ, fili penduli motum liberum non impedit & quoquoversum cum illo facilè moveatur. Hic autem tubus filum vel capillum ex centro suspensum ab aëris quocumque motu vel agitatione tuebitur.

Circa centrum gravitatis totius compactionis quadrantis, cylindrus ferreus I Fig. 4. cuius longitudo sit 8 pollicum & diameter basis 1 o linearum, in situ perpendiculari ad planum instrumenti, & cochlearum ope regulis ferreis firmiter alligatur. Hic Cylindrus rectè quadrantis *Axix* dici poterit.

Quoniam verò præcipiuus hujusce instrumenti usus, in capiendis altitudinibus siderum positus est, planum instrumenti in situ verticali facili negotio constitui debet, quamobrem paratur regula ferrea qualis M N in 3. Figura repræsentatur, cuius crassities sit 3 linearum, longitudo 8 pollicum, & latitudo 1 $\frac{1}{2}$ pollicis. Ex altera parte hujus regulæ annuli ferrei & lati Z aptantur supernè aperti cum auriculis in quas infigitur cochlea mobilis quæ annulos elaterio præditos contrahere possit. Annulorum amplitudo ferè æqualis est crassitudini axis quadrantis, & annuli cum axem receperint, cochlearum ope ita stringuntur, ut in quolibet situ immobilis & firmus maneat axis & quadrans ipsi alligatus.

Sed ex altera parte regulæ M N Cylindrus ferreus O ad angulos rectos ipsi ferruminatus est. Cylindri O longitudo & crassitudo æqualis est axi quadrantis. Instrumenti pars ista dicitur *Genua*.

Supereft ut constructionem fulcri vel pedis exponamus. *Fig. 4.* Constat autem ut plurimum tubo ferreo , cuius amplitudo ad partes superiores tanta est quantum illa genu Cylindrum O recipere potest , & ad partes inferiores tubus in medio crucis ferreæ infigitur , firmaturque cum cruce quatuor brachiis aut vinculis ferreis. Pedem verò triangularem cuius formam in Tabula pingendam curavimus , priori longè commodiorem firmioremque excogitavi & construxi. Hic constat tubulo ferreo aut æneo P Q ejus amplitudinis & longitudinis quæ Cylindro O convenient. Tubo P Q tres regulæ ferreæ R S supernè inflexæ duabus cochleis singulæ necuntur in R ; sunt autem ejus crassitudinis quæ ad firmitatem fulcri requiritur. Regulæ vel vincula R S ad partes S , dupli gnomoni T X Y duabus regulis constanti inseruntur & cum ipso claviculâ stringuntur. In medio tubi P Q appetatur cochlea V tubum penetrans , cuius ope Cylindrus O ut lubebit firmitabitur.

In observandis siderum altitudinibus meridianis gnomonis regula T Y secundùm lineam meridianam collocatur , & ex tribus cochleis T X Y quæ totius instrumenti cum pede onus sustinent, eâ quæ ad X posita est , planum quadrantis inclinatur donec piano meridiani accommodetur , observatore sedente ad X. Duabus autem reliquis cochleis paululum elevabitur aut deprimetur instrumentum , donec altitudinem optatam penduli filium indicet. Sed accidit interdum quod in convertendis cochleis in T vel Y positis , instrumentum à vera positione deflectitur , quamobrem si paucula desint minuta pondus mobile è quadrantis compactione appendatur , & ita mutato centro gravitatis mutatur etiam inclinatio quadrantis ; partes enim fulcri omni elatere non sunt immunes. Inclinationis autem quantitas eò minor erit , quò suspensionis ponderis locus sit fulcro vicinior.

Altitudo pedis solet esse 4 pedum cum semisse , sed alii majorem alii minorem efficiant prout ipsis in tractatione instrumenti commodius videbitur.

Aliud genu simile præcedenti M N O paratur , cuius ope planum quadrantis ad quascunque cæli plagas facile convertitur ; genua enim simul conjuncta & cum axe quadrantis , fulcri tubo P Q imposita , quemlibet situ obtinebunt , & mobilis regulæ quadrantis ope ; de quâ mox dicturi sumus , distantia sive siderum sive locorum in superficie terræ positorum , reperientur.

Limbi autem divisio summâ diligentia perfici debet si accuratae requirantur observationes. Singuli gradus in limbo signati in sexaginta minuta dividuntur circulorum undecim quadranti concentricorum & sex transversalium rectarum ope , ut in *Figura 5.* Distantiae transversalium sunt inter se æquales , sed circulorum inæquales ; eorum tamen inæqualitas vix erit sensibilis , si existente radio quadrantis trium pedum , distantia inter extremos circulos unum pollicem non supereret. Nam si assumamus externi circuli arcum A E minitorum 10 , ducanturque ad centrum C quadrantis radii A D C , E B C qui interno circulo occurrant in D F , erit etiam arcus D B minitorum 10 . Sed si agantur transversales rectæ A B , D E quæ sibi mu-

tuo occurant in F: dico punctum F medium esse divisionis punctum, hoc est punctum per quod divisionis circulus medius ducendus est; eadem enim est ratio arcus AE ad arcum DB, qui tanquam rectæ lineæ usurpantur, quæ AF ad FB. Sed radius à centro C angulum ad centrum radiis CDA, CBE comprehensum bifariam dividens, transversali AB in idem punctum F occurret: notum est enim CA ad CB se habere ut divisiones basis AB trianguli rectilinei ACB. Sed ut CA ad CB sic AE ad DB, quamobrem AE ad DB ut divisiones AB à radio angulum ACB bisecante: quare inventum prius punctum F in recta transversali AB erit divisionis punctum medium.

Jam verò ex suppositis AC se habet ad CB ut pollices 36 ad 35; igitur AB ad AF ut 71 ad 36. Quare si latitudo unius pollicis vel 12 linearum, qualis posita est AB, in partes 71 dividatur, ex eis portioni AF 36 convenient, quæ dimidiâ AB $\frac{1}{2}$ major erit $\frac{1}{2}$, hoc est $\frac{1}{2}$ circiter unius lineæ, quod nullius est momenti & sine ullo errore sensibili in media divisione & multo magis in reliquis negligi poterit.

Proximum est ut de Dioptiris Telescopicis dicamus, & qua ratione primum divisionis punctum habeatur; & nescio an unquam in tota Astronomia practica, aut industriae aut utilitatis majoris aliquid inventum fuerit. Myopes enim ac Presbytæ quasi acutissimo visu sensu prædicti, objecta remotissima, necnon sidera ac si essent proxima & maxima contemplantur, & filorum sericorum ope, quo nihil exilius, singulis locum verum assignant.

Dux sunt Dioptæ, altera objectiva quæ versus objectum visibile & ad centrum quadrantis posita est; altera ocularis, Observatoris oculo vicina.

Dioptæ Telescopicæ pro Dioptra objectiva lentem vitream habent immobilem & quadro ferreo firmiter agglutinatam, quadrumque circa centrum instrumenti, ejus compactioni cochleis affigitur. Alterius Dioptæ loco substituuntur duo fila serica quæ ad rectos angulos sibi occurront, in quadro similiter ferreo & cerâ glutinantur, ita tamen ut alterum sit ad planum quadrantis perpendicularare, alterum autem ipsi parallelum. Dioptra ocularis limbo ferreo firmiter aptatur, sed distantia inter lentem objectivam & fila serica, æqualis quantum fieri potest, foci lentis objectivæ longitudini assumi debet; & ita Dioptæ sunt disponendæ ut superficies vitreas lentis tanquam plana & planum in quo jacent fila serica sint inter se æquidistantia, & ad rectam lineam per decussationem filorum & centrum lentis ductam perpendiculararia. Hæ Dioptæ ad partes instrumenti posteriores respectu limbi orichalcici accommodantur, ut limbis quoconque impedimento liberetur. Inter quadra quæ Dioptras sustinent tubus aptatur ferreis aut æneis bracteis constans & duabus partibus quarum altera in alteram se condit, ut ex quadris quibus adhæret tubus, annulorum ope quadris ferruminatorum, extrahi facile possit. Denique ante Dioptram ocularem additâ lente convexâ mobili fit tubus Opticus vel Telescopium perfectum. Lens convexa ocularis ad fila serica accedere

vel recedere debet pro variâ Observatoris oculi constitutione , ut una fila serica & remotum objectum distincta appareant. Inseritur autem lens ocularis in tubulum mobilem & maximâ ex parte in alio tubulo cum quadro ferruminato absconditum. Tubum bracteis constantem ex quadratis quibus aptatur extrahimus , quoties necesse fuerit lentem objectivam intus abstergere aut fila serica restituere , si forte rumpantur aut inflectantur.

Sed ocularis Dioptræ longè commodior erit constructio si in locum quadrati simplicis arcula quadrata substituatur tribus aut quatuor lineis pollicis crassa , cujus duo latera opposita quæ limbo quadrantis sunt parallela , sulum habeant secundum eorum longitudinem , in quem lamina mediocriter crassa & in medio foramine rotundo satis amplo perforata concinnè moveatur. In superficie hujus laminæ , duæ diametri foraminis quarum altera limbo parallela , altera ipsi perpendicularis hinc inde inciduntur : ut fila serica quoties renovantur , ipsis applicari & in pristinum locum restitui possint. Maxima est hujus laminæ utilitas in promovendis aut retrahendis quamlibuerit quantitate filis sericis , quæ cum veram obtinuerint positionem , lamina lateribus arculæ cerâ agglutinabitur. Arca suo munitur operculo , ut fila ab aëris injuriâ aliisque casibus serventur. Tubus fumo resinæ vel tenuissimo carbonis pulvere , sed prius unctuoso oleo cum ærugine illitus ad partes interiores inficitur : ut spurios luminis vel objecti luminosi radios coérceat , fiatque visio perfectior.

Paratis Dioptris & in situ commodo firmatis , hoc est , ad extreum quadrantis radium , methodo sequenti primum divisionis punctum in limbo inquiremus , quod à linea fiduciæ Dioptrarum vel ipsis parallelâ per centrum quadrantis ductâ 90 distat gradibus. Sed de linea fiduciæ hic nobis agendum est , præsertim cum de Dioptris Telescopicis magna fuerit olim nos inter & quosdam viros celeberrimos & de Astronomia bene meritos controversia. Negabant enim in hisce Dioptris talem lineam & constantem repetiri posse , parum Dioptrices regulis attendentes : absit tamen ut de tantorum virorum famâ detrahere velimus , sed forsitan pervicaces , ut plerumque fit in senectute , ab antiquâ observandi methodo , quoquomodo desciscere noluerunt , ne prioribus observationibus suis ipsis injuriam inferre earumque autoritatem minuere viderentur.

Notum est ex Dioptrica radios ab uno punto ante lentem vitream posito exeuntes in unum itidem punctum quod focus dicitur , post lentem concurre ; modò tamen distantia puncti radiantis ad lentem sit major semidiámetro utriusque convexitatis , quas hic æquales supponimus , ac præterea inter radios qui à punto radiante in anteriorem lenti superficiem incident , illum qui rectæ centra convexitatum conjungenti congruit , nullam pati refractionem in ingressu vel in exitu ex lente. Quapropter objectorum puncta quæ in hac recta linea posita sunt , in eadem etiam recta pinguntur. Hæc recta dicitur *axis* tubi Optici , & punctum in media crassitudine lenti hæc rectâ notatum , dicitur *centrum* lenti.

Si linea recta quæ per centrum lenti & per decussationem filorum ducitur,

axi tibi congruat, erit linea fiduciæ Dioptrarum, & objectum remotissimum in axe producto positum in ipsa decassatione apparebit, non secus ac in Dioptris communibus in quibus ea assumitur linea recta fiduciæ quæ per medium foraminum ad objectum producitur. At verò licet ferè nunquam contingat in ea quam statuimus Dioptrarum telescopicarum positione, lineam rectam ab objecto ductam ad filorum decussationem ubi pingitur objectum, axi congruere; nihilo minus lineam fiduciæ Dioptrarum obtinebimus quæ ab objecto ad ejus picturam in decussatione filorum rectâ pertinebit, quod sic ostendo.

Esto in *Figur.* 6. Lens vitrea XV, ejus Axis A C B & centrum C. Sit præterea occursus vel decussatio filorum sericorum F extra axem A C B. Si à puncto F quod à lente distat quantitate foci lentis per constructionem, radii in superficiem lentis oppositam exeant, intra lentem refringentur & post lentem iterum refracti inter se paralleli progredientur. Sed isti radii inter se paralleli sunt etiam paralleli uni radiorum ex F in lentem incidentium, ei scilicet F E qui post primam refractionem in E per centrum C transierit, nam post secundam refractionem ex lente in D egressus per D O, sibi ipsi F E fit parallelus, quod ex Dioptrica ediscimus. Sunt autem omnes radii refracti post lentem inter se tanquam paralleli si ad punctum remotissimum O pertinent; quamobrem sunt etiam paralleli radio F E O qui rectâ ad objectum producitur in O. Ea est recta F E O quam dicimus lineam fiduciæ in proposita positione Dioptrarum, eademque semper manebit si Dioptræ sint immobiles, nempe lens vitrea & fila decussata. Objecti O in altero extremorum puncto rectæ F E O positi, in altero F apparebit pictura.

Notandum est distantiam inter radium principale O D qui à puncto O objecti in lentem incidit, & ejus refractum E F, minorem semper esse crastitudinem lentis vel D E, quæ in distantia objecti remotissimi posita insensibilis erit & nullius momenti, & eò minorem esse distantiam radiorum parallelorum O D, O E F, quò magis directè lens filis vel F obvertetur, quod in constructione monuimus. Effici tamen posset ut punctum F in ipso axe versaretur, sed in re tam parvi momenti non est cur diutiùs immoratur.

Jam verò dicendum est quâ ratione primum punctum divisionis limbi de quo agimus, inveniendum erit, vide *Figuram 1.* Firmato quadrantis plano in situ verticali ope fili penduli C D, dirigantur Dioptræ ad remotissimum punctum visibile quod prope positum sit in horizonte sensibili respectu loci Dioptrarum instrumenti; & hoc quidem priùs cognosci poterit, si in limbo instrumenti signetur punctum B cui occurrit radius C B parallelus axi tubi V B præter-propter cognito & assumatur punctum D distans à puncto B quadrante circuli: ubi enim penduli filum tanget punctum D, objectum apparens in decussatione filorum sericorum vel per Dioptras quod idem est, erit prope horizontem, horizon enim sensibilis cum filo penduli C D angularum rectum constituere debet. Sed quoniam nondum compertum habemus Dioptras ad horizontem rectè constitutas esse, invertatur instrumen-

tum, hoc est, punctum D ad partes superiores statuatur & centrum C ad inferiores, sed in hac transpositione curandum ut linea fiduciae Dioptrarum sit in eadem altitudine quam in prima fuit posita. Directis iterum Dioptris ad punctum prius observatum, ita ut in decussatione filorum apparet, & in centro instrumenti aptato cylindro in quo centrum C quadrantis signatum antea fuerit, è limbo cerâ appensum penduli filum demittatur, ita ut per punctum D transeat; si idem filum tangat etiam punctum centri C, certum est lineam fiduciae Dioptrarum cum objecto visibili accurate in horizonte sensibili positam esse; linea enim fiduciae Dioptrarum eadem manente in utroque situ quadrantis cum verticali CD producta, erit punctum D in limbo divisionis initium, quod puncto zenithi subjacet respectu linea fiduciae Dioptrarum vel alterius linea ipsi parallelæ quibuscum verticalis CD angulos rectos efficit.

Sed postquam inversum fuerit instrumentum, si filum penduli ex D suspensi, centro C non conveniat, movendum erit filum donec per centrum C transeat manentibus Dioptris immobilibus vel quadrante & ad objectum O ut prius directis. Tum in arcu circuli DE ex centro C descripti & per punctum D transeuntis, punctum E sub filo notetur.

Dico quod si bisecetur arcus DE in O, punctum O erit primum punctum divisionis, & radius CO cum linea fiduciae Dioptrarum angulum rectum comprehendet. Hæc operatio per se manifesta est, nam linea fiduciae vel radio CB ipsi parallelo immobili manente in utraque positione quadrantis, si angulus BCD in naturali positione instrumenti sit major recto, hoc est si punctum objecti assumptum sit infra horizontem; patet verticalis CD productam quæ filo penduli respondet, cum eadem linea fiduciae angulum efficere recto minorem, supplementum scilicet anguli BCD qui æqualis est angulo BCE: Quapropter angulus BCO medius inter majorem & minorem recto, quem constituit radius CO cum linea fiduciae, rectus erit, quod erat demonstrandum.

Hujus puncti O probatio perfici poterit si filo penduli transeunte per O, objectum remotissimum in decussatione filorum observetur: inverso enim instrumento & manentibus Dioptris ad idem objectum directis, filum penduli per puncta OC transibit; secus enim error in observationibus irepsit.

Quoties instrumentum currut aut equis transportabitur, instituenda erit rectificatio, ne Dioptræ fuerint depravatae, quod sæpiissime filis sericis accidit, etiam in uno & eodem loco manente instrumento, præsertim si sol tubum calefaciat, tenduntur enim fila quæ absente sole relaxantur & crispantur, fiuntque observationibus inutilia. Hæc tamen Dioptrarum probatio negligi poterit, & maximè si mutationis filorum sericorum nulla suscipio injecta sit. Dioptra enim objectiva immobilis & eadem semper manebit, & filorum crispatio & curvatio ex humidiore aëre interdum oritur quæ cœlo sereno ut plurimum evanescit.

Notandum quod in restitutione Dioptrarum instrumenti divisi, raro Dioptræ novæ cum divisione convenienti: quamobrem ex probatione su-

pra tradita, obtinebitur differentia quā Dioptræ cum radio per primum divisionis punctum, angulum aut majorem aut minorem recto efficiunt, cuius habenda erit ratio in omnibus observationibus: Nam si hic angulus sit major recto, omnes observatae altitudines quantitate differentiae veris sunt minores; contrà si sit minor, eadem sunt maiores. Poterunt etiam fila serica ita locari, ut linea fiduciæ Dioptrarum cum radio per primum divisionis punctum ducto angulum rectum contineat, si applicentur fila mobili laminæ ut in constructione exposuimus. Quoniam verò in peregrinationibus probatio instrumenti sèpe instituenda est, quæ maximis incommodis qualem supra exhibuimus est obnoxia, tum propter inversam positionem instrumenti, manente tubo in eadem altitudine, cùm ob varias atmospheræ refractiones circa horizontem horis diei variis, tum etiam propter agitationem & undulationem aëris & id genus reliqua; duas alias methodos subjungimus quibus instrumenta rectificari poterunt, ut unusquisque pro suo arbitrio locique commoditate, illius quæ sibi commodior videbitur, delectum faciat.

Secunda Methodus.

Ad expendendam Dioptrarum Telescopiarum positionem.

AD hanc operationem locum feligimus ex quo objectum distinctum & mille Hexapedas distans ad minimum videri possit; cuius præterea elevatio supra horizontem non superet numerum graduum, qui ultra divisionis initium in limbo notantur. Observatâ igitur altitudine hujus objecti qualis appareat ex gradibus limbi, aptetur ante quadrantem & quamproxime vas aliquod oris spatioſi, in quod aqua infundatur usque ad labrum & super emens si fieri possit. Deinde extollatur vel deprimatur vas donec in aquæ superficie tanquam in speculo objectum per Dioptras appareat, quod erit facile, modò superficies aquæ aëris agitatione non turbetur: habebimus igitur depressionem ejusdem objecti per reflexionem quod in situ recto videbitur: utimur enim Telescopio duabus lentibus convexis instructo, quod objecta inversa repræsentat; sed per reflexionem inversum iterum invertitur objectum, quamobrem rectum apparebit.

Advertisendum tamen quod aliquando depresso objecti tanquam altitudo in gradibus limbi videri possit, quod fit si angulus lineæ fiduciæ dioptrarum cum radio per primum divisionis punctum sit major recto, & contrà in aliis casibus altitudo tanquam depresso observabitur si angulus lineæ fiduciæ cum radio per primum punctum divisionis sit minor recto; sed in omnibus casibus nullâ habitâ ratione elevationis vel depressionis in limbo notatæ, punctum medium inter utrasque observationes accuratè observatum vertici vel Zenith subjacebit respectu lineæ fiduciæ dioptrarum.

Invento igitur errore instrumenti, hoc est differentiâ inter primum divisionis punctum in limbo notatum & punctum vertici respondens, fila serica vel restituentur in vera positione si hoc commodè fieri possit, vel erroris

inventi in omnibus observationibus habebitur ratio, sive elevationis sive depressionis.

Notandum verò quod si objectum sit propinquum & plurimis minutis supra horizontem elevatum, calculus erit adhibendus ut verus error instrumenti habeatur, qui sic reperietur. In triangulo cuius unum latus sit distantia utcunque cognita inter locum observationis & objectum, aliud latus sit distantia inter medium punctum longitudinis telescopii & superficie aquæ punctum, cui radius reflexus occurrit, cum angulo ab his lateribus comprehenso, scilicet angulus vel arcus inter observationes elevations & depressionis objecti, reperietur angulus lateri minori oppositus, cuius quantitate minuendus est arcus inter observationes ex parte quadrantis producti, mediumque arcus residui punctum, erit verum divisionis initium.

Poterit autem reperiri distantia inter medium punctum tubi telescopii & punctum aquæ superficie cui occurrit radius ope regulæ vel filii tensi secundum longitudinem tubi ad superficiem aquæ producti.

Tertia Methodus.

SImplex est hæc operatio, sed incommendas requirit observationes. In hac methodo supponimus, ut in præcedenti, nonnullos gradus notatos ac divisos esse præter punctum 90° . altitudinis quod vertici vel Zenith respondet. Nocte igitur serena & tranquilla observamus altitudinem meridianam alicujus stellæ quæ circa verticem transit, limbi facie divisa ad orientem exposita. Similiter nocte sequenti vel paucis intermissis diebus ejusdem stellæ altitudinem meridianam iterum observamus, sed limbi facie divisa ad Occidentem conversa. Dico medium arcus punctum inter observationes esse punctum 90 . graduum, hoc est, punctum per quod transit radius linea fiduciarum dioptrarum parallelus.

Hæc tertia methodus maximè utilis est in probanda positione dioptrarum quæ non solum quadrantibus sed præsertim octantibus, sextantibus & portionibus quibuscumque circuli aptantur; ex ea enim cui radiorum instrumenti linea fiduciarum dioptrarum sit parallela, apparebit.

De observatione siderum in meridiano vel mediatione coeli & de observatione stellarum per dioptras telescopicas infra sua loco dicemus.

De mobili quadrantis Regula.

Superest tantum ut regulæ quadrantis constructionem usumque exponamus; ea autem aliud nihil est quam dioptræ mobiles vel Alidada, quæ cum immobilibus & quadranti adhærentibus dioptris angulum quemlibet efficere possunt. Dicitur *Regula* cùm ejus præcipua pars sit ferrea regula in extremo perforata & alteri cylindro centrali quem initio hujus descriptionis exhibuimus ita accommodata, ut motus circularis ei tantum relinquitur. Super regulam duo ferrea vel orichalcica quadra & bene solida firmantur,

fīmantur, quorum alterum ad centrum instrumenti lētēm objectivam admittit, alterum autem fila ſerica decuſſata, quæ ſimul Telescopium omnibus ſuis partibus priori deſcripto Telescopio & quadranti alligato, ſimile conſtituunt. Præterea ad extreum regulæ quod limbo quadrantis conuenit, fenefrella aperietur quanta requiritur magnitudo unius circiter gradū in limbo quadrantis. Ea tenſo capillo munitur qui per medium transiens ad centrum quadrantis porrigitur. Hic capillus in dioptris Telegopicis lineæ fiduciæ communium dioptrarum ſubſtituitur.

At verò cum in uſu regulæ capillus variis inconstantiis aëris ſit obnoxius, in ejus locum laminam corneam pellucidam aut vitrum planum & tenuē ſubſtituimus, in cuius ſuperficie limbum instrumenti ſpectante lineam rectam ducimus quæ cum ad centrum instrumenti fuerit directa, lamina fenefrella aptata cochleis firmabitur.

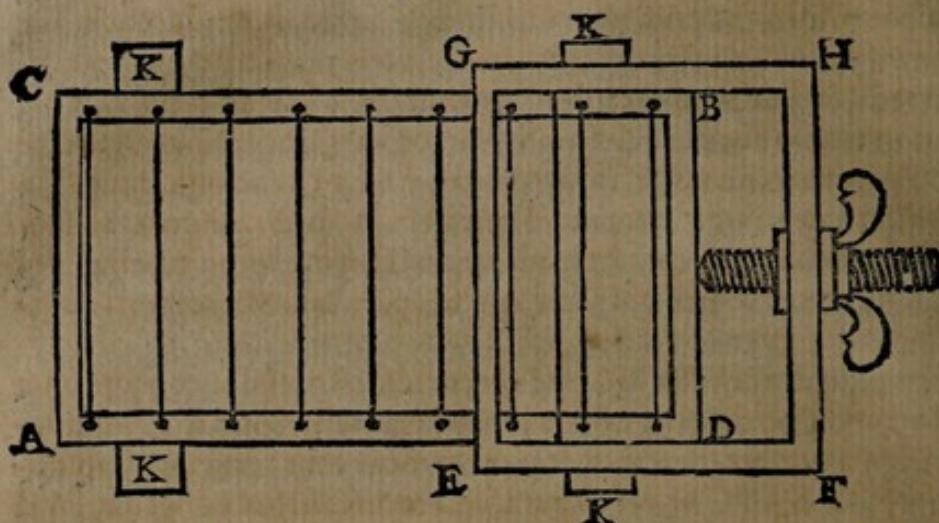
Priuſquam ad uſum veniamuſ probandæ ſunt dioptræ ut inde innotescat utrum immobiles & instrumento adhærentes cum immobiliuſ conueniant. Itaque instrumenti plano in ſitu horizontali conſtituto & directis immobiliuſ dioptris ad punctum alicujus objecti viſibilis & remoti ad minimum quingentas hexapedas, moveatur regula donec idem objectum per Dioptras regulæ appareat, aut ſaltem in filo ſerico perpendiculari ad planum quadrantis; parvi enim refert an objectum ſit in ipla decuſſatione filorum utriuſque dioptræ vel in filo perpendiculari: tunc inſpiciatur divisionis punctum cui conuenit linea fiduciæ dioptrarum regulæ; quod si linea laminæ corneæ incidat in punctum 90°. divisionis, conueniunt dioptræ; ſin minùs, aut reſtituatur lamina, aut in observationibus anguloruſ, diſſentiæ inter punctum primum divisionis & lineam laminæ, ubique ratio habeatur.

Quod attinet ad diſtantias inter duo quæcunque objecta vel ſuper terram vel in cœlo, instrumenti plano ita poſito ut in ipſo conueniant objecta, anguloruſ obſervationes perinde ac in dioptris vulgaribus habebuntur.

MICROMETRI

Descriptio & uſus.

MICROMETRUM maximæ eſt utilitatis instrumentum in astronomia, ſed præſertim in metiendis ſiderum diametris & minoribus diſtantiis quæ unum gradum vel unum gradum cum ſemife non ſuperant. Conſtat autem ex duobus quadris rectangulariſ quorum alterum A B C D ut plurimum longitudinem habet duorum pollicum cum ſemife & latitudinem unius pollicis cum ſemife. Hujus quadri latera longa A D, C B in partes æquales & quatuor lineis unius pollicis inter ſe diſtantes dividuntur, ita tamen ut lineæ ductæ per ſingulas divisiones ſint ad latera A D, C B perpendicularares. Hisce divisionibus fila ſerica bene tenſa applican-

tur, glutinanturque cerā. Alterum quadrum EF GH, cuius longitudo EF non superat unum pollicem cum semisse, ita priori accommoda-

tur ut ejus latera EF, GH moveantur super latera AD, CB alterius quadri nec ab ipso separentur, quod fit si utriusque latera sint securicata, quod nos dicimus *en queuē d' hironde*. Facies hujus secundi quadri, quæ divisam faciem prioris respicit, filo etiam serico & tenso instruitur, quod cum moveatur quadrum, ubique prioris quadri filis parallelum maneat, eaque superlabitur quam-proximè, nec tamen eis occurrit. Cochlea deinde lateri BD longioris quadri affigitur, cuius striatum receptaculum lateri FH alterius adhæret & in foramine rotundo circumvolvitur. Cochlea ejusque receptaculum auralis instructum ita inter se aptari debent, ut receptaculum & quadrum EH ipsi conjunctum ne minimum quidem moveri possint nisi receptaculi motu conversionis. Quadrum ABCD brachiorum K ope, telescopii cuiusvis longitudinis tubo in distantia foci objectivæ lentis aptatur. Hæc Micrometri constructio usui nobis visa est accommodatior, multa tamen prætermittimus quæ artifex intelligens supplere poterit; poterit & nonnulla mutare, modò ea quæ exposuimus tanquam necessaria, serventur.

Fit autem in foco lentis objectivæ accurata objectorum pictura ubi fila Micrometri locantur; quamobrem si lens ocularis ante Micrometrum addatur quæ ab eo quantitate sui foci distet plus minusve pro natura & constitutione oculorum observatoris, objecta unaque fila serica distincta apparetur.

Jam verò si assumatur in lineis unius pollicis longitudo foci lentis objectivæ, vel quod idem est distantia à media crassitudine lentis objectivæ ad fila serica Micrometri, erit ut hæc longitudo ad quatuor lineas, quæ sunt intervalla filorum, ita radius vel sinus totus ad tangentem anguli inter fila parallela comprehensi, quod notum est ex Dioptrica; supponimus enim tantam esse distantiam inter objectum & oculum observatoris, quantam esse oportet ut longitudo foci lentis, hujus distantiae respectu, nullius sit momenti, cum ab objecti punctis radii per centrum lentis rectâ ad fila transeunt, non secus ac si oculus spectatoris in ipsa lente objectiva esset constitutus. Poterit etiam experimentis idem obtineri & inventum confirmari.

Nam si super tabellam albam & levigatam duæ rectæ lineæ nigrae inter

ſe parallelæ delineentur, quarum intervallum tale sit quale ex ducentis aut trecentis circiter hexapedis inter duo fila parallela Micrometri contineatur, in loco commodo & tempore sereno, quo tremula aëris agitatio non sit sensibilis, removeatur tabella à telescopio Micrometri donec lineæ tabellæ quæ debet esse perpendicularis rectæ à Micrometro ad tabellam ductæ, à filis parallelis Micrometri occultentur. Tunc erit ut intervallum tabellam inter & objectivam lentem Micrometri ad intervallum linearum tabellæ, ita ſinus totus ad tangentem anguli qui inter duo fila parallela Micrometri comprehenditur.

Moveatur jam quadrum E F G H ope receptaculi ſtriati donec filum ejus ſericum exactè conveniat cuilibet ex filis parallelis alterius quadri, noteturque positio auricularum receptaculi, & iterum moveatur receptaculum donec idem filum quadri EFGH proximo filo alterius rursus congruat, vel quod idem eſt, moveatur quadrum EFGH per ſpatium quatuor linearum, quod facile cognoscetur ope lentis ocularis Telecopii quæ objecta amplificat; numerenturque revolutiones receptaculi & partes unius revolutionis quæ filorum intervallo convenient. Condatur tandem tabula revolutionum receptaculi & partium ejus quæ ſingulis minutis primis & ſecundis ex noto ſuper iūs toto intervallo debentur.

Ubi autem diameter planetarum erit observanda, directo telescopio cum Micrometro ad planetam ita diſponantur fila movendo telescopium, ut ſideris limbus unum ex filis parallelis immobilibus percurrat; deinde receptaculum convertatur donec filum mobile limbum alterum planetæ contingat. Manifestum eſt ex diſtantia cognita inter fila Micrometri quæ planetam comprehendunt, notam fieri planetæ diametrum.

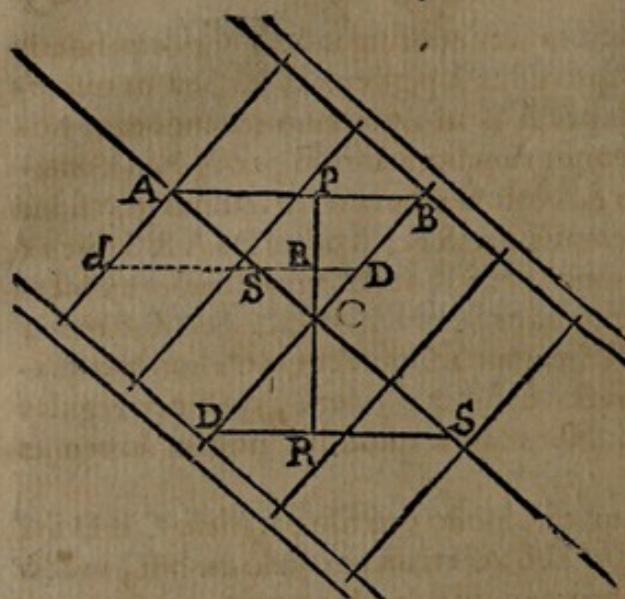
Sunt autem qui auriculis receptaculi aptant indicem, qui in limbo cirelli in 60 partes æquales divifo & cum latere F H firmiter agglutinato, unius revolutionis receptaculi fractiones exhibet.

Commoda eſt hæc methodus in diametris planetarum investigandis, ſi planetæ corpus inter duo fila parallela moveatur. Advertendum tamen in ſole & in luna propter refractions in minoribus elevationibus ſupra horizontem per ſpatium 30 minutorum valde inæquales, diametrum verticalem circa horizontem paulò minorem verâ apparere; & diametrum horizontalem vel diſtantiam inter duo ſidera vel cornua lunæ propter motum diurnum, qui fit celerrimus per telescopium, niſi repetitis observationibus vix poſſe obtineri.

Eadem erit methodus in observandis ſuper terram parvis diſtantiis, quæ tamen cœleſtibus longè facilior evadit propter immobilitatem objecti.

At verò ſi queratur differentia declinationis & ascensionis rectæ duorum ſiderum quæ inter fila Micrometri comprehendendi non poſſint, eam tamen methodo ſequenti ope ejusdem Micrometri obtinebimus.

Addimus Micrometro filum ſericum dictum transversale quod ad angulos rectos fila parallela & priùs deſcripta ſecet, & in medio laterum A C B D cera glutinatur. Firmato igitur telescopio & Micrometro in qualibet poſitione, modò tamen observanda ſidera tranſire vicissim poſſint per fi-

li in S & postea in D filo parallelo B D ; idem erit si fidus S occurrat primò in D filo parallelo & deinde transversali in S.

Fiat nunc ut numerus secundorum temporis motūs sideris A per A B , ad numerum secundorum motūs sideris S per S D , ita distantia A C , quæ nota est in minutis primis & secundis gradūs in Micrometro , ad distantiam CS in ejusdem generis minutis & secundis.

Sed convertantur secunda horaria motūs per A B in minuta & secunda circuli maximi qualia sunt in C A distantiâ Micrometri , quod fit per communem regulam proport. conversis primò secundis temporariis motūs per A B arcum quem h̄ic tanquam rectam lineam vel arcum circuli maximi usurpamus , in minuta & secunda circuli , singulis minutis primis horariis 15. minuta prima circuli adscribendo & idem de secundis ; deinde fiat ut radius ad sinum complementi declinationis sideris utcunque cognitæ , ita numerus secundorum A B primò cognitus ad numerum secundorum ejusdem rationis quæ in C A continentur , nempe circuli maximi.

Præterea in triangulo rectangulo & rectilineo C A B ex datis lateribus C A , A B cum angulo recto in C , inveniemus angulum C A B ; & intelligatur perpendicularis C P R à punto C in A B , erit igitur ut A B ad C A , sic C A ad A P .

Sed in triangulo rectangulo C A P præter angulum rectum habemus angulum in A cum latere C A ; quare ut radius ad C A , sic sinus anguli C A P ad C P . Et ut numerus secundorum horariorum motūs per A B ad numerum secundorum horariorum motūs per S D , ita C P ad C R . Ablatâ igitur C R à C P , vel simul additis si A B & S D sint ex utraque parte puncti C , habebimus P R in partibus circuli maximi , quæ erit differentia declinationis utriusque sideris observati . Nullam autem habemus rationem differentiæ motūs per A B & S D propter differentiam declinationis , quod nullius est momenti in differentiis declinationis quales per Micrometrum observare licet .

Postremò ut A B ad A P , sic numerus secundorum horariorum motūs

la decussata , ut in hac figura sidera A & S , observabimus in horologio tempus appulsūs antecedentis sideris A ad decussationem fili transversalis A S & aliquujus A d ex parallelis , Micrometro in hanc observationem disposito , quod nullius est difficultatis , numerabimusque secunda temporis inter observationem in A & occursum ejusdem sideris in B cum alio filo parallelo B D . Similiter observabimus tempus quo sequens fidus S occurret filo transversali

observati sideris A per A B ad numerum secundorum motū ejusdem sideris per A P ; notum igitur erit tempus quo sidus A pervenit in P . Sed ut numerus secundorum horariorum motū per A B ad numerum secundorum horariorum per S D , ita numerus secundorum horariorum per A P ad numerum secundorum horariorum per S R . Notum est præterea tempus quo sidus S pervenit in S , cui si addatur tempus per S R , si occursus A & S sint ex eadem parte puncti C , alioquin tempus per S R auferatur à tempore observationis in S , habebimus tempus quo sidus S pervenit in R . Sed differentia temporis appulsūs siderum in P & R , nempe ad eundem circulum meridianum , erit differentia Ascensionis rectæ utriusque sideris , quæ per regulas in gradus & minuta convertatur. Notandum quod hic nullam habemus rationē motū proprii siderum.

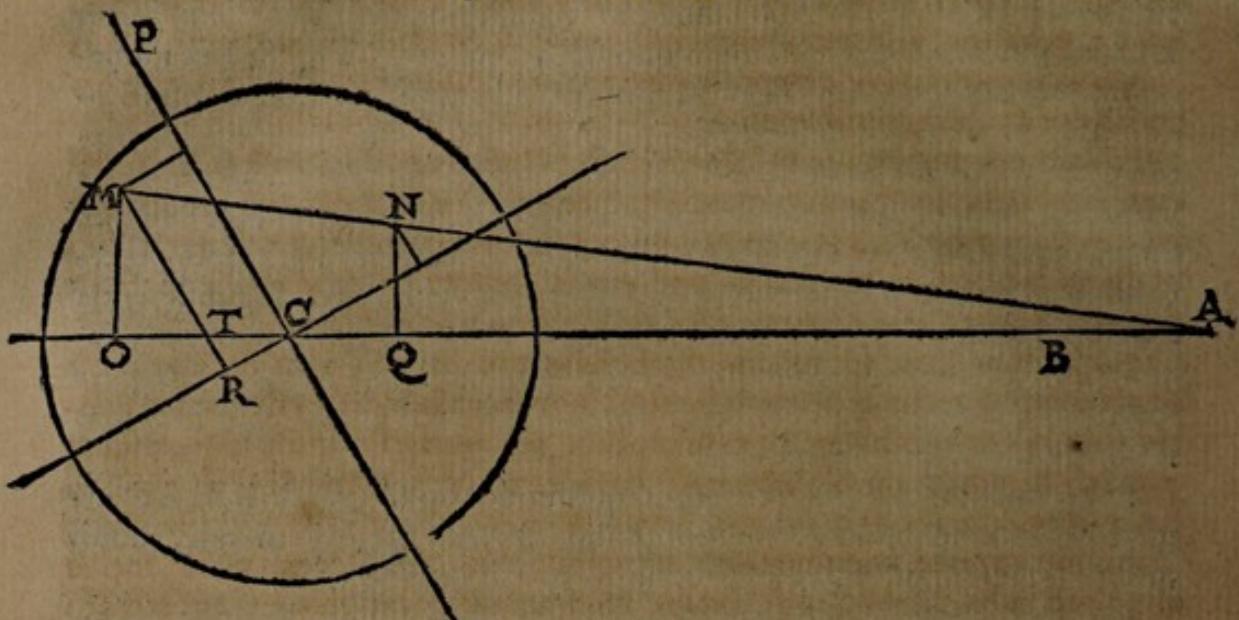
Et hac methodo facile percipitur quomodo pro filo parallelo C B D uti possumus parallelo per A vel quolibet alio vel etiam parallelo mobili , modò fiant similia triangula quod ex superiùs expositis intelligetur.

Aliâ quoque methodo idem præstabilimus quod suprà ; ita enim disponantur fila parallelæ ut motus præcedentis sideris fiat super unum ex illis , tunc notetur tempus quo præcedens sidus filo transversali occurrit . Similiter observetur tempus appulsūs alterius vel sequentis sideris ad idem filum transversale ; sed interea si filum parallelum mobile sideri sequenti aptetur , immoto manente micrometro , ope distantiae filorum parallelorum micrometri , distantiam inter parallelos æquatori per sidera transentes , quæ est differentia Declinationis siderum , obtinebimus . Sed si differentia temporis inter utriusque sideris transitum per filum transversale in minuta tam prima quam secunda gradūs convertatur per regulam , differentiam ascensionalem siderum habebimus , quod exemplo non indiget .

At verò si idem quæramus inter sidus quodlibet & lunam vel solem , ut in Mercurio per discum solis transeunte ; primò ita constituto micrometro ut limbus solis unum ex filis parallelis percurrat , observabitur tempus appulsūs limborum solis & centri Mercurii ad filum transversale , atque eo tempore ope fili parallelī mobilis , immoto manente micrometro , differentia Declinationis Mercurii & limbi solis habebitur .

Sed si addatur tempori observationis prioris limbi solis dimidium tempus inter transitus utriusque limbi , fiet tempus transitūs centri solis per idem filum transversale : quamobrem dabitur differentia temporis inter transitus centri solis & Mercurii per filum transversale hoc est per circulum meridianum , quæ tandem cum per regulam in gradus & minuta conversa fuerit , Ascensionis rectæ differentiam exhibebit .

Quoniam vero centrum solis in ecliptica versatur , si eo temporis punto quo centrum solis transibit per filum transversale , cognito aliunde vero loco solis , excerpatur ex propria tabula angulus eclipticæ cum circulo meridiano , habebitur etiam angulus eclipticæ cum parallelo solis , ut in figura apposita angulus O C R eclipticæ O C A & paralleli æquatori R C , in qua PC est meridianus & Mercurius in M centro solis existente in C .

Esto MR parallela PC , & CR differentia ascensionis rectæ inter centrum C solis & Mercurium in M . Sed reductis minutis differentiæ ascensionis rectæ CR in parallelo ad minuta circuli maximi, si fiat ut radius ad sinum comple-menti declinationis solis vel mercurii, ita numerus minutorum secundorum differentiæ ascensionis rectæ ad numerum secundorum CR tanquam portio circuli maximi; tum in triangulo CRT rectangulo in R habemus latus CR modò inventum cum angulo RCT , scilicet differentiâ inter angulum rec-tum & angulum eclipticæ cum meridiano; quare reperientur hypotenusa CT & latus RT . Sed si auferatur RT ab MR quæ est differentia declina-tionis mercurii in M & centri solis C , relinquetur TM . Fiat nunc ut CT ad TR , sic TM ad TO ; & ut CT ad CR , sic TM ad MO , erit MO latitudo mercurii tempore observationis, & addita TO lateri CT fiet CO differentia longitudinis mercurii & centri solis. Cognitâ igitur solis longi-tudine dabitur etiam longitudine mercurii.

Præterea si duabus aut tribus horis post primam observationem mercurii in M iterum observetur differentia declinationis & ascensionis rectæ mercurii promoti in N , reperiemus ut suprà latitudinem mercurii NQ , & CQ differentiam longitudinis à centro C solis: quamobrem nodi apparentis mercurii locum obtinebimus. Notandum autem occursum A rectæ MN cum ecliptica CA non esse locum nodi respectu puncti C , cum inter obser-vationes in M & N sol motu proprio aliquot minutis in consequentia pro-motus fuerit, quorum in observationibus non habetur ratio. Quare fiat ut differentia latitudinem MO , NQ ad OQ minus motu proprio solis inter observationes in M & N , ita MO ad distantiam OB , ex qua dabitur vera distantia CB centri solis C à nodo B mercurii. Subtrahimus autem ab OQ motum solis proprium inter observationes, cum mercurius sit retro-gradus eo tempore; sed si motus sideris esset directus, rectæ OQ motus solis esset addendus.

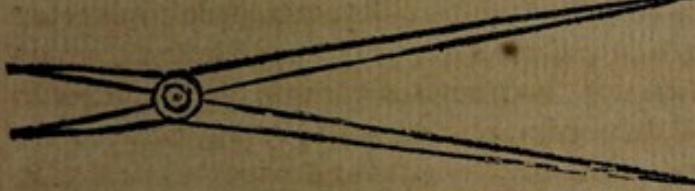
In singulis observationibus mercurii inter transitum limborum solis &

mercurii nullam solis motū habuimus rationem, cum sit parvi momenti; sed si eam habere velimus, minuenda erit CO & CQ quantitate ejusdem motū solis pro ratione temporis elapsi inter transitum centri solis & mercurii per circulum meridianum.

Eadem erit methodus in observandis planetarum distantiis inter se vel cum fixis circa Eclipticam, paucis tamen exceptis minutis non modo propter motum proprium planetarum sive ad easdem partes sive ad contrarias, ut diximus de sole & mercurio, sed etiam propter elongationem ab Ecliptica seu nimiam latitudinem, de quo hīc monuisse sufficiat.

Notandum hanc secundam methodum pro investiganda declinationis & ascensionis rectæ differentia, primā non accuratiorem esse, licet paucioribus calculis absolvatur; nam filorum micrometri dispositio secundūm parallelum motū diurni, non nisi variis & incertis tentaminibus obtinetur.

Aliud præterea micrometrum excogitavimus cuius constructio facilis est; aliud enim nihil est nisi duplex circinus ut hīc exponitur, cuius crura ex una parte sint exempli gratia aliis decies majora, ejusque forma talis est, ut in tubum Telescopii crura breviora per fissuram intromitti, & in loco foci lentis objectivæ constitui possint, & crurum breviorum apices acutissimi quibuslibet objectis in foco depictis applicentur: ex eadem enim apertura circini, longiorum crurum apices in scalam divisam in partes quæ minuta prima & secunda exhibent qualia foco lentis objectivæ convenientia, transferuntur. Divisio hujus scalæ eadem methodo perfici poterit, quâ in cognoscendis filorum parallelorum alterius micrometri distantiis, usi fuimus. Nam fiat ut numerus linearum longitudinis foci lentis objectivæ Telescopii ad unam lineam, ita radius ad tangentem anguli sub una linea in foco mensurati; quamobrem si crura majora breviorum sint decupla, 10 lineæ scalæ eundem angulum metientur; quo cognito facilis erit scalæ divisio in minuta prima & secunda. Hoc micrometro in observandis planetarum diametris & siderum vel locorum super terram parvis distantiis, uti poterimus.

D E S I D E R U M

Observatione.

Observationes siderum quæ per Dioptras Telescopicas habentur interdiu sunt facillimæ cum fila serica distinctè videantur: sed de nocte fila ita sunt illuminanda face aut candelâ ut per Telescopium simul cum sideribus appareant, quod vulgò fit duobus modis.

Primò illuminamus lentem objectivam Telescopii admotâ lenti candela; sed obliquè ut ejus fumus vel corpus radios sideris non impedit. Sed si lens objectiva paululum intra tubum sit abscondita, lumen accipere non poterit nisi candela sit proxima, quo fieri ut sidus non amplius videatur. Præterea si Telescopium superet sex pedes, vitrum objectivum vix satis illuminari poterit ut appareant fila.

Secundò, fenestra satis ampla in extremo tubo prope quadrum cui glutinantur fila, aperietur, & admotâ candela fila cum sideribus apparent. Sed hæc methodus plurimis incommodis est obnoxia; nam lux tam proxima est oculis observatoris ut særissime eam lœdantur; præterea cum fila sint retecta & aëri exposita aut situm tensionemque amittunt, aut incautè franguntur.

Cum de hac re sollicitus essem & animo versarem numquid arte id effici posset quod sære essem expertus in observationibus cœlo subnubilo præsente lunâ, fila distincte apparere quæ cœlo sereno vix possent videri, venit mihi in mentem telâ sericâ non rarâ sed tenuissimis filis contextâ tubi Telescopii versus lentem objectivam extremum orificium velare, ex voto res mihi successit; candela enim eminùs posita telam sericam satis illuminabat ut fila Dioptræ ocularis clara & distincta apparerent, nec quominus sidera viderentur impediret.

Solis observationes haberi non possunt nisi inter Telescopium & oculum adhibeatur vitrum colore fusco infectum, vel fuligine resinæ illitum, quod sic paratur. Assumantur duo fragmenta æqualia vitri expoliti, & circa limbum alterius in ejus superficie tænia cartacea glutinetur; alterum autem supra candelam piceam fumo imponatur, moveaturque semper & identidem extrahatur ne vitrum nimio calore rumpatur, idque tamdiu fiat donec fuligo sit ita densa ut per vitrum vix appareat candela, sed fuligo non ubique sit æqualis densitatis, ut ea quæ splendori solis convenit eligatur. Ac ne fuligo deleatur alterum fragmentum vitri huic applicetur, ejus autem superficies, propter interpositam tæniam, fuliginem non contingat. Denique vitrum margines simul glutinentur mastice.

Duæ sunt observationum siderum præcipuæ species, altera in meridiano, & altera in circulis verticalibus. Si positio circuli meridiani cognoscatur, plano quadrantis in plano meridiani collocato ope penduli ex centro suspensi, altitudo meridianâ sideris obtinebitur, quæ ferè tota nititur Astronomia. Poterunt etiam haberi observationes meridianæ horologii oscillatorii ope, si detur tempus transitûs sideris per meridianum. Notandum per unum minutum primum ante vel post transitum per meridianum siderum altitudines easdem observari, modò tamen sidus sit extra æquatoriem & per verticem non transeat; sed utroque deficiente, altitudines sideris in singulis minutis plus minusve circa meridianum uteunque cognitum observabuntur, earumque major vel minor erit altitudo meridianâ quæsita.

Quod attinet ad observationes extra meridianum in circulis verticalibus, positio verticalis aut cognoscetur aut methodo sequenti inquiretur.

Primò

Primò si manentibus Dioptris immobilibus cum toto quadrante, cujns planum verticale factum est dum sideris altitudo fuit observata, cum hora transitū per ipsam decussationem filorum Dioptræ ocularis, notetur tempus appulsus Solis aut alicujus fixæ cognitæ longitudinis & latitudinis ad filum verticale Dioptræ, hoc est ad circulum verticalem qui per lineam fiduciaæ Dioptrarum & per sidus tempore observationis transivit, cognoscetur verticalis circuli positio, dabiturque verus locus observati sideris.

Sed si neque Sol neque stella transeat per aperturam tubi, & aliunde habetur linea meridiana in pavimento ad libellam exacto & in loco observationis delineata, è tigno aliove corpore firmo & immobili tres aut quatuor hexapedas à quadrante remoto, demittatur perpendicularum, cuius filo cuspis ferrea glandi perpendiculari infixa respondeat, ut in pavimento notari possit occursus perpendiculari. Tunc lenti objectivæ quam proximè applicetur lamina ænea vel chartacea in cuius medio exilis sit fissura, quæ in plano verticali posita per centrum figuræ lentis circularis quod pro vero centro habemus, transeat. Hinc fit ut perpendiculari filum per Teloscopium antea non visibile ob nimiam filii proximitatem, satis distinctè appareat; quare moveatur perpendicularum donec ejus filum cum filo verticali Dioptræ jungatur. Tunc in pavimento notetur punctum cui perpendiculari cuspis incumbit, quod erit punctum plani verticalis quæsiti.

Præterea suspendatur perpendicularum ante centrum lentis objectivæ vel ante decussationem filorum Dioptræ ocularis, & notetur ut supra punctum cuspidis in pavimento, quod erit etiam in eodem verticali; quamobrem si per hæc duo puncta verticalia ducatur recta linea, quæ occurrat lineæ meridianæ, positio circuli verticalis sideris dabitur respectu lineæ meridianæ, cuius angulum dimetiemur si ab occurso communi verticalis & meridianæ in utraque assumantur magnitudines cognitæ, & per extrema ducatur basis trianguli in quo tribus lateribus cognitis quæsitus angulus verticis reperietur.

P R A E C E P T U M X I V .

Ex transitu fixarum per circulum quemlibet Meridianum, Horologia Oscillatoria ad motum medium Solis adducere.

OSERVATO tempore ab Horologio designato, quo fixa ad quodlibet punctum cœli pervenit, quod erit punctum alicujus meridiani, paucisque post diebus si notetur iterum tempus horologii quo fixa eadem ad eundem locum reversa fuerit, tum queratur in prima col. Tabulæ 55. numerus dierum vel revolutionum fixæ, è regione reperietur acceleratio fixæ supra motum medium Solis, quæ à tempore prioris observationis erit subtrahenda, ut fiat tempus medium quo fixa ad idem cœli punctum pervenire debuerit, si horologium secundum motum medium So-

lis progrediatur: quamobrem si plus temporis indicet quam inventum per correctionem, horologium motum suum accelerat; contrà si minus, retardat.

Hæc observatio nullius instrumenti subsidio perfici poterit, si habeatur in conspectu turris excelsa aut aliquod objectum ab oculo 30 aut 40 hexapendas remotum, ita ut firmato oculo in aliqua statione, apparitio vel occultatio fixæ pone objectum observari possit. Notandum quod observator Telescopio tres aut quatuor pollices longo uti poterit, ut turrim vel objectum unam cum fixa clarius perspiciat, in observationibus firmato in uno & eodem loco Telescopio.

Idem & accuratius cum Quadrantibus Astronomicis præstabimus. Observamus enim in horologio Oscillatorio tempus quo fixa quælibet ad aliquam altitudinem supra horizontem ascenderit; & ut fiat observatio correctior, tres aut quatuor similes ejusdem fixæ observationes continenter habemus, eo tamen tempore quo fixa sit ad minimum ab ejus transitu per meridianum tribus aut quatuor horis remota sive ad ortum, sive ad occasum, quod idem est: paucisque post diebus tempus in horologio observabimus quo eadem fixa ad easdem altitudines redierit, & pro singulis factâ correctione debitâ, ut se habet in tabula, horologii constitutionem, hoc est, accelerationem aut retardationem cognoscemus. Notandum quod si observationses omnes inter se non convenient, medium pro verâ sumimus. Notandum præterea quod errores quadrantis, licet nimio sint majores, quod minùs observationses sint accuratæ, non impedian, cum de tempore in aliqua altitudine qualiscumque sit & minime de ipsa altitudine hîc agatur.

Exemplum

Ex observatione fixa inventa est in aliqua altitudine vel in aliquo cœli puncto, indicante horologio 8^h. 13^m. 17^s. Post quatuor revolutiones fixæ iterum observatur tempus ejus appulsus ad idem punctum, quod sit 7^h. 57^m. 50^s. A prioris observationis tempore ablati 15^h 43^m. $\frac{2}{3}$ repertis in Tabula 55. pro quatuor revolutionibus, restabit 7^h. 57^m 33^s. $\frac{1}{3}$ tempus scilicet quod in secunda observatione reperiri deberet: quare horologium acceleravit motum suum suprà motum medium Solis 16^m. $\frac{2}{3}$ spatio quatuor revolutionum stellæ quæ sunt dies primi mobilis.

Si horologium indicasset 7^h. 56^m. 50^s. in posteriore observatione tardavisset à motu medio Solis 42^s. $\frac{1}{3}$ quatuor revolutionum fixæ spatio.

P R A E C E P T U M X V.

Horologium secundū verum motum Solis dirigere, vel quod idem est, investigare tempus Horologii quo Solis centrum transit per circulum Meridianum.

FACILIS esset hæc operatio si Solis declinatio aut nulla, aut semper eadem, vel denique si non sensibilis unius diei spatio existeret, ut contingit in fixis; sed propter continuam & valde sensibilem declinationis Solis mutationem extra Solstitia, observationes in hunc finem institutæ aliquæ correctione indigent.

Primò si variatio declinationis non sit sensibilis spatio unius diei ut circa Solstitia & in fixis, tempore matutino duabus aut tribus horis ad minimum ante meridiem observamus altitudines limbi superioris Solis qui per Dioptrias Telescopicas inferior appareat, notamusque diligenter tempus observationum. Idem observamus post meridiem ejusdem diei, limbo Solis superiori ad easdem altitudines reverso; dicunturque correspondentes observationes quæ in eadem altitudine habitæ sunt. Patet autem ex elementis Astronomiæ quod si dimidium temporis elapsi inter observationes correspondentes addatur tempori observationis matutinæ, tempus obtinebitur quo centrum Solis ad circulum meridianum pervenit. Assumimus autem limbum Solis qui visibilis est cum de centro idem sit quod de limbo qui à centro eadem minutorum quantitate apparenti distat in verticalibus circulis & in eadem altitudine. Idem omnino dicendum de transitu fixæ per circulum meridianum.

Sed cum extra Solstitia sensibiliter mutetur declinatio Solis ab observatione matutina ad vespertinam, observationibus altitudinis limbi correctio adhibenda est, ut habeatur tempus veri Meridiei. Exempli gratiâ, si Sol in signis ascendentibus versetur & facta sit observatio matutina in 30. gradu altitudinis limbi superioris Solis supra horizontem, in quo Solis centrum transibat per verticalem circulum declinantem à meridie ad ortum 20. gradibus, manifestum est post meridiem in eadem altitudine limbi superioris Solis centrum ejus non transitur per verticalem declinantem à meridiano ad occasum 20. gradibus, sed per verticalem à meridiano remotiorem, cum Sol à matutinis horis ad vespertinas ad Polum Boreum & ad verticem in Hemisphærio Boreali accesserit in exemplo assumpto Solis ascendentis à Tropicō hyberno ad æstivum; ac propterea plus temporis à meridie ad observationem altitudinis vespertinæ, quam ab observatione matutina in eadem altitudine ad meridiem insumpserit, licet supponamus æqualem esse motum Solis inter observationes, cuius reverè inæqualitas eo temporis spatio non est sensibilis.

Hæc differentia temporis ea est quam *correctionem* observationum Solis
k ij

correspondentium vocamus, quæ auferenda est in semicirculo Solis ascen-
dente, vel à Solsticio hyberno ad æstivum; è contrà addenda in semicir-
culo Solis descendente, vel à Solsticio æstivo ad hybernum observationibus
vespertinis, ut habeantur observationes æquè remotæ à meridiano. Tem-
poris autem dimidium inter observationem matutinam & vespertinam cor-
rectam, tempori observationis matutinæ additum, verum tempus transitūs
centri Solis per circulum Meridianum exhibebit, hoc est tempus in horolo-
gio notatum eo momento quo Solis centrum Meridianum circulum tetigit.
Jam verò ad ipsam correctionem observationum correspondentium inda-
gandam descendamus.

P R O B L E M A I.

Invenire angulum ad Solem PSZ, datis altitudine Poli P. altitudine So-
lis supra horizontem in S, & horâ, quâ hujus anguli quantitas inquiritur.
Vide fig. 1. Tabula tertia.

Methodus Prima.

Angulus ad Solem PSZ sphæricus est quem in centro Solis arcus meridiani
PS per Polum P ducti, & arcus verticalis ZS constituunt. Polus enim est P
Sol S, Zenith Z, PZ meridianus loci observationis, & PS Meridianus al-
ter in quo Sol esse supponitur horâ datâ ante vel post meridiem.

In triangulo sphærico PZS, primò datâ altitudine Poli, habebitur ejus
complementum PZ, scilicet arcus meridiani interceptus inter Polum &
Zenith. Secundò datâ horâ observationis habetur distantia à meridie, quæ
si convertatur in gradus erit mensura anguli ZPS ad Polum. Tertiò datâ
altitudine Solis supra horizontem habebitur ejus distantia à vertice seu Ze-
nith. Itaque in illo triangulo sphærico PSZ nota sunt duo latera PZ, ZS
& angulus alteri eorum oppositus SPZ, totum igitur triangulum cognos-
cetur.

Habebitur autem hora ipsa observationis ad quam inquiritur angulus ad
Solem, tam præcisè quam hic necesse est, si sumatur differentia temporis in-
ter observationes correspondentes factas in eadem altitudine manè & ves-
perè, cuius differentiæ media pars si addatur tempori observationis matuti-
næ vel subtrahatur à tempore observationis serotinæ, habebitur hora quam
indicat horologium circa meridiem, ac proinde temporis differentia inter
observationem & meridiem nondum correctum

Canon pro indagando angulo PSZ.

Ut sinus SZ, seu sinus complementi altitudinis Solis supra horizontem.

Ad sinum anguli SPZ seu sinum differentiæ inter locum Solis & meridiem;
vel semidifferentiæ inter observationes correspondentes.

Ita sinus PZ, seu sinus complementi altitudinis Poli.

Ad sinum anguli ad Solem PSZ.

METHODUS SECUNDA.

Ad investigandum angulum ad Solem.

ATQUE ille quidem angulus ad Solem facilè & nullo adhibito calculo, ope
istius chartæ cuius figuram exhibemus in figura 2. Tab. 2. reperietur.

Charta hæc est quadrans circuli cuius in centro C est regula mobilis. Di-
visus est circuli quadrans in gradus singulos, cuius divisionis initium sumi-
tur à puncto D. Satis est si circuli radius longus sit pedem unum. Huic
quadranti circumscribitur quadratum, cuius latera duo sint ipsius quadran-
tis radii; divisionesque lateribus in partes æquales duodecim, per singulas op-
positas divisiones ducuntur rectæ, quadrantis circuli radiis CA, CD pa-
rallelæ.

Porrò hic est chartæ nostræ usus. Regulæ linea fiduciæ vel latus CB ad
punctum B applicatur, quo notatur arcus DB complementum altitudinis
Solis supra horizontem. Deinde in ipso quadrante notato puncto E, ita ut
arcus DE sit differentia horaria in gradus conversa inter horam observatio-
nis & meridiem, linea EF parallela radio CD ad lineam fiduciæ in F duce-
tur, signabiturque punctum F.

Satis appareat radium CB esse ad suam partem CF, ut sinus complemen-
ti altitudinis Solis supra horizontem, scilicet perpendicularis à puncto B ad
radium CD, se habet ad sinum distantiae Solis à meridie, sive ad perpendi-
cularem à puncto E ad eundem radium CD.

Deinde transferatur linea fiduciæ in G quo puncto terminatur arcus AG
altitudinis Poli supra horizontem, vel ejus complementi DG. Atque in hoc
altero situ regulæ, à puncto F ducatur recta linea FI parallela radio CD ad
peripheriam quadrantis in I: Dico angulum DCI esse angulum ad Solem,
cuius anguli arcus DI est mensura, quod quærebatur.

Demonstratio hujus operationis manifesta est ex canone superiore: sinus
enim arcus DG se habet ad sinum arcus DI qui sunt ambo perpendiculares
ex punctis G & I ad radium CD, ut se habet CG ad CF, vel ut CB ad
CF, hoc est ut sinus arcus DB, ad sinum arcus DE.

Præterea notandum est si arcus DB minor esset arcu DE, tum lineam
fiduciæ primùm applicandam esse ad punctum E, ut haberetur analogia
CF ad CB, ut sinus complementi altitudinis Solis supra horizontem ad si-
num anguli distantiae Solis à meridie. Sed tunc ipsa regula collocanda esset
in altero situ, ita ut punctum F esset in illa linea quæ & transiret per
punctum G arcus DG complementi altitudinis Poli & parallela esset
CD: tunc vero regula faceret cum linea seu radio CD angulum æqualem
angulo ad Solem, qui item angulus pariter haberetur in arcu quadran-
tis circuli comprehenso inter punctum D, & lineam fiduciæ in eo situ
positam.

METHODUS TERTIA

Quia invenitur etiam angulus ad Solem , non cognita altitudine Poli neque altitudine Solis supra horizontem , neque horâ observationis , sed tantum declinatione Solis.

SUpponit hæc methodus haberi saltem duas observationes continuas ante vel post meridiem , in quibus altitudo Solis sit diversa minutis primis triginta , atque haberi proinde temporis differentiam inter hasce observationes continuas.

Ad inveniendum angulum ad Solem adhibetur eadem charta , cujus constructio & figura in methodo præcedenti exposita est. Sed præterea necesse est linea fiduciæ regulæ divisa sit in partes easdem in quas dividitur linea vel radius D T cujus partes sunt totidem minuta prima graduum , atque ipsa regula sit longior radio C D , & tota quam longa est sit divisa.

Harum partium seu divisionum octo partes sumuntur in scala D T pro semigradu , ac proinde quatuor partes quæ sunt minuta 15 , super lineam fiduciæ regulæ unum minutum horariorum primum indicabunt. Itaque si comperta sit differentia minutorum horariorum 3'. 35". inter observationes duas continuas , quibus altitudinis Solis differentia minutorum gradus 30'. habita est in ipsa regula notabitur punctum Z , minutis 3'. 35". conveniens. Et à puncto X octavæ divisionis exhibentis semigradum seu minuta horaria duo in latere D T quadrati , ducetur linea X Y , ut punctum X reducatur ad punctum Y secundum parallelum 18 in quo tunc Solem esse supponimus : scala autem lateralis parallelorum Solis , ut modo docebimus , describitur. Jam à puncto Y ducatur linea Y Z parallelæ CD , moveaturque regula donec linea fiduciæ punctum Z lineam rectam Y Z attingat ; tumque linea fiduciæ C Z cum radio C D angulum æqualem angulo ad Solem constituet , quod erat faciendum.

Demonstratio.

Demonstratio hujus methodi facilis est. Vide fig. 3. Tab. 3. Cum enim Sol sit in S puncto in quo quæritur angulus ad Solem , & in observatione sequenti sit in H infra vel supra punctum S quantitate 30 minutorum quæ in arcu Z S continentur : si supponamus lineam rectam H Z N quæ repræsentat parallelum ad horizontem , triangulum HNS rectangulum & rectilineum efficere cum parallelo Solis S H & meridiano P S N vel circulo declinationis , illudque ob parvitatem non sensibiliter à sphærico discrepare ; similiter cum sit Z S portio circuli verticalis per S perpendicularis ad H N , erit triangulum NSZ rectangulum & rectilineum , ac præterea simile triangulo HSZ totique HSN : quare angulus ZHS tanquam æqualis angulo ad Solem P SZ haberi poterit.

Jam verò in triangulo H Z S nota est hypotenusa SH, quæ est differentia temporis inter duas observationes continuas quibus observata est altitudinis Solaris differentia Z S semigradus: Itaque Z S continebit in iisdem partibus horariis minuta horaria duo; & prorsus eadem erit ratio minutorum quæ Sol currendo per lineam SH insumit ad minuta horaria duo, quæ linea SH ad lineam seu arcum Z S, modò tamen SH sit æquator sive major in sphæra circulus quemadmodum & SZ major quoque circulus est. Quapropter si SH sit portio parallelī æquatori, hoc est si Sol sit extra æquatorem, augenda erit linea Z S in ea ratione quæ est parallelī illius in quo Sol tunc versatur, ad ipsum æquatorem, ut tempus quod Sol posuit in percurrendo arcu seu linea SH, eam habeat rationem ad tempus quod insumeret si arcum Z S ejusdem circuli percurretur.

Reductis itaque minutis gradus 30'. seu minutis horariis duobus secundūm parallelū Solis ope scalæ appositæ, efficitur triangulum rectangulum, ex eo latere jam reducto & hypotenusa SH quam exhibet linea fiduciæ, in quo angulus lateri reducto oppositus erit angulus ad Solem, quod erat ostendendum.

Scalæ reductionis ad parallelos æquatoris constructio.

Super radium CD productum sumitur ad libitum magnitudo D 24, & ductâ linea 24, 24 parallelâ DT fiat ut sinus complementi 24 graduum ad sinum totum vel radium, sic DT, ad quartum terminum cui ponatur æqualis recta 24, 24. agaturque recta T, 24.

Jam verò fiat ut sinus complementi graduum 22 ad radium, sic DT ad lineam 22, 22 quæ inter lineas D 24 & T 24 applicatur parallela DT, & sic continenter duobus gradibus minuendo usque ad DT radium, quod erit satis in finem propositum. Dividatur præterea linea 24, 24 in duodecim partes æquales à quibus ducentur rectæ ad partes duodecim linea DT.

Invenire reductionem sine scala.

Omitti poterit scala reductionis, si adhibetur sequens tabula, quâ notatur quantitas addenda minutis linea DT. Computata est additio pro minutis primis decem in parallelis declinationis per gradus singulos: quare sumetur pars proportionalis juxta numerum minutorum quæ habebuntur.

Exempli gratiâ si habeantur minuta prima quinque in declinatione Solis gradum 15°. quoniam in eo parallelo augmentum est minutorum secundorum 21". 4' pro 10'. primis minutis, pars proportionalis quinque minutis conveniens erit quamproxime 11". Utimur autem numeris integris secundorum cum duo minuta secunda plus minusve in hac reductione, non possint sensibilem ullum errorem in correctionem inducere. Pariter si in eodem parallelo 15°. haberentur minuta prima octo, facile patet addenda

fore minuta secunda 17''. ac proinde 8'. minuta proposita paulò ultra quartam minuti primi partem promovenda.

Tabula reductionis.

In singulis gradibus declinationis Solis.	10 Minutis primis tribui debet augmentum.	In singulis gradibus declinationis Solis.	10 Minutis primis tribui debet augmentum.
I°.	0 ¹¹ ₄	0	II
2	0 ¹ ₂	14	18 ¹ ₂
3	1	15	21 ¹ ₄
4	2	16	24 ¹ ₄
5	2 ³ ₄	17	27 ¹ ₂
6	3 ³ ₄	18	30 ³ ₄
7	4 ³ ₄	19	34 ¹ ₄
8	6	20	38 ¹ ₄
9	7 ¹ ₂	21	42 ³ ₄
10	9 ¹ ₄	22	47 ¹ ₄
11	II	23	52
12	I3 ¹ ₄	24	57 ¹ ₄
13	I5 ³ ₄		

PROBLEMA SECUNDUM.

Datis angulo ad Solem & declinatione Solis, reperire correctionem observationi serotine adhibendam, ut habeatur verus meridies.

Fiat ut sinus anguli ad Solem,
Ad partem in minutis secundis differentię declinationis Solis temporis inter observationes correspondentes competentem & reductam per præcedentem tabulam.

Ita sinus complementi anguli ad Solem,
Ad correctionem in minutis secundis gradus, quæque per 15 divisa, in quotiente minuta secunda temporis exhibent.

Exemplum.

Primò pro angulo ad Solem per primam methodum esto altitudo centri Solis supra horizontem graduum 25°. semi-differentia inter observationes correspondentes

correspondentes matutinam scilicet & vespertinam, vel inter observationem matutinam & meridiem non correctum $3^{\text{h}}. 10'$. Complementum altitudinis Poli in loco observationis 60° . reperietur per canonem angulus ad Solem $44^{\circ}. 47'.$

Secundò pro correctione sit declinatio Solis 15° . & differentia declinacionis pro 24 horis in die observationis, $19'$, erunt proinde $5'. 1''$. vel $301''$. pro horis $6^{\text{h}}. 20'$. quæ est differentia inter observationes correspondentes, sed $5'. 1''$. ex tabula reductionis augenda sunt $10''$: habebimus igitur $5'. 11''$. vel $3. 11''$. quare per regulam præcedentem.

Ut sinus $44^{\circ}. 47'.$ $\frac{1}{3}$

Ad $3. 11''$.

Sic sinus $45^{\circ}. 12'.$ $\frac{2}{3}$ complem. $44^{\circ}. 47'.$ $\frac{1}{3}$

Ad $3. 13''$. gradus quæ divisa per 15 correctionem $21''$. temporis exhibent.

Idem aliter cum Charta nostra.

Divisiones seu partes duodecim lineæ C D quasi horæ duodecim spectantur, itemque habentur veluti minuta secunda horaria 48 seu 12 minuta prima gradus; carum ope habetur correctio quæsita, si partes singulæ duodecim in quatuor diuidantur, universæ proinde in 48. Partes vero 12 lineæ D T sunt nobis quasi minuta 12 gradus ad notandas differentias declinationis Solis.

Inventâ igitur ex. gr. declinationis Solis differentia $18'. 30''$. pro 24 horis in die observationis, ejus media pars scilicet $9'. 15''$. notabitur in linea D T ad punctum N. Tum applicetur linea fiduciæ ad C N; deinde in linea C D divisa in horas 12, sumatur C O distantia inter observationes correspondentes matutinam scilicet & serotinam, quam hîc supponimus horarum $7^{\text{h}}. \frac{1}{2}$ ducaturque linea O P parallela D T usque ad lineam C N in P, & à punto P agatur linea P Q parallela C D ad rectam usque D T in Q punctum, quod in ipsa notabit $5'. 47'$. Postremo hæc minuta reducantur ad parallelum diei juxta declinationem Solis per scalam reductionis appositam, ducendo rectam Q R ad parallelum $15^{\circ}. 45'$. in R eadem proportione quæ est inter lineas scalæ 5 & 6.

Jam verò si transferatur linea fiduciæ ad punctum V quadrantis quo notatur angulus inventus ad Solem v. g. 46° . & à punto R ductâ R S parallela C D usque ad lineam fiduciæ C V in S, demittatur à punto S perpendicularis S Δ in rectam C D ad punctum Δ, in quo habebitur correctio quæsita minutorum secundorum $23''$.

Illud habet commodi hæc methodus quod neque regulam proportionis neque calculum ullum requirit, cùm ope parallelarum radiis C A, C D, solius oculi judicio parallelæ & perpendicularares ad hanc operationem necessariæ duci possint. Circinus tamen adhiberi poterit, ut magis præcisè & exactè distantia habeatur inter punctum datum & proximam parallelam illi ad quam parallelæ per datum punctum ducenda est.

Porrò inventa correctio debet auferri à tempore observationis serotinæ in signis ascendentibus, contrà eidem tempori addi in signis descendentibus, ut diximus initio, & correctâ observatione serotinâ, si addatur tempori observationis matutinæ dimidium intervalli inter observationem matutinam & correspondentem vespertinam correctam, habebimus tempus horologii, quo centrum Solis pervenit ad meridianum.

Exemplum.

Sit observatio matutina indicante horologio:	8h.	47'	52''.
Observatio vespertina correspondens.	3.	18.	25
Et inventa correctio ut suprà eaque subtrahenda,			23
Erit observatio post meridiana correcta.	3.	18.	2
Quare differentia inter observationes.	6.	30.	10
Cujus media pars.	3.	15.	5
Si addatur tempori matutinæ observationis	8.	47.	52
Habebitur hora horologii	12.	2.	57
Quâ centrum Solis appulit ad meridianum.			
Poterit & iste calculus aliter institui, si addatur tempus observationis matutinæ auctum horis 12.	20.	47.	52
Tempori observationis vespertinæ correctæ	3.	18.	2
<hr/>			
Summa	24.	5.	54
Cujus media pars est hora quæsita	12.	2.	57
Postremum hoc notandum est minuta decem plus minusve intervalli inter observationes correspondentes, ut plurimum sensibilem mutationem in correctione non afferre.			

D E M O N S T R A T I O.

*Methodi illius quâ invenitur correctionis quantitas,
dato angulo ad Solem.*

PAtet ex allatis exemplis ad inveniendam lineam DQ, ope figuræ in chartâ depictæ, nihil requiri præter regulam proportionis ad resolventa triangula in quibus hæc linea DQ exhibetur, in numerum minutorum declinationis, qui conveniat intervallo inter observationes factas ante & post meridiem, secundum quantitatem minutorum differentiæ declinationis pro 24 horis. Nam in exemplo superiùs allato Tab. 2. ut CD ad DN, hoc est, ut 12h. ad 9'. 15''. vel ut 24h. ad 18'. 30''. differentiam' declinationis spatio unius diei, sic CO horarum 7' ad OP vel DQ 5'. 47''. quæ erit pars proportionalis differentiæ declinationis, distantiaæ inter observationes correspondentes conveniens.

Jam verò demonstrandum est quare necesse sit minuta illa reducere ad parallelum declinationis Solis quæ eadem est ratio linea Δ DQ ad KR vel Δ S.

Sit in figura 4. Tab. 3. meridianus loci PM & linea NH pars paralleli ad horizontem, denique curva NMSH via centri Solis ab eo parallelo quem attigit ante meridiem in N & post meridiem in H. Hujus curvæ pars SH inter punctum H & meridianum PS, qui hic spectatur ad partes occidentales æquè distans à meridiano PM, ac meridianus PN ad partes orientales, habet tanquam recta linea, neque verò differt ab eâ sensibiliter. Hæc ita repræsentantur in projectione orthographica Sphæræ super planum meridiani.

Manifestum est autem ex suprà dictis Solem tantum temporis insumere in percurrenda portione NM curvæ NMSH, quantum in MS, cum hæc duo puncta N & S sint æquè distantia à meridiano PM: quamobrem erit SH portio curvæ correctioni competens. Itaque si haberetur angulus HPS vel HPN ad Polum P, & in secunda temporis converteretur, nota esset correctio quæsita, cujus ope observatio serotina in H habita reduceretur ad S. Itaque in inventando angulo NPH sive arcu SH, supponitur 1°. triangulum NSH rectangulum in S & rectilineum, & sanè parum omnino differt à rectilineo propter parvitatem. Supponitur 2°. angulus NHS æqualis angulo ad Solem seu PNZ quod est suprà demonstratum. Quare in triangulo rectangulo NHS dati sunt tres anguli; datur præterea latus NS, quæ est pars proportionalis differentiæ declinationis inter observationes correspondentes: invenietur itaque linea seu arcus SH tanquam circuli paralleli ad æquatorem in iisdem partibus rectæ vel arcus meridiani NS. At verò NS notus est in minutis majoris etiam circuli, ex quibus non habebitur anguli HPS mensura nisi in æquatore; plura enim minuta in SH paralleli quam in æquatore inter meridianos PS, PH continentur. Quamobrem ut habeatur SH in numero minutorum sui paralleli, necesse est augeri numerum minutorum linea Δ NS in ea ratione quæ est paralleli ad æquatorem, quæque est in figura Tab. 2. ratio DQ ad KR vel Δ S.

Habebimus igitur in triangulo SCD ejusdem Tab. 2. angulum ad Solem SC Δ cum reliquis, ac præterea latus Δ S; quare per regulam reperietur latus C Δ quod in minutis gradus angulum HPS metietur. Sunt autem in C Δ minuta prima 5'.³ gradus quam proximè, quibus 23". temporis convenient pro correctione quæsita observationis vespertinæ, quod erat ostendendum.

Horologii correctionem viri de re mathematica bene meriti D. D. Picard & Romer iisdem principiis adhibitis reperiebant, attamen alia prorsus utebantur praxi ab his duabus quas hic tradidi; usurpabant enim scalam peculiarem quam ipsi adinvenerant.

DE OBSERVATIONE ECLIPSIUM.

In observationes Eclipsum habemus initium & finem nec non totalem immersionem & emersionem, quæ nudis oculis fatis accuratè æstimari possunt, si excipias initium & finem eclipsis lunaris, quæ vix sine errore unius aut duorum minutorum propter incertum & non apparentem umbræ terminum definiri poterunt. Sed quantitas portionis eclipsatae disci Solaris & lunæ, quæ per digitos seu duodecimas partes totius diametri Solis & Lunæ & per minuta seu sexagesimas partes digitorum mensurari solet, incerta semper erit nisi telescopium cum aliquo instrumento conjunctum adhibeat. Ocularis enim æstimatione valde fallax est, ut in historia eclipsium passim reperiatur., licet observationes à peritissimis Astronomis fuerint habitæ.

Primi Astronomi, qui telescopio duabus lentibus objectivâ nempè convexâ & oculari concavâ armato in eclipsium observationibus usi sunt, sequenti methodo solares eclipses inspiciebant. Foramini conclavis obscuri tubum telescopii, qualem suprà descripsimus, aptabant, ut soli radii solares per telescopium transmissi exciperentur in albâ tabulâ super quam priùs fuerat delineatus circulus convenientis magnitudinis cum quinque aliis ipsi concentricis, in distantiis à se invicem æqualibus. Illi circuli cum centro totam exterioris circuli diametrum in duodecim partes æquales partiebantur. Expositâ igitur tabulâ in situ perpendiculari ad tubum, lucida Solis imago distincta in tabula apparebat, eoque major quò tabula recedebat à lente oculari ad partes interiores cameræ: quamobrem tabulam retrahendo à tubo quærebatur locus in quo Solis imago in exteriori circulo tabulæ accuratè continebatur; & in ea distantia firmabatur tabula cum tubo telescopii ex quo observatoria machina constabat. Jam verò movebatur tubus ad motum Solis ut ejus disci lucidus limbus in tabula exteriorem circulum ubique tangeret, eoque temporis puncto eclipsatae portionis quantitas necnon summi deliquii, ope circulorum concentricorum apparebat, atque hora horologii correcti & ad observationem comparati, in singulis phasibus notabatur. Fuit eadem methodus ab aliis usurpata cum telescopio duabus lentibus convexis instructo ex quo idem sequebatur effectus. Sed hic usus telescopii in eclipsibus Solis licet optimus, in eclipsibus Lunæ propter imbecillitatem ejus luminis erit inutilis. Alii denique micrometro in communi foco lentium convexarum aptato, præter quantitatem phasium Solaris & Lunaris eclipsis, ut ex usu micrometri facile est cognoscere, diametros etiam luminarium & rationem diametri Terræ ad diametrum Lunæ, tam ex obscura disci portione quam ex lucida, cum distantiâ inter cornua obtinebant.

Longè utilior erit hæc methodus eclipsium observandarum ope micro-

metri, si prius divisiones quibus apponuntur fila ſerica ita factæ fuerint, ut ſex filorum intervalla diametrum Solis aut Lunæ comprehendant: Filum enim mobile in media diſtantia inter fila immobilia poſitum, quod nuliſiſ eſt negotii, ſingulos digitos eclipsiſ indicabit; & idem micrometri telescopium reliquias obſervationibus & mensuris eclipsiſum inſervire poterit, ut, in eclipsiſbus Lunæ, obſervationibus umbræ terrefrīs, quæ maculas faculaſque tegit ac deſerit. Reſtat tamen non contemnenda diſſiſtans ut pro ſingulis eclipsiſbus nova diſtio micrometri inſtituenda ſit, quod tanquam reticulum vulgare obſervationibus inſerviat; vix enim unius ſeculi ſpatio duas eclipsiſes in quibus eadem ſit apparens Solis aut Lunæ diameter, reperire poteris. Quamobrem relictō micrometri & reticuli communis uſu novum reticuli genus excogitavi, quod cum micrometri & reticuli utilitates omnes haberet, omnibus eclipsiſbus, hoc eſt omnibus Solis & Lunæ diametriſ ſervire poſſet, cujus diſtiones ſeu fila ita ſunt firma & ſolida ut mutationibus, inconstantiisque aëris non ſint obnoxia, licet eandem tenuitatem ac fila ſerica obtineant.

Noſtri verò reticuli talis eſt conſtructio & uſus. Primò ſeligo duas lentes objectivas telescopii, ejusdem aut parum diversi foci, qnas ſimul conſungo; ſitque ex. g. focus ambarum ſimul 8 pedum, quæ eſt longitudo telescopii commodi ad obſervationes omnes eclipsiſum, niſi forte excipias initium aut finem eclipsiſ Solis in quibus accuratè determinandiſ longioribus telescopiis utimur.

Secundò in tabulis meis maximam Lunæ diameter in altitudine 90 graduum invenio 34'. 6''. cui addendo 10''. fit 34'. 16''. quamobrem fiat ut Radius vel ſinus totus ad Tangentem 17'. 8''. quod eſt diuiniſum 34' 16''. ſic 8 pedes ſeu longitudo foci lentium ſimul, ad partes pedis quæ dupli- catae in foco telescopii angulum 34'. 16''. continebunt; atqne hic quartus terminus duplicatus erit diameter reticuli mei circularis.

Tertiò ſuper vitrum planum pellucidum & perpolitum adamantis fruſtulo ad alterum circini crus aptato quinque circulos concentricos & in- ter ſe æqualiter diſſitos leviter deſcribo, quorum extimus ſemidiameſtrum habet æqualem quarto termino ſuperiū invento; ac præterea horum circu- liorum duas diametros duco ad angulos rectos ſeſe decuſſantes. Talis vitrea lamina ſic parata in tubo ſuprà deſcripto & in foco telescopii poſita erit re- ticulum valde commodum ad omnes eclipsiſes Solis & Lunæ obſervandas, & qualemcumque diameter Solis aut Lunæ apparentem in duodecim digi- totis diuidet. Quā autem ratione hoc fieri poſſit, aperio.

Notum eſt ex Dioptrica omnes radios ab objecti remoti punctis ema- nantes post refractionem per duas lentes convexas aut junctas aut parum diſſitas, in foco communi lentium imaginem depingere, cujus magnitu- do eò major erit, quo lentes à ſe invicem magis diſtabunt, & omnium minimam eam eſſe quæ fit à lentibus conjugetis. Quamobrem ſi ſingulae lentes objectivæ, quibus utimur in hac conſtructione, in ſingulos tubos inſerantur, quorum alter alteri conveniens in ipſo moveri poſſit; & con-

junctis lentibus imago objecti remoti cuius radii ab extremis in lentes sub angulo $34'. 16''$. incident, haec erit $10''$. major maximâ apparente diametro Lunæ. Itaque si à se invicem lentes removeantur, reperietur positio lentium in qua circulus extimus reticuli in foco positi angulum $34'. 6''$. excipiet; objecti enim sub angulo minore visi imago, pro varia longitudine focorum, imagini ejusdem objecti sub angulo majore, æqualis esse poterit. Habet autem reticulum tubum peculiarem quo quantum libuerit à lentibus objectivis removebitur. Sed duas hic exponam methodos quibus lentium & reticuli positiones ad diversas Solis & Lunæ diametros excipiendas reperientur.

Prima, in loco plano & telescopicis observationibus idoneo, colloctetur tabella alba ducentis aut trecentis circiter hexapedis à tubo reticuli dissita, & tubi longitudini directè opposita. In ea autem ducantur duæ rectæ lineæ nigræ inter se parallelæ, quarum intervallum respectu distantia tubi à tabella, sit tantum quantum requirit angulus $34'. 6''$. ita ut linearum nigrarum intervallum in foco lentium objectivarum representatum, angulum $34'. 6''$. efficiat, quod obtinebitur, si fiat, ut suprà diximus de micrometro, ut Radius ad Tangentem $17'. 3''$. ita distantia lentium objectivarum tubi à tabella, ad dimidium intervallum linearum nigrarum.

Tunc experientâ locus singularum lentium objectivarum & reticuli in earum foco communi positi queretur, ita ut imago linearum nigrarum integrum maximi circuli diametrum superius inventi reticuli capiat, notabiturque super tubos numerum $34'. 6''$. in singulis positionibus lentium & earum foci seu reticuli, ut quoties de eadem anguli $34'. 6''$. quantitate inquiretur, tubi seu lentes & reticulum in debita inter se distantia aptentur.

Deinde si tabella longius à tubo transferatur, sitque ejus distantia talis ut intervallum linearum nigrarum angulum $33'$, exempli gratia, cuius sit vertex ad lentes tubi, subtendat, quod notum erit per calculum, si fiat ut Tangens $16'. 30''$. ad Radium, ita linearum dimidium intervallum ad distantiam tabellæ à lentibus; tunc in ea positione tubi & tabellæ, querantur lentium inter se & reticuli positiones, ut imago linearum in foco lentium distincta totam diametrum circuli maximi reticuli occupet; apponaturque numerus $33'$. singulis lentium & reticuli locis; eademque fiat operatio pro angulis $32', 31', 30' & 29'$. & verò si super tubos distantia inter varias tam utriusque lentis, quam reticuli, quæ uni minuto conveniunt, in 60 partes dividantur, lentium & reticuli positiones ad singula secunda inter maximas & minimas Solis & Lunæ diametros apparentes habebimus in eodem reticuli circulo, cuius diameter cum sit in duodecim partes æquales divisa, omnibus Solis & Lunæ eclipsibus utilis erit.

Secunda methodus ex Opticâ desumpa, cùm tot experimentis non sit innixa, præcedenti longè facilior nonnullis forsitan videri poterit. Cognitis enim fociis utriusque lentis objectivæ fiat.

Ut ſumma longitudinis focorum lentium, ſive ejusdem ſive diversi foci; minus diſtantia inter lentes,

Ad foci longitudinem exteroiris lentis minus diſtantia inter lentes;

Ita idem terminus

Ad quartum, qui cum ablatuſ fuerit à longitudine foci lentis exterioris, reſtabit diſtantia à lente exteriori ad lentum focum communem, ſeu locum reticuli.

Cognoscetur etiam eadem methodo communis foci lentium poſitus, ſi fuerint conjuṇcta, quippe qui iisdem terminis regulæ ſuperioris, nullâ diſtantia inter lentes habitâ ratione, reperietur. Notandum tamen quod ut accurator fiat calculus, locus lentium in media vitri crabitie erit aſſumendus.

Quamobrem ex hac regula variis ac variis poſitis diſtantiis inter lentes obiectivas, eaum foci abſoluti longitudo habebitur, hoc eſt locus reticuli ſingulis diſtantiis respondens. Jam verò fiat.

Ut longitudo foci cogniti

Ad ſemidiameſtrum circuli, qualifcumque ſit.

Ita Radius

Ad Tangentem anguli ſemidiameſtro reticuli convenientis.

Eadem etiam methodo reticuli exterioris circuli magnitudo obtinebitur, ſi fiat

Ut Radius

Ad Tangentem anguli 17°. 3''.

Ita longitudo foci lentium conjuṇtarum ſuperiùs inventa

Ad quæſitam circuli maximi vel exterioris ſemidiameſtrum.

Cognito igitur numero minutorum & ſecundorum quæ in majore reticuli circulo pro variis lentium intervallis comprehenduntur, ea ſuper ſingulos tubos tam lentium quam reticuli ſcribantur; ac præterea diſtantiae in numerum ſecundorum inter terminos inventos deficientem, dividantur, ut ſuprâ diximus in prima methodo: quamobrem propositis Solis aut Lunæ diametris, illicò lentium poſitiones necnon reticuli eadē diametros continentis apparebunt.

Sed ſi concentricorum circulorum ſuper vitrum delineatio nonnullis ope rosior diſſiciliorque videatur, ut accurate perfici poſſit, agantur tredecim lineæ rectæ inter ſe parallelæ & in diſtantia equalibus ſuper vitrum adamantis ope exaratae, cum alia recta iſpis perpendiculari, eā autem ratione ut perpendicularis linea inter extremas parallelas ſit equalis inventæ diametro circuli maximi reticuli, ut ſuprâ docuimus. Tale reticulum vulgari quod filis ſericiſ conſtat, ſubſtitui poterit.

Eodem vitro in quo lineæ acutissimo ſtylo adamantino eodem ordine ac fila ſerica deſcriptæ fuerint, ſive in micrometro, ſive in Dioptra oculari quadrantis astronomici aut Libellæ, uti poſterimus: firmata enim lamina vitrea hac ratione parata in proprio quadro, ea iſdem uſibus ac fila ſerica inſerviet. Et nescio an quidquam utilius in tota Astronomia activa

hactenus inventum fuerit; cum tales Dioptræ neque aëris inconstantiis neque insectis erodentibus, neque motibus instrumenti, quibus sæpiſſimè aut ſila franguntur aut à debitâ poſitione dimoventur, obnoxiæ ſint, quod omnibus observationibus, ſed præſertim in locis apricis & in longinquis peregrinationibus percommode erit.

Poſſumus etiam in observatione angulorum uti vitro cum linea in medio incifa, quæ ſit paulo crassior quam lineæ quæ pro filis ſericis uſurpantur; Vitrum enim ſic paratum, in fenestrella ad extreum regulæ mobilis quadrantis astronomici, aptabitur; ita ut linea in ſuperficie vitri deſcripta limbum instrumenti contingat, & ad centrum quadrantis dirigatur: quamobrem ea capillo, qui eo in loco apponitur, & multis incommodis obnoxius eſt, ſuffici poterit,

Sunt autem qui fila ſerica noſtris lineis ſuper vitrum exaratis, eſſe præponenda exiſtimant, cum vitri ſuperficies obſcuritatem objectis afferant aut in errorem inducant, ſi non ſint rectè complanatae ſed ſi ejusmodi diſcultatibus quæ nullius ſint momenti, ut ex uſu patebit, à noſtra methodo abducantur, fila vitrea recta & benè tenſa in locum filorum ſericorum ſubſtitui poterunt, quæ non minùs exilia quam ipsa fila ſerica reperiuntur, quæque ſatis ſunt firma, ut aëris inconstantia rectam extentionem non amittant.

Sed ut redeamus ad ecliptium observationes, fatendum eſt quod etiā phases Lunarium ecliptium quibus Astronomi in rebus Astronomicis & Geographicis utebantur, longè accuratiū ſequiſque ope noſtri reticuli quam priſcis methodis, quas ſuprā expoſuimus, obſerventur; nihiло minùs macularum Lunæ in umbra Terræ occultatio, earumque luminis recuperatio, longè commodiū ſquam phases propter multitudinem, minoremque apparatus obſervabuntur, ſi telescopio tantum ſexpedali utamur: Sola enim tabula Lunaris diſci in plenilunio deſcripta, quam hīc depingere curavimus, ſufficiet. In ea autem præcipua maculae & faculae nominibus propriis diſtinguitæ ſunt, ut ſe habent in Astronomia Reformata R. P. Riccioli. Notandum quod in majoribus maculis tempus appulsus umbræ ad maculam & totalis defectus, vel initii & finis emersionis notari poterit ex quo immeſionis & emersionis centri maculae tempus colligitur.

Nomina inſignia locorum apparentis diſci Luna. Vide Tab. 4.

1. Grimaldus,	10. Reinoldus,	19. Inſula ſinus medii,
2. Galilæus,	11. Copernicus,	20. Pitatus,
3. Aristarchus,	12. Helicon,	21. Tycho,
4. Keplerus,	13. Capuanus,	22. Eudoxus,
5. Gassendus,	14. Bulialdus,	23. Aristoteles,
6. Schikardus,	15. Eratosthenes,	24. Manilius,
7. Harpalus,	16. Timocharis,	25. Menelaus,
8. Heraclides,	17. Plato,	26. Hermes,
9. Lansbergius,	18. Archimedes,	27. Poſſidonius,

28. Dionysius,	34. Promontorium	A. Mare Humorum.
29. Plinius,	somnii,	B. Mare Nubium.
30. Catharina Cyril- lus, Theophilus,	35. Proclus,	C. Mare Imbrium.
31. Fracastorius,	36. Cleomedes,	D. Mare Nectaris.
32. Promontorium acutum,	37. Snellius & Furnerius,	E. Mare Tranquillitatis.
33. Messala,	38. Petavius,	F. Mare Serenitatis.
	39. Langrenus,	G. Mare Fœcunditatis.
	40. Taruntius,	H. Mare Crisium.

Verum enim verò priusquam ad alia pergamus non alienum fore putavimus descriptionem & usum machinæ multos ante annos à me inventæ, expōnerem; cuius ope nullo ferè negotio omnes eclipses Solis & Lunæ tam præteritæ quam futuræ cognoscuntur. Constructionis simplicitas machinam ipsam commendat.

I N S T R U M E N T I

*Descriptio & uſus quo tam Solares quam Lunares Eclipses, itemque
Menses & Anni Lunares cum Epactis notantur.*

Constat hæc machina tribus laminis orichalcicis vel chartaceis circularibus & unâ regulâ vel indice circa commune centrum mobilibus, ut patet ex ipsa figura.

In extremâ orâ superioris laminæ quæ trium minima est, duplex est rotundorum foraminum ordo, quorum exteriora, novilunia Solisque speciem, interiora, plenilunia Lunæque speciem exhibent. Ora hujuscē laminæ superioris in duodecim Lunationes vel menses Lunares dividitur; sed ita ut duodecimi finis in quo secundi anni Lunaris initium, primum novilunium quantitate quatuor ex divisionibus 179 in secunda vel media lamina designatis prætereat. Singulique menses Lunares diēs 29 cum 12 horis & 44 miuutis complectuntur.

Ad oram hujus laminæ inhæret index cuius alterum latus, quod linea fiduciae dicitur, ad centrum machinæ pertinens, medium illam ex aperturis exterioribus, quæ ptimum anni Lunaris novilunium exhibit, bifariam dividit. Foraminum diameter quatuor circiter gradibus æqualis esse poterit.

Secundæ vel mediæ laminæ limbus prominens, in partes 179 æquales inter se dividitur, quæ totidem annos Lunares referunt; sed ita facta est divisio ut annus primus à numero 179 incipiat, & in eundem desinat ultimus post quadruplicem circumductionem; quo fit ut anni singuli quatuor ex limbi partibus 179 comprehendant; notanturque anni completi suo charactere 1, 2, 3, 4, &c. ut inspicienti patebit. In hac igitur figura annorum Lunarium anticipatio, quatuor ex 179 partibus totius circuli æqualis erit.

In hac ipsa lamina duplex ex utraque parte locus cernitur diametraliter oppositus nigro & rubro colore distinctus. Spatiū quod nigrum est,

foraminum ordini in superiore lamina à centro remotiori , quod rubrum est interiori respondet. Nigro colore Eclipses Solis & rubro Eclipses Lunæ adumbrantur. Ex majore vel minore nigri vel rubri spatii quantitate per ipsa foramina apparente , quanta futura sit eclipsis magnitudo cognoscetur. Denique medium utriusque coloris spatium , quod est locus nodi Lunæ , ex una parte numero 4 cum duabus tertiiis unius gradus , ex altera numero opposito respondet. Spatiis colore imbuti forma ex ipsa figura apparebit , ejus verò amplitudo terminis Eclipsum convenit.

Tertia infimaque lamina quæ cæteras magnitudinesuperat , dies & menses anni vulgaris descriptos habet ; incipitque divisio à primâ Martii die , ut quoties annus bissextilis agitur , mensis Februario una dies superaddi possit ; ideoque totius anni dies in modum helicis describuntur , mensisque Februarius Martium supergreditur , atque eâ quantitate ut hora 15 diei 10 Februarii , initio mensis Martii respondeat. Sed numeratâ semel Februarii ultimâ die retrocedendum erit cum duabus laminis superioribus in suo statu immobiliis , ad primam usque Martii.

At verò triginta dies qui mensis Martio præfiguntur , dignoscendis Epactis inserviunt.

Animadvertisendum autem dies singulos , quales hic usurpantur , non esse completos , ut Astronomorum fert usus , sed ut vulgo numerantur , qui à mediâ nocte incipiunt & in medium noctem sequentis diei desinunt ; itaque quoties de primâ aut qualibet aliâ die cujusque mensis agitur , illius diei spatium in divisione notatum intelligimus ; dies enim currentes secundum vulgarem usum hic numeramus.

In area superioris laminæ descriptæ sunt epochæ quibus Lunaris annus medius cum Solari juxta Gregorianum Kalendarium congruit , ad meridianum Parisiensem. Primus autem annus Lunaris cuius nota debet esse o initium sumit à numero 179 secundæ laminæ , contigitque Parisiis horâ 14 diei 29 Februarii anni 1680. Anni primi Lunaris finis qui est alterius principium , ei divisioni respondet , cui numerus 1 præfigitur in secunda lamina , inciditque in 17 diem Februarii 23 hor. $\frac{1}{4}$ Parisiis : integras enim horas 24 à mediâ nocte ad medium noctem numeramus. Sed ne aliquis error in consensu divisionum secundæ laminæ & epocharum oriri posset , epochis annorum Lunarium & sibi respondentibus secundæ laminæ divisionibus eisdem numeros apposuimus.

Annorum Lunarium Epochas ab anno 1700 ad 1750 in singulos annos Lunares descripsimus , ut unicuique Lunarium & Solarium annorum consensus ad usum hujus machinæ in promptu sit. Quoad reliqua decennia in hoc nostro cyclo annorum 179 computata , ea completere non erit difficile , addito continenter unius anni Lunaris spatio , dierum scilicet 354. hora 8; min 48 $\frac{2}{3}$

A centro instrumenti ad oram infimæ laminæ , regula vel index pertinet , quod facilius unius laminæ divisiones ad alias referantur. Quod si hæc machina ad horologium aptetur , perfectum expletumque omnibus suis numeris & partibus instrumentum obtinebimus.

EPOCHÆ ANNORUM LUNARIUM,

*Juxta Tempus Uſuale, quod currentium dierum media nocte,
ut vulgo numeratur, incipit sub Meridiano Parisiensi.*

Annis Usuales. Lunar.	Dies H. M.	Annis Usuales. Lunar:	Dies H. M
179. 1680. B. Febr.	29 14 24	51. 1729. August.	24 7 44
1. 1681. Febr.	17 23 13	52. 1730. August.	13 16 32
2. 1682. Febr.	7 8 1	53. 1731. August.	3 1 21
10. 1689. Novem.	12 6 30	54. 1732. B. Julii,	22 10 9
20. 1699. Julii,	26 22 37	55. 1733. Julii,	11 18 58
21. 1700. Julii,	16 7 26	56. 1734. Julii,	1 3 46
22. 1701. Julii,	5 16 14	57. 1735. Junii,	20 12 35
23. 1702. Junii,	25 1 3	58. 1736. B. Junii,	8 21 23
24. 1703. Junii,	14 9 52	59. 1737. Maii,	29 6 12
25. 1704. B. Junii,	2 18 40	60. 1738. Maii,	18 15 1
26. 1705. Maii,	23 3 29	61. 1739. Maii,	7 23 49
27. 1706. Maii,	12 12 17	62. 1740. B. Aprilis,	26 8 38
28. 1707. Maii,	1 21 6	63. 1741. Aprilis,	15 17 27
29. 1708. B. Aprilis,	20 5 55	64. 1742. Aprilisi,	5 2 15
30. 1709. Aprilis,	9 14 43	65. 1743. Martii,	25 11 4
31. 1710. Martii,	29 23 32	66. 1744. B. Martii,	13 19 55
32. 1711. Martii,	19 8 21	67. 1745. Martii,	3 4 41
33. 1712. B. Martii,	7 17 9	68. 1746. Februarii,	20 13 30
34. 1713. Februarii,	25 1 58	69. 1747. Februarii,	9 22 18
35. 1714. Februarii,	14 10 47	70. 1748. B. Januarii,	30 7 7
36. 1715. Februarii,	3 19 35	71. 1749. Januarii,	18 15 56
37. 1716. B. Januarii,	24 4 24	72. 1750. Januarii,	8 0 44
38. 1717. Januarii,	12 13 12	80. 1757. Octobris,	12 23 15
39. 1718. Januarii,	1 22 1	90. 1767. Junii,	26 15 20
40. 1718. Decembris,	22 6 50	100. 1777. Martii,	9 7 26
41. 1719. Decembris,	11 15 38	110. 1786. Novembris,	20 23 33
42. 1720. B. Novembris.	30 0 27	120. 1796. B. Augusti,	3 15 39
43. 1721. Novembris,	19 9 16	130. 1806. Aprilis,	17 7 45
44. 1722. Novembris,	8 18 4	140. 1815. Decembris,	29 23 52
45. 1723. Octobris,	29 2 53	150. 1825. Septembris,	11 15 58
46. 1724. B. Octobris,	17 11 41	160. 1835. Maii,	26 8 4
47. 1725. Octobris,	6 20 30	170. 1845. Februarii,	6 0 4
48. 1626. Septembris,	26 5 19	1. 1854. Octobris,	28 26 17
49. 1727. Septembris,	15 14 7		
50. 1728. B. Septembris,	3 22 55		

Epochæ superioris Tabulæ ad alia loca reducentur , si longitudinis locorum differentia in tabulâ 4 reperta , tempori superiorum Epactarum addatur pro locis orientalioribus Parisiis , contrâ auferatur pro locis occidentalibus.

Epactarum Tabula in mediâ superiore laminâ describatur , ut unâ cum machina inspici possit.

Ratio utendi machinâ.

Anno Lunari proposito , dies anni Solaris ipsi respondentes invenire , in quibus Novilunia , Plenilunia & Eclipses celebrabuntur.

Proponatur exempli gratiâ , Tabulæ annus Lunaris 24. Hic autem mediæ laminæ divisioni , cui appositus est numerus 24 , respondet ; quamobrem statuatur linea fiduciæ indicis superioris laminæ supra divisionem 24 inferioris seu mediæ , unde 25 annus Lunaris sumit exordium. Illud autem initium , quemadmodum ex epocharum tabula percipitur , in diem 14 Junii , horâ 9. cum 52. min. anni 1703 incidit. Tum in eo statu ambæ laminæ moveantur , donec prominens latus vel linea fiduciæ indicis superioris laminæ horæ decimæ circiter diei 14 Junii infimæ laminæ conveniat ; quo tempore primum anni Lunaris propositi Novilunium contingit : Indicis enim linea fiduciæ medium dividit aperturam quæ primi Novilunii Lunaris anni nomen obtinet.

His peractis , immoto trium laminarum situ , regula ex centro mobilis , vel extensum ab eo filum mediæ primi Plenilunii aperturæ imponatur ; respondebit hujus regulæ linea fiduciæ initio diei 29 ejusdem mensis Junii , nempe horæ 4 $\frac{1}{4}$ quo tempore fit Plenilunium. Illud verò Plenilunium cum Eclipse totali continget , ut patet ex colore rubro qui totam bujuscce Plenilunii implet aperturam.

Simili modo secundum Novilunium cum eclipsi Solis partiali circa finem diei 13 mensis Julii celebratum iri reperiemus. Verum ulterius progre- diendo , notatisque eclipsibus quæ mense Decembri & circa initium anni sequentis contingunt , decimum Novilunium ultra 28 diem mensis Februarii prætergredi animadvertisit. Quapropter Regulâ positâ super diem 28 Februarii , retroagantur duæ laminæ superiores cum Regula simul immobiles , donec regulæ linea fiduciæ initium mensis Martii attingat , quod est initium anni. Ex illo per singulas Noviluniorum & Pleniluniorum aperturas ducta regula , eorum tempora in ultima lamina indicabit.

At verò cum decimum tertium Novilunium sit sequentis anni Lunaris primum , quod secundæ laminæ divisioni 25 respondet , duabus laminis inferioribus manentibus immotis , promovebitur superior donec ejus Indicis linea fiduciæ divisioni 25 mediæ laminæ congruat , in qua primum est novilunium Lunaris anni 26 secundum eam quam posuimus epocham , ex quo ad finem usque Februarii , & à fine Februarii idipsum fiat quod faciendum anno præcedenti præscripsimus.

Possimus hac ratione Lunarium annorum initia perquirere neglectâ epo-

charum tabulâ, verùm quia non possunt tam accuratè aptati componiqüe laminæ quin peccetur aliquantulum, & in annis sequentibus error augeatur, descripta est epocharum Tabula, eo quo diximus modo, ut, si quis error in usu machinæ fortè irrepserit, facile deprehendatur.

Lunarium mensium dies qui in superioris laminæ limbo sunt descripti, respondentes sibi dies communes horasque ferè in inferiori lamina exhibent, si regula versatilis atati Lunæ vel diebus laminæ superioris imponatur.

Epactarum dies qui in lamina inferiori mensem Martium antecedunt singulas singulorum annorum epactas declarant, quæ à primo Martii die retrò ascendendo sunt numerandæ. Postquam enim utraque lamina superior ab ultimo Februarii die ad initium Martii fuit retroacta, ut suprà monuimus, inquirendum est regulæ mobilis ope, quis epactarum dies respondeat novilunio, quod primum Martii diem proximè antecedit. Ita anno 1304 ineunte mense Martio respondet Novilunium diebus $22\frac{2}{3}$ Epactæ.

Ex observationibus eclipsium maximam utilitatem percipimus: temporibus enim eclipsis Lunæ initii, totalis immersionis in umbram, emersionis & finis, nec non umbræ terrestris transitūs per maculas variis in locis accuratè notatis, eorumdem locorum longitudinis differentiam, ut omnibus Astronomis notum est, obtinebimus. Sed quoniam raro contingunt eclipses, quæ in regionibus diversis ita possint observari, ut certa & vera longitudinis differentia eruatur, earum in locum eclipses vel immersiones & emersiones Satellitum Jovis in ejus umbram suffici poterunt; ac præsertim primi Satellitis, cuius motus ctm sit circa Jovem celerrimus, intra unius anni decursum commodè plures observationes habentur, ex quibus locorum observationis longitudinis differentiam omnis erroris expertem colligimus. Animadvertendum tamen eclipses Lunæ longè minori apparatu indigere quam eclipses Satellitum Jovis: quæ sine Telescopio duodecim pedes non minùs longo facilè & accuratè observari non possunt, cum observationes Lunæ aut nudis oculis perficiantur, si Phases initii & finis, vel immersionis & emersionis, aut Telescopio mediocris longitudinis indigent, si macularum occultationes & emersiones spectentur.

Clarissimus Astronomus D. Cassini è Regiâ scientiarum Academiâ, monnum Jovis Satellitum Tabulas accuratas anno 1693 in lucem edidit; quam obrem si immersio aut emersio primi Satellitis ex Tabulis pro Observatorio reperta, cum observatione quolibet alio in loco habitâ conferatur, temporis utriusque differentia, longitudinis Observatorium inter & observationis locum differentiam exhibebit, quæ postea ejusdem phœnomeni in utroque loco habitâ firmabitur observatione.

Non abs re fore existimavi, si hîc Observatores admonerem de casu qui sèpissimè ex improviso Satellitum observationes disturbat ac impedit quo minùs fint accuratae. Cœlo enim sereno Jovis & Satellitum splendor paulatim ita extingui videtur, ut impossibile sit verum immersionis aut emersionis tempus definire. Hujus extinctionis causa à lente objectivâ Telescopii petenda est, quæ roralibus aquæ guttulis tota perfunditur, adeo ut Juminis radii divertantur & quam paucissimi ad oculum perveniant. Sed

huic incommodo tutissimum adhibui remedium : fiat enim tubus ē charta quam bibulam vocant , convolutis hujuscē chartæ duabus aut tribus plagiis ; sitque tubus chartaceus duos circiter pedes longus , & ita amplius ut extremo tubo Telescopii ad partes vitri objectivi aptari possit. Hic tubus aëris nocturnum humorem circa vitrum volitantem absumit , prohibetque ne ad vitrum usque perveniat ; itaque commodè perficietur observatio.

P R A E C E P T U M XVI.

Datâ horâ vel tempore vero vel apparenti quo stella Fixa vel Planeta transit per meridianum circulum ; invenire ascensionis rectæ differentiam inter fixam , vel Planetam & Solem,

Datum tempus verum à meridie ad transitum fixæ vel planetæ , vel à transitu fixæ vel planetæ ad meridiem in gradus Äquatoris converte per Tabulam 2 & quæsitum obtinebis.

In hoc problemate & sequenti tempus verum vel apparens proponimus , non autem medium , cum ex observationibus solis illud facilius commodiusque habeatur quam medium.

Exemplum.

Stella Jovis transivit per circulum meridianum horâ matutinâ 10. cum 23'. 15'', erit distantia à meridie 1^h. 36'. 45''. quæ si convertantur in gradus Äquatoris habebimus 24°. 11'. 15''. ascensionis rectæ differentiam inter Solem & Jovem eo temporis puncto quo centrum Joyis transivit per meridianum,

P R A E C E P T U M XVII.

Dato tempore vero inter transitus per meridianum duarum Fixarum , vel Fixæ & Planetæ , utriusque differentiam Ascensionis rectæ reperire.

Tempus datum inter transitus in gradus Äquatoris converte , eisque adde ascensionem rectam motū veri Solis huic tempori convenientis , summa erit differentia quæsita.

Uti poffimus in hac operatione , Solis horario motu ex anomalia vera cognito , cuius propria excerpta est ascentio recta ,

Exemplum.

Inter transitus Sirii vel Canis majoris per meridianum & Cordis Leonis

Reguli 3h. 20'. 0". inventa sunt. Huic tempori convenientis motus veri Solis sit a scensio recta 7'. 35": Quamobrem si convertantur 3h. 20'. in gradus Äquatoris, habebimus 50°. quibus additis 7'. 35". summa 50°. 7'. 35". erit ascensionis rectæ differentia inter Sirium & Regulum.

Idem intelligendum de fixa & Planetis vel de duobus Planetis. Notandum tamen quod si motus Planetæ vel Planetarum sit sensibilis inter utriusque transitum per meridianum, ejus erit habenda ratio, ut locus Planetæ ad verum locum tempore transitus alterutrius restituatur, quo differentia ascensionalis requiritur.

P R A E C E P T U M XVIII.

De Siderum altitudine meridiana observanda.

MAJOR est difficultas in positione Quadrantis juxta planum Meridiani circuli, quam ut ex eâ sideris accurata altitudo meridiana inquiratur: nisi enim locus commodus vel paries reperiatur, cui quadrans in piano circuli meridiani firmiter aptari possit, quod innumeris & difficillimis operationibus tantum perficitur, nusquam erit certa circuli meridiani positio & ad omnes siderum observationes accommodata. Quamobrem longè facilius erit præsertim in peregrinationibus, uti quadrante portatili, cuius ope sideris altitudo observabitur paulo ante transitum per meridianum ad singula temporis minuta, si fieri possit, donec maxima aut minima sideris supra horizonem altitudo reperiatur. Ea autem, licet vera circuli meridiani positio non habeatur, meridiana sideris apparens erit altitudo.

Notandum tamen quod, et si hæc methodus sit optima & omnis erroris sensibilis immunis, nihilominus si sidus ad verticem transeat per meridianum, ex repetitis observationibus continuis, vera nisi fortuitò, non habebitur altitudo meridiana, quod ad singula minuta temporis crescat altitudo 15'. unius gradus circiter, & in hujusc generis observationibus, observatoris incomoda positio & Azimuthi sideris vel quadrantis plurimorum graduum in singulis momentis variatio, ejusque in situ verticali restitutio, impediant quominus observationes ad singula quaterna temporis minuta possint haberi ex quo differentia altitudinis unius gradus orietur. Quamobrem in hoc casu longè tutius erit positionem meridiani vel tempus quo sidus meridianum continget, aliundè cognoscere, ut in piano meridiani statuantur instrumentum, vel ita moveatur ut fiat altitudinis observatio eo temporis punto quo per meridianum sidus transibit.

P R A E C E P T U M XIX.

*Datâ duarum Stellarum fixarum altitudine meridianâ eâdem vel pa-
rûm diversâ, quarum altera sit ad Boream, altera ad Austrum;
earum declinatione aliundè cognitâ; invenire refractionem in al-
titudinis gradu fixarum & veram altitudinem Poli vel Æquato-
ris in loco observationis.*

Si altitudini meridianæ apparenti Stellæ circumpolaris per præceptum præcedens inventæ, addatur aut subtrahatur complementum declinatio-
nis, reperietur apparetis altitudo Poli. Sed etiam eadem ratione inquiratur
apparetis altitudo Æquatoris, altitudine stellæ versus Æquatorem additâ
vel subtractâ ejus declinatione. Tunc fiat summa Poli & Æquatoris inven-
tarum altitudinum, quæ semper quadrante circuli major erit: sed si ab hac
summa 90. gradus vel quadrans auferatur, residuum erit dupla quantitas
refractionis utriusque stellæ in eadem altitudine observata. Quamobrem si
ab altitudine Poli vel Æquatoris prius definita inventa refractio auferatur,
vera altitudo Poli vel Æquatoris obtinebitur, quod erat propositum,

Exemplum.

Esto observata altitudo meridianæ stellæ infra Polum Borealem $30^{\circ}. 15'$,
& ejusdem stellæ sit declinationis complementum 5° : erit igitur apparetis
altitudo Poli $35^{\circ}. 15'$. Similiter alterius stellæ ad Æquatorem sit altitudo
meridianæ apparetis observata $30^{\circ}. 40'$. & ejus declinatio australis $24^{\circ}. 9'$,
ex qua colligitur Æquatoris apparetis altitudo $54^{\circ}. 49'$: Quare summa alti-
tudinum inventarum Poli & Æquatoris erit $90^{\circ}. 4'$. sed ab ea ablato qua-
drante restabunt $4'$. quod erit duplum refractionis in altitudine $30^{\circ}. 28'$.
quam proximè inter altitudines inventas; Quamobrem in altitudine $30^{\circ}. 15'$.
refractio paulò major erit $2'$, ut $2'. 1''$. & in altitudine $30^{\circ}. 40'$. erit $1'. 59''$.

Denique si auferantur $2'. 1'$. inventæ apparetis Poli altitudini $35^{\circ}. 15'$,
restabit vera altitudo Poli $35^{\circ}. 12'. 59''$. Et eadem ratione erit vera altitudo
Æquatoris $54^{\circ}. 47'. 1''$. quod est etiam altitudinis Poli complementum.

Notandum refractionem & altitudinem hac methodo inventam, eò ac-
curatiorem esse, quò major erit altitudo stellarum: altitudinis enim diffe-
rentia utriusque stellæ, etiam si duorum esset graduum, non obstaret ta-
men quominus refractio & altitudo Poli vera haberetur, cùm differentia
refractionis non sit sensibilis inter duos gradus supra trigesimum gradum al-
titudinis.

Possimus etiam uti stellâ ad partes Poli & Sole ad partes Æquatoris,
ut idem, quod supra, præstemus; refractiones enim diurnas, æquales esse
nocturnis initio hujus libri in stella Canis ostendimus, eritque commodior
hæc operatio quam si duarum stellarum ope perficiatur, cum altitudo So-

lis crescens & decrescens, ad altitudinem stellæ observatæ pervenire possit

Altera refractiones observandi Methodus.

Poſſumus etiam refractionis quantitatem obtinere, ex obſervatione unius & ejusdem ſtellæ, cuius altitudo meridiana ſit 90 graduum, aut paucis gra- dibus minor. Cognitâ enim altitudine Poli vel Æquatoris in loco obſerva- tionis, ex altitudine meridiana ſtellæ habebitur ejus vera declinatio, cum circa verticem vel Zenith refractiones ſint insensibiles.

Sed ſi ad ſingulos gradus altitudinis ſtellæ, tempus in horologio oſcilla- torio notatum obſervetur, nec non tempus transi- tū ſtellæ per meridianum, quod obtinebimus per altitudes ejusdem ſtellæ æquales ad ortum & ad occaſum, habebimus in triangulo ſphærico arcum diſtantia inter Polum & Zenith, declinationis ſtellæ complementum, & angulum iisdem arcibus comprehenſum, ſcilicet diſferentiam temporis medii inter transi- tum ſtellæ per meridianum, & ejus locum pro quo calculus instituitur, in gradus & minuta conveſtam, quibus addenda erit huic tempori conveiens pars proportionalis motus medii Solis 59'. 8''. unius diei ſpatio; quamobrem reperietur verus arcus verticalis inter Zenith & ſtellæ verum locum: ſed etiam ex obſervatione altitudinis ſtellæ eundem habui- mus arcum appa- rentem; erit igitur eorum arcuum diſferentia refractionis quantitas in altitudine ſtellæ. Ex ſimili calcu- lo, ad ſingulos gradus altitudinis ſtellæ colligetur refractio.

Idem poſſumus efficere Solis ope aut ſtellæ cujuscumque, ſi modo ejus declinatio fuerit cognita, ut vera diſtancia Solis aut ſtellæ à vertice tempore obſervationis habeatur.

Quod attinet ad altitudinem Poli reperiendam cognita prius refractione ſiderum, facilis erit Methodus; obſervatâ enim altitudine meridianâ ſtellæ quæ dicitur Polaris, tam ſupra quam infra Polum, aut eadem die aut pau- ciſ intermiſſis, ſi utraque minuatur conveienti refractione, dimidium diſ- ferentia correctarum altitudinum minori correctæ addatur, vel à majore etiam correctæ auferatur, ut fiat vera altitudo Poli.

---

*P R A E C E P T U M   XX.**Tempus Æquinoctii & Solſtitii per obſervationem inquirere.*

Cognitâ altitudine Æquatoris & refractione, nec non Parallaxi Solis circa eandem altitudinem, facilis erit investigatio temporis quo Solis centrum versatur in Æquatore, hoc eſt in Æquinoctio. Nam ſi ab apparen- te centri Solis altitudine meridianâ ipsâ die quâ contingit Æquinoctium, refractione conveiens auferatur, addaturque parallaxis, vera centri Solis altitudo meridiana remanebit. Æquatoris autem & inventæ Solis altitu-

dinis meridianæ differentia, verum æquinoctii tempus ante vel post meridiem exhibebit, si summa minutorum secundorum inventæ differentiæ per numerum 59 dividatur; quotiens enim horas habebit cum horarum fractione, quæ sunt addendæ vel auferendæ vero meridiei, ut fiat verum tempus æquinoctii. Horæ autem quotientis temporis meridiano adduntur, si Sol in meridie infra æquatorem inventus fuerit circa æquinoctium vernum; Si supra, subtrahuntur. Sed operatione contrariâ utendum erit in æquinoctio autumnali.

Exemplum.

Datâ altitudine verâ Æquatoris $41^{\circ} 10'$. & observatâ verâ altitudine meridianâ centri Solis $41^{\circ} 5' 15''$. quam ex apparenti altitudine limbi superioris aut inferioris Solis per semidiametrum Solis, refractionem & parallaxim, correctam obtinebimus; erit differentia $4' 45''$. vel $285''$. Institutâ igitur divisione per 59, quotiens erit $4 \frac{49}{59}$ hoc est $4^h 48'$. quæ sunt addenda meridiei, si Sol fuerit in æquinoctio verno: igitur continget æquinoctium $4^h 48'$. post meridiem. Sed si Sol in æquinoctio autumnali versaretur, jam præteriisset æquinoctium, quod ejusdem diei horâ matutinâ $7^h 12'$. fuisset celebratum.

Variæ circumferuntur methodi pro determinatione æquinoctii, nullâ habitâ ratione refractionis & altitudinis Æquatoris, quas hic prætermittimus, cùm principiis & observationibus non admodum certis innitantur.

Quod attinet ad observationes Solsticii major apparatus quâm in æquinoctio requiritur; unica enim altitudinis observatio non sufficit, cùm co tempore altitudinis Solis differentia intra unius diei spatum sit ferè insensibilis. Exquisita igitur erit habenda Solis altitudo meridiana decem aut quindecim diebus ante Solsticium, & similiter post Solsticium circa eandem Solis altitudinem, ut ex partibus proportionalibus mutationis altitudinis meridianæ Solis, tempus accuratè possit definiri, quo Sol in eadem altitudine ante & post Solsticium in eodem circulo Æquatori parallelo versatus est.

Cognito igitur tempore inter utramque positionem Solis, medium assumatur, & ex Tabulis verus locus Solis tribus hisce temporibus conveniens inquiratur. Sed differentiæ locorum Solis extremorum dimidium addatur minori, ut fiat locus medius ex comparatione extremorum. Jam verò si medius locus ex calculo, loco ex comparatione non conveniat, assumatur differentia, cuius tempus ipsi respondens addatur tempori medio; si locus medius ex calculo sit minor loco ex comparatione, contrâ subtrahatur ut fiat tempus Solsticii.

Exemplum.

Mensis Junii 10 die inventa est Solis apprens altitudo meridiana in Observatorio $64^{\circ} 72' 25''$. & Julii sequentis 3 die Solis apprens altitudo meridiana fuit $64^{\circ} 28' 15''$. quamobrem ex differentiâ declinationis eo tempore Sol ad parallelum prioris observationis 3 die horâ 4 cum $12'$.

pervenit. Tempus igitur medium inter observationes erit 22 Junii hora 2 matutina cum 6'.

Ex tabulis verus locus Solis colligitur tempore prioris observationis 2°. 18°. 58'. 23"; posterioris 3°. 11°. 4'. 52". & in medio 3°. 0°. 1' 56".

Sed differentia locorum extremorum erit 22°. 6'. 29". cuius dimidium 11°. 3'. 15". minori additum fiet 3°. 0°. 1'. 38". medius scilicet locus ex comparatione extremorum. At verò differentiæ inter locum medium ex calculo 3°. 0°. 1'. 56". & locum ex comparatione, seu 18". conveniunt 1'. 18". temporis auferenda medio tempori, cùm medius locus ex calculo sit promotior loco ex comparatione. Erit igitur tempus Solstitii 22 Junii horâ 1. 58'. 18". manè. Ex aliis observationibus tempus inventum confirmare poterimus.

Notandum verò quod paucolorum secundorum error in altitudine Solis observatâ plus minusve, Solstictum à vero tempore unius horæ spatio removebit, ut in exemplo proposito 10 secunda circiter altitudinis, unius horæ tempori conveniunt. Sed in confectione Tabularum observationes diversis annis variisque & exquisitis quadrantibus habitæ intet se comparati debent, ut Solstitii tempus verum obtineatur.

P R A E C E P T U M   X X I.

Planetarum aspectus investigare.

DATIS longitudine duorum Planetarum, eorumque motu diurno, sumatur differentia longitudinis eodem tempore ut in meridie aspectum quæsitum præcedente, tum fiat.

Ut differentia motuum diurnorum, si Planetæ sint ambo directi aut retrogradi, sed summa eorundem, si alter sit directus alter retrogradus.

Ad differentiam longitudinis inventam;

Ita 24 horæ

Ad numerum horarum addendum meridiei quæsitum aspectum antecedenti.

Si agatur de oppositione, Planetæ promotiori auferenda sunt 6 signa; Si de aspectu Trino 4 vel 8 signa; Si de Quadrato 3 aut 9 signa; Si de sextili 2 aut 10 signa, ut ad eundem locum circiter reducantur Planetæ priusquam instituatur calculus,

Exemplum,

Quæritur oppositionis hora Planetarum Jovis & Veneris quæ 23. die Octobris anni 1702 contigit.

In meridie 23 Octobris ex Ephemeridibus locum Jovis colligimus 6°. 44'. Arietis, sed Veneris 5°. 44'. Libræ: quamobrem propter quæsitam oppositionem Veneri auferimus 6 signa, remanebitque locus Veneris cor-

rectus $5^{\circ} 44'$. Arictis ſerit igitur differentia longitudinis 1° . vel $60'$. Sed motus diurnus Jovis à 23 ad 24 diem $7'$. retrogradus eſt, & Veneris $10^{\circ} 14'$. vel $74'$. directus. Tum fiat per regulam; ut ſumma motuum diurnorum $81'$. propter motus contrarios, ad differentiam longitudinis $60'$; ita 24^h . ad $17^h. 47'$. quam proximè addenda meridiei 23 Octobris, ut fiat tempus oppositionis quæſitæ Planetarum $23^d. 17^h. 47'$. post meridiem, vel $24^d. 5^h. 47'$. manè.

G N O M O N I S

Conſtructio & Uſus in altitudine Meridianâ Solis obſervandâ.

GNOMONIS nomine aliud nihil intelligendum eſt niſi Stylus super planum horizontale perpendiculariter erectus. Styli apicis umbra eo tempore quo Solis centrum in meridiano versabitur, meridianam Solis altitudinem exhibebit, ac proinde cognitâ Solis declinatione, altitudo Poli innotescet. Sed quò longior Stylus, eò accuratior eſſet altitudiniſ obſervatio, niſi circumfusa apicis penumbra obſtaret, quominus umbræ veræ certissima foret determinatio.

Quamobrem apici Styli ſubſtitutum fuit circulare foramen in edito pariete vel fornice alicujus conclavis obſcuri, ut luminosa Solis imago per foramen transmiſſa, in ſubjecto plano punctum foraminis centro respondens exhibeat; quo fit ut longè certior habeatur Solis apparenſ altitudo.

Dubium non eſt quin Gnomonis uſus, ſi cautiones adhibeantur, minoribus instrumentis quibus in obſervandis ſideribus utuntur Astronomi, anteponendus ſit, cum nullo ferè negotio ad obſervationes Gnomon comparatus eſſe poſſit.

Firmatâ enim laminâ æneâ aut fereâ in loco commodo, in ea fiat circulare foramen ejus amplitudinis quæ ad imaginem Solis in pavimento de albato & ad libellam poſito, ſenſibilem efficiendam ſufficiat; majus enim foramen confuſam incertamque nimis effinget; lamina autem in ſitu horizontali firmatur. Altitudo Gnomonis ſive Styli erit linea perpendicularis à centro foraminis in pavimentum demiſſa, quæ in partibus exiguis alicujus notæ mensuræ ut linearum pedis Parisini, cognoscetur; voceturque *Pes Gnomonis* punctum illud cui linea perpendicularis occurrit piano. Tum linea meridiana per pedem Gnomonis erit ducenda, quod pluribus modis perfici poterit.

Primo, in diebus Solſtitii via centri Solis continuis obſervationibus in pavimento deſcribatur; fiatque circulus cujus centrum in pede Gnomonis conſtituatur, ejusque radius vel ſemidiameeter tanta ſit, quantum neceſſe fuerit ut viæ centri Solis, duobus in punctis à ſe invicem remotiſſimis, circulus occurrat. Tum ſi bifariam dividatur arcus circuli inter occurſus comprehenſus, recta linea per medium & pedem Gnomonis ducta, erit linea meridiana.

Pervagata est & vulgaris hæc methodus, nonnulla tamen circa centri Solis imaginem consideranda sunt, de quibus observatorem præmonendum esse duximus.

Via centri Solis ea est in plano, quæ radio ex centro Solis emisso & per medium foramen transcunte describitur. At verò eo tempore quo punctum hujusce viæ signare volumus, linea imagini Solis apparenti circumscribenda est, quæ cum sit figura ferè Elliptica ex pede Gnomonis tanquam centro, arcus circuli describendus est intra imaginem comprehensus, ut habeatur imaginis diameter quæ in recta per pedem Gnomonis & medium arcum ducta, posita est. Constat autem quòd si ex utroque extremitate diametri, portio auferatur æqualis semidiametro rotundi foraminis; & residuum hujus diametri quod erit axis imaginis Ellipticæ, si foramen esset unicum punctum, dividatur in ratione radiorum ab extremis axis ad centrum foraminis, positâ parte minori versus pedem Gnomonis, punctum divisionis erit vera centri Solis imago.

Notandum quòd in Solstitio ubi Sol vicinior est horizonti, circulus ex pede Gnomonis descriptus ad angulos minus acutos viæ centri Solis occurreret, quam in altero Solstitio, ex quo dabitur accuratior linearum occursum, ac proinde linea meridianæ certior positio; nisi fortè Solis imago fluctuans & tremula propter horizontis viciniam, dubia nimis esset ac incerta.

Secundò. Si ex horologio Sciaterico accuratè descripto momentum habetur quo Solis centrum meridiem assequitur, eo temporis puncto Solis apprens imago, vel ejus tantum latitudo respectu pedis Gnomonis in pavimento notetur, transibit linea meridiana per pedem Gnomonis & per medium latitudinis imaginis punctum.

Tertiò. Sed longè accuratior erit operatio si ex Quadrante Astronomico Telescopicis pinnaciis instructo, ex matutinis & vespertinis observationibus respondentibus cum debitâ correctione extra Solstitia, in horologio Oscillatorio meridies inquiratur, ut si upræ docuimus, eoque tempore notetur punctum meridianæ linea ut supræ. Quoniam verò ipsa die observationis verum tempus meridiei non nisi post meridiem cognoscetur, dubitandum erit an sequenti die meridiem accuratè definire possimus: quamobrem circa meridiem inter observatas altitudines singulis minutis primis secundum horologium numeratis, locus centri Solis in pavimento notetur, ut exinde cognito horologii tempore quo Sol in meridiano versatus est, locus centri Solis per partem itineris ejus proportionalem obtineatur in meridie, ex quo certa erit linea meridianæ positio.

Possimus etiam facilitatis gratiâ, in linea meridian parts æquales partibus altitudinis Gnomonis signare cum ipsarum numero, initio à pede Gnomonis sumpto.

Gnomonis usus quatenus spectat meridianas Solis observationes, facilis est: ubi enim in meridie Sol illucescat, & ejus imaginis diameter in linea meridiana versabitur, summâ diligentia diametri notanda sunt extrema, ac methodo superiori punctum centro Solis respondens inquirendum erit, à

quo numeratis partibus ad pedem usque Gnomonis, fiat triangulum rectangulum cuius latus alterum inventis partibus in meridiana sit æquale, alterum partibus altitudinis Gnomonis; habebiturque per Trigonometriam angulus oppositus altitudini Gnomonis qui apparet erit altitudo centri Solis supra horizontem. Advertendum tamen quod foraminis lamina calefacta circumfusum aërem ita commiscet, ut Solis imago eò incertior apparet quò major est Gnomonis altitudo: sed huic incommodo occurrimus si priùs lamina perforata tegatur, retegaturque observationis momento.

P R A E C E P T U M   XXII.

Quanta sit Penduli simplicis longitudo, cujus vibrationes unius secundi tempore absolvantur, investigare.

Primò ad parietem affixo horologio Oscillatorio, ex præcedentibus methodis fixarum ope, motus ejus ad motum medium Solis adducatur, aut saltem quantus sit defectus à motu medio unius horæ spatio, inquiratur.

Secundò Sphærula ænea affabré tornata cujus sit unius pollicis diameter, ex filo simplici cannabino & tenuissimo suspendatur, ne sphærula circumvolvatur & penduli longitudo varietur. Tum moveatur Pendulum ita ut ejus vibrationes duobus pollicibus non sint majores, numeranturque vibrationes penduli per unius horæ spatium ex quo consensus aut dissensus vibrationum cum secundis horatiis appareat. Inventâ demum longitudine penduli simplicis cujus vibrationes cum secundis convenient, à suspensione ad centrum sphærulæ distantia, vera erit longitudo quæsita.

Quàm graviter hallucinentur illi, qui ipsius penduli horologii ope longitudinem penduli simplicis colligi posse autumant, translato horologio ex una regione in alteram, ex eo manifestum erit quod sèpissimè sumus experti; vibrationes enim penduli horologii aut celeriores, aut tardiores efficiuntur, si horologii inclinatio vel tantillum immutetur.

Monitum.

Illud nobis exciderat, observatorem admonere de figura Lunæ quam hîc tradidimus, quæ in situ inverso depicta est, qualis apparet per Telescopium duabus lentibus convexis instructum, quod eo consilio factum est, ut observationes transitū umbræ Terrestris per maculas Lunæ, ad ipsam figuram facilius referantur.

F I N I S.

INDEX TABULARUM.

T.	1,	2	Conversio partium Aequatoris in tempus medium & contrà	Pag.	1										
3.			Aequatio temporis,		2										
4.			Locorum & Observatorii Longitudinis differentia, & eorumdem Elevatio Poli vel Latitudo.		3										
5.			Refractio,		6										
6.			Declinatio Graduum Eclipticæ,		7										
7.			Ascentio recta graduum Eclipticæ,		8										
8.			Anguli Eclipticæ cum Meridiano,		11										
9,	10.		Ascensio Recta & Declinatio Fixarum cum earum- dem Longitudine & Latitudine:		13										
11,	12,	13,	14.	De Sole,	15										
15,	16,	17,	18,	19,	20,	21,	22,	23,	24,	25,	26,	De Luna,	21		
27.													Angulus eclipsibus inserviens.	37	
28.													Epacæ,	38	
29,	30,	31,	32,	33,	34.	De stella Saturni,									39
35,	36,	37,	38,	39.		De stella Jovis,									47
40,	41,	42,	43,	44.		De stella Martis,									55
45,	46,	47,	48,	49.		De stella Veneris,									63
50,	51,	52,	53,	54.		De stella Mercurii,									71
55.						Acceleratio Fixarum supra motum medium Solis,									80

Index Praeceptorum & Propositionum quæ in hoc Libro continentur.

De Refractionibus,	Pag.	1
De altitudine Poli Parisiensis in Observatorio & maxima declinatione Solis, vel obliquitate Eclipticæ,		2
De Epochis vulgaribus,		3
Præceptum 1. De Correctione temporis,		5
Præc. 2. Verum locum Solis in Ecliptica reperire,		7
Præc. 3. Verum locum Lunæ in orbita sua reperire,		9
Præc. 4. Lunæ Nodi verum locum invenire,		11
Præc. 5. Veram Latitudinem Lunæ reperire		12
Præc. 6. Reductio veri loci Lunæ & motū horarii ficti ad Eclipticam tempore Syzygiarum,		13
Præc. 7. Inquisitio Diametri Lunæ horizontalis & Parallaxis cum distantia Lunæ à Terrâ,		13
Systematis Planetarum expositio,		14
Præc. 8. Planetarum veram Longitudinem & Latitudinem computare,		15
Præc. 9. Ætatem medium Lunæ ad datum tempus inquirere,		19

Præc.	10.	Veri Novilunii, vel Plenilunii tempus inuenire,	20
Præc.	11.	De vero Novilunio aut Plenilunio Ecliptico;	23
Præc.	12.	Eclipsium doctrina cum præparatione ad utriusque Eclipseos calculum,	24
		De Eclipsibus Lunæ,	27
		De Solis, seu Terræ Eclipsibus,	33
		De formando Typo regulari Solis Eclipsis,	44
Præc.	13.	Differentiam Longitudinis locorum per Eclipses inquirere,	51
		Descriptio, constructio & usus Quadrantis, ad observationes comparati, nec non Sextantis & aliarum portionum circuli, cum figura,	56
		Micrometri constructio & usus,	65
		De Siderum observatione,	71
Præc.	14.	Horologia Oscillatoria ad motum Solis medium adducere.	73
Præc.	15.	Horologia Oscillatoria secundum verum Solis motum dirigere cum variis methodis in corrugendis ob- servationibus respondentibus ante & post meridiem habitis, cum figura,	75
		De Observatione Eclipsium, cum Reticuli novi descriptione,	84
		Selenographia cum figura,	88
		Instrumenti cuiusdam simplicis descriptio, constructio & usus ad Eclipses tam Solares quam Lunares notandas, &c. cum figura,	89
Præc.	16, 17	Ascensionis rectæ siderum differentiam ex transitu per meridianum inquirere,	94
Præc.	18.	De Siderum Altitudine meridiana observanda,	95
Præc.	19.	Altitudinem Poli vel Äquatoris & Refractionem investigare,	96
Præc.	20.	Tempus Solstitii & Äquinoctii ex obser- vationibus definire,	97
Præc.	21.	Planetarum Aspectus investigare;	99
		Gnomonis Astronomici constructio & usus,	100
Præc.	22.	De Penduli Simplicis longitudine observanda; cujus vibrationes minuta secunda temporis indicent,	102

P A R I S I I S ,

Apud F. MONTALANT, Typographum, prope Pontem S. Michaëlis.
Anno Dom. M. DCCXXVII.

T A B U L Æ.

LAUDATE

TYPOGRAPHUS LECTORI ASTROPHILO. S.

Tabularum Harum-ce Præstantia B. L. & Raritas , in causâ fuere cur eas iterum , quoad Planetas omnes , Prælo subjicerem , atque cum orbe Litterato communicarem : Optassem sane his adjungere Isagogen quamdam , Annotationesque quæ ad Obscuriora loca Tyronibus facilitanda à non paucis desiderabantur ; verum , volente Deo , brevi hæc Lucem aspicient , in *Introductione* , in quâ mens tota Authoris in condendis Tabulis aperietur. Processus præterea omnis Calculi totius Eclipseon (putâ Solis , Lunæ , cæterorumque Planetarum ac etiam Fixarum quæ à Lunâ possunt obtegi) enucleabitur , plurimis exemplis illustrabitur , & ad nitidorem longe reducetur formam. Sit satis impræsentiarum , Astrophilos monere nihil hîc à pristinâ forma aut numeris discrepare , exceptâ , Tabulâ 26â . (*Inclinatio Orbitæ Lunæ cum circulo Latitudinis , &c.*) quæ ob certa versus finem Sphalmata , revocata iterum ad calculum , auctaque fuit columnâ unâ .

Quod autem spectat Tabulam 17. (*Correctio Lunæ & Nodi*) quæ statim post Editionem anni 1702 , ab ipso Authore , longe diversa , manuque exarata , Astronomis distributa fuit , cuius etiam diversitatis causa in Commentariis Regiæ Scientiarum Academiæ ann. 1708. pag. 405. & sq. indicata fuit , eam immutare tamen nondum voluimus eò quod ansam Correctionis non certam satis , Astronomi periti judicarent. Interim ei qui voluerit , Hiræanam mentem assequi notandum est hanc correctionem in Eclipsibus Lunæ adhibendam solum modo esse , minime vero in Eclipsibus Solis quibus semper Tabula 17. hujus voluminis inservit.

Ad calcem porro Tabularum addidi Tabulam *Æquationis Altitudinum* ut vocant *Respondentium pro latitudine Observatorii*

Regii Parisiensis quam mecum communicavit D. GODIN, Regiæ
Scientiarum Academiæ Socius qui etiam usum addidit unâque
& Methodum, similem aliam pro quâvis Latitudine calculandi.

Errores denique Typographicos prioris Editionis in hac alterâ
diligenter emendavi speroque nulos jam à sedulo lectore ani-
madversos iri quos quidem in hujus Argumenti Operibus faci-
lius excusaret. Vale.

Tabula I. Conversio partium Aequatoris in tempus medium.

G.	H.	M.	G.	H.	M.
M.	M.	S.	M.	M.	S.
S.	S.	T.	S.	S.	T.
1	0	4	31	2	4
2	0	8	32	2	8
3	0	12	33	2	12
4	0	16	34	2	16
5	0	20	35	2	20
6	0	24	36	2	24
7	0	28	37	2	28
8	0	32	38	2	32
9	0	36	39	2	36
10	0	40	40	2	40
11	0	44	41	2	44
12	0	48	42	2	48
13	0	52	43	2	52
14	0	56	44	2	56
15	1	0	45	3	0
16	1	4	46	3	4
17	1	8	47	3	8
18	1	12	48	3	12
19	1	16	49	3	16
20	1	20	50	3	20
21	1	24	51	3	24
22	1	28	52	3	28
23	1	32	53	3	32
24	1	36	54	3	36
25	1	40	55	3	40
26	1	44	56	3	44
27	1	48	57	3	48
28	1	52	58	3	52
29	1	56	59	3	56
30	1	0	60	4	0

Vfus.

Quærantur gradus, minuta & secunda in 1. & 3. columna, & è regione in 2. & 4. columna horæ, minuta, secunda & tertia æquivalentia reperientur.

Tabula II. Conversio temporis medii in partes Aequatoris.

M.	G.	M.	M.	M.	G.	M.	H.	G
S.	M.	S.	M.	S.	M.	S.	I	15
T.	S.	T.	S.	T.	S.	T.	2	30
1	0	15	31	7	45	4	60	
2	0	30	32	8	0	5	75	
3	0	45	33	8	15	6	90	
4	1	0	34	8	30			105
5	1	15	35	8	45	7	120	
6	1	30	36	9	0	9	135	
7	1	45	37	9	15	10	150	
8	2	0	38	9	30	11	165	
9	2	15	39	9	45	12	180	
10	2	30	40	10	0			195
11	2	45	41	10	15	14	210	
12	3	0	42	10	30	15	225	
13	3	15	43	10	45	16	240	
14	3	30	44	11	0	17	255	
15	3	45	45	11	15	18	270	
16	4	0	46	11	30	19	285	
17	4	15	47	11	45	20	300	
18	4	30	48	12	0	21	315	
19	4	45	49	12	15	22	330	
20	5	0	50	12	30	23	345	
21	5	15	51	12	45	24	360	
22	5	30	52	13	0			
23	5	45	53	13	15			
24	6	0	54	13	30			
25	6	15	55	13	45			
26	6	30	56	14	0			
27	6	45	57	14	15			
28	7	0	58	14	30			
29	7	15	59	14	45			
30	7	30	60	15	0			

Vfus.

Quærantur horæ, minuta, secunda & tertia in 1. 3. & 5. columna, & è regione in 2. 4. & 6. reperientur gradus, minuta, secunda & tertia æquivalentia,

A

Tabula III. Aequatio temporis ad annum 1700. comple:

S. Long. Med.	V	V	II	Ω	η	mp	Δ	m	→	ω	≈	)
G.	Adde	Subt.	Subt.	Subt.	Adde.	Subt.	Subt.	Subt.	Subt.	Subt.	Subt.	Adde
	M	S.	M.	S.								
0	2	46	5	50	8	8	3	4	I	36	I	28
1	2	27	6	2	8	4	2	50	I	39	I	43
2	2	8	6	14	7	59	2	36	I	41	2	0
3	I	49	6	25	7	54	2	23	I	42	2	18
4	I	30	6	36	7	48	2	10	I	43	2	36
5	I	11	6	46	7	42	I	58	I	43	2	53
6	0	52	6	56	7	35	I	46	I	42	3	11
7	0	33	7	6	7	27	I	34	I	41	3	29
8	0 S	14	7	16	7	19	I	23	I	40	3	47
9	0	4	7	24	7	10	I	12	I	39	4	5
10	0	22	7	33	7	I	I	2	I	38	4	22
11	0	42	7	41	6	52	0	48	I	34	4	41
12	I	1	7	48	6	42	0	36	I	27	5	0
13	I	19	7	55	6	32	0	25	I	20	5	20
14	I	37	8	1	6	22	0	15	I	14	5	40
15	I	55	8	6	6	I	0	4	I	8	5	59
16	2	13	8	10	6	0	0	5	I	I	6	19
17	2	31	8	13	5	49	0	15	0	54	6	39
18	2	49	8	16	5	37	0	25	0	46	7	0
19	3	7	8	18	5	25	0	34	0	38	7	21
20	3	22	8	20	5	I	0	42	0	29	7	41
21	3	39	8	21	5	I	0	49	0	19	8	2
22	3	56	8	21	4	48	0	56	0 S	9	8	23
23	4	12	8	21	4	36	I	3	0	2	8	44
24	4	28	8	21	4	23	I	10	0	13	9	4
25	4	43	8	19	4	10	I	16	0	25	9	25
26	4	58	8	18	3	57	I	21	0	37	9	46
27	5	12	8	17	3	43	I	25	0	50	10	8
28	5	25	8	15	3	30	I	29	I	2	10	30
29	5	38	8	12	3	17	I	33	I	15	10	52
30	5	50	8	8	3	4	I	36	I	28	11	13

Hæc tabula non indiget correctione sensibili in hoc sèculo & in præcedente

Uſus.

Ad datum tempus vel apprens quare longitudinis mediæ Solis signa in fronte & gradus in 1 columnæ, & è gione invenies minuta & secunda temporis proposito addenda vel ab ipso subtrahenda juxta titulos Tabulæ, fiat medium tempus. At verò ubi tempus medium in verum aut apprens erit convertendum, eandem adh quantitatem æquationis sed cum titulis contrariis.

Tabula IV. Catalogus Locorum insigniorum cum differentia temporis addenda vel subtrahenda tempori Meridiani Parisiensis, vel Observatorii Regii, eorumque altitudine Poli.

Nomina Locorum.	Differ. temporis.			Altitudo Poli.				
	H.	M.	S.	G.	M.	S.		
Abbatis villa, <i>Abbeville.</i>	0	2	12	add.	50	5	30	B.
Agra Mogoris.	5	24	0	subt.	28	30	0	b
Alenconium.	0	9	30	add.	48	29	0	b
Alexandria <i>Egypt.</i>	1	52	0	subt.	31	12	0	b
Ambianum.	0	0	12	add.	49	53	46	b
Amsterodamum <i>Holl.</i>	0	10	10	subt.	52	22	30	b
Ancona <i>Italia.</i>	0	47	40	subt.	43	54	0	b
Andegavium.	0	12	15	add.	47	27	0	b
Antipolis.	0	19	11	subt.	43	34	12	b
Antuerpia.	0	8	30	subt.	51	10	0	b
Aquæ Sextiæ.	0	12	25	subt.	43	31	0	b
Aracta Syriæ.	2	50	0	subt.	36	0	0	b
Arelatum.	0	8	20	subt.	43	34	0	b
Argentina, <i>Strasbourg.</i>	0	22	0	subt.	48	35	30	b
Armutia, <i>Ormus.</i>	3	58	0	subt.	17	30	0	b
Autifiodorum, <i>Auxerre.</i>	0	4	20	subt.	47	35	0	b
Athenæ.	1	33	0	subt.	37	40	0	b
Atrebatum, <i>Arras.</i>	0	1	40	subt.	50	18	25	b
Avenio, <i>Avignon.</i>	0	9	45	subt.	43	51	0	b
Aurelianum.	0	1	45	add.	47	53	56	b
Barcino, <i>Barcelone.</i>	0	4	0	add.	41	26	0	b
Basilea, <i>Basle.</i>	0	22	40	subt.	47	40	0	b
Batavia Javæ.	6	56	0	subt.	6	15	0	a
Bayona.	0	15	15	add.	43	29	35	b
Biturix, <i>Bourges.</i>	0	0	14	subt.	47	4	38	b
Bononia Italiæ.	0	38	0	subt.	44	30	15	b
Brandenburgum.	0	46	0	subt.	52	16	0	b
Brestum.	0	27	36	add.	48	22	50	b
Bruxellæ.	0	8	30	subt.	50	48	0	b
Burdegala.	0	11	30	add.	44	50	20	b
Cadomum.	0	14	0	add.	49	10	35	b
Caletum, <i>Calais.</i>	0	2	10	add.	50	56	50	b
Camboia Indiæ.	6	59	0	subt.	11	20	0	b
Candia.	1	46	0	subt.	34	40	0	b
Caput bonæ spei.	1	14	0	subt.	34	15	0	a
Caput Viride.	1	18	0	add.	14	43	0	b
Caroburgum, <i>Cherbourg.</i>	0	16	0	add.	49	38	10	b
Cayenna Insula.	3	35	0	add.	4	56	20	b

Tabula IV. Residuum.

Nomina Locorum.	Differ. temporis.			Altitudo Poli.				
	H.	M.	S.	G.	M.	S.		
Cenomanum, <i>Le Mans.</i>	0	8	50	add.	48	3	30	B.
Claromontium, <i>Arver.</i>	0	3	0	subt.	45	51	15	b
Chandernagor Beng. R.	5	43	0	subt.	22	54	0	b
Colonia Agrippina.	0	20	0	subt.	50	50	0	b
Compostella.	0	48	0	add.	42	58	0	b
Constantinopolis.	1	58	0	subt.	41	0	0	b
Cracovia Polon.	1	12	0	subt.	50	10	0	b
Cuscum Peruvii.	5	4	0	add.	12	25	0	a
Dantiscum.	1	7	0	subt.	54	22	20	b
Diepa.	0	4	45	add.	49	56	40	b
Divio Burgundiæ.	0	11	20	subt.	47	20	0	b
Dublinum.	0	38	0	add.	53	11	0	b
Dunkerka.	0	0	3	subt.	51	1	30	b
Edemburgum.	0	20	20	add.	55	47	0	b
Ferratia.	0	39	3	subt.	44	54	15	b
Flexia.	0	9	52	add.	47	41	40	b
Florentia.	0	38	30	subt.	43	41	0	b
Francofurtum <i>ad Moenum.</i>	0	24	40	subt.	50	4	0	b
Gadalupa insula.	4	15	15	add.	16	20	0	b
Gades, <i>Cadis.</i>	0	38	50	add.	36	16	0	b
Gandavum, <i>Gand.</i>	0	6	0	subt.	51	1	0	b
Genua.	0	25	3	subt.	44	25	0	b
Goa Indiæ.	4	46	0	subt.	15	30	0	b
Goesa Zelandiæ.	0	6	48	subt.	51	30	30	b
Gorea Ins. ad Cap. Viride.	1	17	40	add.	14	39	51	b
Gratianopolis.	0	15	0	subt.	45	16	0	b
Hafnia <i>Copenhagen.</i>	0	41	41	subt.	55	40	35	b
Hamburgum.	0	33	0	subt.	53	41	0	b
Hierosolyma.	2	34	32	subt.	31	38	30	b
Insula Ferri Fortunat.	1	22	0	add.	28	5	0	b
Ispaham Persidis.	4	14	0	subt.	32	40	0	b
Kanton Sinarum.	7	22	48	subt.	23	7	30	b
Kebecum Americæ.	4	50	0	add.	46	55	0	b
Leodium, <i>Liege.</i>	0	15	0	subt.	50	40	0	b
Lima Peruvii.	5	33	0	add.	12	20	0	a
Lipsia Misnæ.	0	44	0	subt.	51	19	15	b
Londinum.	0	9	10	add.	51	29	30	b
Lugdunum.	0	10	18	subt.	45	45	20	b
LUTETIA in Observat.	0	0	0	*	48	50	0	b
Macau Sinatum.	7	23	48	subt.	22	12	0	b
Malaca Indiæ.	6	31	20	subt.	2	42	0	b
Mantua Italiæ.	0	35	0	subt.	45	11	0	b
Martinica Insula.	4	14	45	add.	14	44	0	b
Massilia.	0	12	30	subt.	43	19	45	b

Tabula IV.

Tabula IV. Residuum.

Nomina Locorum.	Differ. temporis.			Altitudo Poli.				
	H.	M.	S.	G.	M.	S.		
Matritum Hisp.	0	24	0	add.	40	14	0	B.
Mediolanum.	0	26	20	subt.	45	20	0	b
Melita Inf.	0	48	34	subt.	35	54	0	b
Messana Sicil.	0	55	45	subt.	38	21	0	b
Metæ, <i>Mets.</i>	0	17	0	subt.	49	14	0	b
Mexicum.	7	10	0	add.	20	10	0	b
Mouachium <i>Munchen.</i> <i>Munich.</i>	0	38	10	subt.	48	58	0	b
Moscua.	2	38	0	subt.	55	18	0	b
Mons Pessulanus.	0	6	10	subt.	43	36	40	b
Mutina, <i>Modene.</i>	0	36	26	subt.	44	38	50	b
Nanceyum.	0	18	20	subt.	48	39	0	b
Nannetæ.	0	15	30	add.	47	13	0	b
Narbona.	0	0	0	*	43	15	30	b
Neapolis.	0	54	0	subt.	41	5	0	b
Nurimberga.	0	34	15	subt.	49	27	20	b
Olinda Brasiliæ.	2	30	0	add.	8	12	50	a
Parma Lombard.	0	33	50	subt.	44	44	50	b
Patavium.	0	36	4	subt.	45	31	0	b
Pekinum Sinatum.	7	38	0	subt.	39	55	0	b
Pictavium.	0	7	25	add.	46	34	30	b
Ponticheri.	5	10	0	subt.	11	55	0	b
Porrus Gratianus.	0	8	40	add.	49	30	0	b
Praga.	0	49	30	subt.	50	4	30	b
Redones, <i>Rennes.</i>	0	17	0	add.	48	3	0	b
Roma.	0	42	0	subt.	41	50	0	b
Rothomagus.	0	4	50	add.	49	27	30	b
Rupella.	0	14	25	add.	46	10	15	b
San. Maclouium.	0	18	0	add.	48	38	20	b
Senones.	0	3	40	subt.	48	4	0	b
Setium Caput.	0	5	30	subt.	43	23	30	b
Siam Indiæ.	6	32	35	subt.	14	22	0	b
Stokolmia.	1	5	0	subt.	59	30	0	b
Surata.	4	42	0	subt.	21	53	0	b
Taurinum.	0	20	40	subt.	44	50	0	b
Toletum Hispan.	0	28	0	add.	39	46	0	b
Telo Martius, <i>Toulon.</i>	0	14	22	subt.	43	6	24	b
Tolosa.	0	6	40	add.	43	30	0	b
Turris Corduana.	0	14	27	add.	45	35	0	b
Turones.	0	6	40	add.	47	26	40	b
Varsavia Polon.	1	17	0	subt.	52	14	0	b
Venetia Ital.	0	40	40	subt.	45	33	0	b
Vienna Austriæ.	1	0	0	subt.	48	22	0	b
Ulyssippo Port. <i>Lisbonne.</i>	0	52	0	add.	38	40	0	b
Uraniburgum.	0	42	10	subt.	55	34	5	b

Tabula V. Refractio.

Tabella
Parallaxis
Solis.

Altit. Siderū.		Refractio		Alt.		Refractio		Alt.		Refractio	
G.	M.	S.		G.	M.	S.		G.	M.	S.	
0	32	0		30	1	55		60	0	42	
1	26	35		31	1	51		61	0	40	
2	20	43		32	1	47		62	0	39	
3	15	44		33	1	43		63	0	37	
4	12	26		34	1	40		64	0	35	
5	10	26		35	1	36		65	0	33	
6	9	8		36	1	33		66	0	32	
7	8	2		37	1	30		67	0	31	
8	7	1		38	1	27		68	0	30	
9	6	17		39	1	24		69	0	28	
10	5	41		40	1	22		70	0	26	
11	5	11		41	1	19		71	0	25	
12	4	46		42	1	17		72	0	24	
13	4	25		43	1	15		73	0	23	
14	4	7		44	1	13		74	0	21	
15	3	51		45	1	11		75	0	20	
16	3	56		46	1	9		76	0	18	
17	3	23		47	1	7		77	0	17	
18	3	12		48	1	6		78	0	15	
19	3	1		49	1	4		79	0	14	
20	2	51		50	1	2		80	0	12	
21	2	44		51	1	0		81	0	11	
22	2	38		52	0	58		82	0	10	
23	2	31		53	0	56		83	0	8	
24	2	24		54	0	54		84	0	7	
25	2	18		55	0	52		85	0	6	
26	2	12		56	0	50		86	0	4	
27	2	7		57	0	48		87	0	3	
28	2	3		58	0	46		88	0	2	
29	1	59		59	0	44		89	0	1	
30	1	55		60	0	42		90	0	0	

Vfus

Sume altitudinem sideris supra horizontem in 1, 3, & 5 columnā, & habebis ē regione in 2, 4, & 6 Refractionēm subtrahendam ab altitudine apparenti, ut fiat vera altitudo.

Altit.	Parall.
G.	S.
0	6
10	6
20	5
30	4
40	3
50	2
60	1
70	0
80	0
90	0

Adde Parallaxim.

Vix sensibilem Parallaxim agnovimus in Sole; quamobrem ea tutò negligi potest si libuerit. Verumtamen si Parallaxim Horizontalem Solis 6''. usurpare volueris, hinc medium Solis à terra distantia in semidiametris terræ 34377 reperies.

Tabula VI. Declinatio singulorum graduum Eclipticæ.

Gradus	V. $\pm$.			Differ.		V. m.			Differ.		II. $\mp$.			Differ.		Gradus	
	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.		
0	0	0	0	23	55	11	29	34	21	1	20	11	15	12	34	30	
1	0	23	55	23	54	11	50	35	20	51	20	23	49	12	10	29	
2	0	47	49	23	53	12	11	26	20	39	20	35	59	12	10	28	
3	1	11	42	23	52	12	32	5	20	26	20	47	48	11	49	27	
4	1	35	34	23	51	12	52	31	20	14	20	59	14	11	26	26	
5	1	59	25	23	51	13	12	45	21	10	15	21	10	15	11	1	25
6	2	23	14	23	49	13	32	46	20	1	21	20	53	10	14	24	
7	2	47	1	23	47	13	52	32	19	46	21	31	7	9	51	23	
8	3	10	44	23	40	14	12	5	19	19	21	40	58	9	26	22	
9	3	34	24	23	38	14	31	24	19	5	21	50	24	9	3	21	
10	3	58	2	23	38	14	50	29	19	5	21	59	27	9	3	20	
11	4	21	38	23	36	15	9	17	18	48	22	8	4	8	11	19	
12	4	45	9	23	26	15	27	51	18	19	22	16	15	7	45	18	
13	5	8	35	23	20	15	46	10	18	2	22	24	0	7	22	17	
14	5	31	55	23	16	16	4	12	17	45	22	31	22	6	55	16	
15	5	55	11	23	16	16	21	57	17	45	22	38	17	6	30	15	
16	6	18	23	23	4	16	39	26	17	29	22	44	47	6	2	14	
17	6	41	27	22	57	16	56	38	16	53	22	50	49	5	38	13	
18	7	4	24	22	51	17	13	31	16	36	22	56	27	5	8	12	
19	7	27	15	22	45	17	30	7	16	18	23	1	35	4	47	11	
20	7	50	0	22	45	17	46	25	17	58	23	6	22	4	47	10	
21	8	12	38	22	28	18	2	23	15	40	23	10	38	4	16	9	
22	8	35	6	22	20	18	18	3	15	22	23	14	30	3	22	8	
23	8	57	26	22	12	18	33	25	15	0	23	17	52	2	56	7	
24	9	19	38	22	4	18	48	25	14	41	23	20	48	2	30	6	
25	9	41	42	22	4	19	3	6	14	20	23	23	18	2	2	5	
26	10	3	37	21	45	19	17	26	13	59	23	25	20	1	36	4	
27	10	25	22	21	34	19	31	25	13	38	23	26	56	1	9	3	
28	10	46	56	21	24	19	45	3	13	18	23	28	5	0	40	2	
29	11	8	20	21	14	19	58	21	12	54	23	28	45	0	15	1	
30	11	29	34	21	14	20	11	15	23	29	0	23	29	0	0	0	
	mp.) (.			Q. ≈≈.			S. ≈≈.			S. ≈≈.			S. ≈≈.				

Tabula VII. Ascensio Recta singulorum graduum Eclipticæ.

Sign. Grad.	Ascensio Recta.						Ascensio Recta.								
	Y	Scrup. comm.			Differentiæ.			Y	Scrup. comm.			Differentiæ.			
		G.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	G.	G.	M.	S.	G.	M.	S.
0	0	180	0	0	0	0	55	2	27	207	54	10	0	57	22
1	0	180	55	2	0	0	55	2	28	208	51	32	0	57	31
2	1	181	50	4	0	0	55	2	29	209	49	3	0	57	39
3	2	182	45	7	0	0	55	3	30	210	46	42	0	57	30
4	3	183	40	11	0	0	55	4	31	211	44	32	0	57	50
5	4	184	35	16	0	0	55	5	32	212	42	32	0	58	0
					0	0	55	7					0	58	9
6	5	185	30	23	0	0	55	9	33	213	40	41	0	58	19
7	6	186	25	32	0	0	55	11	34	214	39	0	0	58	28
8	7	187	20	43	0	0	55	13	35	215	37	28	0	58	38
9	8	188	15	56	0	0	55	15	36	216	36	6	0	58	49
10	9	189	11	11	0	0	55	15	37	217	34	55			
					0	0	55	19					0	58	59
11	10	190	6	30	0	0	55	23	38	218	33	54	0	59	9
12	11	191	1	53	0	0	55	27	39	219	33	3	0	59	19
13	11	191	57	20	0	0	55	31	40	220	32	22	0	59	30
14	12	192	52	51	0	0	55	35	41	221	31	52	0	59	43
15	13	193	48	26	0	0	55	35	42	222	31	35			
					0	0	55	40					0	59	53
16	14	194	44	6	0	0	55	44	43	223	31	28	1	0	2
17	15	195	39	50	0	0	55	44	44	224	31	30	1	0	13
18	15	196	35	40	0	0	55	50	45	225	31	43	1	0	25
19	17	197	31	35	0	0	55	55	46	226	32	8	1	0	36
20	18	198	27	37	0	0	56	2	47	227	32	44			
					0	0	56	8					1	0	47
21	19	199	23	45	0	0	56	13	48	228	33	31	1	0	57
22	20	200	19	58	0	0	56	20	49	229	34	28	1	0	8
23	21	201	16	18	0	0	56	27	50	230	35	36	1	1	19
24	22	202	12	45	0	0	56	35	51	231	36	55	1	1	31
25	23	203	9	20	0	0	56	42	52	232	38	26			
					0	0	56	42					1	1	41
26	24	204	6	2	0	0	56	50	53	233	40	7	1	1	51
27	25	205	2	52	0	0	56	53	54	234	41	58	1	2	2
28	25	205	59	50	0	0	57	6	55	235	44	0	1	2	13
29	26	206	56	56	0	0	57	14	56	236	46	13	1	2	23
30	27	207	54	10	0	0	57	14	57	237	48	36			

Residuum

Residuum Tabulae VII. Ascensio Recta singulorum graduum Eclipticæ.

Sign. Grad.	Ascensio Recta.						Ascensio Recta.						Ascensio Recta.					
	II			Scrup. comm.			Differentiæ.			II			Scrup. comm.			Differentiæ.		
	G.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	G.	G.	M.	S.	G.	G.	M.	S.	G.	M.	S.
0	57	237	48	36	I	2	33	90	270	0	0	I	5	25	I	5	25	
1	58	238	51	9	I	2	44	91	271	5	25	I	5	25	I	5	25	
2	59	239	53	53	I	2	54	92	272	10	50	I	5	24	I	5	24	
3	60	240	56	47	I	3	3	93	273	16	14	I	5	22	I	5	22	
4	61	241	59	50	I	3	12	94	274	21	36	I	5	20	I	5	20	
5	63	243	3	2	I	3	22	95	275	26	56	I	5	18	I	5	18	
6	64	244	6	24	I	3	30	96	276	32	14	I	5	51	I	5	51	
7	65	245	9	54	I	3	39	97	277	37	29	I	5	23	I	5	23	
8	66	245	13	33	I	3	48	98	278	42	42	I	5	9	I	5	9	
9	67	247	17	21	I	3	57	99	279	47	51	I	5	5	I	5	5	
10	68	248	21	18	I	4	6	100	280	52	56	I	5	1	I	5	1	
11	69	249	25	24	I	4	11	101	281	57	57	I	4	56	I	4	56	
12	70	250	29	35	I	4	20	103	283	2	53	I	4	51	I	4	51	
13	71	251	33	55	I	4	26	104	284	7	44	I	4	45	I	4	45	
14	72	252	38	21	I	4	32	105	285	12	29	I	4	38	I	4	38	
15	73	253	42	53	I	4	38	106	286	17	7	I	4	32	I	4	32	
16	74	254	47	31	I	4	45	107	287	21	37	I	4	26	I	4	26	
17	75	255	52	16	I	4	51	108	288	26	5	I	4	20	I	4	20	
18	76	256	57	7	I	4	56	109	289	30	25	I	4	11	I	4	11	
19	78	258	2	3	I	5	1	110	290	34	36	I	4	6	I	4	6	
20	79	259	7	4	I	5	5	111	291	38	42	I	3	57	I	3	48	
21	80	260	12	9	I	5	9	112	292	42	39	I	3	39	I	3	39	
22	81	261	17	18	I	5	13	113	293	46	27	I	3	33	I	3	33	
23	82	262	22	31	I	5	15	114	294	50	6	I	3	30	I	3	30	
24	83	263	27	46	I	5	18	115	295	53	36	I	3	22	I	3	22	
25	84	264	33	4	I	5	20	116	296	56	58	I	3	12	I	3	12	
26	85	265	38	24	I	5	22	118	298	0	20	I	3	3	I	3	3	
27	86	266	43	46	I	5	24	119	299	3	13	I	2	54	I	2	54	
28	87	267	49	10	I	5	25	120	300	6	7	I	2	44	I	2	44	
29	88	268	54	35	I	5	25	121	301	8	51	I	2	33	I	2	33	
30	90	270	0	0	I	5	25	122	302	11	24							

Residuum Tabula VII. Ascensio Recta singulorum gradum Eclipticæ.

Sign. Grad.	Ascensio Recta.						Ascensio Recta.							
	Ω	$\approx$	Scrup. comm.		Differentiæ.		π	λ	Scrup. comm.		Differentiæ.			
	G.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	G.	G.	M.	S.	G.	M.	S.
0	121	302	11	24				152	332	5	50			
1	123	303	13	47	1	2	23	153	333	3	4	0	57	14
2	124	304	16	0	1	2	13	154	334	0	10	0	57	6
3	125	305	18	2	1	2	2	154	334	57	8	0	56	58
4	126	306	19	53	1	1	51	155	335	53	58	0	56	50
5	127	307	21	34	1	1	41	156	336	50	40	0	56	42
6	128	308	23	5	1	1	31	157	337	47	15	0	56	35
7	129	309	24	24	1	1	19	158	338	43	42	0	56	20
8	130	310	25	32	1	1	8	159	339	40	2	0	56	13
9	131	311	26	29	1	0	57	160	340	36	15	0	56	8
10	132	312	27	16	1	0	47	161	341	32	23	0	56	2
11	133	313	27	52	1	0	36	162	342	28	25	0	55	55
12	134	314	28	17	1	0	25	163	343	24	20	0	55	50
13	135	315	28	30	1	0	13	164	344	20	10	0	55	44
14	136	316	28	32	1	0	2	165	345	15	54	0	55	40
15	137	317	28	25	0	59	53	166	346	11	34	0	55	35
16	138	318	28	8	0	59	43	167	347	7	9	0	55	31
17	139	319	27	38	0	59	30	168	348	2	40	0	55	27
18	140	320	26	57	0	59	19	168	348	58	7	0	55	23
19	141	321	26	6	0	58	59	169	349	53	30	0	55	19
20	142	322	25	5	0	58	49	170	350	48	49	0	55	15
21	143	323	23	54	0	58	38	171	351	44	4	0	55	13
22	144	324	22	32	0	58	28	172	352	39	17	0	55	11
23	145	325	21	0	0	58	19	173	353	34	28	0	55	9
24	146	326	19	19	0	58	9	174	354	29	37	0	55	7
25	147	327	17	28	0	58	0	175	355	24	44	0	55	5
26	148	328	15	28	0	57	50	176	356	19	49	0	55	4
27	149	329	13	18	0	57	39	177	357	14	53	0	55	3
28	150	330	10	57	0	57	31	178	358	9	56	0	55	2
29	151	331	8	28	0	57	22	179	359	4	58	0	55	2
30	152	332	5	50	0	56	0	180	360	0	0			

Tabula VIII. Anguli Eclipticæ cum Meridiano ad partes Orientales in Hemisphærio Boreali.

Gradus	V			Differ.		V			Differ.		II			Differ.		Gradus
	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	
0	66	31	0	0	12	69	22	50	11	37	77	44	38	21	42	30
1	66	31	12	0	34	69	34	27	78	6	20	21	57	29		
2	66	31	46	0	58	69	46	26	78	28	17	22	14	28		
3	66	32	44	1	19	69	58	46	78	50	31	22	30	27		
4	66	34	3	1	44	70	11	30	79	13	1	22	44	26		
5	66	35	47	1		70	24	25	79	35	45	22		25		
				2	7		13	26				22	58			
6	66	37	54	2	29	70	38	1	79	58	43	23	11	24		
7	66	40	23	2	53	70	51	51	80	21	54	23	26	23		
8	66	43	16	3	14	71	6	3	80	45	20	23		22		
9	66	46	30	3	38	71	20	36	81	9	1	23	41	21		
10	66	50	8	3		71	35	30	81	32	53	23	52	20		
				4	0		15	15				24	4			
11	66	54	8	4	26	71	50	45	81	56	57	24	16	19		
12	66	58	34	4	46	72	6	23	82	21	13	24	25	18		
13	67	3	20	5	10	72	22	20	82	45	38	24	37	17		
14	67	8	30	5	32	72	38	40	83	10	15	24	48	16		
15	67	14	2	5		72	55	21	83	35	3	24		15		
				5	56		17	1				24	57			
16	67	19	58	6	17	73	12	22	84	0	0	25	5	14		
17	67	26	15	6	41	73	29	43	84	25	5	25	13			
18	67	32	56	7	9	73	47	25	84	50	18	25	22	12		
19	67	40	2	7	28	74	5	26	85	15	40	25	28	11		
20	67	47	30	7		74	23	46	85	41	8	25		10		
				7	50		18	42				25	35			
21	67	55	20	8	13	74	42	28	86	6	43	25	41	9		
22	68	3	33	8	34	75	1	30	86	32	24	25	45	8		
23	68	12	7	8	59	75	20	50	86	58	9	25	50	7		
24	68	21	6	9	22	75	40	27	87	23	59	25	55	6		
25	68	30	28	9		76	0	25	87	49	54	25		5		
				9	42		20	16				25	57			
26	68	40	10	10	6	76	20	41	88	15	51	25	59	4		
27	68	50	16	10	31	76	41	13	88	41	50	26	2	3		
28	69	0	47	10	50	77	2	5	89	7	52	26	3	2		
29	69	11	37	11	13	77	23	13	89	33	55	26	5	1		
30	69	22	50	11		77	24	38	90	0	0	26		0		
				10			≈				≈			G.		

Residuum Tabula VIII. Anguli Eclipticæ cum Meridiano ad partes Orientales in
Hemisphærio Boreali.

Gradus	φ			Differ.		Ω			Differ.		μ			Differ.		
	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	
0	90	0	0	26	5	102	15	22	21	25	110	37	10	11	13	30
1	90	26	5	26	3	102	36	47	21	8	110	48	23	10	50	29
2	90	52	8	26	2	102	57	55	20	52	110	59	13	10	31	28
3	91	18	10	25	59	103	18	47	20	32	111	9	44	10	6	27
4	91	44	9	25	57	103	39	19	20	16	111	19	50	9	42	26
5	92	10	6	25	57	103	59	35	10	32	111	29	32	9	25	
6	92	36	1	25	55	104	19	33	19	58	111	38	54	9	22	
7	93	1	51	25	50	104	39	10	19	37	111	47	53	8	34	
8	93	27	36	25	45	104	58	30	19	20	111	56	27	8	13	
9	93	53	17	25	41	105	17	32	18	42	112	4	40	7	50	
10	94	18	52	25	35	105	36	14	10	20	112	12	30	7	20	
11	94	44	20	25	28	105	54	34	18	20	112	19	58	7	28	
12	95	9	42	25	22	106	12	35	17	42	112	27	4	6	41	
13	95	34	55	25	13	106	30	17	17	21	112	33	45	6	17	
14	96	0	0	25	5	106	47	38	17	1	112	40	2	5	56	
15	96	24	57	24	57	107	4	39	16	41	112	45	58	5	32	
16	96	49	45	24	37	107	21	30	16	20	112	51	30	5	10	
17	97	14	22	24	25	107	37	40	15	57	112	56	40	4	46	
18	97	38	47	24	16	107	53	37	15	38	113	1	26	4	26	
19	98	3	3	24	4	108	9	15	15	15	113	5	52	4	0	
20	98	27	7	23	52	108	24	30	14	54	113	9	52	3	38	
21	98	50	59	23	41	108	39	24	14	33	113	13	30	3	14	
22	99	14	40	23	26	108	53	57	14	12	113	16	44	2	53	
23	99	38	6	23	11	109	8	9	13	50	113	19	37	2	29	
24	100	1	17	22	58	109	21	59	13	26	113	22	6	2	7	
25	100	24	15	22	44	109	35	25	13	5	113	24	13	1	44	
26	100	46	59	22	30	109	48	30	12	44	113	25	57	1	19	
27	101	9	29	22	14	110	1	14	12	20	113	27	16	0	58	
28	101	31	43	21	57	110	13	34	11	59	113	28	14	0	34	
29	101	53	40	21	42	110	25	33	11	37	113	28	48	0	12	
30	102	15	22	22	44	110	37	10	11	37	113	29	0	0	0	

↔

m

n

Residuum

G.

Tabula IX. Ascensio Recta & Declinatio præcipuarum fixarum quæ in nostro Hemisphærio conspiciuntur, ad annum 1700. completum.

Nomina fixarum.	Ascensio Recta.			Different. 10. annor.		Declinatio.			Differentiæ. 10. annor.		Magni- tudo.
	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	
Arietis Prima in Cornu.	24	18	15	8	18	17	49	13 b	3	6 add.	4
Arietis Secunda.	24	32	59	8	12	19	20	1 b	3	6 add.	3
Arietis Lucida.	27	35	48	8	30	22	2	1 b	3	0 add.	3
Ceti Mandibula.	41	39	28	7	30	2	53	15 b	2	30 add.	2
Ceti Cauda.	7	7	39	7	42	19	38	4 a	3	24 sub.	2
Tauri oculus, <i>Aldebaran.</i>	64	41	49	8	39	15	52	18 b	1	30 add.	1
Tauri Cornu Boreum.	76	51	30	9	42	28	19	11 b	0	48 add.	2
Capella Aurigæ.	73	36	6	8	24	45	39	56 b	1	0 add.	1
Orionis pes lucidus, <i>Rigel.</i>	75	2	28	7	33	8	34	49 a	0	58 sub.	1
Orionis Humerus Occid.	77	15	37	7	54	6	2	44 b	0	48 add.	2
Orionis Balthei prima.	79	10	51	7	42	0	33	35 a	0	42 sub.	2
Orionis Balthei media.	80	15	49	7	53	1	25	44 a	0	36 sub.	2
Orionis Balthei ultima.	81	24	59	7	36	2	8	14 a	0	30 sub.	2
Orionis Humerus Orient.	84	44	14	8	12	7	18	48 b	0	24 add.	1
Orionis Pes sequens.	83	23	22	7	10	9	48	31 a	0	23 sub.	3
Canis major, <i>Sirius.</i>	97	59	13	6	42	16	20	2 a	0	24 add.	1
Canis maj. Pes anterior.	92	22	44	6	40	17	50	41 a	0	8 add.	2
Canis maj. inter Femora.	101	41	38	5	58	28	35	49 a	0	43 add.	3
Canis maj. in Dorso.	104	0	38	6	10	25	57	4 a	0	52 add.	3
Canis minor, <i>Procyon.</i>	110	54	2	8	0	5	57	49 b	1	12 sub.	2
Geminorum Pes Lucidus.	95	6	39	8	48	16	36	56 b	0	12 sub.	2
Geminor. Caput Boreale.	108	52	44	10	24	32	30	44 b	1	6 sub.	2
Geminor. Caput Australe.	111	45	11	9	39	28	43	19 b	1	12 sub.	2
Hydræ Cor.	138	13	41	7	30	7	23	10 a	2	30 add.	2
Leonis Cor.	148	5	52	8	15	13	24	42 b	2	51 sub.	1
Leonis Lucida Jubæ.	150	51	19	8	33	21	20	38 b	2	54 sub.	2
Leonis Lucida Lumborum.	164	32	48	8	42	22	9	38 b	3	24 sub.	2
Leonis Cauda.	173	26	44	7	54	16	14	44 b	3	24 sub.	1
Virginis Ala, <i>Vindemiatrix.</i>	191	49	4	7	42	12	34	1 b	3	18 sub.	3
Virginis Spica.	197	21	57	7	59	9	35	16 a	3	15 add.	1
Ursæ maj. extrema Caudæ.	203	55	31	6	12	50	47	29 b	3	6 sub.	2
Ursæ maj. Lateris Lucida.	160	44	6	9	42	57	56	41 b	3	12 sub.	2
Corvi Ala, <i>Algolab.</i>	180	6	58	7	45	15	53	11 a	3	21 add.	3
Arcturus.	210	30	53	7	6	20	46	0 b	2	57 sub.	1
Coronæ Lucida.	230	31	32	6	30	27	45	24 b	2	6 sub.	2
Libræ Lanx Australis.	218	35	42	8	18	14	46	20 a	2	44 add.	2
Libræ Lanx Borealis.	225	14	44	8	12	8	15	12 a	2	24 add.	2
Serpentis Colli Lucida.	232	25	10	7	30	7	23	29 b	2	6 sub.	2
Scorpii Cor, <i>Antares.</i>	242	47	1	9	12	25	43	59 a	1	36 add.	1
Scorpii in fronte Borealis.	237	1	46	8	24	18	57	31 a	1	57 add.	2
Scorpii in fronte Australis.	235	41	8	9	0	21	44	30 a	2	0 add.	3
Scorpii Lucida Aculei.	258	20	48	10	13	36	51	26 a	0	47 add.	3
Herculis Caput.	255	18	39	6	47	14	46	8 b	0	48 sub.	3
Ophiuchi Caput.	260	16	26	7	6	12	48	39 b	0	42 sub.	2

Residuum Tabula IX. Ascensio Recta & Declinatio præcipuarum fixarum, &c.

Nomina fixarum.	Ascensio Recta.			Different. 10. annor.		Declinatio.			Different. 10. annor.		Magni- tudo.
	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	
Ophiuchi Humerus Bor.	262	10	28	7	18	4	43	38b	0	30 sub.	3
Ophiuchi Genu Præcedens.	245	11	2	8	18	9	55	28a	1	30 add.	3
Ophiuc. Genu Sequens.	253	14	10	5	3	15	19	0a	1	0 add.	3
Lyræ Lucida.	276	43	20	5	0	38	32	31b	0	24 add.	1
Sagittarii in Arcu Aust.	271	5	11	10	4	34	29	50a	0	4 sub.	3
Sagitt. Sequens in Humero.	279	10	37	9	29	26	37	53a	0	25 sub.	3
Aquilæ Lucida.	294	2	41	7	42	8	6	31b	1	18 add.	2
Cygni Cauda.	307	49	13	5	6	44	15	13b	2	3 add.	2
Capricorni Cornu Inferius.	301	3	1	8	42	15	42	2a	1	42 sub.	3
Capricorni Sequens Caudæ.	322	37	19	8	30	17	27	58a	2	42 sub.	3
Aquarii Humerus Præcedens.	318	57	2	8	6	6	51	41a	2	36 sub.	3
Aquarii Humerus Sequens.	327	35	57	8	0	1	45	16a	2	54 sub.	3
Aquarii Tibia Scheat.	339	40	25	8	6	17	24	22a	3	10 sub.	3
Aquarii Fomahant.	340	14	8	8	30	31	11	59a	3	6 sub.	1
Pegasi Os.	322	22	20	7	48	8	31	23b	2	36 add.	3
Pegasi Crus Scheat.	342	19	17	7	12	25	28	37b	3	11 add.	2
Pegasi Alæ prima Mirkab.	342	27	37	7	31	13	36	14b	3	12 add.	2
Pegasi Alæ extrema, Algenib.	359	27	31	7	36	13	31	48b	3	24 add.	2
Andromedæ Caput.	358	14	31	7	42	27	27	3b	3	24 add.	2
Stella Polaris.	8	54	39	19	0	87	42	6b	3	24 add.	2

Utere Additione & Subtractione Differ. Declinationis, ut postulant tituli hujus Tabulæ, ad annos sequentes Epocham, sed contrariis titulis ad annos antecedentes.

Tabula X. Longitudo & Latitudo præcipuarum fixarum nostri Hemisphærii ad annum 1700. completum.

Nomina fixarum.	Longitudo.			S.	Latitudo.			Magn.	
	G.	M.	S.		G.	M.	S.		
Arietis Prima.	29	1	0	γ	7	9	17	b	4
Arietis Lucida.	3	28	40	δ	9	57	40	b	3
Aldebaran.	5	36	20	Ⅱ	5	29	34	a	1
Orionis Pes, Rigel.	12	38	15	Ⅲ	31	10	0	a	1
Aurigæ Capella.	17	40	52	Ⅲ	22	52	43	b	1
Polaris.	24	23	31	Ⅲ	66	3	20	b	2
Orionis Humerus Sequens.	24	34	2	Ⅲ	16	4	26	a	1
Canis major, Sirius.	9	57	33	ε	39	32	35	a	1
Canis minor, Procyon.	21	41	18	ε	15	57	34	a	2
Leonis Cor, Regulus.	25	42	20	Ω	0	27	6	b	1
Leonis Cauda.	17	28	0	η	12	17	38	b	1
Virginis Spica.	19	39	40	ϝ	2	2	1	a	1
Arcturus.	20	0	20	ϝ	30	57	27	b	1
Scorpii Cor, Antares.	5	35	18	ϝ	4	31	45	a	1
Lyræ Lucida.	11	9	42	ϟ	61	45	50	b	1
Aquilæ Lucida.	27	34	25	ϟ	29	24	42	b	2
Aquarii Fomahant.	29	37	50	≈	21	5	23	a	1

Tabula XI. Medii Motus Solis.

Epochæ seu Radices.												
Epochæ ante Christ.	○ ab Æquinoc.				Apog. ○ ab Æquin.				Primæ γ ab Æqu.			
	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	
300	9	6	26	18	2	3	57	32	0	49	21	
200	9	7	12	8	2	5	40	2	2	13	56	
100	9	7	57	58	2	7	22	32	3	38	31	
Chris.o	9	8	43	48	2	9	5	2	5	3	6	
Post Christum.												
Juliani.	100	9	9	29	38	2	10	47	32	6	27	41
	200	9	10	15	28	2	12	30	2	7	52	16
	300	9	11	1	18	2	14	12	32	9	16	51
	400	9	11	47	8	2	15	55	2	10	41	25
	500	9	12	32	58	2	17	37	32	12	6	1
	600	9	13	18	48	2	19	20	2	13	30	36
	700	9	14	4	38	2	21	2	32	14	55	11
	800	9	14	50	28	2	22	45	2	16	19	46
	900	9	15	36	18	2	24	27	32	17	44	21
	1000	9	16	22	8	2	26	10	2	19	8	56
	1100	9	17	7	58	2	27	52	32	20	33	31
	1200	9	17	53	48	2	29	35	2	21	58	6
	1300	9	18	39	38	3	1	17	32	23	22	41
	1400	9	19	25	28	3	3	0	2	24	47	16
	1500	9	20	11	18	3	4	42	32	26	11	51
	1600	9	20	57	8	3	6	25	2	27	36	26
	1600	9	11	5	45	3	6	25	0	27	36	25
	1700	9	10	52	27	3	8	7	30	29	1	0
In mensibus anni communis.												
Menses completi.	○ Motus.				○ Apog.				Fixarum.			
	S.	G.	M.	S.	M.				S.			
	Januarius.	1	0	33	18				5	5		
	Februarius.	1	28	9	11				10	9		
	Martius.	2	28	42	30				15	13		
	Aprilis.	3	28	16	40				20	17		
	Maius.	4	28	49	58				25	21		
	Junius.	5	28	24	8				30	25		
	Julius.	6	28	57	26				35	30		
	Augustus.	7	29	30	44				40	34		
	Septemb.	8	29	4	54				45	38		
	October.	9	29	38	12				50	43		
	Novemb.	10	29	12	22				55	47		
	Decemb.	11	29	45	40	1			0	51		

In anno Bisextili elapso Mense Februario,
tempori proposito dies una addatur.

Residuum Tabula XI. Medii Motus Solis.

In annis expansis & collectis.										In diebus.									
Anni.	Motus.			Apog.			Fixarum.			Dies.	Motus.			Apog.			S.		
	S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	S.	S.	S.			
1	II	29	45	40		1	2		0	51							0		
2	II	29	31	21		2	3		1	41							0		
3	II	29	17	1		3	5		2	32							0		
b.	4		1	50		4	6		3	23									
	5	II	29	47	30		5	7		4	14								
	6	II	29	33	11		6	9		5	4								
	7	II	29	18	51		7	10		5	55								
b.	8		3	40		8	11		6	46									
	9	II	29	49	20		9	13		7	37								
	10	II	29	35	1		10	15		8	27								
	11	II	29	20	41		11	17		9	18								
b.	12		5	30		12	18		10	9									
	13	II	29	51	11		13	19		11	0								
	14	II	29	36	51		14	21		11	50								
	15	II	29	22	31		15	22		12	41								
b.	16		7	20		16	23		13	32									
	17	II	29	53	0		17	25		14	23								
	18	II	29	38	42		18	26		15	13								
	19	II	29	24	21		19	28		16	4								
b.	20		9	10		20	30		16	55									
	40		18	20		41	9		33	50									
	60		27	30		1	1	30		50	45								
	80		36	40		1	22	0	1	7	40								
	100		45	50		1	42	30	1	24	35								
	200		1	31	40	3	25	0	2	49	10								
	300		2	17	30	5	7	30	4	13	45								
	400		3	3	20	6	50	0	5	38	20								
	500		3	49	10	8	32	30	7	2	55								
	1000		7	38	20	17	5	0	14	5	50								

Residuum

Residuum Tabula XI. Medii Motus
Solis.

Tabula XII. semidi. ○ & mora
transitus Diam. ○ per
Meridianum.

In horis & scrupulis.					
○ Motus.			○ Motus.		
Hor.	G.	M.	S.	M.	S.
Min.		M.	S.		
Sec.		S.	T.	S.	T.
1		2	28	31	1
2		4	56	32	1
3		7	23	33	1
4		9	51	34	1
5		12	19	35	1
6		14	47	36	1
7		17	15	37	1
8		19	43	38	1
9		22	10	39	1
10		24	38	40	1
11		27	6	41	1
12		29	34	42	1
13		32	2	43	1
14		34	30	44	1
15		36	57	45	1
16		39	25	46	1
17		41	53	47	1
18		44	21	48	1
19		46	49	49	2
20		49	16	50	2
21		51	44	51	2
22		54	12	52	2
23		56	40	53	2
24		59	8	54	2
25		1	36	55	2
26		1	4	56	2
27		1	6	57	2
28		1	8	58	2
29		1	11	59	2
30		1	13	60	2

Menses	Semidi		Mora	
	○	M.	transitus	Dia.
	M.	S.	○	M.
Januar.	10	21	2	21
	16	20	2	19
	16	19	2	16
Februar.	10	18	2	14
	16	15	2	11
	16	12	2	10
Martius.	10	9	2	10
	16	5	2	9
	16	4	2	8
Aprilis.	10	1	2	9
	15	58	2	10
	15	55	2	12
Maius.	10	53	2	14
	15	52	2	15
	15	51	2	16
Junius.	10	50	2	17
	15	49	2	18
	15	49	2	18
Julius.	10	49	2	18
	15	50	2	16
	15	52	2	14
Augustus.	10	53	2	12
	15	55	2	11
	15	58	2	10
Septemb.	10	0	2	9
	16	3	2	9
	16	6	2	9
October.	10	9	2	10
	16	12	2	12
	16	15	2	14
Novemb.	10	17	2	17
	16	18	2	19
	16	19	2	21
Decemb.	10	21	2	22
	16	22	2	22
	16	22	2	22

Hac Tabula non indiget correctione ad annos 50. ante & post annum 1700.

Tabula XIII. Aequatio centri Solis.
Subtrahere descendendo.

Ano. Med.	O.			S.			Differ.			I.			S.			Differ.			II.			S.			Differ.			G. Ano. Med.														
	G.	G.	M.	M.	S.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	Ano.	Med.															
0	0	0	0	1	58	1	58	0	56	31	1	43	1	38	52	1	1	30	1	39	53	1	0	29	1	29																
1	0	1	58	0	58	1	58	0	58	14	1	42	1	40	53	1	0	28	0	59	53	1	58	27	0	56																
2	0	3	56	1	58	0	59	56	1	41	1	39	1	41	51	1	0	56	0	56	47	1	42	47	0	54																
3	0	5	54	1	58	1	58	1	1	37	1	38	1	43	41	1	43	41	0	54	25	1	43	41	0	54																
4	0	7	52	1	58	1	58	1	3	16	1	38	1	42	47	1	43	41	0	54	26	1	42	47	0	54																
5	0	9	50	1	58	1	4	54	1	37	1	32	1	47	45	0	52	25	1	47	45	0	45	20	1	47	45	0	45													
6	0	11	48	1	57	1	57	1	6	31	1	36	1	44	33	0	51	24	1	45	24	0	49	22	1	46	13	0	47													
7	0	13	45	1	57	1	57	1	8	7	1	35	1	45	24	0	49	23	1	46	13	0	47	21	1	47	0	0	45													
8	0	15	42	1	57	1	57	1	9	42	1	33	1	47	0	0	45	20	1	48	28	0	41	19	1	49	0	0	41													
9	0	17	39	1	57	1	57	1	11	15	1	32	1	47	45	1	47	45	0	45	20	1	47	45	0	45	20	1	47	45	0	45										
10	0	19	36	1	57	1	12	47	1	31	1	32	1	47	45	0	43	20	1	48	28	0	41	18	1	49	48	0	39	17	1	49	48	0	37							
11	0	21	32	1	56	1	56	1	14	18	1	30	1	49	9	0	41	18	1	49	48	0	39	17	1	50	25	0	37	16	1	51	0	0	35							
12	0	23	28	1	56	1	56	1	15	48	1	29	1	49	9	0	41	18	1	49	48	0	39	17	1	50	25	0	37	16	1	51	0	0	35							
13	0	25	24	1	55	1	55	1	17	17	1	27	1	49	48	0	39	17	1	49	48	0	37	16	1	50	25	0	35	15	1	51	0	0	33							
14	0	27	19	1	55	1	18	44	1	26	1	19	1	51	0	0	33	15	1	48	28	0	41	19	1	49	48	0	37	16	1	50	25	0	35	15						
15	0	29	14	1	55	1	20	10	1	25	1	26	1	51	0	0	33	15	1	48	28	0	41	19	1	49	48	0	37	16	1	50	25	0	35	15						
16	0	31	8	1	54	1	54	1	21	35	1	23	1	51	33	0	31	14	1	52	4	0	31	13	1	52	33	0	29	12	1	52	33	0	27	11	1	53	25	0	25	10
17	0	33	2	1	54	1	53	1	22	58	1	22	1	52	4	0	31	13	1	52	33	0	29	12	1	52	33	0	27	11	1	53	25	0	25	10						
18	0	34	55	1	52	1	24	20	1	21	1	52	33	0	31	13	1	53	0	0	31	13	1	52	33	0	29	12	1	53	0	0	27	11	1	54	45	0	35	15		
19	0	36	47	1	52	1	25	41	1	19	1	53	0	0	31	13	1	53	25	0	31	13	1	54	45	0	35	15	1	55	0	0	33	13	1	55	25	0	33	13		
20	0	38	39	1	51	1	27	0	1	18	1	18	1	53	25	0	31	13	1	54	45	0	35	15	1	55	25	0	33	13	1	55	25	0	33	13						
21	0	40	30	1	50	1	28	18	1	17	1	53	48	0	23	9	0	21	8	1	54	9	0	19	7	1	54	28	0	17	6	1	55	45	0	15	5					
22	0	42	20	1	49	1	29	35	1	15	1	54	9	0	21	8	1	54	9	0	19	7	1	54	28	0	17	6	1	55	45	0	15	5								
23	0	44	9	1	48	1	30	50	1	14	1	54	28	0	21	8	1	54	28	0	19	7	1	54	45	0	17	6	1	55	0	0	15	5								
24	0	45	57	1	48	1	32	4	1	13	1	54	45	0	21	8	1	54	45	0	19	7	1	55	0	0	15	5	1	55	0	0	15	5								
25	0	47	45	1	47	1	33	17	1	11	1	55	0	0	12	4	1	55	12	0	10	4	1	55	22	0	8	2	1	55	30	0	6	1	0	4						
26	0	49	32	1	46	1	34	28	1	9	1	55	12	0	10	4	1	55	22	0	8	2	1	55	30	0	6	1	0	4												
27	0	51	18	1	45	1	35	37	1	7	1	55	36	0	10	4	1	55	36	0	8	2	1	55	36	0	6	1	0	4												
28	0	53	3	1	44	1	36	44	1	5	1	55	36	0	10	4	1	55	36	0	8	2	1	55	36	0	6	1	0	4												
29	0	54	47	1	44	1	37	49	1	3	1	55	36	0	10	4	1	55	36	0	8	2	1	55	36	0	6	1	0	4												
30	0	56	31	1	44	1	38	52	1	55	40	1	55	40	0	10	4	1	55	40	0	8	2	1	55	40	0	6	1	0	4											

Addē Ascendendo.

G.
Ano.
Med.

Residuum Tabulae XIII. Aequatio centri Solis.
Subtrahere descendendo.

Ano. Med.	S.			III.			Differ.	S.			IV.			Differ.	S.			V.			Differ.	
	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	
0	I	55	40	0	2	I	41	30	0	59	O	59	11	I	48	30						
1	I	55	42	0	0	I	40	31	I	1	O	57	23	I	49	29						
2	I	55	42	0	3	I	39	30	I	3	O	55	34	I	50	28						
3	I	55	39	0	5	I	38	27	I	5	O	53	44	I	51	27						
4	I	55	34	0	7	I	37	22	I	7	O	51	53	I	51	26						
5	I	55	27	I	36	I	36	15	O	50	2	O	50	I	51	25						
				O	9				I	9				I	52							
6	I	55	18	O	11	I	35	6	I	11	O	48	10	I	53	24						
7	I	55	7	O	13	I	33	55	I	12	O	46	17	I	54	23						
8	I	54	54	O	15	I	32	43	I	14	O	44	23	I	55	22						
9	I	54	39	O	17	I	31	29	I	16	O	42	28	I	56	21						
10	I	54	22	I	30	I	30	13	O	40	32	O	40	I	57	20						
				O	19				I	18				I	57							
11	I	54	3	O	21	I	28	55	I	20	O	38	35	I	57	19						
12	I	53	42	O	23	I	27	35	I	21	O	36	38	I	58	18						
13	I	53	19	O	25	I	26	14	I	23	O	34	40	I	59	17						
14	I	52	54	O	27	I	24	51	I	25	O	32	41	I	59	16						
15	I	52	27	I	23	I	23	26	O	30	41	O	30	I	59	15						
				O	29				I	27				I	59							
16	I	51	58	O	31	I	21	59	I	28	O	28	41	I	59	14						
17	I	51	27	O	34	I	20	31	I	30	O	26	40	I	59	13						
18	I	50	53	O	36	I	19	1	I	31	O	24	39	I	59	12						
19	I	50	17	O	38	I	17	30	I	33	O	22	37	I	59	11						
20	I	49	39	I	15	I	15	57	O	20	35	O	20	I	59	10						
				O	40				I	34				I	59							
21	I	48	59	O	42	I	14	23	I	36	O	18	33	I	59	9						
22	I	48	17	O	44	I	12	47	I	37	O	16	30	I	59	8						
23	I	47	33	O	46	I	11	10	I	39	O	14	27	I	59	7						
24	I	46	47	O	48	I	9	31	I	40	O	12	24	I	59	6						
25	I	45	59	I	7	I	7	51	O	10	20	O	10	I	59	5						
				O	50				I	41				I	59							
26	I	45	9	O	52	I	6	10	I	43	O	8	16	I	59	4						
27	I	44	17	O	54	I	4	27	I	44	O	6	12	I	59	3						
28	I	43	23	O	56	I	2	43	I	45	O	4	8	I	59	2						
29	I	42	27	O	57	I	0	58	I	47	O	2	4	I	59	1						
30	I	41	30	O	57	I	59	11	O	0	O	O	O	I	59	0						
				S.	VIII.				S.	VII.				S.	VI.							

Adde ascendendo.

G.
Ano.
Med.

Tabula XIV. Solis Diametri, Motus Horarius & distantia à Terra
in Logarithmis.

Anomalia ○ vera.		Diametr. ○		Motus Hor. ○		Logarithmi dist. ○ à terra.		Anomalia ○ vera.	
Sign.	G.	M.	S.	M.	S.	Media dist.		G.	Sign.
O.	0	31	38	2	23	4.00724		30	
	5	31	38			4.00720		25	
	10	31	39	2	23	4.00713		20	
	15	31	40			4.00693		15	
	20	31	40	2	23	4.00680		10	
	25	31	41			4.00647		5	
	30	31	42	2	24	4.00625		0.	XI.
I.	5	31	43			4.00585		25	
	10	31	45	2	24	4.00556		20	
	15	31	47			4.00519		15	
	20	31	49	2	25	4.00489		10	
	25	31	52			4.00424		5	
	30	31	54	2	25	4.00368		0.	X.
II.	5	31	56			4.00315		25	
	10	31	59	2	26	4.00255		20	
	15	32	2			4.00198		15	
	20	32	5	2	27	4.00137		10	
	25	32	7			4.00079		5	
	30	32	10	2	28	4.00013		0.	IX.
III.	5	32	13			3.99948		25	
	10	32	16	2	29	3.99803		20	
	15	32	18			3.99822		15	
	20	32	21	2	29	3.99756		10	
	25	32	24			3.99700		5	
	30	32	26	2	30	3.99646		0.	VIII.
IV.	5	32	29			3.99592		25	
	10	32	31	2	31	3.99533		20	
	15	32	33			3.99493		15	
	20	32	36	2	31	3.99437		10	
	25	32	37			3.99397		5	
	30	32	39	2	32	3.99373		0.	VII.
V.	5	32	40			3.99344		25	
	10	32	41	2	32	3.99309		20	
	15	32	42			3.99291		15	
	20	32	42	2	33	3.99273		10	
	25	32	43			3.99268		5	
	30	32	43	2	33	3.99263		0.	VI.

Tabula XIV.

Tabula XV. Medii Motus Lunæ.

Epochæ seu Radices.

Anni ante Christ.	C ab Æquinoc.				Apog. C ab Æquin.				Q ab Æquinoc.				
	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	
Jul. Chris.o	300	9	21	48	6	10	13	21	50	10	11	9	27
	200	7	29	38	7	2	2	36	6	5	26	58	20
	100	6	7	28	8	5	21	50	22	1	12	47	13
	Chris.o	4	15	18	9	9	11	4	38	8	28	36	6

Post Christum.

Jul.	100	2	23	8	10	1	0	18	54	4	14	24	59	
	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.		
200	1	0	58	11	4	19	33	9	1	0	13	52		
300	11	8	48	12	8	8	47	26	7	16	2	49		
400	9	16	38	13	11	28	1	40	3	1	51	38		
500	7	24	28	14	3	17	15	58	10	17	40	31		
600	6	2	18	15	7	6	30	11	6	3	29	24		
700	4	10	8	16	10	25	44	30	1	19	18	17		
800	2	17	58	17	2	14	58	42	9	5	7	10		
900	0	25	48	18	6	4	13	2	4	20	56	3		
1000	11	3	38	19	9	23	27	13	0	6	44	56		
1100	9	11	28	20	1	12	41	34	7	22	33	49		
1200	7	19	18	21	5	1	55	44	3	8	22	42		
1300	5	27	8	22	8	21	10	6	10	24	11	35		
1400	4	4	58	23	0	10	24	15	6	10	0	23		
1500	2	12	48	24	3	29	38	48	1	25	49	21		
1600	0	20	38	25	7	18	52	56	9	11	38	14		
Gr.	1600	8	8	52	35	7	17	46	5	9	12	10	0	
	1700	6	3	32	1	11	6	53	40	4	28	2	4	

Menses completi Anni Simpl.	C Ab Æquinoc.				Apog. ab Æquinoc.				Q Ab Æquin.		
	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.
Januarius.	1	18	28	6	0	3	27	13	1	38	30
Februarius.	1	27	24	26	0	6	34	23	3	7	28
Martius.	3	15	52	32	0	10	1	37	4	45	58
Aprilis.	4	21	10	2	0	13	22	9	6	21	17
Maius.	6	9	38	8	0	16	49	22	7	59	47
Junius.	7	14	55	39	0	20	9	55	9	35	5
Julius.	9	3	23	44	0	23	37	8	11	13	35
Augustus.	10	21	51	50	0	27	4	21	12	52	5
Septemb.	11	27	9	21	1	0	24	53	14	27	24
October.	1	15	37	26	1	3	52	7	16	5	54
Novemb.	2	20	54	57	1	7	12	39	17	41	13
Decemb.	4	9	23	3	1	10	39	52	19	19	45

In anno Bissextili, elapso Mense Februario, tempori proposito dies una addatur.

Residuum Tabulae XV. Medii Motus Lunæ.

In annis expansis & collectis.

Anni completi Juliani.	C Motus.				Apog. Motus.				Ω Motus.			
	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.
1	4	9	23	3	1	10	39	52	0	19	19	43
2	8	18	46	6	2	21	19	45	1	8	39	26
3	0	28	9	10	4	1	59	37	1	27	59	9
B. 4	5	20	42	48	5	12	46	10	2	17	22	3
5	10	0	5	51	6	23	26	2	3	6	41	46
6	2	9	28	54	8	4	5	55	3	26	1	29
B. 7	6	18	51	53	9	14	45	47	4	15	21	12
B. 8	11	11	25	36	10	25	32	20	5	4	44	5
9	3	20	48	39	0	6	12	13	5	24	3	48
10	8	0	11	42	1	16	52	5	6	13	23	32
B. 11	0	9	34	46	2	27	31	57	7	2	43	15
B. 12	5	2	8	25	4	8	18	30	7	22	6	8
13	9	11	31	27	5	18	58	23	8	11	25	51
14	1	20	54	31	6	29	38	15	9	0	45	34
15	6	0	17	35	8	10	18	7	9	20	5	17
B. 16	10	22	51	12	9	21	4	40	10	9	28	11
17	3	2	14	15	11	1	44	33	10	28	47	54
18	7	11	37	19	0	12	24	25	11	18	7	37
B. 19	11	21	0	23	1	23	4	17	0	7	27	20
B. 20	4	13	34	0	3	3	50	51	0	26	50	13
40	8	27	8	0	6	7	41	42	1	23	40	27
60	1	10	42	1	9	11	32	34	2	20	30	40
80	5	24	16	1	0	15	23	25	3	17	20	54
100	10	7	50	1	3	19	14	16	4	14	11	7
200	8	15	40	2	7	8	28	32	8	28	22	14
300	6	23	30	3	10	27	42	48	1	12	33	21
400	5	1	20	4	2	16	57	4	5	26	44	28
500	3	9	10	5	6	6	11	20	10	10	55	35
1000	6	18	20	10	0	12	22	41	8	21	51	10

C Mot. Med. in Min. Sec.

M. S.	C Motus.				Ap.				Ω			
	M. S.	M. T.	S. T.	T.	M. S.	M. T.	S. T.	T.	M. S.	M. T.	S. T.	T.
31	17	1	9	4	32	17	34	9	33	18	7	9
34	18	40	9	4	35	19	13	10	36	19	46	10
37	20	19	10	5	38	20	52	11	39	21	25	11
41	22	31	11	5	42	23	4	12	42	23	36	12
44	24	9	12	6	45	24	42	13	46	25	15	6
49	26	54	14	6	50	27	27	14	51	28	0	7
52	28	33	14	7	53	29	6	15	54	29	39	15
55	30	12	15	7	56	30	45	16	57	31	18	16
58	31	51	16	8	59	32	24	16	60	32	56	17

Residuum Tabula XV. Medii Motus Lunæ.

Dies.	In diebus.								C Motus Med. in Horis, Minut. Secun.									
	C Motus.				Apog. M.			Q Motus.	Motus.			Apog. M.		Q Mo.				
	S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	H.	G.	M.	S.	H.	M.	S.	
1	0	13	10	35	0	6	41	0	3	11	1	0	32	56	0	17	0	8
2	0	26	21	10	0	13	22	0	6	21	2	1	5	53	0	33	0	16
3	1	9	31	45	0	20	3	0	9	32	3	1	38	49	0	50	0	24
4	1	22	42	20	0	26	44	0	12	43	4	2	11	46	1	7	0	32
5	2	5	52	55	0	33	25	0	15	53	5	2	44	42	1	24	0	40
6	2	19	3	30	0	40	6	0	19	4	6	3	17	39	1	40	0	48
7	3	2	14	5	0	46	48	0	22	14	7	3	50	35	1	57	0	56
8	3	15	24	40	0	53	29	0	25	25	8	4	23	32	2	14	1	4
9	3	28	35	15	1	0	10	0	28	36	9	4	56	28	2	30	1	12
10	4	11	45	50	1	6	51	0	31	46	10	5	29	25	2	57	1	19
11	4	24	56	25	1	13	32	0	34	57	11	6	2	21	3	4	1	27
12	5	8	7	0	1	20	13	0	38	8	12	6	35	18	3	21	1	35
13	5	21	17	35	1	26	54	0	41	18	13	7	8	14	3	37	1	43
14	6	4	28	10	1	33	36	0	44	29	14	7	41	10	3	54	1	51
15	6	17	38	45	1	40	17	0	47	40	15	8	14	7	4	11	1	59
16	7	0	49	20	1	46	58	0	50	50	16	8	47	3	4	27	2	7
17	7	13	59	55	1	53	39	0	54	1	17	9	20	0	4	44	2	15
18	7	27	10	30	2	0	20	0	57	11	18	9	52	56	5	1	2	23
19	8	10	21	5	2	7	1	1	0	22	19	10	25	53	5	18	2	31
20	8	23	31	40	2	13	42	1	3	33	20	10	58	49	5	34	2	39
21	9	6	42	15	2	20	23	1	6	43	21	11	31	46	5	51	2	47
22	9	19	52	50	2	27	4	1	9	54	22	12	4	42	6	8	2	55
23	10	3	3	25	2	33	45	1	13	5	23	12	37	39	5	24	3	3
24	10	16	14	0	2	40	26	1	16	15	24	13	10	35	6	41	3	11
25	10	29	24	36	2	47	7	1	19	26	25	13	43	32	6	58	3	19
26	11	12	35	11	2	53	48	1	22	37	26	14	16	28	7	15	3	27
27	11	25	45	46	3	0	29	1	25	47	27	14	49	24	7	31	3	34
28	0	8	56	21	3	7	10	1	28	58	28	15	22	21	7	48	3	42
29	0	22	6	56	3	13	51	1	32	9	29	15	55	17	8	5	3	50
30	1	5	17	31	3	20	32	1	35	19	30	16	28	14	8	21	3	58

Tabula XVI. Aequatio centri Lunæ.

Subtrahe descendendo.

Ano. Med.	O.	S.	Different.	I.	S.	Different.	I I.	S.	Different.		
G.	G.	M.	S.	M.	S.	M.	S.	M.	S.		
0	0	0	0	5	2	25	21	4	13	42	30
1	0	5	2	5	2	29	50	4	16	17	35
2	0	10	4	5	1	34	16	4	18	48	31
3	0	15	5	5	1	38	39	4	21	15	27
4	0	20	6	5	0	43	0	4	23	38	23
5	0	25	6	5	0	47	18	4	25	57	19
6	0	30	6	5	0	51	33	4	15	28	15
7	0	35	5	4	59	2	55	45	12	30	11
8	0	40	4	4	58	2	59	53	4	32	30
9	0	45	2	4	57	3	3	57	4	34	33
10	0	49	59	4	57	3	7	57	4	36	32
11	0	54	56	4	57	3	11	53	56	38	26
12	0	59	52	4	56	3	15	45	52	40	16
13	1	4	47	4	55	3	19	33	48	42	2
14	1	9	41	4	54	3	23	17	44	43	44
15	1	14	34	4	53	3	26	57	40	45	22
16	1	19	26	4	52	3	30	32	35	46	55
17	1	24	17	4	51	3	34	3	31	48	24
18	1	29	7	4	50	3	37	30	27	49	48
19	1	33	56	4	49	3	40	53	23	51	7
20	1	38	44	4	48	3	44	12	19	52	20
21	1	43	30	4	46	3	47	27	15	53	28
22	1	48	15	4	45	3	50	38	11	54	31
23	1	52	59	4	44	3	53	45	7	55	28
24	1	57	42	4	43	3	56	48	3	56	19
25	2	2	23	4	41	3	59	47	2	59	47
26	2	7	2	4	39	4	2	42	2	55	4
27	2	11	40	4	38	4	5	33	2	51	43
28	2	16	16	4	36	4	8	20	2	47	15
29	2	20	50	4	34	4	11	3	2	43	41
30	2	25	21	4	31	4	13	42	2	39	16

Adde ascendendo.

Residuum Tabula XVI.

Residuum Tabule XVI. Aequatio centri Lunæ.
Subtrahē descendendo.

Ano. Med.	III.			IV.			V.			Differ.		
	G.	M.	S.	M.	S.	M.	S.	M.	S.	M.	S.	
0	4	59	16	0	9	4	18	54	2	29	3	30
1	4	59	25	0	3	4	16	8	2	24	28	29
2	4	59	28	0	3	4	13	18	2	19	51	28
3	4	59	25	0	10	4	10	24	2	15	11	27
4	4	59	15	0	17	4	7	26	2	10	29	26
5	4	58	58	0		4	4	25	3	1	2	44
				0	24				2	5	5	25
6	4	58	34	0	30	4	1	20	3	9	1	0
7	4	58	4	0	37	3	58	11	3	12	56	13
8	4	57	27	0	44	3	54	59	3	15	51	24
9	4	56	43	0	51	3	51	44	3	18	46	33
10	4	55	52	0		3	48	26	1	41	41	20
				0	57				3	22		
11	4	54	55	1	3	3	45	4	3	36	46	19
12	4	53	52	1	10	3	41	38	1	31	49	18
13	4	52	42	1	16	3	38	8	1	26	50	17
14	4	51	26	1	22	3	34	35	1	21	49	16
15	4	50	4	1		3	30	58	1	16	47	15
				1	27				3	42		
16	4	48	37	1	33	3	27	16	3	46	11	44
17	4	47	4	1	37	3	23	30	3	50	6	40
18	4	45	27	1	43	3	19	40	3	53	1	35
19	4	43	44	1	49	3	15	47	3	58	56	30
20	4	41	55	1		3	11	49	0	51	24	10
				1	54				4	2		
21	4	40	1	1	59	3	7	47	4	5	46	18
22	4	38	2	2	5	3	3	42	4	8	41	11
23	4	35	57	2	10	2	59	34	4	11	36	4
24	4	33	47	2	15	2	55	23	4	15	30	56
25	4	31	52	2		2	51	8	0	25	48	5
				2	21				4	18		
26	4	29	11	2	26	2	46	50	4	21	20	39
27	4	26	45	2	32	2	42	29	4	25	15	30
28	4	24	13	2	37	2	38	4	4	29	10	20
29	4	21	36	2	42	2	33	35	4	32	5	10
30	4	18	54	2		2	29	3	0	0	0	0
					S. VIII.		S. VII.		S. VI.			
												G. Ano. Med.

Addē ascendendo.

G

		Addē descendendo. Subtrahē descendendo.															
		Distantia Lunæ à Sole.															
Sign.	G.	o.	G.	30.	G.	60.	G.	o.	G.	120.	G.	150.	G.	180.	G.	G.	Sign.
M.	S.	M.	S.	M.	S.	M.	S.	M.	S.	M.	S.	M.	S.	M.	S.	O.	XII.
O.	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	XII.
5	1	9	0	55	0	32	0	0	32	0	55	1	9	25			
10	2	17	1	50	1	5	0	1	5	1	50	2	18	20			
15	3	26	2	45	1	35	0	1	35	2	45	3	26	15			
20	4	32	3	32	2	3	0	2	3	3	32	4	32	10			
25	5	34	4	20	2	30	0	2	30	4	20	5	34	5			
I.	o	6	32	5	7	2	56	0	2	56	5	7	6	32	o.	XI.	
5	7	28	5	48	3	20	0	3	20	5	48	7	28	25			
10	8	17	6	26	3	42	0	3	42	6	26	8	17	20			
15	9	4	7	3	4	2	0	4	2	7	3	9	4	15			
20	9	49	7	38	4	22	0	4	22	7	38	9	49	10			
25	10	29	8	9	4	40	0	4	40	8	9	10	29	5			
II.	o	11	6	8	38	4	56	0	4	56	8	38	11	6	o.	X.	
5	11	41	9	5	5	11	0	5	11	9	5	11	41	25			
10	12	10	9	28	5	24	0	5	24	9	28	12	10	20			
15	12	33	9	46	5	34	0	5	34	9	46	12	33	15			
20	12	48	9	57	5	42	0	5	42	9	57	12	48	10			
25	12	57	10	4	5	46	0	5	46	10	4	12	57	5			
III.	o	13	0	10	6	5	47	0	5	47	10	6	13	0	o.	IX.	
5	12	56	10	4	5	44	0	5	44	10	4	12	56	25			
10	12	45	9	55	5	40	0	5	40	9	55	12	45	20			
15	12	25	9	40	5	32	0	5	32	9	40	12	25	15			
20	12	0	9	20	5	21	0	5	21	9	20	12	0	10			
25	11	32	8	58	5	8	0	5	8	8	58	11	32	5			
IV.	o	11	0	8	33	4	53	0	4	53	8	33	11	0	o.	VIII.	
5	10	22	8	4	4	36	0	4	36	8	4	10	22	25			
10	9	40	7	31	4	18	0	4	18	7	31	9	40	20			
15	8	56	6	57	3	58	0	3	58	6	57	8	56	15			
20	8	8	6	25	3	37	0	3	37	6	25	8	8	10			
25	7	18	5	41	3	15	0	3	15	5	41	7	18	5			
V.	o	6	26	5	0	2	52	0	2	52	5	0	6	26	o.	VII.	
5	5	30	4	17	2	27	0	2	27	4	17	5	30	25			
10	4	32	3	32	2	0	0	2	0	3	32	4	32	20			
15	3	28	2	40	1	32	0	1	32	2	40	3	28	15			
20	2	17	1	47	1	2	0	1	2	1	47	2	17	10			
25	1	9	0	54	0	31	0	0	31	0	54	1	9	5			
VI.	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o.	VI.	
		360.	G.	330.	G.	300.	G.	270.	G.	240.	G.	210.	G.	180.	G.		
Distantia Lunæ à Sole.																	
Subtrahē ascendendo. Addē ascendendo.																	

Descensus in sex prioribus signis, & Ascensus in sex posterioribus distantia Lunæ ab Apogeo Solis assumitur.

Distantia Lunæ ab Apogeo Solis.

Tabula XVIII. Lunæ Motus Horarius Fictus & Verus, Diameter Horizontalis,
Parallaxis Horiz. & dist. à terra.

Anomalia vera C.	Motus Horarius Fictus	Horarius Verus in Syzygiis.	Diam. C Horizont. simplex.	Parall. C Horizont. simplex.	Dist. C à terra simplex.	Anomalia vera C.
Sign. G.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	Centef. semid. Ter.	G. S.
O. o	30 5	29 25	29 30	54 5	6356	o. XII.
5	30 6	29 26	29 31	54 7		25
10	30 8	29 29	29 33	54 10		20
15	30 11	29 33	29 35	54 14	6340	15
20	30 16	29 41	29 38	54 19		10
25	30 23	29 50	29 42	54 16		5
I. o	30 31	30 1	29 46	54 34	6298	o. XI.
5	30 39	30 12	29 51	54 44		25
10	30 50	30 26	29 58	54 56		20
15	31 5	30 45	30 5	55 9	6230	15
20	31 18	31 3	30 12	55 22		10
25	31 30	31 20	30 19	55 36		5
II. o	31 45	31 35	30 27	55 52	6149	o. X.
5	31 56	31 52	30 37	56 7		25
10	32 12	32 16	30 47	56 25		20
15	32 26	32 41	30 58	56 47	6052	15
20	32 43	33 3	31 8	57 4		10
25	32 56	33 21	31 18	57 25		5
III. o	33 9	33 42	31 28	57 41	5948	o. IX.
5	33 20	34 5	31 38	58 0		25
10	33 36	34 29	31 48	58 19		20
15	33 51	34 51	31 58	58 39	5857	15
20	34 7	35 12	32 8	58 58		10
25	34 18	35 32	32 18	59 15		5
IV. o	34 31	35 55	32 28	59 31	5768	o. VIII.
5	34 45	36 13	32 38	59 46		25
10	34 56	36 33	32 47	60 8		20
15	35 3	36 47	32 55	60 15	5690	15
20	35 13	37 0	33 2	60 28		10
25	35 23	37 19	33 8	60 41		5
V. o	35 32	37 39	33 13	60 54	5642	o. VII.
5	35 37	37 49	33 17	61 5		25
10	35 41	37 56	33 22	61 12		20
15	35 43	38 1	33 25	61 18	5608	15
20	35 49	38 10	33 27	61 22		10
25	35 51	38 13	33 29	61 24		5
VI. o	35 52	38 15	33 30	61 25	5597	o. VI.

Tabula XIX. Æquatio ultima Lunæ C.

Distantia Luna à Sole.

Ano corre.	VI.										S. I. &					
	S.	O.	&	V.	S.	O.	&	V.	S.	O.	&	S.	I.	&		
S. G.	G. M.	G. M.	G. M.	G. M.	G. M.											
O.	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
10	0	0	0	4	0	8	0	12	0	15	0	19	0	23	0	26
20	0	0	0	3	0	6	0	11	0	16	0	21	0	25	0	30
I.	0	0	0	3	0	6	0	11	0	16	0	21	0	26	0	31
10	0	0	0	2	0	5	0	9	0	13	0	19	0	24	0	30
20	0	0	0	1	0	4	0	6	0	9	0	16	0	21	0	26
II.	0	0	0	1	0	2	0	4	0	7	0	12	0	16	0	22
10	---	A-	--A-	--A-	--A-	0	1	0	5	0	9	0	14	0	20	
20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	0	0	0	1	0	3	0	4	0	4	0	1	0	5	0	11
10	0	0	0	3	0	6	0	8	0	9	0	13	0	16	0	23
20	0	0	0	1	0	3	0	4	0	4	0	1	0	4	0	13
IV.	0	0	0	3	0	6	0	8	0	9	0	13	0	16	0	21
10	0	0	0	5	0	9	0	12	0	14	0	16	0	15	0	12
20	0	0	0	7	0	12	0	16	0	20	0	22	0	23	0	19
V.	0	0	0	8	0	14	0	19	0	25	0	29	0	33	0	26
10	0	0	0	9	0	15	0	24	0	33	0	37	0	41	0	46
20	0	0	0	9	0	17	0	28	0	37	0	43	0	49	0	54
VI.	0	0	0	10	0	19	0	30	0	40	0	49	0	57	1	44
10	0	0	0	11	0	23	0	35	0	46	1	56	1	10	1	35
20	0	0	0	12	0	26	0	38	0	50	1	10	1	20	1	41
VII.	0	0	0	13	0	27	0	40	0	52	1	13	1	23	1	47
10	0	0	0	13	0	26	0	40	0	52	1	13	1	24	1	49
20	0	0	0	12	0	25	0	39	0	51	1	12	1	25	1	45
VIII.	0	0	0	11	0	24	0	38	0	50	1	11	1	24	1	45
10	0	0	0	10	0	22	0	35	0	47	0	58	1	11	1	52
20	0	0	0	9	0	20	0	31	0	43	0	54	1	6	1	48
X.	0	0	0	8	0	18	0	28	0	38	0	49	0	59	1	52
10	0	0	0	6	0	15	0	23	0	32	0	42	0	52	1	42
20	0	0	0	5	0	12	0	19	0	26	0	35	0	44	1	31
IX.	0	0	0	4	0	9	0	14	0	21	0	28	0	36	1	20
10	0	0	0	2	0	6	0	9	0	15	0	21	0	28	1	14
20	0	0	0	1	0	3	0	5	0	10	0	14	0	21	1	14
X.	0	0	0	0	0	1	0	2	0	5	0	8	0	17	0	56
10	---	S-	--S-	--S-	--S-	0	2	0	4	0	7	0	10	0	14	
20	0	0	0	1	0	1	0	1	0	3	0	5	0	8	0	11
XI.	0	0	0	2	0	4	0	2	0	1	0	3	0	5	0	10
10	0	0	0	3	0	5	0	7	0	9	0	10	0	11	0	11
20	0	0	0	4	0	6	0	9	0	12	0	15	0	17	0	12
XII.	0	A	A	4	0	A	8	0	A	12	0	A	15	0	A	19
	30	27	24	21	18	15	12	9	6	3		30	27	24	21	18
	IX.	&	V.	S.								X.			&	

Distantia Luna à Sole.

Signa scalis apposita tam in descensu quam in ascensu serviantur.
Hec pagina cum sequente unicam Tabulam constituit.

Tabula XIX. Aequatio ultima Lunæ

Distantia Luna à Sole.

Dissertatio Iunior à Sole,

Distracta Luna a Sole.
Signa scalis apposita tam in descensu quam in ascensi serviant.

Hac pagina cum precedente unicam Tabulam constituit.

Tabula XX. Æquationis Nodi Lunæ & scrupulorum proportionalium adeunda
cum distantia Lunæ à Sole.

Subtrahe descendendo.

S. Dist. (à ☽)	S. O. VI.			S. I. VII.			S. II. VIII.						
G.	Æquatio Q.	Scrup. prop.	G.	Æquatio Q.	Scrup. prop.	G.	Æquatio Q.	Scrup. prop.	G.	M.	S.	M. Fr.	
G.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	G.	M.	G.	M.	S.	M. Fr.	
0	0	0	0	0.	I	22	53	15 $\frac{1}{3}$	I	20	17	45 $\frac{1}{3}$	30
1	0	3	24	0.	I	24	25	16 $\frac{1}{3}$	I	18	32	46 $\frac{1}{4}$	29
2	0	6	46	0.	I	25	50	17 $\frac{1}{4}$	I	16	32	47.	28
3	0	10	9	0 $\frac{1}{4}$	I	27	5	18 $\frac{1}{4}$	I	14	48	48.	27
4	0	13	30	0 $\frac{1}{3}$	I	28	15	19 $\frac{1}{4}$	I	12	48	48 $\frac{1}{3}$	26
5	0	16	51	0 $\frac{1}{2}$	I	29	18	20 $\frac{1}{4}$	I	10	43	49 $\frac{1}{2}$	25
6	0	20	11	0 $\frac{2}{3}$	I	30	13	21 $\frac{1}{4}$	I	8	33	50 $\frac{1}{3}$	24
7	0	23	30	1.	I	31	16	22 $\frac{1}{4}$	I	6	19	51.	23
8	0	26	44	1 $\frac{1}{4}$	I	31	54	23 $\frac{1}{4}$	I	3	59	51 $\frac{3}{4}$	22
9	0	29	58	1 $\frac{1}{3}$	I	32	39	24 $\frac{1}{3}$	I	1	35	52 $\frac{1}{2}$	21
10	0	33	9	2.	I	33	14	25 $\frac{1}{4}$	O	59	8	53 $\frac{1}{4}$	20
II	0	36	18	2 $\frac{1}{4}$	I	33	37	26 $\frac{1}{4}$	O	56	36	53 $\frac{3}{4}$	19
12	0	39	10	2 $\frac{2}{3}$	I	33	51	27 $\frac{1}{3}$	O	53	58	54 $\frac{1}{3}$	18
13	0	42	27	3 $\frac{1}{4}$	I	33	56	28 $\frac{1}{3}$	O	51	17	55.	17
14	0	45	26	3 $\frac{2}{3}$	I	33	59	29 $\frac{1}{2}$	O	48	35	55 $\frac{1}{2}$	16
15	0	48	22	4 $\frac{1}{4}$	I	34	0	30 $\frac{1}{2}$	O	45	51	56.	15
16	0	51	14	4 $\frac{3}{4}$	I	33	53	31 $\frac{1}{2}$	O	43	3	56 $\frac{2}{3}$	14
17	0	54	2	5 $\frac{1}{3}$	I	33	39	32 $\frac{1}{2}$	O	40	10	57.	13
18	0	56	45	6.	I	33	18	33 $\frac{1}{2}$	O	37	15	57 $\frac{1}{2}$	12
19	0	59	24	6 $\frac{1}{2}$	I	32	50	34 $\frac{1}{3}$	O	34	17	57 $\frac{3}{4}$	11
20	I	1	59	7 $\frac{1}{2}$	I	32	12	35 $\frac{1}{3}$	O	31	18	58 $\frac{1}{4}$	10
21	I	4	28	8.	I	31	29	36 $\frac{1}{3}$	O	28	16	58 $\frac{1}{2}$	9
22	I	6	53	8 $\frac{2}{3}$	I	30	40	37 $\frac{2}{3}$	O	25	13	59.	8
23	I	9	12	9 $\frac{1}{3}$	I	29	43	38 $\frac{1}{4}$	O	22	8	59 $\frac{1}{4}$	7
24	I	11	30	10 $\frac{1}{4}$	I	28	40	39 $\frac{3}{4}$	O	19	1	59 $\frac{1}{3}$	6
25	I	13	34	11.	I	27	31	40 $\frac{2}{3}$	O	15	52	59 $\frac{1}{2}$	5
26	I	15	37	11 $\frac{3}{4}$	I	26	17	41 $\frac{2}{3}$	O	12	7	59 $\frac{3}{4}$	4
27	I	17	34	12 $\frac{2}{3}$	I	24	56	42 $\frac{2}{3}$	O	9	33	59 $\frac{3}{4}$	3
28	I	19	26	13 $\frac{1}{2}$	I	23	28	43 $\frac{1}{2}$	O	6	22	60.	2
29	I	21	12	14 $\frac{1}{2}$	I	21	55	44 $\frac{1}{2}$	O	3	11	60.	1
30	I	22	53	15 $\frac{1}{3}$	I	20	17	45 $\frac{1}{3}$	O	0	0	60.	0
	XI.	V.	S.		X.	IV.	S.		X.	III.	S.		
									S. Dist. (à ☽)				

Adde ascendendo.

Tabula XXI. Latitudo Lunæ simplex & excessus.

Arg. Latit.	S.	O.	V. I.	Excess.	S.	I.	VII.	Excess.	S.	II.	VIII.	Excess.	
	G.	G.	M.	S.	M.	Fr.	G.	M.	S.	M.	Fr.	G.	
0	0	0	0	0.	2	30	36	9 $\frac{1}{2}$	4	21	1	16 $\frac{1}{2}$	30
1	0	5	16	0 $\frac{1}{3}$	2	35	8	9 $\frac{1}{4}$	4	23	37	16 $\frac{2}{3}$	29
2	0	10	32	0 $\frac{2}{3}$	2	39	38	10.	4	26	8	16 $\frac{3}{4}$	28
3	0	15	46	1.	2	44	4	10 $\frac{1}{3}$	4	28	34	17.	27
4	0	21	0	1 $\frac{1}{3}$	2	48	26	10 $\frac{1}{2}$	4	30	55	17.	26
5	0	26	15	1 $\frac{2}{3}$	2	52	47	10 $\frac{2}{3}$	4	33	11	17 $\frac{1}{4}$	25
6	0	31	28	2.	2	57	5	11.	4	35	22	17 $\frac{2}{3}$	24
7	0	36	42	2 $\frac{1}{3}$	3	1	18	11 $\frac{1}{3}$	4	37	28	17 $\frac{1}{2}$	23
8	0	41	54	2 $\frac{2}{3}$	3	5	28	11 $\frac{2}{3}$	4	39	30	17 $\frac{2}{3}$	22
9	0	47	7	3.	3	9	35	12.	4	41	26	17 $\frac{3}{4}$	21
10	0	52	17	3 $\frac{1}{4}$	3	13	40	12 $\frac{1}{3}$	4	43	16	17 $\frac{3}{4}$	20
11	0	57	28	3 $\frac{2}{3}$	3	17	40	12 $\frac{1}{2}$	4	45	2	18.	19
12	1	2	37	4.	3	21	36	12 $\frac{2}{3}$	4	46	42	18.	18
13	1	7	45	4 $\frac{1}{4}$	3	25	30	13.	4	48	17	18 $\frac{1}{4}$	17
14	1	12	51	4 $\frac{1}{2}$	3	29	18	13 $\frac{1}{4}$	4	49	46	18 $\frac{1}{3}$	16
15	1	17	56	5.	3	33	3	13 $\frac{1}{2}$	4	51	12	18 $\frac{1}{2}$	15
16	1	23	0	5 $\frac{1}{4}$	3	36	45	13 $\frac{2}{3}$	4	52	31	18 $\frac{1}{2}$	14
17	1	28	3	5 $\frac{1}{2}$	3	40	22	13 $\frac{3}{4}$	4	53	46	18 $\frac{1}{2}$	13
18	1	33	5	5 $\frac{2}{3}$	3	43	57	14.	4	54	54	18 $\frac{1}{2}$	12
19	1	38	3	6 $\frac{1}{4}$	3	47	25	14 $\frac{1}{4}$	4	55	57	18 $\frac{1}{3}$	11
20	1	43	0	6 $\frac{1}{2}$	3	50	50	14 $\frac{1}{2}$	4	56	54	18 $\frac{1}{2}$	10
21	1	47	56	6 $\frac{3}{4}$	3	54	12	14 $\frac{1}{4}$	4	57	47	18 $\frac{1}{4}$	9
21	1	52	49	7.	3	57	28	15.	4	58	33	18 $\frac{3}{4}$	8
23	1	57	41	7 $\frac{1}{2}$	4	0	41	15 $\frac{1}{4}$	4	59	14	18 $\frac{3}{4}$	7
24	2	2	30	7 $\frac{2}{3}$	4	3	48	15 $\frac{1}{3}$	4	59	51	18 $\frac{2}{3}$	6
25	2	7	18	8.	4	6	53	15 $\frac{1}{2}$	5	0	21	19.	5
26	2	12	3	8 $\frac{1}{3}$	4	9	52	15 $\frac{2}{3}$	5	0	45	19.	4
27	2	16	44	8 $\frac{1}{2}$	4	12	46	15 $\frac{3}{4}$	5	1	5	19.	3
28	2	21	24	8 $\frac{2}{3}$	4	15	36	16.	5	1	19	19.	2
29	2	26	2	9 $\frac{1}{4}$	4	18	22	16 $\frac{1}{4}$	5	1	26	19.	1
30	2	30	36	9 $\frac{1}{2}$	4	21	1	16 $\frac{1}{2}$	5	1	30	19.	0
	XI.	V.	S.		X.	IV.	S.		IX.	III.	S.		G. Ar. L

Latitudo crit Boralis in iec prioribus signis argumenti Latitudinis, sed Australis in sex posterioribus.

Tabula XXII. Reductio simplex veri loci Lunæ ad Eclipticam,
positâ Orbitâ Lunæ cum Ecliptica inclinatione $5^{\circ} 1' 30''$.

Subtrahere descendendo.

G.	Argumentum Latitudinis vel Distantia Lunæ à Nodo Ascendente.						G.
	O. VI. S.		I. VII. S.		II. VIII. S.		
M.	S.	M.	S.	M.	S.		
0	0	5	43	5	43		30
1	14	5	50	5	37		29
2	28	5	57	5	29		28
3	42	6	3	5	20		27
4	55	6	8	5	13		26
5	9	6	13	5	4		25
6	22	6	17	4	55		24
7	37	6	21	4	45		23
8	50	6	24	4	35		22
9	53	6	27	4	25		21
10	15	6	29	4	15		20
11	28	6	32	4	4		19
12	42	6	33	3	53		18
13	54	6	35	3	42		17
14	7	6	36	3	30		16
15	19	6	36	3	19		15
16	30	6	36	3	7		14
17	42	6	35	2	54		13
18	53	6	33	2	42		12
19	4	6	32	2	28		11
20	15	6	29	2	15		10
21	25	6	27	2	3		9
22	35	6	24	1	50		8
23	45	6	21	1	37		7
24	55	6	17	1	22		6
25	4	6	13	1	9		5
26	13	6	8	0	55		4
27	20	6	3	0	42		3
28	29	5	57	0	28		2
29	37	5	50	0	14		1
30	43	5	43	0	0		0
	V. XI. S.	IV. X. S.	III. IX. S.				

Argumentum Latitudinis vel Distantia Lunæ
à Nodo Ascendente.

Addere ascendendo.

Tabula XXIII.

Tabula XXIII. Correctio Horizontalis Diametri Lunæ, Parallaxis, & distantia à Terra.

Distantia Apogæi ☽ à ☺

		Correctio Diametri ☽ Horizont.				Correctio Parallaxis ☽ Horizont.				Correctio Distantiæ ☽ à Terra.					
		Subtrahere Descendendo.				Subtrahere Descendendo.				Addere Descendendo.					
Anom. veræ ☽		O. S.	I. S.	II. S.	III. S.	O. S.	I. S.	II. S.	III. S.	O. S.	I. S.	II. S.	III. S.	Anomalia veræ ☽	
		VI. S.	VII. S.	VIII. S.	IX. S.	VI. S.	VII. S.	VIII. S.	IX. S.	VI. S.	VII. S.	VIII. S.	IX. S.		
Sign. G.		Sec.	Sec.	Sec.	Sec.	Sec.	Sec.	Sec.	Sec.	Centesimæ p. semid. Terræ.				G.	Sign.
O.	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	XII.
	10	o	o	o	I	o	I	I	I	o	o	o	o	o	20
	20	o	I	I	2	o	I	2	3	o					10
I.	o	o	I	I	3	o	2	2	6	o	3	3	II	o	XI.
	10	o	I	2	5	o	2	3	II	o	.	.	.	20	
	20	o	2	3	8	o	3	5	16	o				10	
II.	o	o	2	4	12	o	4	7	22	o	7	13	41	o	X.
	10	o	2	6	17	o	4	13	30	o	o	o	o	20	
	20	o	3	9	22	o	5	16	40	o				10	
III.	o	o	3	14	28	o	6	25	50	o	9	44	90	o	IX.
	10	o	3	16	34	o	6	30	59	o				20	
	20	o	4	18	40	o	7	33	69	o				10	
IV.	o	o	4	20	43	o	8	36	77	o	12	60	130	o	VIII.
	10	o	4	23	48	o	10	41	82	o				20	
	20	o	5	26	52	o	11	46	86	o				10	
V.	o	o	6	28	55	o	12	50	99	o	17	80	160	o	VII.
	10	o	7	29	57	o	13	52	103	o				20	
	20	o	8	30	59	o	14	53	106	o				10	
VI.	o	o	8	30	60	o	15	54	108	o	22	85	172	o	VI.
		XII. S.	XI. S.	X. S.	IX. S.	XII. S.	XI. S.	X. S.	IX. S.	XII. S.	XI. S.	X. S.	IX. S.		
		VI. S.	V. S.	IV. S.	III. S.	VI. S.	V. S.	IV. S.	III. S.	VI. S.	V. S.	IV. S.	III. S.		
		Correctio Diametri ☽ Horizont.				Correctio Parallaxis ☽ Horizont.				Correctio Distantiæ ☽ à Terra.					
		Subtrahere Ascendendo.				Subtrahere Ascendendo.				Addere Ascendendo.					

Tabula XXIV. Diametri Lunæ ad quinos Gradus Altitudinis centri Lunæ suprà Horizontem.

Altit. C	M.	S.																
0	29	30	29	45	30	15	30	45	31	15	31	47	32	20	32	54	33	29
5	29	33	29	48	30	18	30	48	31	18	31	50	32	23	32	57	33	32
10	29	35	29	51	30	20	30	50	31	21	31	53	32	26	33	0	33	35
15	29	38	29	53	30	23	30	53	31	24	31	56	32	29	33	3	33	38
20	29	40	29	55	30	25	30	55	31	26	31	58	32	31	33	5	33	41
25	29	42	29	58	30	27	30	58	31	29	32	1	32	34	33	8	33	44
30	29	44	30	0	30	29	31	0	31	31	32	3	32	37	33	11	33	47
35	29	46	30	2	30	32	31	2	31	33	32	6	32	40	33	14	33	50
40	29	48	30	4	30	34	31	4	31	35	32	8	32	42	33	16	33	53
45	29	50	30	6	30	35	31	6	31	37	32	10	32	44	33	18	33	56
50	29	51	30	8	30	37	31	8	31	39	32	12	32	46	33	20	33	58
55	29	53	30	9	30	39	31	9	31	40	32	13	32	47	33	22	33	59
60	29	54	30	11	30	40	31	11	31	42	32	15	32	49	33	24	34	1
65	29	55	30	12	30	42	31	12	31	43	32	16	32	50	33	25	34	2
70	29	56	30	13	30	43	31	13	31	44	32	17	32	51	33	26	34	3
75	29	57	30	14	30	44	31	14	31	45	32	18	32	51	33	26	34	3
80	29	58	30	15	30	45	31	14	31	46	32	19	32	52	33	27	34	4
85	29	59	30	16	30	45	31	15	31	46	32	19	32	52	33	28	34	5
90	29	59	30	16	30	46	31	16	31	47	32	20	31	52	33	28	34	5

Uſus.

Quæ datam Lunæ Diametrum Horizontalem in gradu O Altitudinis, & in ea columna quæ habet in capite datam Diametrum, è regione propositæ altitudinis centri Lunæ, quæfitam Diametrum reperies.

Exemplum.

Sit Horizontalis data Lunæ Diameter $31', 47''$, quæ in capite septimæ columnæ reperietur, fitque proposita Altitudo centri Lunæ 60. Grad. Quare in septima columna è regione Altitudinis 60. Grad. quæfita Diameter $32', 15'$. habebitur.

Si numeri propositi tam Lunæ Horizontalis, vel in O Altitudinis, quam altitudinis centri Lunæ suprà Horizontem non accuratè reperiuntur in Tabula, assumenda sunt partes proportionales ipsis numeris respondentes.

Tabula XXV. Parallaxis Lunæ ad quinos Gradus Altitudinis centri Lunæ suprà Horizontem.

Altit. C.	M.	S.														
0	54	6	54	32	55	25	56	20	57	18	58	16	59	16	60	19
5	53	53	54	20	55	11	56	9	57	4	58	2	59	3	60	5
10	53	16	53	45	54	56	55	30	56	26	57	22	58	22	59	24
15	52	14	52	43	53	32	54	22	55	21	56	22	57	13	58	16
20	50	50	51	18	52	8	52	57	53	50	54	46	55	42	56	41
25	49	1	49	30	50	16	51	3	51	54	52	48	53	43	54	40
30	46	56	47	18	48	0	48	48	49	57	50	27	51	20	52	14
35	44	18	44	40	45	26	46	10	46	58	47	44	48	33	49	24
40	41	26	41	48	42	29	43	10	43	53	44	42	45	26	46	12
45	38	15	38	30	39	15	39	52	40	32	41	12	41	57	42	41
50	34	46	35	5	35	40	36	13	36	50	37	28	38	6	38	47
55	31	2	31	18	31	48	32	20	32	52	33	25	34	0	34	35
60	27	2	27	19	27	43	28	10	28	37	29	8	29	38	30	10
65	22	52	23	2	23	27	23	49	24	13	24	37	25	2	25	29
70	18	30	18	40	18	58	19	18	19	38	19	55	20	17	20	37
75	14	12	14	20	14	36	14	53	15	9	15	20	15	36	15	52
80	9	32	9	37	9	47	9	57	10	7	10	17	10	28	10	39
85	4	48	4	50	4	55	5	0	5	5	5	10	5	15	5	20
90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Uſus.

Datam Lunæ Parallaxim Horizontalem quære in gradu O Altitudinis centri Lunæ, & è regione Altitudinis propositæ, in columna quæ habet in fronte datam Parallaxim, quæsitam reperies.

Exemplum.

Esto Parallaxis data Horizontalis $55' . 25''$, quæ jacet in capite quartæ columnæ, & in ea columnæ è regione 35 Grad. Altitudinis propositæ, Parallaxim quæsitam reperies $45' . 26''$.

Idem prorsus faciendum pro numeris propositis tam Lunæ Horizontalis, quam Altitudinis suprà Horizontem, assumptis partibus proportionalibus, si proposita accuratè non reperiantur in Tabula.

Tabula XXVI. Inclinatio Orbitæ Lunæ cum circulo Latitudinis ad partes Nodi propioris; pro Eclipsibus ad dena Minuta Argumenti Latitudinis.

Argumenti Latitudinis.

O.

&

VI.

S.

Arg. Lat.	O. M.			10. M.			20. M.			30. M.			40. M.			50. M.			60. M.			G. Arg. Lat.
	G.	M.	S.																			
0	84	58	30	84	58	30	84	58	30	84	58	31	84	58	31	84	58	32	84	58	32	29
1	84	58	32	84	58	33	84	58	34	84	58	36	84	58	27	84	58	39	84	58	41	28
2	84	58	41	84	58	43	84	58	45	84	58	47	84	58	49	84	58	51	84	58	54	27
3	84	58	54	84	58	57	84	59	0	84	59	3	84	59	6	84	59	10	84	59	14	26
4	84	59	14	84	59	18	84	59	22	84	59	26	84	59	30	84	59	34	84	59	39	25
5	84	59	39	84	59	44	84	59	49	84	59	54	84	59	59	85	0	4	85	0	9	24
6	85	0	9	85	0	14	85	0	20	85	0	26	85	0	38	85	0	38	85	0	44	23
7	85	0	44	85	0	50	85	0	57	85	1	4	85	1	11	85	1	18	85	1	25	22
8	85	1	25	85	1	33	85	1	41	85	1	49	85	1	56	85	2	4	85	2	12	21
9	85	2	12	85	2	20	85	2	29	85	2	38	85	2	46	85	2	55	85	3	4	20
10	85	3	4	85	3	13	85	3	22	85	3	31	85	3	41	85	3	51	85	4	0	19
11	85	4	0	85	4	10	85	4	21	85	4	31	85	4	42	85	4	52	85	5	3	18
12	85	5	3	85	5	14	85	5	25	85	5	36	85	5	48	85	6	0	85	6	12	17
13	85	6	12	85	6	24	85	6	36	85	6	48	85	7	0	85	7	12	85	7	25	16
14	85	7	25	85	7	38	85	7	51	85	8	4	85	8	17	85	8	30	85	8	44	15
15	85	8	44	85	8	57	85	9	11	85	9	25	85	9	39	85	9	54	85	10	9	14
16	85	10	9	85	10	23	85	10	38	85	10	53	85	11	8	85	11	23	85	11	38	13
17	85	11	37	85	11	52	85	12	8	85	12	23	85	12	39	85	12	55	85	13	11	12
	60. M.			50. M.			40. M.			30. M.			20. M.			10. M.			o. M.			G. Arg. Lat.

S,

XI.

&c

V.

Argumenti Latitudinis.

Tabula XXVII. Angulus DGE ab Angulo DGC auferendus, pro Eclipsibus.

Mot. C Horar. verus.	Motus Solis Horatius verus.																	
M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	
29 20	26 36	26 48	27 2	27 14	27 26	27 38	27 50	28 2	28 14	28 26	28 38							
29 40	26 17	26 29	26 42	26 54	27 6	27 18	27 30	27 42	27 54	28 6	28 18							
30 0	25 58	26 10	26 22	26 34	26 46	26 58	27 10	27 22	27 34	27 46	27 58							
30 20	25 40	25 52	26 4	26 15	26 27	26 39	26 51	27 2	27 14	27 26	27 38							
30 40	25 22	25 34	25 45	25 57	26 9	26 21	26 32	26 43	26 55	27 6	27 18							
31 0	25 4	25 16	25 27	25 39	25 50	26 2	26 13	26 23	26 36	26 47	26 59							
31 20	24 57	24 59	25 10	25 22	25 33	25 45	25 56	26 6	26 18	26 29	26 41							
31 40	24 31	24 42	24 53	25 5	25 16	25 27	25 38	25 49	26 0	26 11	26 23							
32 0	24 14	24 25	24 36	24 47	24 58	25 9	25 20	25 31	25 42	25 53	26 4							
32 20	23 57	24 8	24 19	24 30	24 41	24 52	25 3	25 13	25 24	25 35	25 46							
32 40	23 41	23 52	24 3	24 13	24 24	24 35	24 46	24 56	25 7	25 18	25 29							
33 0	23 25	23 35	23 46	23 56	24 7	24 18	24 29	24 39	24 50	25 1	25 11							
33 20	23 9	23 19	23 30	23 40	23 51	24 2	24 12	24 22	24 33	24 44	24 54							
33 40	22 55	23 5	23 15	23 25	23 36	23 47	23 57	24 7	24 18	24 29	24 39							
34 0	22 41	22 51	23 1	23 11	23 22	23 32	23 42	23 52	24 3	24 14	24 24							
34 20	22 27	22 37	22 47	22 57	23 7	23 17	23 27	23 37	23 48	23 59	24 9							
34 40	22 13	22 23	22 33	22 42	22 53	23 3	23 13	23 23	23 33	23 44	23 54							
35 0	22 0	22 10	22 20	22 30	22 40	22 50	23 0	23 9	23 20	23 29	23 39							
35 20	21 46	21 56	22 7	22 16	22 26	22 36	22 46	22 56	23 6	23 16	23 28							
35 40	21 33	21 43	21 52	22 3	22 13	22 23	22 32	22 42	22 52	23 1	23 11							
36 0	21 21	21 31	21 4	21 50	21 59	22 9	22 19	22 29	22 38	22 48	22 59							
36 20	21 7	21 17	21 27	21 36	21 46	21 56	22 6	22 16	22 22	22 34	22 43							
36 40	20 55	21 4	21 14	21 24	21 34	21 43	21 52	22 1	22 11	22 21	22 30							
37 0	20 43	20 52	21 2	21 12	21 21	21 30	21 40	21 49	21 58	22 8	22 17							
37 20	20 32	20 42	20 53	21 0	21 9	21 17	21 27	21 36	21 45	21 55	22 4							
37 40	20 21	20 30	20 39	20 48	20 57	21 5	21 14	21 24	21 33	21 41	21 51							
38 0	20 8	20 17	20 26	20 35	20 45	20 53	21 2	21 12	21 21	21 21	21 30							
38 20	19 55	20 4	20 13	20 22	20 33	20 41	20 50	21 0	21 9	21 19	21 27							

K

Tabula XXVIII. Epactæ pro Novi-luniis & Pleni-luniis.

Annī	Dies.	H.	M.	S.	Annī communis.	D.	H.	M.	S.	In Anno Bissextili post Februarium addatur dies una.	Radices Stylo Gregor. 1700.
B.	1	10	15	11	22	Menses					Novi-luniorum.
	2	21	6	22	45	Januari.	1	11	15	57	D. H. M. S.
	3	2	8	50	4	Februari.	29	11	15	57	21. 13. 5. 34
	4	14	0	1	27	Martius.	1	9	47	50	o. Christi
	5	24	15	12	49	Aprilis.	1	21	3	47	17. 18. 22. 14
B.	6	5	17	40	9	Maius.	3	8	19	44	
	7	16	8	51	31	Junius.	3	19	35	41	1700.
	8	28	0	2	54	Julius.	5	6	51	38	Pleni-luniorum.
	9	9	2	30	13	Augustus.	6	18	7	35	6. 18. 43. 33
	10	19	17	41	36	Septemb.	7	5	23	31	
B.	11	0	20	8	55	October.	8	16	39	28	
	12	12	11	20	18	Novemb.	9	3	55	25	
	13	23	2	31	40	Decemb.	10	15	11	22	
	14	4	4	59	0						
	15	14	20	11	23						
B.	16	26	11	21	45						
	17	7	13	49	5						
	18	18	5	0	28						
	19	28	20	11	51						
	20	10	22	39	10						
Bissextilis.	40	21	21	18	20						
	60	3	7	13	27						
	80	14	5	52	37						
	100	25	4	31	46						
	200	20	20	19	29						
	300	16	12	7	12						
	400	12	3	54	55						
	500	7	19	42	38						
	1000	15	15	25	16						
						VIII.	236	5	52	25	27

Revolutiones Syzygiarum.

Ordo.	D.	H.	M.	S.	T.	Ordo.	D.	H.	M.	S.	T.
I.	29	12	44	3	11	IX.	265	18	36	28	38
II.	59	1	28	6	22	X.	295	7	20	31	48
III.	88	14	12	9	33	XI.	324	20	4	34	59
IV.	118	2	56	12	43	XII.	354	8	48	38	10
V.	147	15	40	15	54	XIII.	383	21	32	41	21
VI.	177	4	24	19	5	XIV.	413	10	16	44	32
VII.	206	17	8	22	16	XV.	442	23	0	47	43
VIII.	236	5	52	25	27	XX.	590	14	41	3	37

Propositi dies cum Horis, Minutis, &c. adduntur Epactis suprapositis.

Tabula XXIX. Stellæ $\bar{\eta}$ Saturni Motus Medii.

Epochæ seu Radices.

Anni ante Christ.	$\bar{\eta}$ ab Æquinoc.				Aphelii ab Æquin.				Ω ab Æquinoc.			
	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.
300	0	5	10	9	7	13	52	3	2	12	14	45
200	4	28	29	33	7	16	8	11	2	14	13	50
100	9	21	48	7	7	18	24	19	2	16	12	55
Chris.o	2	15	8	21	7	20	40	27	2	18	12	0

Post Christum.

Jul.	$\bar{\eta}$				Aphelii				Ω			
	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.
100	7	8	27	45	7	22	56	35	2	20	11	5
200	0	1	47	9	7	25	12	43	2	22	10	10
300	4	25	6	33	7	27	28	51	2	24	9	16
400	9	18	25	57	7	29	44	59	2	26	8	21
500	2	11	45	21	8	2	1	7	2	28	7	27
600	7	5	4	45	8	4	17	15	3	0	6	32
700	11	28	24	9	8	6	33	23	3	2	5	37
800	4	21	43	33	8	8	49	31	3	4	4	43
900	9	15	2	57	8	11	5	39	3	6	3	48
1000	2	8	22	21	8	13	21	47	3	8	2	54
1100	7	1	41	45	8	15	37	55	3	10	1	59
1200	11	25	1	9	8	17	54	3	3	12	1	4
1300	4	18	20	33	8	20	10	11	3	14	0	10
1400	9	11	39	57	8	22	26	19	3	15	59	15
1500	2	4	59	21	8	24	42	27	3	17	58	21
1600	6	28	18	45	8	26	58	35	3	19	57	25
1600	6	27	58	39	8	26	58	33	3	19	57	24
1700	11	21	16	1	8	29	14	41	3	21	56	29

Menses completi Anni commu.	$\bar{\eta}$ Ab Æquinoc.				Aphelii		Ω	
	S.	G.	M.	S.	M.	S.	M.	S.
Januarius.	0	1	2	18	0	6	0	6
Februarius.	0	1	58	34	0	13	0	11
Martius.	0	3	0	52	0	19	0	17
Aprilis.	0	4	1	9	0	26	0	23
Maius.	0	5	3	27	0	33	0	29
Junius.	0	6	3	44	0	40	0	35
Julius.	0	7	6	1	0	46	0	41
Augustus.	0	8	8	20	0	54	0	48
Septemb.	0	9	8	37	1	0	0	54
October.	0	10	10	55	1	8	1	0
Novemb.	0	11	11	12	1	15	1	6
Decemb.	0	12	13	29	1	22	1	12

In anno Bissextili, clauso Mense Februario, tempori proposito dies unus additur.

40
Tabula XXIX. Stellæ & Saturni Motus Medii.

Anni completi.	Anni Expanſi.												
	h ab Æquinoc.				Aphelii ab Æquinoc.				Ω Ab Æquin.				
	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	
1	0	12	13	29	0	0	1	22	0	1	12		
2	0	24	26	59	0	0	2	44	0	2	23		
3	1	6	40	28	0	0	4	6	0	3	34		
B.	4	1	18	55	59	0	0	5	27	0	4	46	
5	2	1	9	28	0	0	6	49	0	5	57		
6	2	13	22	57	0	0	8	11	0	7	9		
7	2	25	36	26	0	0	9	33	0	8	20		
B.	8	3	7	51	57	0	0	10	54	0	9	32	
9	3	20	5	26	0	0	12	16	0	10	43		
10	4	2	18	55	0	0	13	38	0	11	54		
11	4	14	32	24	0	0	15	0	0	13	6		
B.	12	4	26	47	56	0	0	16	21	0	14	17	
13	5	9	1	25	0	0	17	43	0	15	29		
14	5	21	14	54	0	0	19	5	0	16	40		
15	6	3	28	23	0	0	20	27	0	17	52		
B.	16	6	15	43	54	0	0	21	48	0	19	3	
17	6	27	57	23	0	0	23	10	0	20	15		
18	7	10	10	52	0	0	24	32	0	21	26		
19	7	22	24	21	0	0	25	54	0	22	37		
B.	20	8	4	39	53	0	0	27	14	0	23	49	
40	4	9	19	45	0	0	54	27	0	47	38		
60	0	13	59	38	0	1	21	41	1	11	27		
80	8	18	39	31	0	1	48	54	1	35	16		
100	4	23	19	24	0	2	16	8	1	59	5		
200	9	16	38	48	0	4	32	16	3	58	10		
300	2	9	58	12	0	6	48	24	5	57	16		
400	7	3	17	36	0	9	4	32	7	56	21		
500	11	26	37	0	0	11	20	40	9	55	27		
1000	11	23	14	0	0	22	41	20	19	50	54		

Tabula XXIX. Stellæ & Saturni Motus Medi:

Dies.	In diebus.			Aphelii.	Ω	Hor. & M.	
	G.	M.	S.	S.	S.	M.	S.
						S.	T.
1	0	2	1	0	0	0	5
2	0	4	1			0	10
3	0	6	2			0	15
4	0	8	2			0	20
5	0	10	3	1	1	0	25
6	0	12	4			0	30
7	0	14	4			0	35
8	0	16	5			0	40
9	0	18	5			0	45
10	0	20	6	2	2	0	50
11	0	22	7			0	55
12	0	24	7			1	0
13	0	26	8			1	5
14	0	28	8	3	3	1	10
15	0	30	9			1	15
16	0	32	9			1	20
17	0	34	10			1	25
18	0	36	11			1	30
19	0	38	11			1	35
20	0	40	12	4	4	1	40
21	0	42	12			1	45
22	0	44	13			1	50
23	0	46	14			1	56
24	0	48	14			2	1
25	0	50	15	5	5	2	6
26	0	52	15			2	11
27	0	54	16			2	16
28	0	56	17			2	21
29	0	58	17			2	26
30	1	0	18	6	6	2	31

Tabula XXX. Aequatio centri h:
Subtrahe descendendo.

Ano. Med.	S.			O.			Differ.	S.			I.			Differ.	S.			II.			
	G.	G.	M.	S.	M.	S.		G.	M.	S.	M.	S.		G.	M.	S.	M.	S.			
0	0	0	0	6	23		3	3	30	5	35		5	25	17	3	36	29		30	
1	0	6	23	6	23		3	9	5	5	35		5	28	53	3	30	28			
2	0	12	46	6	23		3	14	38	5	33		5	32	23	3	24	27			
3	0	19	9	6	23		3	20	8	5	28		5	35	47	3	19	26			
4	0	25	32	6	23		3	25	36	5	25		5	39	6	3	14	25			
5	0	31	55	6	23		3	31	1	5	25		5	42	20						
				6	22					5	22					3	9	24			
6	0	38	17	6	22		3	36	23	5	19		5	45	29	3	3	23			
7	0	44	39	6	20		3	41	42	5	16		5	48	32	2	56	22			
8	0	50	59	6	19		3	46	58	5	13		5	51	28	2	50	21			
9	0	57	18	6	17		3	52	11	5	9		5	54	18	2	44	20			
10	1	3	35	6	17		3	57	20	5	9		5	57	2						
				6	16					5	5					2	38	19			
11	1	9	51	6	15		4	2	25	5	0		5	59	40	2	32	18			
12	1	16	6	6	14		4	7	25	4	56		6	2	12	2	25	17			
13	1	22	20	6	12		4	12	21	4	51		6	4	37	2	19	16			
14	1	28	32	6	10		4	17	12	4	46		6	6	56	2	13	15			
15	1	34	42	6	9		4	21	58	4	9		6	9	9						
				6	9					4	42					2	7	14			
16	1	40	51	6	8		4	26	40	4	38		6	11	16	2	0	13			
17	1	46	59	6	7		4	31	18	4	34		6	13	16	1	53	12			
18	1	53	6	6	5		4	35	18	4	31		6	15	9	1	46	11			
19	1	59	11	6	4		4	40	23	4	27		6	16	55	1	40	10			
20	2	5	15	6	4		4	44	50	4	23		6	18	35						
				6	2					4	23					1	33	9			
21	2	11	17	6	0		4	49	13	4	18		6	20	8	1	26	8			
22	2	17	17	5	57		4	53	31	4	14		6	21	34	1	19	7			
23	2	23	14	5	54		4	57	45	4	9		6	22	53	1	12	6			
24	2	29	8	5	50		5	1	54	4	5		6	24	5	1	5	5			
25	2	34	58	5	48		5	5	59	4	1		6	25	10						
				5	48					4	1					0	59	4			
26	2	40	46	5	45		5	10	0	3	56		6	26	9	0	53	3			
27	2	46	31	5	43		5	13	56	3	52		6	27	2	0	48	2			
28	2	52	24	5	39		5	17	48	3	47		6	27	50	0	42	1			
29	2	57	53	5	37		5	21	35	3	42		6	28	32	0	35	0			
30	3	3	30	5	37		5	25	17				6	29	7						
				S.	XI.				S.	X.				S.	IX.						
																				G. Ano. Med.	

Adde Ascendendo.

Tabula XXX. Aequatio centri $\bar{h}$,
Subtrahere descendendo.

Ano. Med.	S.	III.	Differ.	S.	IV.	Differ.	S.	V.	Differ.		
G.	G.	M.	S.	M.	S.	M.	S.	M.	S.	30	
0	6	29	7	0	26	5	49	29	3	27	35
1	6	29	33	0	18	5	46	19	3	21	24
2	6	29	51	0	8	5	43	2	3	15	9
3	6	29	59	0	1	5	39	38	3	8	50
4	6	30	0	0	1	5	36	6	3	2	27
5	6	29	59	0	8	5	32	27	2	55	59
6	6	29	51	0	18	5	28	41	3	46	6
7	6	29	33	0	25	5	24	48	2	49	27
8	6	29	8	0	33	5	20	49	2	42	52
9	6	28	35	0	40	5	16	44	2	36	14
10	6	27	55	0	47	5	12	32	2	29	32
11	6	27	8	0	53	5	8	14	4	18	6
12	6	26	15	1	0	5	3	50	2	15	57
13	6	25	15	1	7	4	59	19	2	9	6
14	6	24	8	1	14	4	54	42	4	31	2
15	6	22	54	1	22	4	49	59	4	37	13
16	6	21	32	1	30	4	45	10	4	43	17
17	6	20	2	1	38	4	40	15	1	34	15
18	6	18	24	1	45	4	35	14	5	27	9
19	6	16	39	1	53	4	30	7	5	20	1
20	6	14	46	2	0	4	24	53	5	12	51
21	6	12	46	2	7	4	19	33	5	20	7
22	6	10	39	2	14	4	14	7	5	5	39
23	6	8	25	2	22	4	8	36	5	26	14
24	6	6	3	2	29	4	2	59	5	58	25
25	6	3	34	2	35	3	57	17	5	31	10
26	6	0	59	2	42	3	51	30	5	37	16
27	5	58	17	2	49	3	45	38	5	43	54
28	5	55	28	2	56	3	39	42	5	42	36
29	5	52	32	3	3	3	33	41	6	7	20
30	5	49	29	3	3	3	27	35	6	0	0
		S.	VIII.			S.	VII.			S.	VI.
										G.	
										Ano. Med.	

Addit. ascendendo.

Tabula XXXI. Logarithmica distantiae $\bar{h}$ à $\odot$ ad singulos gradus Anomalie
veræ, vel Coæquatæ.

Ano. vera.	S. O.	S. I.	S. II.	S. III.	S. IV.	S. V.	
0	5. 00223	4. 99870	4. 98926	4. 97675	4. 96458	4. 95581	30
1	5. 00223	4. 99849	4. 98888	4. 97631	4. 96422	4. 95560	29
2	5. 00222	4. 99827	4. 98849	4. 97587	4. 96386	4. 95540	28
3	5. 00220	4. 99803	4. 98810	4. 97543	4. 96350	4. 95521	27
4	5. 00217	4. 99778	4. 98771	4. 97499	4. 96315	4. 95503	26
5	5. 00213	4. 99752	4. 98731	4. 97456	4. 96280	4. 95485	25
6	5. 00209	4. 99725	4. 98691	4. 97413	4. 96246	4. 95468	24
7	5. 00204	4. 99697	4. 98651	4. 97370	4. 96213	4. 95452	23
8	5. 00198	4. 99669	4. 98610	4. 97327	4. 96180	4. 95436	22
9	5. 00192	4. 99640	4. 98569	4. 97285	4. 99148	4. 95421	21
10	5. 00185	4. 99610	4. 98527	4. 97243	4. 96116	4. 95407	20
11	5. 00177	4. 99580	4. 98485	4. 97201	4. 96084	4. 95394	19
12	5. 00167	4. 99550	4. 98443	4. 97160	4. 96053	4. 95382	18
13	5. 00156	4. 99519	4. 98401	4. 97119	4. 96022	4. 95370	17
14	5. 00144	4. 99488	4. 98359	4. 97078	4. 95992	4. 95358	16
15	5. 00131	4. 99456	4. 98317	4. 97038	4. 95962	4. 95347	15
16	5. 00118	4. 99424	4. 98275	4. 96998	4. 95932	4. 95337	14
17	5. 00104	4. 99392	4. 98233	4. 96958	4. 95903	4. 95328	13
18	5. 00089	4. 99359	4. 98190	4. 96918	4. 95875	4. 95319	12
19	5. 00073	4. 99325	4. 98147	4. 96878	4. 95847	4. 95311	11
20	5. 00057	4. 99290	4. 98105	4. 96839	4. 95820	4. 95304	10
21	5. 00040	4. 99255	4. 98062	4. 96800	4. 95793	4. 95297	9
22	5. 00023	4. 99220	4. 98020	4. 96761	4. 95767	4. 95291	8
23	5. 00005	4. 99184	4. 97977	4. 96722	4. 95741	4. 95286	7
24	4. 99987	4. 99148	4. 97934	4. 96684	4. 95716	4. 95282	6
25	4. 99969	4. 99112	4. 97891	4. 96646	4. 95692	4. 95279	5
26	4. 99950	4. 99076	4. 97848	4. 96608	4. 95669	4. 95276	4
27	4. 99931	4. 99039	4. 97805	4. 96570	4. 95646	4. 95274	3
28	4. 99911	4. 99002	4. 97761	4. 96532	4. 95624	4. 95273	2
29	4. 99891	4. 98964	4. 97718	4. 96495	4. 95602	4. 95272	1
30	4. 99870	4. 98926	4. 97675	4. 96458	4. 95581	4. 95272	0
	S. XI.	S. X.	S. IX.	S. VIII.	S. VII.	S. VI.	Ano. vera.

Tabula XXXII.

Tabula XXXII. Inclinatio h.

Arg. Latit.	S.			O.S.			I.S.			II.S.			VI.S.			VII.S.			VIII.		
	G.	M.	S.	G.	M.	S.G.	M.	S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.				
0	0	0	0	14	59	2	9	58	0	0	0	16	54	2	12	55	30				
1	0	2	39	1	17	15	2	11	16	0	2	41	1	19	14	2	14	14	29		
2	0	5	17	1	19	31	2	12	32	0	5	22	1	21	33	2	15	32	28		
3	0	7	55	1	21	45	2	13	44	0	8	31	2	23	50	2	16	47	27		
4	0	10	33	1	23	56	2	14	54	0	10	44	1	26	52	1	17	59	26		
5	0	13	8	1	26	52	16	10	13	24	1	28	17	2	19	8	25				
6	0	15	45	1	28	11	2	17	50	16	4	1	30	27	2	20	13	24			
7	0	18	32	1	30	17	2	18	70	18	44	1	32	36	2	21	17	23			
8	0	20	57	1	32	21	2	19	70	21	23	1	34	44	2	22	19	22			
9	0	23	31	1	34	23	2	20	30	24	21	36	6	0	2	23	18	21			
10	0	26	21	1	36	24	2	20	57	0	26	39	1	58	53	2	24	14	20		
11	0	28	35	1	38	24	2	21	49	0	29	16	1	40	54	2	25	7	19		
12	0	31	7	1	40	22	2	22	38	0	31	53	1	42	53	2	25	58	18		
13	0	33	41	1	42	18	2	23	25	0	34	30	1	44	51	2	26	45	17		
14	0	36	13	1	44	12	2	24	9	0	37	6	1	46	46	2	27	31	16		
15	0	38	46	1	46	42	2	24	51	0	39	41	1	48	39	2	28	14	15		
16	0	41	18	1	47	54	2	25	31	0	42	16	1	50	30	2	28	54	14		
17	0	43	40	1	49	42	2	26	70	0	44	51	1	52	20	2	29	32	13		
18	0	46	19	1	50	28	2	26	42	0	47	25	1	54	17	2	30	7	12		
19	0	48	48	1	53	12	2	27	13	0	49	58	1	55	52	2	30	39	11		
20	0	51	17	1	54	54	2	27	43	0	52	29	1	57	34	2	31	10	10		
21	0	53	45	1	56	33	2	28	10	0	55	1	1	59	15	2	31	37	9		
22	0	56	12	1	58	11	2	28	34	0	57	31	2	0	55	2	32	1	8		
23	0	58	39	1	59	47	2	28	54	1	0	12	2	32	32	2	32	22	7		
24	1	1	22	1	20	2	29	12	1	2	28	2	4	8	2	32	40	6			
25	1	3	25	2	2	52	2	29	27	1	4	56	2	5	41	2	32	55	5		
26	1	5	47	2	4	22	2	29	40	1	7	22	2	7	12	2	33	9	4		
27	1	8	7	2	5	50	2	29	50	1	9	46	2	8	41	2	33	19	3		
28	1	10	26	2	7	15	2	29	56	1	12	10	2	10	8	2	33	26	2		
29	1	12	44	2	8	37	2	30	0	1	14	33	2	11	32	2	33	28	1		
30	1	14	59	2	9	58	2	30	0	1	16	54	2	12	55	2	33	30	0		
	S.	V.S.	IV.S.		III.S.		X.I.S.		X.S.		IX.		Arg.	Lait.							

Tabula XXXIII. Reductio h.

Reductio Subtrahenda descendendo.									
Arg. Latit.	S.	O.	S.	I.	S.	II.			
	S.	VI.	S.	VII.	S.	VIII.			
0	0	0	1	27	1	27	30		
1	0	4	1	29	1	25	29		
2	0	8	1	30	1	23	28		
3	0	11	1	32	1	21	27		
4	0	15	1	34	1	19	26		
5	0	18	1	35	1	17	25		
6	0	22	1	36	1	15	24		
7	0	25	1	37	1	13	23		
8	0	28	1	38	1	11	22		
9	0	32	1	38	1	8	21		
10	0	35	1	39	1	5	20		
11	0	38	1	39	1	3	19		
12	0	42	1	40	1	0	18		
13	0	45	1	40	0	57	17		
14	0	48	1	41	0	54	16		
15	0	51	1	41	0	51	15		
16	0	54	1	41	0	48	14		
17	0	57	1	40	0	45	13		
18	1	0	1	40	0	42	12		
19	1	3	1	39	0	38	11		
20	1	5	1	39	0	35	10		
21	1	8	1	38	0	32	9		
22	1	11	1	38	0	28	8		
23	1	13	1	37	0	25	7		
24	1	15	1	36	0	22	6		
25	1	17	1	35	0	18	5		
26	1	19	1	34	0	15	4		
27	1	21	1	32	0	11	3		
28	1	23	1	30	0	8	2		
29	1	25	1	29	0	4	1		
30	1	27	1	27	0	0	0		
	S.	XI	S.	X	S.	IX.	G.		
	S.	V.	S.	IV.	S.	III.	Arg. Latit.		

Addenda ascendendo.

Tabula XXXIV. Aequatio Q h.

Adde descend.				Subtrahē descend.			
Arg.	Latit.	Med.	S. & G.	Arg.	Latit.	Med.	S. & G.
O.	XII.	62	30	VI.	VI.		
5		25	59	2	5	25	
10		20	55	34	10	20	
15		15	52	5	15	15	
20		10	48	37	20	10	
25		5	45	9	25	5	
I.	XI.	41	40	VII.	V.		
5		25	38	12	5	25	
10		20	34	44	10	20	
15		15	31	15	15	15	
20		10	27	47	20	10	
25		5	24	19	25	5	
II.	X.	20	50	VIII.	IV.		
5		25	17	22	5	25	
10		20	13	54	10	20	
15		15	10	25	15	15	
20		10	6	57	20	10	
25		5	3	29	25	5	
III.	IX.	0	0	IX.	III.		
Arg.	S. & G.	Latit.	Arg.	S. & G.	Latit.	Arg.	S. & G.
Med.	Latit.		Med.	Latit.		Med.	Latit.
Adde ascend.				Subtrahē ascend.			

Tabula XXXV. Stellæ Jovis & Motus Medii.

Epochæ seu Radices.

Anni ante Christ.	π ab Æquinoc.				Aphelii ab Æquin.				Ω ab Æquinoc.			
	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.
300	2	11	4	20	4	17	49	55	2	29	21	8
200	7	17	22	40	4	20	27	17	2	29	44	39
100	0	23	41	0	4	23	4	39	3	0	8	11
Chris.o	5	29	59	20	4	25	42	1	3	0	31	43

Post Christum.

100	11	6	17	40	4	28	19	23	3	0	55	15
200	4	12	36	0	5	0	56	45	3	1	18	47
300	9	18	54	20	5	3	34	7	3	1	42	20
400	2	25	12	40	5	6	11	29	3	2	5	52
500	8	1	31	0	5	8	48	51	3	2	29	22
600	1	7	49	20	5	11	26	13	3	2	52	54
700	6	14	7	40	5	14	3	35	3	3	16	26
800	11	20	26	0	5	16	40	57	3	3	39	58
900	4	26	44	20	5	19	18	19	3	4	3	20
1000	10	3	2	40	5	21	55	41	3	4	26	52
1100	3	9	21	0	5	24	33	3	3	4	50	24
1200	8	15	39	20	5	27	10	25	3	5	14	5
1300	1	21	57	40	5	29	47	47	3	5	37	37
1400	6	28	16	0	6	2	25	9	3	6	1	9
1500	0	4	34	20	6	5	2	31	3	6	24	41
1600	5	10	52	40	6	7	39	53	3	6	48	12
1600	5	10	2	48	6	7	39	52	3	6	48	12
1700	10	16	16	9	6	10	17	14	3	7	11	44

Menses completi Anni commu.	π Ab Æquinoc.				Aphelii		Ω	
	S.	G.	M.	S.	M.	S.	M.	S.
Januarius.	0	2	34	37	0	7	0	1
Februarius.	0	4	54	17	0	14	0	2
Martius.	0	7	28	54	0	23	0	3
Aprilis.	0	9	58	32	0	31	0	4
Maius.	0	12	33	9	0	39	0	5
Junius.	0	15	2	47	0	47	0	7
Julius.	0	17	37	24	0	55	0	8
Augustus.	0	20	12	2	1	3	0	9
Septemb.	0	22	41	40	1	10	0	10
October.	0	25	16	17	1	18	0	11
Novemb.	0	27	45	55	1	26	0	12
Decemb.	1	0	20	32	1	34	0	14

In anno Bissextili, clauso Mense Februario, tempori proposito una dies addatur.

		Anni Expansi.										
		Z ab Äquinoc.			Aphelii ab Äquin.			Q Ab Äquin.				
Anni completi.		S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	
		I	0	20	32		I	34			14	
B.	2	2	0	41	4		3	9			28	
	3	3	1	1	37		4	43			42	
	4	4	1	27	8	0	6	13	0	9	56	
B.	5	5	1	47	40		7	52			10	
	6	6	2	8	12		9	26			24	
	7	7	2	28	44		11	1			38	
	8	8	2	54	16	0	12	35	0	1	53	
B.	9	9	3	14	48		14	9			7	
	10	10	3	35	20		15	44			21	
	11	11	3	55	52		17	18			35	
	12	0	4	21	24	0	18	53	0	2	49	
B.	13	1	4	41	56		20	28			3	
	14	2	5	2	28		22	2			17	
	15	3	5	23	0		23	36			31	
	16	4	5	48	31	0	25	10	0	3	46	
B.	17	5	6	9	3		26	44			0	
	18	6	6	29	35		28	19			14	
	19	7	6	50	7		29	54			28	
	20	8	7	15	40	0	31	28	0	4	42	
Omaes Bissextilis.	40	4	14	31	20	1	2	57		9	25	
	60	0	21	47	0	1	34	25		14	7	
	80	8	29	2	40	2	5	54		18	49	
	100	5	6	18	20	2	37	22	0	23	32	
	200	10	12	36	40	5	14	44		47	4	
	300	3	18	55	0	7	52	6		10	35	
	400	8	25	13	20	10	29	28		34	7	
	500	2	1	31	40	13	6	50		57	39	
		1000	4	3	3	20	26	13	40	3	55	18

Tabula XXXV. Stellæ Jovis Motus Medit.

Dies.	In diebus.			Aphelii.	Ω	Hor. & M.	
				S.	S.	M.	S.
	G.	M.	S.	S.	S.	T.	
1	0	4	59			0	12
2	0	9	58			0	25
3	0	14	58			0	37
4	0	19	57	0	0	0	50
5	0	24	56			1	2
6	0	29	55			1	15
7	0	34	55			1	27
8	0	39	54	1	0	1	40
9	0	44	53			1	52
10	0	49	52			2	5
11	0	54	52			2	17
12	0	59	51	2	0	2	30
13	1	4	50			2	42
14	1	9	49			2	55
15	1	14	49			3	7
16	1	19	48	3	0	3	20
17	1	24	47			3	32
18	1	29	46			3	44
19	1	34	46			3	57
20	1	39	45	4	1	4	9
21	1	44	44			4	22
22	1	49	43			4	34
23	1	54	43			4	47
24	1	59	42	5	1	4	59
25	2	4	41			5	12
26	2	9	40			5	24
27	2	14	40			5	37
28	2	19	39	6	1	5	49
29	2	24	38			6	1
30	2	29	38	7	1	6	14
31							

50
 Tabula XXXVI. Æquatio centri γ .
 Subtrahere descendendo.

Ano. Med.	S.			O.			Differ.			S.			I.			Differ.			S.			II.				
	G.	G.	M.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.		
0	0	0	0	5	30	5	2	38	20	4	50	4	40	53	3	3	30									
1		5	30		5	30	2	43	10	4	48	4	43	56	2	57	29									
2		11	0		5	30	2	47	58	4	46	4	46	53	2	51	28									
3		16	30		5	30	2	52	44	4	44	4	49	44	2	47	27									
4		22	0		5	30	2	57	28	4	42	4	52	31	2	43	26									
5	0	27	29	5	29	5	3	2	10	4	42	4	55	14											25	
6				5	28					4	39						2	40								
7		32	57	5	27	3	6	49	4	36	4	57	54	2	36	24										
8		38	24	5	27	3	11	25	4	32	5	0	30	2	32	23										
9		43	51	5	26	3	15	57	4	27	5	3	2	2	26	22										
10	0	49	17	5	25	3	20	24	4	23	5	5	28	2	22	21										
	0	54	42	5	25	3	24	47	4	23	5	7	50				2	17								
11	I	0	6	5	24				4	20		5	10	7	2	12	19									
12	I	5	29	5	23	3	29	7	4	17	5	12	19	2	7	18										
13	I	10	51	5	22	3	33	24	4	14	5	14	26	2	2	17										
14	I	16	12	5	21	3	37	38	4	10	5	16	28	I	56	16										
15	I	21	31	5	19	3	41	48	4	7	5	18	24				I	50								
				5	18				4	4							I	21								
16	I	26	49	5	17	3	49	59	4	1	5	20	14	I	44	14										
17	I	32	6	5	15	3	54	0	4	3	5	21	58	I	39	13										
18	I	37	21	5	14	3	57	59	3	56	5	23	37	I	33	12										
19	I	42	35	5	13	4	1	55	3	54	5	25	10	I	27	11										
20	I	47	48	5	13	4	5	49	3	54	5	26	37	I	21	10										
				5	11				3	51						I	21									
21	I	52	59	5	9	4	9	40	3	46	5	27	58	I	16	9										
22	I	58	8	5	8	4	13	26	3	41	5	29	14	I	11	8										
23	2	3	16	5	6	4	17	7	3	35	5	30	25	I	6	7										
24	2	8	22	5	4	4	20	42	3	35	5	31	31	I	0	6										
25	2	13	26	5	4	4	24	14	3	32	5	32	31	O	54	5										
				5	3				3	28						G.										
26	2	18	29	5	1	4	27	42	3	24	5	33	25		48	4										
27	2	23	30	4	59	4	31	6	3	20	5	34	13		42	3										
28	2	28	29	4	57	4	34	26	3	16	5	34	55		36	2										
29	2	33	26	4	54	4	37	42	3	11	5	35	31		29	1										
30	2	38	20	4	54	4	40	53	3	11	5	36	0		0											
				S.	XI.				S.	X.				S.	IX.											

Adde Ascendendo.

51
Tabula XXXVI. Aequatio centri ℥.
Subtrahere descendendo.

Ano. Med.	S.			III.			Differ.	S.			IV.			Differ.	S.			V.			Differ.		
	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.		
0	5	36	0	0	23	4	58	50	2	49	2	56	0	5	14	30							
1	5	36	23	18		4	56	1	2	55	2	50	46	5	20	29							
2	5	36	41	13		4	53	6	3	1	2	45	26	5	24	28							
3	5	36	54	11		4	50	5	3	7	2	40	2	5	28	27							
4	5	36	43	15		4	46	58	3	12	2	34	34	5	31	26							
5	5	36	28			4	43	46			2	29	3										25
				19					3	18													
6	5	36	9	23		4	40	28	3	24	2	23	29	5	34	24							
7	5	35	46	28		4	37	4	3	30	2	17	52	5	37	23							
8	5	35	18			4	33	34	3	36	2	12	13	5	39	22							
9	5	34	46	32		4	29	58	3	42	2	6	32	5	41	21							
10	5	34	8	38		4	26	16	3	42	2	0	49	5	43	20							
				45					3	46													
11	5	33	23			4	22	30	3	52	1	55	3	5	49	19							
12	5	32	31	52		4	18	38	3	57	1	49	14	5	51	18							
13	5	31	32	59		4	14	41	4	3	1	43	23	5	54	17							
14	5	30	25	1	7	4	10	38	4	8	1	37	29	5	56	16							
15	5	29	12	1	13	4	6	30	4	12	1	31	33	5	58	15							
				1	21				4	12													
16	5	27	51	1	26	4	2	28	4	16	1	25	35	6	0	14							
17	5	26	25	1	33	3	58	12	4	20	1	19	35	6	1	13							
18	5	24	52	1	39	3	53	52	4	25	1	13	34	6	3	12							
19	5	23	13	1	45	3	49	27	4	32	1	7	31	6	4	11							
20	5	21	28	1		3	44	55	4	35	1	1	27	6	5								
				1	51				4	35													
21	5	19	37	1	56	3	40	20	4	39	0	55	22	6	6	9							
22	5	17	41	2	1	3	35	41	4	43	0	49	16	6	7	8							
23	5	15	40	2	6	3	30	58	4	47	0	43	9	6	8	7							
24	5	13	34	2	12	3	26	11	4	52	0	37	1	6	9	6							
25	5	11	22	2		3	21	19	4	56	0	30	52	6	10	5							
				2	18				4	56													
26	5	9	4	2	24	3	16	23	5	0	0	24	42	6	10	4							
27	5	6	40	2	30	3	11	23	5	4	0	18	32	6	10	3							
28	5	4	10	2	37	3	6	19	5	8	0	12	22	6	11	2							
29	5	1	33	2	43	3	1	11	5	11	0	6	11	6	11	1							
30	4	58	50	2		2	56	0	5	11	0	0	0	6	11	0							
				S.	VIII.				S.	VII.				S.	VI.								

Adde ascendendo.

G.
Ano.
Med.

Tabula XXXVII. Logarithmi distantiarum π à $\odot$ in gradibus
Anomaliarum verae.

Ano. vera.	S.	O.	S.	I.	S.	II.	S.	III.	S.	IV.	S.	V.	
	S.	XI.	S.	X.	S.	IX.	S.	VIII.	S.	VII.	S.	VI.	Ano. vera.
0	4. 73790		4. 73527		4. 72781		4. 71704		4. 70621		4. 69776		30
1	4. 73790		4. 73509		4. 72750		4. 71665		4. 70587		4. 69755		29
2	4. 73789		4. 73491		4. 72718		4. 71627		4. 70554		4. 69736		28
3	4. 73787		4. 73472		4. 72686		4. 71589		4. 70519		4. 69717		27
4	4. 73785		4. 73453		4. 72654		4. 71552		4. 70487		4. 69698		26
5	4. 73783		4. 73433		4. 72621		4. 71515		4. 70455		4. 69680		25
6	4. 73780		4. 73413		4. 72588		4. 71478		4. 70423		4. 69663		24
7	4. 73776		4. 73392		4. 72555		4. 71442		4. 70390		4. 69645		23
8	4. 73771		4. 73371		4. 72521		4. 71406		4. 70358		4. 69630		22
9	4. 73766		4. 73350		4. 72487		4. 71371		4. 70327		4. 69615		21
10	4. 73760		4. 73328		4. 72452		4. 71336		4. 70297		4. 69600		20
11	4. 73754		4. 73305		4. 72417		4. 71299		4. 70266		4. 69586		19
12	4. 73747		4. 73282		4. 72381		4. 71262		4. 70236		4. 69572		18
13	4. 73740		4. 73258		4. 72345		4. 71225		4. 70207		4. 69560		17
14	4. 73733		4. 73233		4. 72309		4. 71188		4. 70177		4. 69547		16
15	4. 73725		4. 73208		4. 72272		4. 71152		4. 70149		4. 69536		15
16	4. 73716		4. 73183		4. 72236		4. 71116		4. 70121		4. 69526		14
17	4. 73706		4. 73157		4. 72200		4. 71079		4. 70092		4. 69516		13
18	4. 73696		4. 73131		4. 72163		4. 71043		4. 70065		4. 69507		12
19	4. 73685		4. 73105		4. 72126		4. 71007		4. 70037		4. 69499		11
20	4. 73673		4. 73078		4. 72089		4. 70970		4. 70012		4. 69491		10
21	4. 73661		4. 73051		4. 72052		4. 70935		4. 69986		4. 69484		9
22	4. 73648		4. 73023		4. 72015		4. 70899		4. 69960		4. 69478		8
23	4. 73635		4. 72994		4. 71977		4. 70863		4. 69934		4. 69472		7
24	4. 73621		4. 72964		4. 71939		4. 70828		4. 69910		4. 69468		6
25	4. 73606		4. 72934		4. 71900		4. 70793		4. 69887		4. 69463		5
26	4. 73591		4. 72904		4. 71861		4. 70759		4. 69863		4. 69460		4
27	4. 73576		4. 72874		4. 71822		4. 70724		4. 69841		4. 69457		3
28	4. 73560		4. 72843		4. 71783		4. 70689		4. 69819		4. 69455		2
29	4. 73544		4. 72812		4. 71744		4. 70655		4. 69797		4. 69454		1
30	4. 73527		4. 72781		4. 71704		4. 70621		4. 69776		4. 69453		0

Tabula XXXVIII.

Arg. Latit.	S. O.			S. I.			S. II.			G.
	S. VI.			S. VII.			S. VIII.			
	G.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.
0	0	0	0	0	39	40	1	8	43	30
1	0	1	23	0	40	51	1	9	23	29
2	0	2	46	0	42	1	10	2	28	
3	0	4	9	0	43	10	1	10	40	27
4	0	5	32	0	44	19	1	11	16	26
5	0	6	55	0	45	27	1	11	52	25
6	0	8	18	0	46	35	1	12	26	24
7	0	9	40	0	47	42	1	12	59	23
8	0	11	3	0	48	49	1	13	31	22
9	0	12	25	0	49	55	1	14	2	21
10	0	13	47	0	51	0	1	14	32	20
11	0	15	9	0	52	5	1	15	1	19
12	0	16	30	0	53	9	1	15	28	18
13	0	17	51	0	54	12	1	15	54	17
14	0	19	12	0	55	14	1	16	18	16
15	0	20	32	0	56	14	1	16	40	15
16	0	21	51	0	57	14	1	17	1	14
17	0	23	12	0	58	12	1	17	20	13
18	0	24	31	0	59	8	1	17	37	12
19	0	25	50	1	0	3	1	17	53	11
20	0	27	8	1	0	57	1	18	7	10
21	0	28	26	1	1	49	1	18	20	9
22	0	29	43	1	2	40	1	18	31	8
23	0	31	0	1	3	30	1	18	42	7
24	0	32	16	1	4	18	1	18	50	6
25	0	33	32	1	5	5	1	18	58	5
26	0	34	47	1	5	51	1	19	5	4
27	0	36	1	1	6	36	1	19	11	3
28	0	37	15	1	7	20	1	19	16	2
29	0	38	28	1	8	2	1	19	19	1
30	0	39	40	1	8	43	1	19	20	0
	S. XI.			S. X.			S. IX.			G.
	S. V.			S. IV.			S. III.			Arg. Latit.

Tabula XXXIX. Reductio ψ
Reductio subtrahenda descendendo.

Arg. Latit.	S. O.		S. I.		S. II.			
	S. VI.		S. VII.		S. VIII.			
	G.	M.	S.	M.	S.	M.	S.	
0	0	0	0	24		0	24	30
1	0	2	0	25		0	24	29
2	0	3	0	25		0	23	28
3	0	4	0	26		0	23	27
4	0	5	0	26		0	22	26
5	0	6	0	26		0	22	25
6	0	7	0	27		0	21	24
7	0	8	0	27		0	20	23
8	0	9	0	27		0	20	22
9	0	10	0	28		0	19	21
10	0	10	0	28		0	18	20
11	0	11	0	28		0	18	19
12	0	12	0	28		0	17	18
13	0	13	0	28		0	16	17
14	0	14	0	28		0	15	16
15	0	14	0	29		0	14	15
16	0	15	0	28		0	14	14
17	0	16	0	28		0	13	13
18	0	17	0	28		0	12	12
19	0	18	0	28		0	11	11
20	0	18	0	28		0	10	10
21	0	19	0	28		0	10	9
22	0	20	0	27		0	9	8
23	0	20	0	27		0	8	7
24	0	21	0	27		0	7	6
25	0	22	0	26		0	6	5
26	0	22	0	26		0	5	4
27	0	23	0	26		0	4	3
28	0	23	0	25		0	3	2
29	0	24	0	25		0	2	1
30	0	24	0	24		0	0	0
	S. XI.		S. X.		S. IX.		G. Latit.	
	S. V.		S. IV.		S. III.			

Reductio addenda ascendendo.

Epochæ seu Radices.

Anni ante Christ.	♂ ab Æquinoc.				Aphelii ab Æquin.				♀ ab Æquinoc.			
	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.
300	7	5	33	43	3	23	40	4	0	26	55	56
200	9	7	13	57	3	25	30	50	0	27	57	24
100	11	8	54	12	3	27	21	36	0	28	58	52
Chris.o	1	10	34	26	3	29	12	22	1	0	0	21

Anni post Christum.

Jul. Gr.	100	3	12	14	40	4	1	3	8	1	1	1	49
	200	5	13	54	55	4	2	53	54	1	2	3	17
	300	7	15	35	9	4	4	44	40	1	3	4	45
	400	9	17	15	24	4	6	35	26	1	4	6	13
	500	11	18	55	38	4	8	26	13	1	5	7	42
	600	1	20	35	52	4	10	16	59	1	6	9	10
	700	3	22	16	7	4	12	7	45	1	7	10	38
	800	5	23	56	21	4	13	58	31	1	8	12	8
	900	7	25	36	36	4	15	49	17	1	9	13	36
	1000	9	27	16	50	4	17	40	4	1	10	15	3
	1100	11	28	57	5	4	19	30	50	1	11	16	31
	1200	2	0	37	19	4	21	21	36	1	12	17	59
	1300	4	2	17	34	4	23	12	22	1	13	19	27
	1400	6	3	57	48	4	25	3	8	1	14	20	55
	1500	8	5	38	3	4	26	53	55	1	15	22	24
	1600	10	7	18	17	4	28	44	41	1	16	23	52
	1600	10	2	3	50	4	28	44	39	1	16	23	51
	1700	0	3	12	37	5	0	35	25	1	17	25	20

Menses completi Anni commu.	♂ Ab Æquinoc.				Aphelii		♀ S.
	S.	G.	M.	S.	M.	S.	
Januarius.	0	16	14	46	0	6	3
Februarius.	1	0	55	13	0	10	6
Martius.	1	17	9	59	0	16	9
Aprilis.	2	2	53	18	0	21	12
Maius.	2	19	8	5	0	27	15
Junius.	3	4	51	24	0	33	18
Julius.	3	21	6	11	0	38	21
Augustus.	4	7	20	57	0	43	24
Septemb.	4	23	4	16	0	49	27
October.	5	9	19	3	0	55	30
Novemb.	5	25	2	22	1	1	33
Decemb.	6	11	17	8	1	7	37

In anno Bissextili, clauso Mense Februario, tempori proposito addatur una dies.

		Anni Expansi.						
		♂ ab Aequinoct.			Aphelii ab Aequin.		♀ Ab Aequin.	
Anni completi.		S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.
	1	6	11	17	8		1	7
	2	0	22	34	17		2	13
	3	7	3	51	26		3	20
B.	4	1	15	40	0	0	4	16
	5	7	26	57	9		5	33
	6	2	8	14	18		6	39
	7	8	19	31	27		7	46
B.	8	3	1	20	1	0	8	52
	9	9	12	37	9		9	59
	10	3	23	54	18		11	5
	11	10	5	11	26		12	12
B.	12	4	17	0	1	0	13	18
	13	10	28	17	9		14	25
	14	5	9	34	18		15	31
	15	11	20	51	27		16	38
B.	16	6	2	40	2	0	17	44
	17	0	13	57	10		18	51
	18	6	25	14	18		19	57
	19	1	6	31	27		21	3
B.	20	7	18	20	3	0	22	9
Omnis Biennialis.	40	3	6	40	6		44	18
	60	10	25	0	9	1	6	28
	80	6	13	20	12	1	28	37
	100	2	1	40	14	1	50	46
	200	4	3	20	29	3	41	32
	300	6	5	0	43	5	32	18
	400	8	6	40	58	7	23	4
	500	10	8	21	12	9	13	51
	1000	8	16	42	25	18	27	42

57
Tabula X L. Stellæ ♂ Motus Medii.

Dies.	♂ In diebus.			Aphelii.	♀	Hor. & M.	
						M.	S.
	G.	M.	S.	S.	S.	S.	T.
1	0	31	27	0	0	1	19
2	1	2	53			2	37
3	1	34	20			3	56
4	2	5	46			5	15
5	2	37	13	1		6	33
6	3	8	40			7	52
7	3	40	6			9	10
8	4	11	33			10	29
9	4	43	0			11	48
10	5	14	27	2	1	13	6
11	5	45	53			14	25
12	6	17	20			15	43
13	6	48	46			17	2
14	7	20	13			18	21
15	7	51	40	3		19	39
16	8	23	6			20	58
17	8	54	33			22	16
18	9	26	0			23	35
19	9	57	27			24	54
20	10	28	53	4	2	26	12
21	11	0	20			27	31
22	11	31	46			28	49
23	12	3	13			30	8
24	12	34	40			31	27
25	13	6	6	5		32	45
26	13	37	33			34	4
27	14	9	0			35	22
28	14	40	27			36	41
29	15	11	53			38	0
30	15	43	20	6	3	39	18
31							
32							

Subtrahere descendendo.

Ano. Med.	S.			O.			Differ.			S.			I.			Differ.			S.			II.			Differ.				
	G.	G.	M.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.				
0	0	0	0	10	2			4	50	25	8	58	8	41	55	5	59	30											
1	0	10	2	10	2			4	59	25	8	54	8	47	54	5	51	29											
2	0	20	4	10	2			5	8	17	8	51	8	53	45	5	44	28											
3	0	30	6	10	2			5	17	8	8	47	8	59	29	5	37	27											
4	0	40	8	10	2			5	25	55	8	44	9	5	6	5	30	26											
5	0	50	9	10	1			5	34	39	8	39	9	10	36	5	20	25											
				10	0																								
6	1	0	9	9	59			5	43	18	8	34	9	15	56	5	11	24											
7	1	10	8	9	58			5	51	52	8	29	9	21	7	5	2	23											
8	1	20	6	9	57			6	0	21	8	24	9	26	9	5	2	22											
9	1	30	3	9	55			6	8	45	8	18	9	31	0	4	51	21											
10	1	39	58	9	55			6	17	3	9	35	4	42	4	4	42	20											
				9	54																								
11	1	49	52	9	53			6	25	17	8	10	9	40	15	4	25	19											
12	1	59	45	9	51			6	33	27	8	4	9	44	40	4	16	18											
13	2	9	36	9	48			6	41	31	7	58	9	48	56	4	7	17											
14	2	19	24	9	46			6	49	29	7	52	9	53	3	3	59	16											
15	2	29	10	9	46			6	57	21	7	52	9	57	2	3	49	15											
				9	44																								
16	2	38	54	9	42			7	5	7	7	40	10	0	51	3	39	14											
17	2	48	36	9	40			7	12	47	7	34	10	4	30	3	29	13											
18	2	58	16	9	38			7	20	21	7	29	10	7	59	3	19	12											
19	3	7	54	9	35			7	27	50	7	23	10	11	18	3	8	11											
20	3	17	29	9	35			7	35	13	7	16	10	14	26	3	58	10											
				9	32																								
21	3	27	1	9	29			7	42	29	7	8	10	17	24	2	48	9											
22	3	36	30	9	27			7	49	37	7	0	10	20	12	2	38	8											
23	3	45	57	9	25			7	56	37	6	52	10	22	50	2	30	7											
24	3	55	22	9	20			8	3	29	6	43	10	25	20	2	20	6											
25	4	4	42	9	16			8	10	12	6	35	10	27	40	2	8	5											
				9	16																								
26	4	13	58	9	12			8	16	47	6	29	10	29	48	1	56	4											
27	4	23	10	9	8			8	23	16	6	21	10	31	44	1	45	3											
28	4	32	18	9	5			8	29	37	6	12	10	33	29	1	35	2											
29	4	41	23	9	2			8	35	49	6	6	10	35	4	1	26	1											
30	4	50	35	8	55			8	41	55	10	36	10	36	30			0											
				S.	XI.						S.	X.				S.	IX.												

Addere Ascendendo.

G.
Ano.
Med.

59
Tabula XLI. Aequatio centri ♂.
Subtrahere descendendo.

Ano. Med.	S.			III.			Differ.	S.			IV.			Differ.	S.			V.			
	G.	M.	S.	M.	S.	G.		G.	M.	S.	M.	S.	G.		G.	M.	S.	M.	S.	Differ.	
0	10	36	30	1	14	9	45	28	4	55	5	55	0	10	23	11	4	10	23	30	
1	10	37	44	1	1	9	40	33	5	6	5	44	37	10	32	11	11	11	11	29	
2	10	38	45	0	48	9	35	27	5	17	5	34	5	10	40	11	11	10	10	28	
3	10	39	33	0	35	9	30	10	5	28	5	23	25	10	48	11	11	10	10	27	
4	10	40	8	0	22	9	24	42	5	41	5	12	37	10	56	11	11	10	10	26	
5	10	40	30			9	19	1	5	1	5	1	41							25	
				0	10				5	52											
6	10	40	40	0	0	9	13	9	6	6	4	50	37	11	11	11	11	11	11	24	
7	10	40	40	0	10	9	7	3	6	18	4	39	26	11	17	11	11	11	11	23	
8	10	40	30	0	20	9	0	45	6	31	4	28	9	11	24	11	11	11	11	22	
9	10	40	10	0	31	8	54	14	6	42	4	16	45	11	30	11	11	11	11	21	
10	10	39	39	0		8	47	32	4	5	4	5	15							20	
				0	43				6	54											
11	10	38	56	0	55	8	40	38	7	6	3	53	39	11	42	11	11	11	11	19	
12	10	38	1	1	6	8	33	32	7	18	3	41	57	11	47	11	11	11	11	18	
13	10	36	55	1	18	8	26	14	7	30	3	30	10	11	52	11	11	11	11	17	
14	10	35	37	1	30	8	18	44	7	42	3	18	18	11	58	11	11	11	11	16	
15	10	34	7			8	11	2	7	52	3	6	20							15	
				1	43				7	52											
16	10	32	24	1	56	8	3	10	8	2	2	54	17	12	8	12	12	12	12	14	
17	10	30	28	2	8	7	55	8	8	12	2	42	9	12	11	12	12	12	12	13	
18	10	28	20	2	28	7	46	56	8	23	2	29	58	12	15	12	12	12	12	12	
19	10	25	57	2	36	7	38	33	8	33	2	17	43	12	18	12	12	12	12	11	
20	10	23	21	2	49	7	32	0	8	44	2	5	25							10	
				3		7	21	16	8	54	1	53	3	12	26	12	12	12	12		
21	10	20	32	3	3	7	12	22	9	5	1	40	37	12	29	12	12	12	12	9	
22	10	17	29	3	15	7	3	17	9	15	1	28	8	12	32	12	12	12	12	8	
23	10	14	14	3	29	6	54	2	9	25	1	15	36	12	34	12	12	12	12	7	
24	10	10	45	3	42	6	44	37	9	36	1	3	2							6	
25	10	7	3	3	54	6	35	1	9	36										5	
				4		6	25	15	9	46	0	50	27	12	36	12	12	12	12	4	
26	10	3	9	4	7	6	35	1	9	46	0	37	51	12	37	12	12	12	12	3	
27	9	59	2	4	19	6	25	15	9	56	0	25	14	12	37	12	12	12	12	2	
28	9	54	43	4	31	6	15	19	10	5	0	12	37	12	37	12	12	12	12	1	
29	9	50	12	4	44	6	5	14	10	14	0	0	0							0	
30	9	45	28	4	44	5	55	0	5	55	0	0	0								
						S.	VIII.				S.	VII.				S.	VI.				
																				G. Ano. Med.	

Addere ascendendo.

Tabula XLII. Logarithmi distantiarum & à ☽ in singulos gradus Anomaliarum
verarum vel Coæquatæ.

Ano. vera.	S.	O.	S.	I.	S.	II.	S.	III.	S.	IV.	S.	V.	
	S.	XI.	S.	X.	S.	IX.	S.	VIII.	S.	VII.	S.	VI.	Ano. vera.
0	4. 22135		4. 21546		4. 19972		4. 17911		4. 15941		4. 14552		30
1	4. 22134		4. 21507		4. 19907		4. 17840		4. 15883		4. 14519		29
2	4. 22132		4. 21467		4. 19842		4. 17769		4. 15826		4. 14488		28
3	4. 22129		4. 21426		4. 19776		4. 17699		4. 15769		4. 14459		27
4	4. 22124		4. 21385		4. 19710		4. 17629		4. 15713		4. 14430		26
5	4. 22118		4. 21343		4. 19644		4. 17559		4. 15658		4. 14402		25
6	4. 22109		4. 21299		4. 19578		4. 17489		4. 15603		4. 14375		24
7	4. 22098		4. 21253		4. 19512		4. 17420		4. 15549		4. 14349		23
8	4. 22087		4. 21206		4. 19445		4. 17351		4. 15496		4. 14324		22
9	4. 22075		4. 21157		4. 19378		4. 17282		4. 15444		4. 14300		21
10	4. 22063		4. 21107		4. 19311		4. 17214		4. 15393		4. 14277		20
11	4. 22050		4. 21057		4. 19243		4. 17145		4. 15343		4. 14256		19
12	4. 22036		4. 21006		4. 19174		4. 17077		4. 15294		4. 14237		18
13	4. 22021		4. 20955		4. 19105		4. 17010		4. 15246		4. 14219		17
14	4. 22005		4. 20904		4. 19036		4. 16943		4. 15199		4. 14202		16
15	4. 21987		4. 20852		4. 18967		4. 16877		4. 15152		4. 14186		15
16	4. 21968		4. 20800		4. 18897		4. 16812		4. 15106		4. 14171		14
17	4. 21947		4. 20747		4. 18827		4. 16747		4. 15060		4. 14158		13
18	4. 21923		4. 20693		4. 18757		4. 16682		4. 15015		4. 14146		12
19	4. 21897		4. 20638		4. 18687		4. 16618		4. 14971		4. 14135		11
20	4. 21869		4. 20582		4. 18617		4. 16554		4. 14928		4. 14125		10
21	4. 21840		4. 20525		4. 18547		4. 16491		4. 14886		4. 14116		9
22	4. 21811		4. 20467		4. 18477		4. 16428		4. 14845		4. 14108		8
23	4. 21779		4. 20408		4. 18407		4. 16366		4. 14805		4. 14100		7
24	4. 21748		4. 20348		4. 18336		4. 16304		4. 14766		4. 14092		6
25	4. 21716		4. 20287		4. 18265		4. 16242		4. 14728		4. 14085		5
26	4. 21684		4. 20226		4. 18194		4. 16181		4. 14691		4. 14077		4
27	4. 21652		4. 20164		4. 18123		4. 16120		4. 14655		4. 14070		3
28	4. 21618		4. 20101		4. 18052		4. 16060		4. 14620		4. 14063		2
29	4. 21583		4. 20037		4. 17981		4. 16000		4. 14586		4. 14058		1
30	4. 21546		4. 19972		4. 17911		4. 15941		4. 14552		4. 14055		0

Tabula XLIII.

Tabula XLIII. Inclinatio ♂

Arg. Latit.	S. O.			S. I.			S. II.			
	S. VI.			S. VII.			S. VIII.			
	G.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.
0	0	0	0	0	55	30	1	36	8	30
1	0	1	56	0	57	9	1	37	7	29
2	0	3	53	0	58	47	1	38	2	28
3	0	5	49	1	0	25	1	38	54	27
4	0	7	44	1	2	1	1	39	47	26
5	0	9	41	1	3	38	1	40	38	25
6	0	11	36	1	5	12	1	41	26	24
7	0	13	32	1	6	45	1	42	12	23
8	0	15	28	1	8	18	1	42	56	22
9	0	17	22	1	9	50	1	43	38	21
10	0	19	17	1	11	20	1	44	18	20
11	0	21	11	1	12	49	1	44	56	19
12	0	23	4	1	14	17	1	45	34	18
13	0	24	58	1	15	43	1	46	9	17
14	0	26	50	1	17	8	1	46	42	16
15	0	28	42	1	18	31	1	47	13	15
16	0	30	34	1	19	53	1	47	43	14
17	0	32	25	1	21	12	1	48	10	13
18	0	34	16	1	22	30	1	48	35	12
19	0	36	6	1	23	48	1	48	58	11
20	0	37	56	1	25	3	1	49	19	10
21	0	39	45	1	26	18	1	49	38	9
22	0	41	33	1	27	29	1	49	55	8
23	0	43	21	1	28	40	1	50	10	7
24	0	45	7	1	29	49	1	50	23	6
25	0	46	53	1	30	56	1	50	34	5
26	0	48	38	1	32	1	1	50	43	4
27	0	50	23	1	33	5	1	50	50	3
28	0	52	6	1	34	8	1	50	55	2
29	0	53	48	1	35	8	1	50	58	1
30	0	55	30	1	36	8	1	51	0	0
	S. XI.			S. X.			S. IX.			G.
	S. V.			S. IV.			S. III.			Arg. Latit.

*Tabula XLIV. Reductio ♂
Reductio subtrahenda descendendo.*

Arg. Latit.	S. O.		S. I.		S. II.		G. Latit.
	S. VI.	S.	S. VII.	S.	S. VIII.	S.	
0	0	47	47	47	30		
1	1	48	46	46	29		
2	3	48	45	45	28		
3	5	49	44	44	27		
4	7	49	43	43	26		
5	9	49	42	42	25		
6	11	50	41	41	24		
7	13	50	39	39	23		
8	15	51	38	38	22		
9	16	51	37	37	21		
10	18	52	36	36	20		
11	20	52	34	34	19		
12	22	52	33	33	18		
13	24	52	32	32	17		
14	26	53	30	30	16		
15	28	53	28	28	15		
16	30	53	26	26	14		
17	32	53	24	24	13		
18	33	52	22	22	12		
19	34	52	20	20	11		
20	36	52	18	18	10		
21	37	51	16	16	9		
22	38	51	15	15	8		
23	39	50	13	13	7		
24	41	50	11	11	6		
25	42	49	9	9	5		
26	43	49	7	7	4		
27	44	49	5	5	3		
28	45	48	3	3	2		
29	46	48	1	1	1		
30	47	47	0	0	0		
	S. XI.	S. X.	S. IX.	S.	G.		
	S. V.	S. IV.	S. III.	S.	Arg. Latit.		

Reductio addenda ascendendo.

Tabula XLV. Stellæ Veneris ♀ Motus Medii.

Epochæ seu Radices.

Anni ante Christ.	♀ ab Æquinoc.				Aphelii ab Æquin.				Ω ab Æquinoc.			
	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.
300	5	13	41	18	8	19	2	31	1	18	18	40
200	0	3	4	52	8	21	26	12	1	19	35	27
100	6	22	28	26	8	23	49	53	1	20	52	14
Chris.o	1	11	52	0	8	26	13	34	1	22	9	1

Anni post Christum.

100	8	1	15	34	8	28	37	15	1	23	25	40	
200	2	20	39	9	9	1	0	56	1	24	42	27	
300	9	10	2	43	9	3	24	37	1	25	58	15	
400	3	29	26	17	9	5	48	18	1	27	16	3	
500	10	18	49	51	9	8	11	59	1	28	32	50	
600	5	8	13	25	9	10	35	40	1	29	49	38	
700	11	27	37	0	9	12	59	21	2	1	6	25	
800	6	17	0	35	9	15	23	2	2	23	13		
900	1	6	24	9	9	17	46	43	2	3	40	0	
1000	7	25	47	44	9	20	10	24	2	4	56	48	
1100	2	15	11	18	9	22	34	5	2	6	13	35	
1200	9	4	34	52	9	24	57	46	2	7	30	23	
1300	3	23	58	26	9	27	21	28	2	8	47	10	
1400	10	13	22	0	9	29	45	9	2	10	3	58	
1500	5	2	45	35	10	2	8	50	2	11	20	45	
1600	11	22	9	10	10	4	32	31	2	12	37	32	
Jul.	1600	11	6	7	52	10	4	32	29	2	12	37	31
Gr.	1700	5	23	55	18	10	6	56	10	2	13	54	19

Menses completi Anni commu.	♀ Ab Æquinoc.				Aphelii		Ω	
	S.	G.	M.	S.	M.	S.	M.	S.
Januarius.	1	19	40	3	0	7	0	4
Februarius.	3	4	31	42		14		8
Martius.	4	24	11	44		21		12
Aprilis.	6	12	15	39		28		16
Maius.	8	1	55	42	0	35	0	19
Junius.	9	19	59	37		43		23
Julius.	11	9	39	39		52		27
Augustus.	0	29	19	42		59		31
Septemb.	2	17	23	37	1	6	0	35
October.	4	7	3	39	1	13		39
Novemb.	5	25	7	34	1	20		42
Decemb.	7	14	47	36	1	26		46

In anno Bissextili, elapsò Mense Februario, tempori proposito addatur una dies.

		Anni Expansi.										
		♀ ab Æquinoct.			Aphelii ab Æquin.			Ω Ab Æquin.				
Anni completi.		S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	
	1	7	14	47	36	0	1	26	0	0	46	
	2	2	29	35	13		2	52		1	32	
	3	10	14	22	49		4	18		2	18	
B.	4	6	0	46	33		5	45		3	4	
	5	1	15	34	9	0	7	11	0	3	50	
	6	9	0	21	45		8	37		4	36	
	7	4	15	9	21		10	3		5	22	
B.	8	0	1	33	5		11	30		6	9	
	9	7	16	20	41	0	12	56	0	6	55	
	10	3	1	8	18		14	22		7	41	
	11	10	15	55	54		15	48		8	27	
B.	12	6	2	19	38		17	14		9	13	
	13	1	17	7	14	0	18	40	0	9	59	
	14	9	1	54	50		20	6		10	45	
	15	4	16	42	27		21	32		11	31	
B.	16	0	3	6	10		22	59		12	17	
	17	7	17	53	46	0	24	25	0	13	3	
	18	3	2	41	22		25	51		13	49	
	19	10	17	28	58		27	17		14	35	
B.	20	6	3	52	43		28	44		15	22	
	40	0	7	45	26	0	57	28	0	30	43	
Omnes Biflexiles.	60	6	11	38	8	1	26	12		46	5	
	80	0	15	30	51	1	54	56		1	1	26
	100	6	19	23	34	2	23	41		1	16	47
	200	1	8	47	8	4	47	22		2	33	34
	300	7	28	10	42	7	11	3		3	50	21
	400	2	17	34	16	9	34	44		5	7	8
	500	9	6	57	49	11	58	25		6	23	55
	1000	6	13	55	38	23	56	50		12	47	50

Tabula XLV. Stellæ Veneris ♀ Motus Medii:

Dies.	♀ In diebus.				Aphelii.	Ω	Hor. & M.		
							G.	M.	S.
	S.	G.	M.	S.	S.		M.	S.	T.
I	0	1	36	8	0	0	0	4	0
2	0	3	12	16				8	1
3	0	4	48	23				12	1
4	0	6	24	31				16	2
5	0	8	0	39	1		0	20	2
6	0	9	36	47		1		24	2
7	0	11	12	55				28	3
8	0	12	49	3				32	3
9	0	14	25	10	2		0	36	3
10	0	16	1	18				40	4
11	0	17	37	26				44	4
12	0	19	13	34				48	5
13	0	20	49	42	3	2	0	52	5
14	0	22	25	50				56	5
15	0	24	1	57			1	0	6
16	0	25	38	5			1	4	6
17	0	27	14	13	4		1	8	6
18	0	28	50	21			1	12	7
19	1	0	26	29			1	16	7
20	1	2	2	37			1	20	8
21	1	3	38	44	5		1	24	8
22	1	5	14	52		3	1	28	8
23	1	6	51	0			1	32	9
24	1	8	27	8			1	36	9
25	1	10	3	16	6		1	40	9
26	1	11	39	23			1	44	10
27	1	13	15	31			1	48	10
28	1	14	51	39			1	52	11
29	1	16	27	47			1	56	11
30	1	18	3	55	7	4	2	0	12
31									
32									

Tabula XLVI. Aequatio centri ♀.

Subtrahere descendendo.

Ano. Med.	S.	O.	Differ.	S.	I.	Differ.	S.	II.	Differ.	
G.	M.	S.	S.	M.	S.	S.	M.	S.	S.	
0	0	0		24	19		42	22	26	30
1	0	51	51	25	5	46	42	48	25	29
2	1	42	50	25	50	45	43	13	25	28
3	2	32	50	26	34	44	43	37	24	27
4	3	22	50	27	18	44	44	1	23	26
5	4	12	50	28	1	43	44	24	23	25
6	5	2	50	28	43	42	44	47	23	24
7	5	52	50	29	25	42	45	10	23	23
8	6	42	50	30	6	40	45	32	22	22
9	7	32	50	30	46	39	45	54	21	21
10	8	22	50	31	25	38	46	15	20	20
11	9	12	50	32	3	37	46	35	19	19
12	10	2	50	32	40	37	46	54	18	18
13	10	52	49	33	17	37	47	12	17	17
14	11	41	49	33	54	36	47	29	16	16
15	12	30	49	34	30	36	47	45	15	15
16	13	19	48	35	6	36	48	0	14	14
17	14	7	48	35	42	35	48	14	13	13
18	14	55	48	36	17	35	48	27	12	12
19	15	43	47	36	52	34	48	39	11	11
20	16	30	47	37	26	33	48	50	10	10
21	17	17	47	37	59	32	49	0	10	9
22	18	4	47	38	31	31	49	10	9	8
23	18	51	47	39	2	30	49	19	9	7
24	19	38	47	39	32	30	49	28	8	6
25	20	25	47	40	2	30	49	36	7	5
26	21	12	47	40	32	29	49	43	6	4
27	21	59	47	41	1	28	49	49	5	3
28	22	46	47	41	29	27	49	54	4	2
29	23	33	46	41	56	26	49	57	3	1
30	24	19	46	42	22	30	49	59	0	0
		S. XI.		S. X.		S. IX.				G. Ano. Med.

Adde Ascendendo.

Tabula XLVI. Æquatio centri ♀.
Subtrahe descendendo.

Ano. Med.	S.	I I I.	Differ.	S.	I V.	Differ.	S.	V.	Differ.	
G.	M.	S.		M.	S.		M.	S.		
0	49	59		43	11	26	25	3	44	30
1	50	0	1	42	45	27	24	19	45	29
2	49	59	1	42	18	27	23	34	45	28
3	49	57	2	41	51	28	22	49	46	27
4	49	55	2	41	23	28	22	3	46	26
5	49	50	5	40	55	29	21	17	46	25
6	49	44	6	40	26	30	20	31	46	
7	49	37	7	39	56	31	19	44	47	24
8	49	29	8	39	25	32	18	57	47	23
9	49	21	8	38	53	33	18	9	48	22
10	49	12	9	38	20	34	17	21	48	21
11	49	2	10	37	46	35	16	33	48	20
12	48	51	11	37	11	35	15	44	49	19
13	48	40	11	36	36	36	14	55	49	18
14	48	28	12	36	0	37	14	5	50	17
15	48	15	13	35	23	38	13	15	50	16
16	48	2	13	34	45	38	12	25	50	15
17	47	47	15	34	7	39	11	35	50	14
18	47	31	16	33	28	39	10	44	51	13
19	47	14	17	32	49	39	9	52	52	12
20	46	56	18	32	9	40	9	0	52	11
21	46	37	19	31	29	40	8	8	52	10
22	46	17	20	30	48	41	7	15	53	9
23	45	57	20	30	6	42	6	22	53	8
24	45	36	21	29	24	42	5	29	53	7
25	45	14	22	28	41	43	4	35	54	6
26	44	51	23	27	58	43	3	40	55	5
27	44	27	24	27	15	43	2	45	55	4
28	44	2	25	26	31	44	1	50	55	3
29	43	37	25	25	47	44	0	55	55	2
30	43	11	26	25	3	44	0	0	55	1
		S. VIII.		S. VII.		S. VI.				G. Ano. Med.

Adde ascendendo,

Tabula XLVII. Logarithmi distantiarum φ à $\odot$ in singulis gradibus
Anomaliæ veræ.

Ano. vera. G.	S.	O.	S.	I.	S.	II.	S.	III.	S.	IV.	S.	V.	
	S.	XI.	S.	X.	S.	IX.	S.	VIII.	S.	VII.	S.	VI.	G. Ano. veræ.
0	3.	86228	3.	86190	3.	86075	3.	85925	3.	85769	3.	85656	30
1	3.	86228	3.	86187	3.	86070	3.	85920	3.	85764	3.	85654	29
2	3.	86228	3.	86184	3.	86065	3.	85914	3.	85759	3.	85652	28
3	3.	86228	3.	86181	3.	86060	3.	85908	3.	85754	3.	85650	27
4	3.	86228	3.	86178	3.	86055	3.	85902	3.	85750	3.	85648	26
5	3.	86228	3.	86175	3.	86050	3.	85896	3.	85746	3.	85646	25
6	3.	86228	3.	86172	3.	86045	3.	85890	3.	85742	3.	85644	24
7	3.	86227	3.	86168	3.	86040	3.	85884	3.	85738	3.	85642	23
8	3.	86227	3.	86164	3.	86035	3.	85879	3.	85734	3.	85640	22
9	3.	86227	3.	86160	3.	86030	3.	85873	3.	85730	3.	85638	21
10	3.	86226	3.	86156	3.	86025	3.	85867	3.	85726	3.	85636	20
11	3.	86226	3.	86152	3.	86020	3.	85861	3.	85722	3.	85634	19
12	3.	86226	3.	86148	3.	86015	3.	85856	3.	85718	3.	85632	18
13	3.	86225	3.	86144	3.	86010	3.	85851	3.	85714	3.	85630	17
14	3.	86225	3.	86140	3.	86005	3.	85846	3.	85710	3.	85628	16
15	3.	86224	3.	86136	3.	86000	3.	85841	3.	85706	3.	85626	15
16	3.	86223	3.	86132	3.	85995	3.	85836	3.	85702	3.	85625	14
17	3.	86222	3.	86128	3.	85990	3.	85831	3.	85698	3.	85624	13
18	3.	86221	3.	86124	3.	85985	3.	85826	3.	85694	3.	85623	12
19	3.	86220	3.	86120	3.	85980	3.	85821	3.	85690	3.	85622	11
20	3.	86219	3.	86116	3.	85975	3.	85816	3.	85686	3.	85621	10
21	3.	86217	3.	86112	3.	85970	3.	85811	3.	85683	3.	85620	9
22	3.	86215	3.	86108	3.	85965	3.	85806	3.	85680	3.	85619	8
23	3.	86213	3.	86104	3.	85960	3.	85801	3.	85677	3.	85619	7
24	3.	86210	3.	86100	3.	85955	3.	85796	3.	85674	3.	85619	6
25	3.	86207	3.	86096	3.	85950	3.	85791	3.	85671	3.	85618	5
26	3.	86203	3.	86092	3.	85945	3.	85786	3.	85668	3.	85618	4
27	3.	86199	3.	86088	3.	85940	3.	85781	3.	85665	3.	85618	3
28	3.	86196	3.	86084	3.	85935	3.	85777	3.	85662	3.	85618	2
29	3.	86193	3.	86080	3.	85930	3.	85773	3.	85659	3.	85618	1
30	3.	86190	3.	86075	3.	85925	3.	85769	3.	85656	3.	85618	0

Tabula XLVIII.

Tabula XLVIII. Inclinatio ♀

Arg. Latit.	S. O.			S. I.			S. II.			
	S. VI.			S. VII.			S. VIII.			
	G.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.
0	0	0	0	1	41	37	2	55	55	30
1	0	3	33	1	44	40	2	57	40	29
2	0	7	6	1	47	41	2	59	21	28
3	0	10	39	1	50	40	3	0	59	27
4	0	14	11	1	53	38	3	2	34	26
5	0	17	43	1	56	34	3	4	6	25
6	0	21	15	1	59	28	3	5	35	24
7	0	24	46	2	2	20	3	7	0	23
8	0	28	17	2	5	9	3	8	21	22
9	0	31	48	2	7	55	3	9	38	21
10	0	35	18	2	10	37	3	10	52	20
11	0	38	47	2	13	17	3	12	3	19
12	0	42	15	2	15	56	3	13	11	18
13	0	45	43	2	18	33	3	14	14	17
14	0	49	10	2	21	8	3	15	14	16
15	0	52	37	2	23	41	3	16	10	15
16	0	56	3	2	26	11	3	17	4	14
17	0	59	28	2	28	38	3	17	54	13
18	1	2	51	2	31	2	3	18	40	12
19	1	6	12	2	33	22	3	19	22	11
20	1	9	32	2	35	38	3	20	0	10
21	1	12	50	2	37	52	3	20	35	9
22	1	16	7	2	40	4	3	21	6	8
23	1	19	23	2	42	14	3	21	34	7
24	1	22	39	2	44	21	3	21	58	6
25	1	25	54	2	46	24	3	22	19	5
26	1	29	7	2	48	25	3	22	36	4
27	1	31	17	2	50	23	3	22	49	3
28	1	34	25	2	52	17	3	22	58	2
29	1	37	32	2	54	7	3	23	3	1
30	1	41	37	2	55	55	3	23	5	0
	S. XI.			S. X.			S. IX.			G.
	S. V.			S. IV.			S. III.			Arg. Latit.

Tabula XLIX. Reductio ♀

Reductio Subtrahenda descend.							
Arg. Latit.	S. O.		S. I.		S. II.		G.
	S.	V.	S.	VII.	S.	VIII.	
0	0	0	2	35	2	35	30
1	0	7	2	38	2	32	29
2	0	13	2	42	2	28	28
3	0	19	2	45	2	25	27
4	0	26	2	47	2	21	26
5	0	32	2	50	2	16	25
6	0	38	2	52	2	12	24
7	0	45	2	54	2	8	23
8	0	51	2	55	2	3	22
9	0	57	2	56	1	59	21
10	1	2	2	56	1	54	20
11	1	8	2	57	1	50	19
12	1	13	2	58	1	45	18
13	1	18	2	58	1	40	17
14	1	24	2	59	1	34	16
15	1	29	2	59	1	29	15
16	1	34	2	59	1	24	14
17	1	40	2	58	1	18	13
18	1	45	2	58	1	13	12
19	1	50	2	57	1	8	11
20	1	54	2	56	1	2	10
21	1	59	2	56	0	57	9
22	2	3	2	55	0	51	8
23	2	8	2	54	0	45	7
24	2	12	2	52	0	38	6
25	2	16	2	50	0	32	5
26	2	21	2	47	0	26	4
27	2	25	2	45	0	19	3
28	2	28	2	42	0	13	2
29	2	32	2	38	0	7	1
30	2	35	2	35	0	0	0
	S.	XI.	S.	X.	S.	IX.	G.
	S.	V.	S.	IV.	S.	III.	Arg. Latit.

Addenda ascendendo.

Tabula L. Stellæ Mercurii ♀ Motus Medii.

Epochæ seu Radices.

Anni ante Christ.	♀ ab Æquinoc.				Aphelii ab Æquin.				Ω ab Æquinoc.			
	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.
300	3	3	25	2	6	18	10	23	11	27	31	48
200	5	17	48	34	6	20	55	3	11	29	53	53
100	8	2	12	6	6	23	39	43	0	2	15	57
Chris.o	10	16	35	38	6	26	24	23	0	4	38	1

Anni post Christum.

Omnes Bissextilis.

Jul.
Gr.

	♀ ab Æquinoc.				Aphelii				Ω			
	S.	G.	M.	S.	M.	S.	M.	S.	M.	S.	M.	S.
100	1	0	59	10	6	29	9	3	7	0	5	
200	3	15	22	41	7	1	53	43	9	22	30	
300	5	29	46	13	7	4	38	23	11	44	14	
400	8	14	9	45	7	7	23	3	14	6	19	
500	10	28	45	17	7	10	7	43	16	28	23	
600	1	12	56	48	7	12	52	23	18	50	28	
700	3	27	20	20	7	15	37	3	21	12	32	
800	6	11	43	52	7	18	21	43	23	34	36	
900	8	26	7	24	7	21	6	23	25	56	41	
1000	11	10	30	55	7	23	51	3	28	18	45	
1100	1	24	54	27	7	26	35	43	1	0	40	50
1200	4	9	17	59	7	29	20	23	1	3	2	54
1300	6	23	41	31	8	2	5	3	1	5	24	59
1400	9	8	5	2	8	4	49	43	1	7	47	3
1500	11	22	28	34	8	7	34	23	1	10	9	8
1600	2	6	52	6	8	10	19	3	1	12	31	12
1600	0	25	56	40	8	10	19	0	1	12	31	10
1700	3	6	14	40	8	13	3	40	1	14	53	14

Menses completi Anni commu.	♀ Ab Æquinoc.				Aphelii		Ω	
	S.	G.	M.	S.	M.	S.	M.	S.
Januarius.	4	6	51	50		8		7
Februarius.	8	1	27	3		16		13
Martius.	0	8	18	53		25		20
Aprilis.	4	11	5	11		33		27
Maius.	8	17	57	1		41		35
Junius.	0	20	43	19		49		42
Julius.	4	27	35	9		58		49
Augustus.	9	4	26	59	1	6		57
Septemb.	1	7	13	17	1	14	1	4
October.	5	14	5	7	1	22	1	11
Novemb.	9	16	51	25	1	30	1	18
Decemb.	1	23	43	15	1	39	1	25

In anno Bissextili, elapsò Mense Februario, tempori proposito addatur una dies.

Anni completi.	Anni Expansi.												
	♀ ab Æquinoc.				Aphelii ab Æquin.				♂ Ab Æquin.				
	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	S.	G.	M.	S.	
1	1	23	43	15				1	39		1	25	
2	3	17	26	30				3	18		2	51	
B.	5	11	9	45				4	57		4	16	
4	7	8	58	32				6	36		5	41	
5	9	2	41	47				8	14		7	6	
6	10	26	25	2				9	53		8	32	
B.	7	0	20	8	17			11	32		9	57	
8	2	17	57	5				13	10		11	22	
9	4	11	40	20				14	49		12	47	
10	6	5	23	35				16	28		14	13	
B.	11	7	29	6	50			18	7		15	38	
12	9	26	55	37				19	46		17	3	
13	11	20	38	52				21	25		18	28	
14	1	14	22	7				23	4		19	54	
15	3	8	5	22				24	43		21	19	
B.	16	5	5	54	10			26	21		22	44	
17	6	29	37	25				28	0		24	9	
18	8	23	20	40				29	39		25	35	
19	10	17	3	55				31	18		27	0	
B.	20	0	14	52	42			32	56		28	25	
Bissextilis.	40	0	29	45	25			1	5	52		56	50
	60	1	14	38	7			1	38	48	1	25	14
	80	1	29	30	50			2	11	44	1	53	39
	100	2	14	23	32			2	44	40	2	22	4
	200	4	28	47	4			5	29	20	4	44	8
	300	7	13	10	36			8	14	0	7	6	13
	400	9	27	34	7			10	58	40	9	28	17
	500	0	11	57	39			13	42	20	11	50	22
	1000	0	23	55	18			27	24	40	23	40	44
	2000	1	17	50	36			1	24	49	21	21	23

Tabula L. Stellæ Mercurii ♀ Motus Medii.

Dies.	♀ ab Æquin.				Aphelii.		Ω		Hor. Min.	♀ ab Æquin.			
	S. G. M.			S.	S.		S.			G. M. S.	M. S. T.		
	S.	G.	M.	S.	S.			Min.		M.	S.	T.	
1		4	5	32					1		10	14	
2		8	11	5					2		20	28	
3		12	16	38					3		30	42	
4		16	22	10	1		1		4		40	56	
5		20	27	43					5		51	9	
6		24	33	16					6	1	1	25	
7		28	38	48					7	1	11	37	
8	1	2	44	21	2		2		8	1	21	51	
9	1	6	49	53					9	1	32	5	
10	1	10	55	26					10	1	42	19	
11	1	15	0	58					11	1	52	32	
12	1	19	6	31	3		3		12	2	2	46	
13	1	23	12	4					13	2	13	0	
14	1	27	17	36					14	2	23	14	
15	2	1	23	9	4		4		15	2	33	28	
16	2	5	28	41					16	2	43	41	
17	2	9	34	14					17	2	53	55	
18	2	13	39	47					18	3	4	9	
19	2	17	45	19	5				19	3	14	23	
20	2	21	50	52		5			20	3	24	37	
21	2	25	56	24					21	3	34	51	
22	3	0	1	57					22	3	45	4	
23	3	4	7	30	6				23	3	55	18	
24	3	8	13	2					24	4	5	32	
25	3	12	18	35		6			25	4	15	46	
26	3	16	24	7	7				26	4	26	0	
27	3	20	29	40					27	4	36	14	
28	3	24	35	13					28	4	46	27	
29	3	28	40	45					29	4	56	41	
30	4	2	46	18	8		7		30	5	6	55	

74
Tabula L1. Aequatio centri Mercurii ♀.
Subtrahere descendendo.

Ano. Med.	S.			O.			Differ.	S.			I.			Differ.	S.			II.			
	G.	G.	M.	M.	S.	S.		G.	M.	S.	M.	S.		G.	M.	S.	M.	S.			
0	0	0	0	20	0	0		9	39	10	18	12		17	58	42	14	33		30	
1	0	20	0	20	0	0		9	57	22	18	6		18	13	15	14	21		29	
2	0	40	0	20	0	0		10	15	28	18	0		18	27	36	14	7		28	
3	0	59	59	19	59	19		10	33	28	17	54		18	41	43	13	52		27	
4	1	19	57	19	58	19		10	51	22	17	49		18	55	35	13	40		26	
5	1	39	54	19	57	19		11	9	11	17			19	9	15				25	
6	1	59	49	19	55	19		11	26	54	17	43		19	22	44	13	13		24	
7	2	19	42	19	50	19		11	44	31	17	37		19	35	57	13	1		23	
8	2	39	32	19	47	19		12	2	2	17	31		19	48	58	12	48		22	
9	2	59	19	19	44	19		12	19	27	17	18		20	1	46	12	29		21	
10	3	19	3	19	44	19		12	36	45	17			20	14	15				20	
11	3	38	43	19	36	19		12	53	56	17	11		20	26	34	12	5		19	
12	3	58	19	19	32	19		13	11	0	16	56		20	38	39	11	50		18	
13	4	17	51	19	28	19		13	27	56	16	50		20	50	29	11	34		17	
14	4	37	19	19	24	19		13	44	46	16	43		21	2	3	11	18		16	
15	4	56	43	19	24	19		14	1	29	16			21	13	21				15	
16	5	16	3	19	16	19		14	18	6	16	37		21	24	22	10	45		14	
17	5	35	19	19	12	19		14	34	37	16	25		21	35	7	10	28		13	
18	5	54	31	19	8	19		14	51	2	16	20		21	45	35	10	12		12	
19	6	13	39	19	3	19		15	7	22	16	14		21	55	47	9	52		11	
20	6	32	42	19	3	19		15	23	36	16			22	5	39				10	
21	6	51	41	18	54	18		15	39	43	16	7		22	15	12	9	15		9	
22	7	10	35	18	49	18		15	55	43	15	54		22	24	27	8	56		8	
23	7	29	24	18	44	18		16	11	37	15	48		22	33	23	8	37		7	
24	7	48	8	18	40	18		16	27	25	15	40		22	42	0	8	17		6	
25	8	6	48	18	5	18		16	43	5	15			22	50	17				5	
26	8	25	27	18	34	18		16	58	36	15	31		22	58	13	7	36		4	
27	8	44	1	18	29	17		17	13	56	15	7		22	5	49	7	15		3	
28	9	2	30	18	23	17		17	29	3	14	55		22	13	4	6	53		2	
29	9	20	53	18	17	17		17	43	58	14	44		23	19	57	6	32		1	
30	9	39	10	17				17	58	42				23	26	29				0	
		S.	XI.					S.	X.					S.	X.		S.	IX.			
																					G. Ano. Med.

Addē Ascendendo.

Tabula L. Aequatio centri Mercurii ♀.
Subtrahē descendendo.

Ano. Med.	S. III.			Differ.		S. IV.			Differ.		S. V.			Differ.		G. Ano. Med.
	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	G.	M.	S.	M.	S.	
0	23	26	29	6	9	23	13	10	8	11	15	15	49	24	30	30
1	23	32	38	5	47	23	4	59	8	41	14	51	9	25	12	29
2	23	38	25	5	24	22	56	18	9	11	14	25	57	25	43	28
3	23	43	49	5	1	22	47	7	9	41	14	0	14	26	12	27
4	23	48	50	4	38	22	37	26	10	11	13	34	2	26	46	26
5	23	53	28			22	27	15			13	7	16			25
				4	15				10	41				27	18	
6	23	57	43	3	52	22	16	34	11	11	12	39	58	27	46	24
7	24	1	35	3	28	22	5	23	11	42	12	12	12	28	13	23
8	24	5	3	3	3	21	53	41	12	13	11	43	59	28	39	22
9	24	8	6	2	37	21	41	28	12	44	11	15	20	29	6	21
10	24	10	43			21	28	44			10	46	14			20
				2	10				13	16				29	31	
11	24	12	53	1	43	21	15	28	13	48	10	16	43	29	57	19
12	24	14	36	1	15	21	1	40	14	20	9	46	46	30	19	18
13	24	15	51	0	46	20	47	20	14	52	9	16	27	30	38	17
14	24	16	37	0	15	20	32	28	15	25	8	45	49	31	4	16
15	24	16	52			20	17	3			8	14	45			15
				0	39				15	58				31	26	
16	24	16	13	1	11	20	1	5	16	36	7	43	19	31	41	14
17	24	15	2	1	43	19	44	29	17	8	7	11	38	32	1	13
18	24	13	19	2	14	19	27	21	17	47	6	39	37	32	18	12
19	24	11	5	2	45	19	9	34	18	19	6	7	19	32	35	11
20	24	8	20			18	51	15			5	34	44			10
				3	16				18	56				32	46	
21	24	5	4	3	47	18	32	19	19	31	5	1	58	33	0	9
22	24	1	17	4	17	18	12	48	20	9	4	28	58	33	14	8
23	23	57	0	4	47	17	52	39	20	39	3	55	44	33	22	7
24	23	52	13	5	18	17	32	0	21	17	3	22	22	33	32	6
25	23	46	55	5	48	17	10	43			2	48	50			5
				5	48				21	52				33	36	
26	23	41	7	6	18	16	48	51	22	22	2	15	14	33	40	4
27	23	34	49	6	49	16	26	29	23	1	1	41	34	33	45	3
28	23	28	0	7	10	16	3	28	23	34	1	7	49	33	52	2
29	23	20	50	7	40	15	39	54	23	5	0	33	57	33	57	1
30	23	13	10	7	40	15	15	49	5	0	0	0	0	33	57	0
						S. VIII.			S. VII.		S.	VII.				

Addē ascendendo.

G.
Ano.
Med.

*Tabula LII. Logarithmi distantiarum ♀ à ☽ in toto Circulo
Anomaliarum verarum.*

Ano. verar. G.	S.	O.	S.	I.	S.	II.	S.	III.	S.	IV.	S.	V.
0	3. 67071		3. 65573		3. 61727		3. 56970		3. 52681		3. 49794	
1	3. 67070		3. 65476		3. 61575		3. 56813		3. 52560		3. 49731	
2	3. 67067		3. 65376		3. 61422		3. 56657		3. 52441		3. 49669	
3	3. 67059		3. 65274		3. 61268		3. 56502		3. 52323		3. 49607	
4	3. 67047		3. 65170		3. 61113		3. 56348		3. 52206		3. 49546	
5	3. 67032		3. 65063		3. 60958		3. 56195		3. 52090		3. 49487	
6	3. 67014		3. 64954		3. 60802		3. 56042		3. 51974		3. 49427	
7	3. 66993		3. 64843		3. 60645		3. 55890		3. 51860		3. 49371	
8	3. 66967		3. 64729		3. 60487		3. 55738		3. 51749		3. 49320	
9	3. 66935		3. 64612		3. 60329		3. 55587		3. 51641		3. 49274	
10	3. 66898		3. 64492		3. 60170		3. 55436		3. 51536		3. 49232	
11	3. 66859		3. 64368		3. 60011		3. 55285		3. 51433		3. 49192	
12	3. 66819		3. 64243		3. 59851		3. 55136		3. 51330		3. 49152	
13	3. 66778		3. 64117		3. 59691		3. 54988		3. 51228		3. 49115	
14	3. 66735		3. 63990		3. 59531		3. 54843		3. 51126		3. 49079	
15	3. 66688		3. 63862		3. 59370		3. 54701		3. 51025		3. 49044	
16	3. 66637		3. 63732		3. 59208		3. 54560		3. 50927		3. 49009	
17	3. 66582		3. 63599		3. 59046		3. 54413		3. 50827		3. 48978	
18	3. 66522		3. 63464		3. 58884		3. 54276		3. 50735		3. 48950	
19	3. 66460		3. 63327		3. 58723		3. 54137		3. 50648		3. 48926	
20	3. 66394		3. 63188		3. 58563		3. 53999		3. 50567		3. 48905	
21	3. 66324		3. 63048		3. 58404		3. 53863		3. 50481		3. 48887	
22	3. 66250		3. 62907		3. 58246		3. 53728		3. 50397		3. 48870	
23	3. 66175		3. 62765		3. 58087		3. 53593		3. 50315		3. 48854	
24	3. 66098		3. 62621		3. 57928		3. 53458		3. 50235		3. 48840	
25	3. 66019		3. 62475		3. 57767		3. 53324		3. 50156		3. 48827	
26	3. 65938		3. 62328		3. 57606		3. 53189		3. 50077		3. 48813	
27	3. 65852		3. 62180		3. 57446		3. 53058		3. 50001		3. 48802	
28	3. 65761		3. 62030		3. 57287		3. 52929		3. 49928		3. 48793	
29	3. 65668		3. 61879		3. 57128		3. 52804		3. 49859		3. 48787	
30	3. 65573		3. 61727		3. 56970		3. 52681		3. 49794		3. 48784	

*Tabula LII. Logarithmi distantiarum ♀ à ☽ in toto Circulo
Anomaliae veræ.*

Ano. veræ. G.	S. VI.	S. VII.	S. VIII.	S. IX.	S. X.	S. XI.
0	3. 48784	3. 49894	3. 52861	3. 57148	3. 61865	3. 65647
1	3. 48787	3. 49961	3. 52984	3. 57305	3. 62001	3. 65740
2	3. 48794	3. 50037	3. 53109	3. 57464	3. 62164	3. 65831
3	3. 48805	3. 50108	3. 53238	3. 57623	3. 62312	3. 65919
4	3. 48818	3. 50187	3. 53369	3. 57782	3. 62458	3. 66000
5	3. 48837	3. 50269	3. 53504	3. 57943	3. 62603	3. 66079
6	3. 48852	3. 50350	3. 53638	3. 58094	3. 62747	3. 66155
7	3. 48869	3. 50433	3. 53773	3. 58262	3. 62890	3. 66229
8	3. 48889	3. 50519	3. 53908	3. 58422	3. 63032	3. 66301
9	3. 48909	3. 50607	3. 54043	3. 58580	3. 63173	3. 66372
10	3. 48936	3. 50697	3. 54179	3. 58738	3. 63304	3. 66439
11	3. 48959	3. 50780	3. 54317	3. 58898	3. 63441	3. 66502
12	3. 48985	3. 50869	3. 54456	3. 59058	3. 63576	3. 66560
13	3. 49016	3. 50963	3. 54593	3. 59219	3. 63709	3. 66619
14	3. 49050	3. 51066	3. 54740	3. 59378	3. 63840	3. 66671
15	3. 49088	3. 51167	3. 54881	3. 59538	3. 63968	3. 66720
16	3. 49126	3. 51271	3. 55023	3. 59696	3. 64094	3. 66765
17	3. 49166	3. 51376	3. 55168	3. 59854	3. 64219	3. 66805
18	3. 49207	3. 51480	3. 55316	3. 60011	3. 64343	3. 66844
19	3. 49252	3. 51585	3. 55465	3. 60169	3. 64465	3. 66881
20	3. 49297	3. 51691	3. 55616	3. 60326	3. 64587	3. 66918
21	3. 49342	3. 51798	3. 55766	3. 60484	3. 64705	3. 66953
22	3. 49391	3. 51908	3. 55917	3. 60640	3. 64819	3. 66983
23	3. 49443	3. 52062	3. 56069	3. 60797	3. 64931	3. 67007
24	3. 49503	3. 52139	3. 56221	3. 60952	3. 65040	3. 67026
25	3. 49567	3. 52258	3. 56374	3. 61106	3. 65147	3. 67042
26	3. 49630	3. 52376	3. 56526	3. 61259	3. 65252	3. 67056
27	3. 49695	3. 52496	3. 56680	3. 61412	3. 65354	3. 67065
28	3. 49761	3. 52618	3. 56835	3. 61564	3. 65454	3. 67068
29	3. 49827	3. 52739	3. 56991	3. 61715	3. 65552	3. 67070
30	3. 49894	3. 52861	3. 57148	3. 61865	3. 65647	3. 67071

Arg. Latit.	S. O.			S. I.			S. II.			
	S. VI.			S. VII.			S. VIII.			
	G.	G.	M.	S.	G.	M.	S.	G.	M.	S.
0	0	0	0	3	25	38	5	56	35	30
1	0	7	10	3	31	48	6	0	7	29
2	0	14	20	3	37	56	6	3	33	28
3	0	21	30	3	44	0	6	6	54	27
4	0	28	40	3	50	0	6	10	8	26
5	0	35	49	3	55	56	6	13	15	25
6	0	42	58	4	1	46	6	16	15	24
7	0	50	6	4	7	32	6	19	7	23
8	0	57	13	4	13	14	6	21	52	22
9	1	4	19	4	18	52	6	24	31	21
10	1	11	23	4	24	26	6	27	3	20
11	1	18	26	4	29	54	6	29	28	19
12	1	25	28	4	35	17	6	31	46	18
13	1	32	28	4	40	35	6	33	58	17
14	1	39	27	4	45	49	6	36	3	16
15	1	46	24	4	50	59	6	38	0	15
16	1	53	19	4	56	3	6	39	47	14
17	2	0	11	5	0	59	6	41	25	13
18	2	7	1	5	5	51	6	42	57	12
19	2	13	50	5	10	38	6	44	23	11
20	2	20	37	5	15	18	6	45	42	10
21	2	27	21	5	19	53	6	46	55	9
22	2	34	2	5	24	22	6	48	2	8
23	2	40	40	5	28	45	6	49	0	7
24	2	47	15	5	33	2	6	49	50	6
25	2	53	47	5	37	14	6	50	33	5
26	3	0	19	5	41	20	6	51	9	4
27	3	6	45	5	45	19	6	51	34	3
28	3	13	7	5	49	11	6	51	50	2
29	3	19	25	5	52	57	6	51	58	1
30	3	25	38	5	56	35	6	52	0	0
	S. V.			S. IV.			S. III.			G.
	S. XI.			S. X.			S. IX.			Arg. Latit.

79
 Tabula LIV. Reductio ♀.
Subtrahē descendendo.

Arg. Latit.	S.	O.	S.	I.	S.	II.	G.
	S.	VI.	S.	VII.	S.	VIII.	
	M.	S.	M.	S.	M.	S.	
0	0	0	10	38	10	44	30
1	0	26	10	50	10	30	29
2	0	52	11	2	10	16	28
3	1	17	11	14	10	1	27
4	1	42	11	25	9	46	26
5	2	8	11	36	9	30	25
6	2	33	11	46	9	13	24
7	2	58	11	54	8	55	23
8	3	23	12	1	8	37	22
9	3	48	12	7	8	18	21
10	4	13	12	12	7	58	20
11	4	37	12	16	7	38	19
12	5	1	12	19	7	17	18
13	5	24	12	21	6	56	17
14	5	47	12	21	6	35	16
15	6	10	12	21	6	13	15
16	6	32	12	21	5	51	14
17	6	54	12	19	5	28	13
18	7	15	12	16	5	4	12
19	7	35	12	12	4	40	11
20	7	55	12	7	4	15	10
21	8	15	12	2	3	50	9
22	8	34	11	57	3	25	8
23	8	53	11	51	3	0	7
24	9	11	11	45	2	35	6
25	9	28	11	38	2	9	5
26	9	44	11	30	1	44	4
27	9	59	11	20	1	18	3
28	10	13	11	9	0	52	2
29	10	26	10	57	0	26	1
30	10	38	10	44	0	0	0
	S.	V.	S.	IV.	S.	III.	G.
	S.	XI.	S.	X.	S.	IX.	Arg. Latit.

Addē ascendendo.

*Tabula LV. Acceleratio Fixarum
supra Motum Medium Solis.*

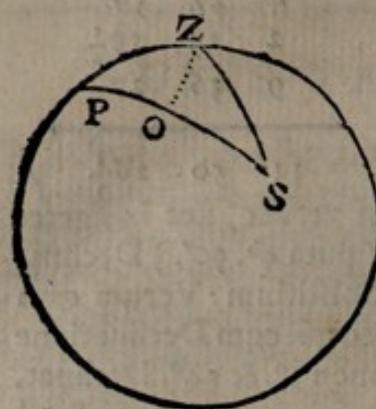
Revolutiones fixarum.	Acceleratio.			
	H.	M.	S.	T.
1	0	3	55	54
2	0	7	51	48
3	0	11	47	42
4	0	15	43	36
5	0	19	39	29
6	0	23	35	23
7	0	27	31	17
8	0	31	27	11
9	0	35	23	5
10	0	39	18	58
11	0	43	14	52
12	0	47	10	46
13	0	51	6	40
14	0	55	2	34
15	0	58	58	28
16	1	2	54	22
17	1	6	50	16
18	1	10	46	10
19	1	14	42	4
20	1	18	37	57
21	1	22	33	51
22	1	26	29	45
23	1	30	25	39
24	1	34	21	33
25	1	38	17	26
26	1	42	13	20
27	1	46	9	14
28	1	50	5	8
29	1	54	1	2
30	1	57	56	56

Si Sol & Fixa simul in aliquo Meridiano vespantur, integrum revolutionem Fixa perficiet & ad eundem Meridianum revertetur post 23^h. 56'. 4"^m. 6"^s. temporis Medii, quamobrem erit acceleratio Fixarum supra Motum Medium Solis in singulis revolutionibus 3'. 55"^m 54"^s. Usus Tabulæ tradetur in præceptis.

Tabula Aequationis Meridiei ex Altitudinibus Solis Aequalibus eliciti, ad singulos Declinationis Eclipticæ Gradus & ad Latitudinem Regii Parisiensis Observatorii.

Horæ inter Observationes Altitud. Aequal.	X	IX	VIII	VII	VI	V	IV						
Grad. Declinat. Eclipticæ.	S.	T.	S.	T.	S.	T.	S.	T.	S.	T.	S.	T.	
23 29'	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
23	4	13	3	49	3	28	3	12	2	52	2	25	
22	7	30	6	41	6	2	5	34	5	7	4	39	
21	9	39	8	39	7	55	7	18	6	38	5	5	
20	11	16	10	32	9	44	8	50	7	47	7	9	
Declinatio	19	12	41	11	27	10	1	9	28	8	52	8	28
18	13	51	13	0	12	15	10	57	10	1	9	25	
17	15	3	13	43	12	30	11	35	10	46	10	3	
16	16	3	14	39	13	25	12	40	11	37	10	50	
15	16	51	15	33	14	7	13	19	12	19	11	39	
14	17	40	16	19	14	52	14	3	13	0	12	21	
13	18	25	17	2	15	36	14	50	13	44	13	0	
12	19	4	17	50	16	13	15	9	14	14	13	39	
11	19	25	18	11	16	39	15	50	14	53	14	23	
Borealis	10	20	1	18	31	17	2	16	23	15	19	14	35
9	20	36	19	0	17	26	16	41	15	41	14	57	
8	20	57	19	27	17	50	17	2	16	1	15	22	
7	21	15	19	48	18	23	17	25	16	32	15	49	
6	21	34	20	9	18	52	17	50	16	50	16	9	
5	22	2	20	36	19	20	18	15	17	19	16	31	
4	22	16	21	3	19	39	18	33	17	39	16	44	
3	22	27	21	20	19	57	18	51	17	59	16	57	
2	22	35	21	32	20	15	19	12	18	17	17	10	
1	22	42	21	47	20	33	19	35	18	36	17	25	
0	22	50	21	59	20	50	19	49	18	56	17	39	
1			22	14	21	5	20	3	19	15	17	55	
2			22	29	21	16	20	25	19	29	18	7	
3			22	44	21	28	20	40	19	39	18	17	
4			22	53	21	35	20	49	19	47	18	25	
5			23	2	21	42	20	55	19	52	18	30	
6					21	50	21	0	19	56	18	37	
7						21	56	21	0	19	50	18	
8						22	3	20	53	19	42	18	
9						22	10	20	41	19	29	18	
10						22	16	20	27	19	13	18	
Australis	11							19	58	18	57	18	
12								19	30	18	42	17	
13								19	0	18	20	17	
14								18	29	17	59	17	
15								17	52	17	27	16	
16									16	35	16	25	
17									15	30	15	48	
18										14	9	14	
19										13	35	13	
20										13	0	12	
21										10	50	10	
22										8	54	8	
23										4	57	4	
23 29'										0	0	0	

Addatur Aequatio, ☉ existente in Signis Descendentibus, Subtrahatur vero in Ascendentibus.

Sed in triangulo SPZ latus ZP notum est quippe co-latitude loci seu distantia Poli à Zenith; PS est Co-Declinatio Solis jam pro omnibus casibus inventa. Angulus præterea SPZ notus est quippe Distantia horæ Observationis Solis in S (per supposit. notæ) à Meridie, in gradus conversa, ergo ut inveniatur ZS; demissâ perpendiculari ZO,

I	II	Subtrahatur PO à PS & habebi- tur SO, Ergo	III
Rad.	Rad.		Rad.
Sin. PZ.	Tang. PZ.		Cosin. ZO.
Sin. OPZ.	Cosin. OPZ.		Cosin. SO.
Sin. OZ.	Tang. PO.		Cosin. ZS.

Innotescit ergo ZS seu Co-Altitudo Solis certâ hora ante Meridiem diei cui convenit longitudo seu Declinatio assumpta.

Sed post Meridiem ZS est ejusdem quantitatis, nam sumuntur æquales altitudes, Ergo in Triangulo SPZ vespertino, tria latera sunt nota ergo innotescet SPZ angulus ad Polum cuius differentia ab angulo SPZ, matutino, in partes temporis conversa exhibebit Æquationem, Declinationi Solis & intervallo Observationum assumptis congruam, cuius tamen dimidia pars tantum in Tabulâ nostrâ simili collocanda est, quippe Tabula sic disposita Meridiem tantum æquat non vero momentum Observationis Vespertinæ id est dimidiad tantum partem intervalli ideoque dimidiad Æquationis partem solummodo requirit.

Ut hæc exemplo manifesta fiant, invenienda sit Æquatio pro 17. grad. Declinat. Borealis & intervallo Observationem horarum 8.

Decimo septimo gradu Declinationis Borealis respondent

longitudines $17^{\circ} 12' 8''$ quibus sunt motus diurni $57' 54''$. medius
 $12. 48 \varnothing$ $57^{\circ} 32.$
diurnus est igitur $57' 43''$. ergo Horarius $2' 24''$. $\frac{1}{3}$. qui quater sumptus
 $(9' 37'' \cdot \frac{1}{3})$ & seorsim additus & subtractus à longitudine $17^{\circ} 12' 8''$ (aut alterâ si mavis) dat longitudines Solis quatuor horis ante & post meridiem in quo supponitur Sol habere longitudinem $17^{\circ} 12' 8''$ ut sequitur.

pro quatuor hor. ante Merid. $17^{\circ} 2' 23'' 8''$ } 8. hor. intervall.

pro quatuor hor. post Merid. $17. 21. 37.$ } Ant. Merid. $16^{\circ} 57' 16''$.
quibus Respondent Declinationes Post. Merid. $17. 2. 44.$

Ergo Distantiae Solis à Polo Boreali seu Co-Declinationes Solis

erunt Ant. Merid. $73^{\circ} 2' 44''$. } PS
Post. Merid. $72. 57. 16.$ }

Ergo in triangulo SPZ, data sunt horâ octavâ matutinâ
 PZ.. 41°. 9'. 50". *Parisii in Observatorio*
 Latera PS.. 73. 2. 44.
 Angulus SPZ.. 60. 0. 0. Dist. Sol. à Merid. octavâ hor.
Logarithmi.

Ergo Rad.

$$\text{Sin. PZ} \quad 9, 81836, 79.$$

$$\text{Sin. OPZ} \quad 9, 93753, 06.$$

$$\text{Sin. OZ} \quad 9, 75589, 85.$$

$$7, 24.$$

$$34°. 45'. 9''.$$

$$\begin{array}{r} 2, 61. \\ 2, 70. \\ \hline -9. \end{array}$$

Rad.

$$\text{Tang. ZP} \quad 9, 94167, 10.$$

$$\text{Cofin. OPZ} \quad 9, 69897, 00.$$

$$\text{Tang. PO} \quad 9, 64064, 10.$$

$$0, 09.$$

$$23°. 36'. 47''.$$

$$\begin{array}{r} 4, 01. \\ 3, 99. \\ \hline -2. \end{array}$$

Rad.

$$\text{Cofin. ZO} \quad 9, 91467, 21.$$

$$\text{Cofin. SO} \quad 9, 81313, 54.$$

$$\text{Cofin. ZS} \quad 75.$$

$$9, 72781, 50.$$

$$79, 44.$$

$$57°. 42'. 3''. \frac{2}{3}$$

$$\begin{array}{r} 2, 06 \\ 1, 98 \\ \hline -10. \end{array}$$

Inventâ ZS Co-Altitudine Solis horâ octavâ ant. Meridiem solvatur triangulum ZPS pomeridianum in quo dantur ZP ut supra, ZS, æquales enim sunt altitudines, & SP Co-declinatio Solis horâ quartâ pomeridianâ. Quæritur angulus SPZ, quem obtinebimus eo qui sequitur modo :

Adde simul tria latera trianguli, & à semisummâ eorum subrahe singulatim unum quodque latus & habebis tria residua quorum sit illud tertium quod fit ex subductione lateris SZ angulo quæsito oppositi.

SP	72	57	16
PZ	41	9	50
ZS	57	42	$3\frac{2}{3}$
summa	171	49	$9\frac{2}{3}$
$\frac{1}{2}$ summ.	85	54	$34\frac{5}{6}$
Subtr. PS	72	57	16
Resid. I.	12	57	$18\frac{5}{6}$

85	54	$34\frac{5}{6}$	85	54	$34\frac{5}{6}$
PZ	41	9	50	SZ	57
Resid. II.	44	44	$44\frac{5}{6}$	Resid. III.	28

Adde ex una parte Logarithmum sin. semisummæ cum Logarithmo sin. Residui III. ex alterâ vero parte Logarithmos sinuum Resid. I & II. & Duplicem Radium. Ex hac summâ primam subtrahe, semidifferentia earum erit Tangens dimidii Anguli S P Z quæsiti.

Logar. $\frac{1}{2}$ summæ	9,99889, 16.	9.	8, 13
Logar. Resid. III.	9,67456, 63.	Logar. Resid. I.	9,35053, 47
	46.	Logar. Resid. II.	9,84753, 93
prima summa.	19,67346, 34.	Duplex Rad.	20,00001, 00 pars proport.
quæ Tangens est	300. 31. 7". 30''''. 0''''.	Summa secund.	39,19816, 53
duplicat.	$\frac{30}{60} \quad \frac{3}{6} \quad \frac{7}{15} \quad \frac{30}{0} \quad 0$	Subtrah. prim.	19,67346, 34
dat S P Z	$\frac{60}{6} \quad \frac{6}{15} \quad 0 \quad 0$	Differentia	19,52470, 19
	$6 \quad 15 \quad 0$	Semidifferentia	9,76235, 09

1,42	$\frac{7\frac{1}{2}}{49}$
$\frac{3,67}{3,43}$	
	24

Major est igitur vespertinus angulus ad Polum, angulo eodem matutino 6'. 15". quæ in tempus conversa dant 25". cuius ergo pars dimidia 12'. 30''''. est æquatio quæsita in Tabulâ responenda.

Notandum autem est maxime duas priores Analogias, semel factas pro uno quoque horarum intervallo, etiam easdem esse pro omnibus aliis casibus ejusdem intervalli et si Declinatio sit diversa. Nam in omnibus casibus sin. P Z & Tang. P Z, sunt iidem, quippe pro eadem poli Altitudine, ac etiam sin. O P Z & Cosin. O P Z sunt iidem pro eodem intervallo Observationum ergo duo termini quæsiti sin. O Z & Tang. P O, erunt iidem pro intervallis similibus, quod sane tertiam fere calculi partem suppressit.

PARISIIS ,

Apud F. MONTALANT, Typographum, prope Pontem S. Michaëlis,
Anno Dom. M. DCCXXVII.

P R I V I L E G E D U R O Y.

LOUIS par la grace de Dieu, Roy de France & de Navarre : A nos
amez & feaux Conseillers, les Gens tenans nos Cours de Parlement,
Maîtres des Requêtes ordinaires de notre Hotel, Grand-Conseil, Prevôt
de Paris, Baillijs, Sénéchaux, leurs Lieutenans Civils & autres nos Justi-
ciers qu'il appartiendra, SALUT. Notre amé & feal le Sieur Jean-Paul Bi-
gnon, *Conseiller ordinaire en notre Conseil d'Etat, & Président de notre Académie*
Royale des Sciences; Nous ayant fait très-humblement exposer, que depuis
qu'il Nous a plû donner à notredite Académie, par un Reglement nouveau,
de nouvelles marques de notre affection, elle s'est appliquée avec plus de
soin à cultiver les Sciences, qui font l'objet de ses exercices; en sorte qu'ou-
tre les Ouvrages qu'elle a déjà donnez au Public, elle seroit en état d'en
produire encore d'autres, s'il Nous plaisiroit lui accorder de nouvelles Lettres
de Privilege, attendu que celles que Nous lui avons accordées en datte du
6. Avril 1699. n'ayant point de temps limité, ont été déclarées nulles par
un Arrêt de notre Conseil d'Etat du treizième Août 1713. Et desirant don-
ner au Sieur Exposant toutes les facilitez & les moyens qui peuvent contribuer
à rendre utiles au Public les travaux de notredite Académie Royale
des Sciences, Nous avons permis & permettons par ces Presentes à ladite
Académie, de faire imprimer, vendre ou débiter dans tous les lieux de
notre obéissance, par tel Imprimeur qu'elle voudra choisir, en telle forme,
marge, caractère, & autant de fois que bon lui semblera, *toutes ses Recher-
ches ou Observations journalieres, & Relations annuelles de tout ce qui aura été fait*
dans les Assemblées; comme aussi *les Ouvrages, Memoires ou Traitez de chacun*
des Particuliers qui la composent, & généralement tout ce que ladite Académie
voudra faire paroître sous son nom, après avoir fait examiner lesdits Ouv-
rages, & jugez qu'ils sont dignes de l'impression; & ce pendant le temps
de quinze années consécutives, à compter du jour de la datte desdites Pré-
sentees. Faisons défenses à toutes sortes de personnes, de quelque qualité &
condition qu'elles soient, d'en introduire d'impression étrangere dans au-
cun lieu de notre Royaume; comme aussi à tous Imprimeurs, Libraires, &
autres, d'imprimer, faire imprimer, vendre, faire vendre, débiter ni con-
trefaire aucun desdits Ouvrages impriméz par l'Imprimeur de ladite Acadé-
mie, en tout ni en partie, par extrait ou autrement, sans le consentement
par écrit de ladite Académie ou de ceux qui auront droit d'eux; à peine con-
tre chacun des contrevanans de confiscation des Exemplaires contrefaits au
profit de sondit Imprimeur, de trois mille livres d'amende, dont un tiers à
l'Hotel-Dieu de Paris, un tiers audit Imprimeur, & l'autre tiers au Dé-
nonciateur, & de tous dépens, dommages & intérêts; à condition que ces
Presentes seront enregistrées tout au long sur le Registre de la Communauté
des Imprimeurs & Libraires de Paris, & ce dans trois mois de ce jour; que
l'impression de chacun desdits Ouvrages sera faite dans notre Royaume &
non ailleurs, & ce en bon papier & en beaux caractères, conformément

aux Reglemens de la Librairie ; & qu'avant que de les exposer en vente , il en sera mis de chacun deux Exemplaires dans notre Bibliotheque publique , un dans celle de notre Château du Louvre , & un dans celle de notre très-cher & feal Chevalier Chancelier de France le Sieur Daguesseau , le tout à peine de nullité des Presentes : Du contenu desquelles vous mandons & enjoignons de faire joüir ladite Académie ou ses ayans cause , pleinement & paisiblement , sans souffrir qu'il leur soit fait aucun trouble ou empêchement : Voulons que la copie desdites Presentes qui sera imprimée au commencement ou à la fin desdits Ouvrages , soit tenué pour dûment signifiée ; & qu'aux copies collationnées par l'un de nos amez & feaux Conseillers & Secretaires foi soit ajoutée comme à l'Original . Commandons au premier notre Huissier ou Sergent de faire pour l'execution d'icelles tous Actes requis & nécessaires , sans demander autre permission , & nonobstant clameur de Haro , Charte Normande , & Lettres à ce contraires : Car tel est notre plaisir . Donné à Paris le vingt-troisième jour du mois de Juin , l'an de grace mil sept cent sept , & de notre Regne le deuxième . Par le Roy en son Conseil ,
Signé FOUQUET.

Il est ordonné par l'Edit du Roy du mois d'Août 1686. & Arrêt de son Conseil , que les Livres dont l'impression se permet par Privilege de Sa Majesté , ne pourront être vendus que par un Libraire ou un Imprimeur .

*Registre le present Privilege , ensemble la Cession écrite ci-dessous sur le Registre IV.
de la Communauté des Imprimeurs & Libraires de Paris , p. 155. N°. 205. confor-
mément aux Reglemens , & notamment à l'Arrêt du 13. Août 1703. A Paris le 3.
Juillet 1717. Signé D E LAULNE Syndic.*

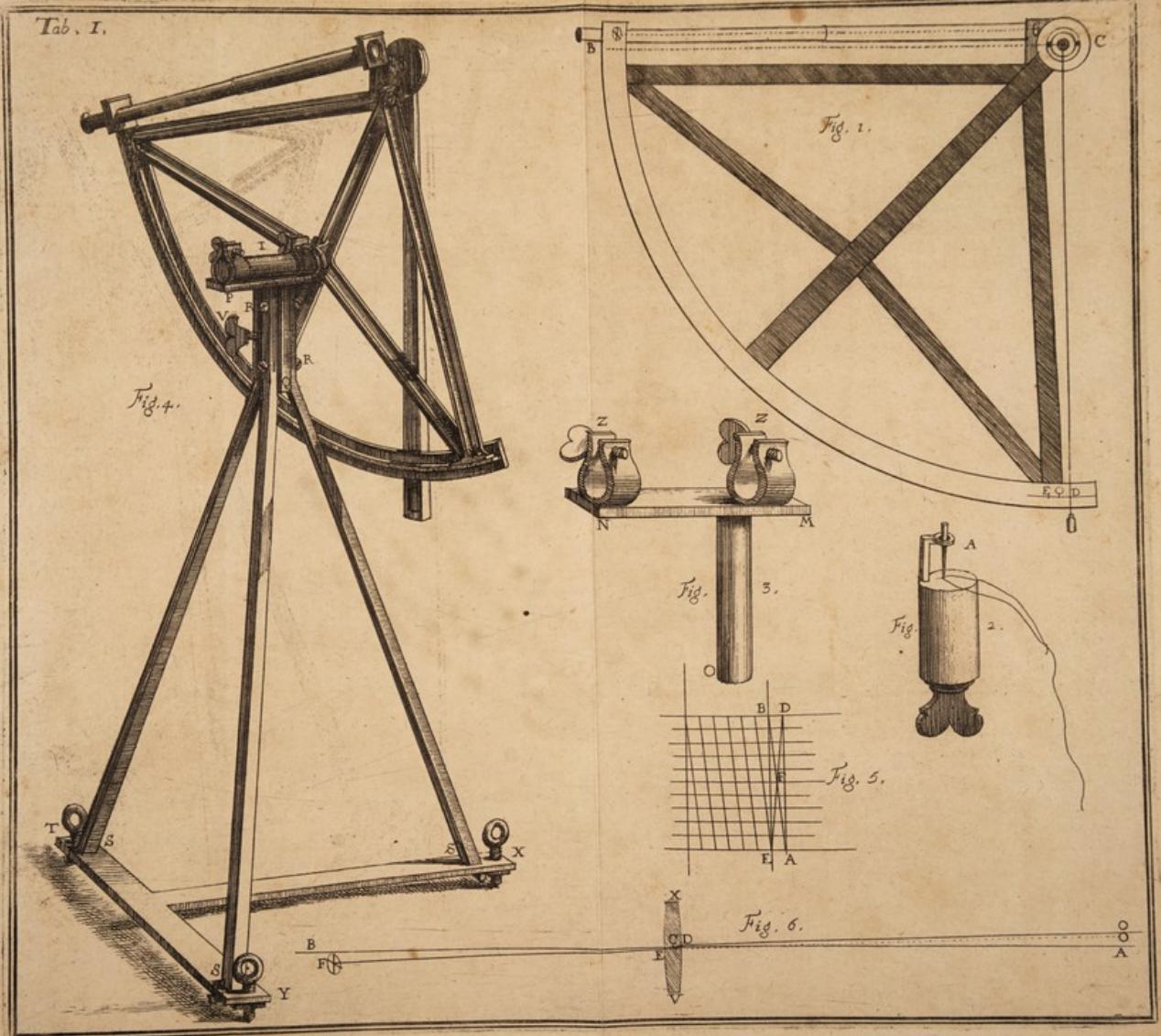
Nous soussigné Président de l'Académie Royale des Sciences , déclarons avoir en tant que besoin cédé le présent Privilege à ladite Académie , pour par elle & les differens Académiciens qui la composent , en joüir pendant le temps & suivant les conditions y portées . Fait à Paris le premier Juillet 1717.
Signé J. P. BIGNON.

---

*Extrait des Registres de l'Académie Royale des Sciences.
Du 12. Mars 1727.*

Par délibération faite selon la forme ordinaire , la Compagnie a résolu de permettre au Sieur MONTALANT , Imprimeur-Libraire , d'imprimer *Tabulæ Astronomicæ , &c. par Mr. de la Hire* , & de lui ceder à cet égard le Privilege qu'elle a obtenu du Roy en date du 29. Juin 1717. En foi de quoi j'ai signé le présent Certificat . A Paris ce 12. Mars 1727.

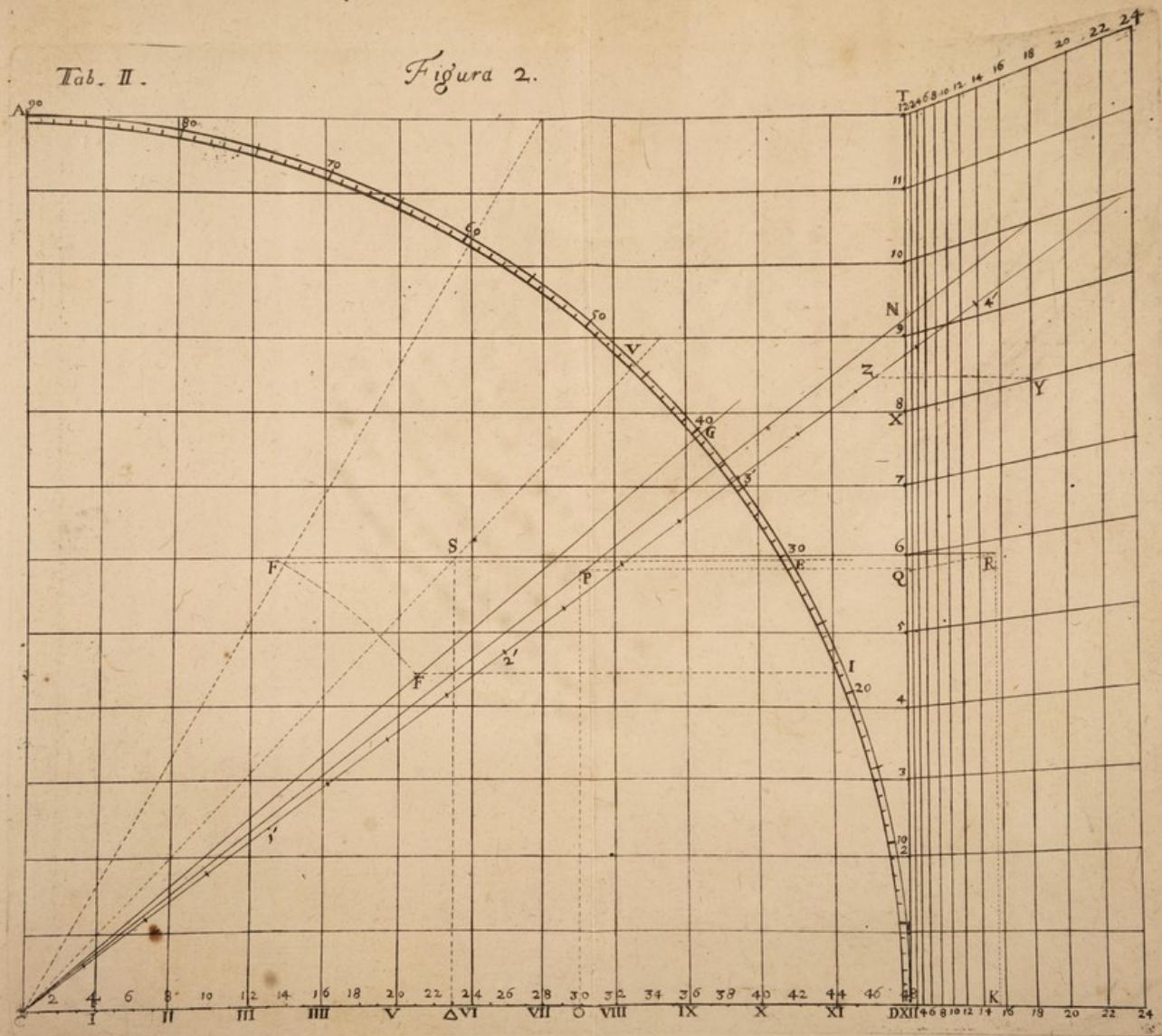
FONTENELLE , Secr. perp. de l'Ac. R. des Sc.

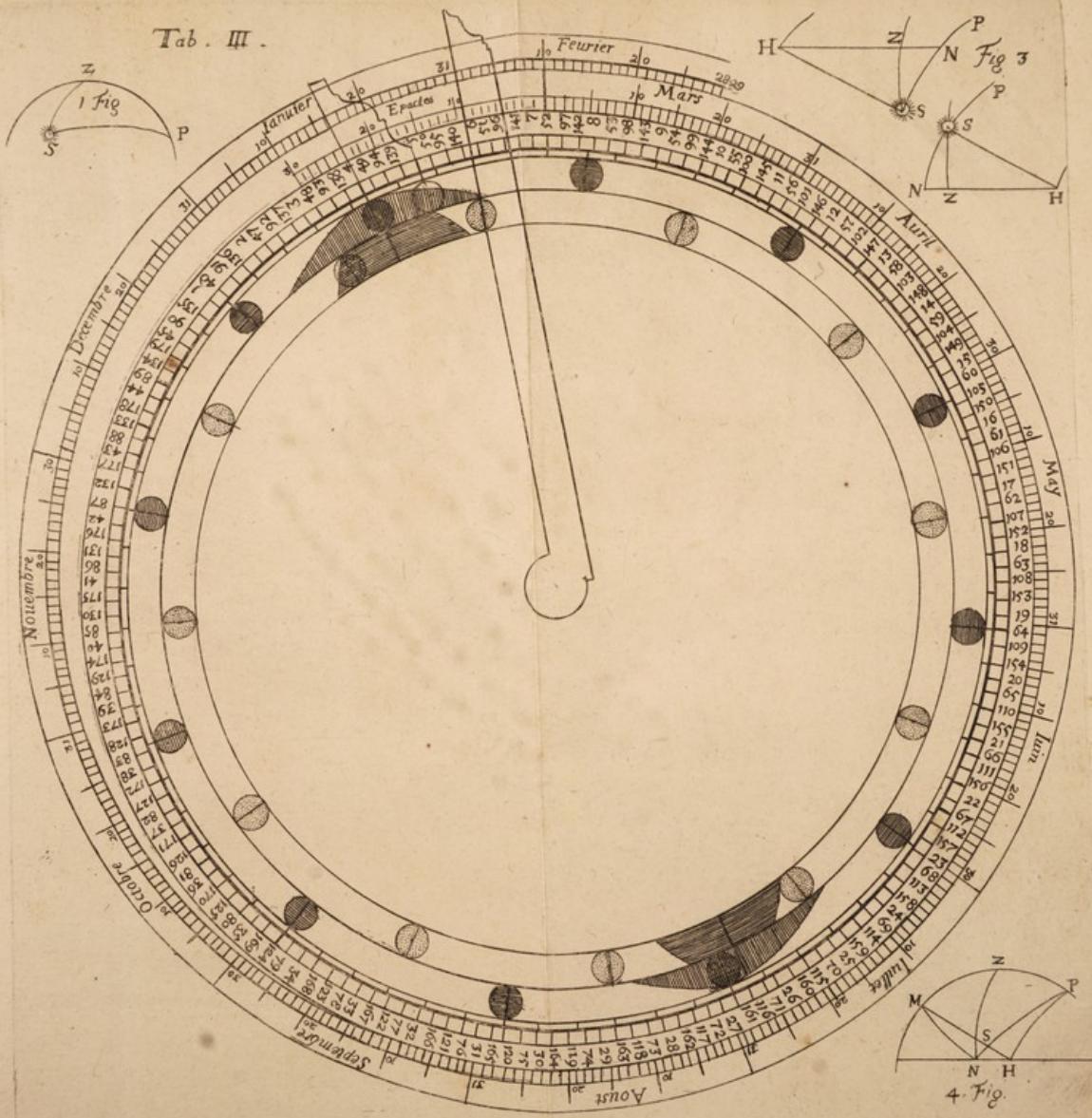
Tab. II.

Figura 2.

Tab. III.

Tab.

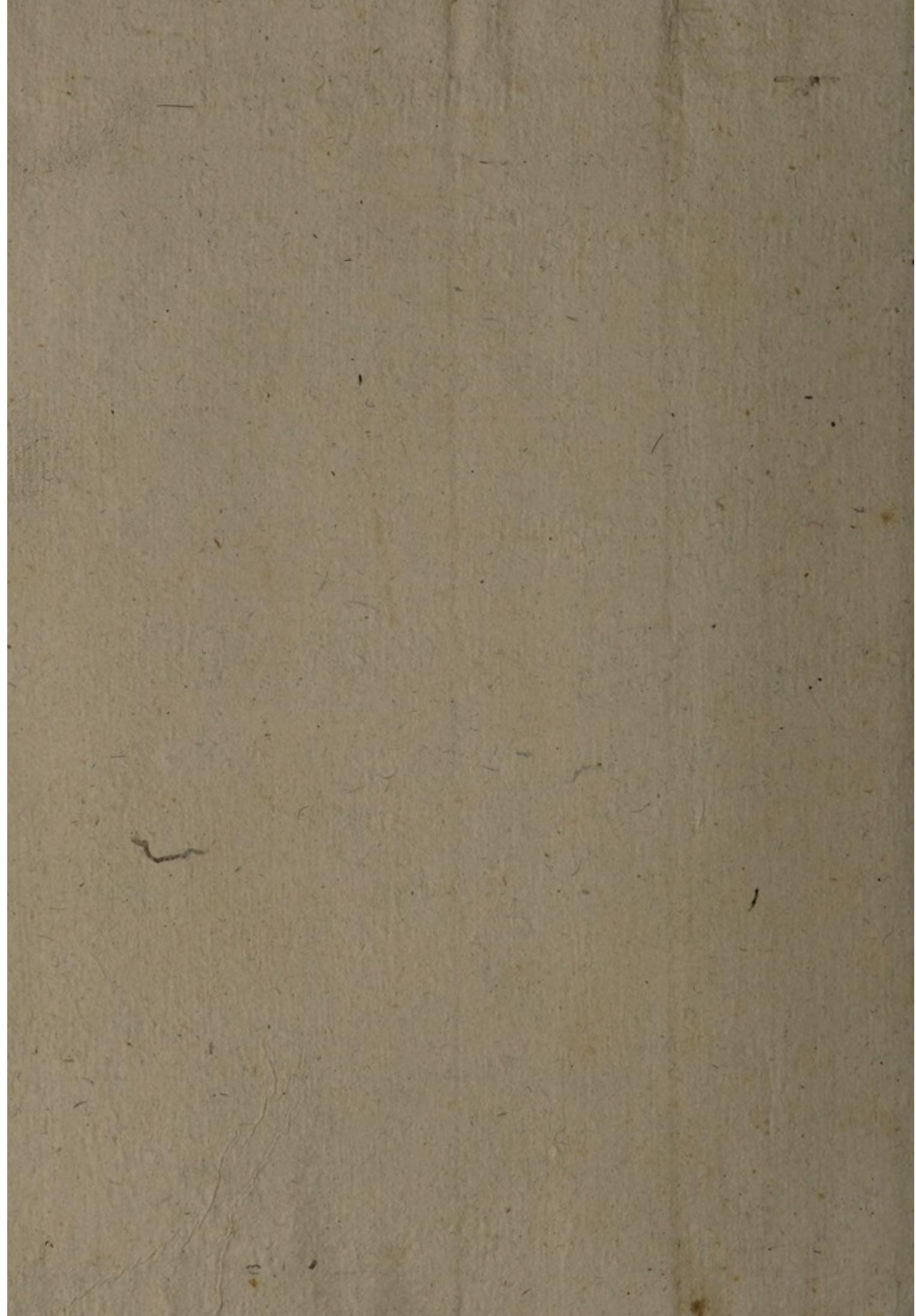
IV.

21121

21121

3176
F. Alabama

De la Rive

